

Tirsdag den 2. marts 2010 (D)

1

58. møde

Tirsdag den 2. marts 2010 kl. 13.00

Dagsorden

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om anlæg af en udbygning af Nordvestbanen mellem Lejre og Vipperød.

Af transportministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 08.12.2009. 1. behandling 15.12.2009. Betænkning 04.02.2010. 2. behandling 11.02.2010).

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om udstykning og salg af visse sommerhusgrunde tilhørende staten.

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 26.11.2009. 1. behandling 03.12.2009. Betænkning 03.02.2010).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 125:

Forslag til lov om ændring af lov om stormflod og stormfald. (Ny organisering af stormflodsordningen, ny erstatningsmodel ved gentagne stormflodshændelser og udvidelse af stormflodsdækning ved oversvømmelser fra vandløb og søer).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 10.02.2010).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 131:

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring. (Faktureringspligt for regningsarbejde og ændring af forbrugerombudsmandens ansættelsesvilkår).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen). (Fremsættelse 25.02.2010).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 115:

Forslag til folketingsbeslutning om vækst og udvikling til udkantskommuner.

Af Flemming Bonne (SF) m.fl. (Fremsættelse 02.02.2010).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 109:

Forslag til folketingsbeslutning om godkendelsesordning for alkoholbehandling.

Af Karl H. Bornhøft (SF) m.fl.

(Fremsættelse 21.01.2010).

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 110:

Forslag til folketingsbeslutning om behandlingstilbud til svært overvægtige.

Af Karl H. Bornhøft (SF) m.fl.

(Fremsættelse 21.01.2010).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 118:

Forslag til folketingsbeslutning om nedlæggelse af regionerne. Af Anders Samuelsen (LA) m.fl. (Fremsættelse 02.02.2010).

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 113:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en jordbrugerfond. Af Per Clausen (EL) m.fl. (Fremsættelse 27.01.2010).

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 114:

Forslag til folketingsbeslutning om forebyggelse af udsættelse af børnefamilier.

Af Yildiz Akdogan (S) m.fl. (Fremsættelse 29.01.2010).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

Justitsministeren har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig redegørelse vedrørende forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter uden for strafferetsplejen.

(Redegørelse nr. R 3).

Eksemplarer af redegørelsen vil blive omdelt og optaget i www.folketingstidende.dk.

I dag er der følgende anmeldelser:

Benny Engelbrecht (S) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 140 (Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en generel 14 dages fortrydelsesret ved almindelige køb).

Özlem Sara Cekic (SF), Lennart Damsbo-Andersen (S), Anne Marie Geisler Andersen (RV) og Line Barfod (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 141 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af fattigdomsydelser).

René Christensen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 142 (Forslag til folketingsbeslutning om veterankøretøjer).

Liselott Blixt (DF) m.fl.

Forespørgsel nr. F 31.

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk. (jf. ovenfor).

Jeg skal undlade at høre medlemmerne om, hvad det var, jeg læste op, men jeg går ud fra, at opmærksomheden, på trods af at man taler meget, har været til stede.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om anlæg af en udbygning af Nordvestbanen mellem Lejre og Vipperød.

Af transportministeren (Lars Barfoed). (Fremsættelse 08.12.2009. 1. behandling 15.12.2009. Betænkning 04.02.2010. 2. behandling 11.02.2010).

Kl. 13:01

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag, og der er ingen, der beder om ordet.

Så går vi til afstemning.

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden:

Vi skal stemme om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte: 112 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om udstykning og salg af visse sommerhusgrunde tilhørende staten.

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 26.11.2009. 1. behandling 03.12.2009. Betænkning 03.02.2010).

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 125:

Forslag til lov om ændring af lov om stormflod og stormfald. (Ny organisering af stormflodsordningen, ny erstatningsmodel ved gentagne stormflodshændelser og udvidelse af stormflodsdækning ved oversvømmelser fra vandløb og søer).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen). (Fremsættelse 10.02.2010).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører, der får ordet, er hr. Flemming Damgaard Larsen fra Venstre.

Jeg beder om, at der er ro i salen. Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Venstre støtter lovforslaget. Formålet med nærværende lovforslag er at skabe større fleksibilitet og tilpasningsevne, når der over årene sker et større udsving i sagsmængden. Det vil betyde kortere ventetid for de skadelidte samt større sikkerhed for en hurtig sagsbehandling. Det vil ske, ved at der indføres nye regler for organiseringen af stormflodsordningen. Endvidere sikres der incitament til skadeforebyggende handlemåder, ved at der indføres en ny erstatningsmodel. Dernæst bliver erstatningsordningen udvidet til også at dække skader, der følger af oversvømmelser fra vandløb og søer.

For Venstre er det meget tilfredsstillende, at der nu indføres en mere enkel og smidig sagsbehandling, ved at sagerne alene behandles af lodsejernes brandforsikringsselskab og ikke som i dag to steder, og at Stormrådet fremover bliver en tilsyns- og klageinstans.

Det er også meget tilfredsstillende, at der nu indbygges et incitament til forebyggelse og klimatilpasning, ved at selvrisikoprocenterne opbygges som trappetrin, uden at karakteren af katastrofesikringsordningen fjernes.

Venstre hilser det også meget velkommen, at oversvømmelser forårsaget af usædvanlig høje vandstande i vandløb og søer nu er omfattet, uanset årsagen til de usædvanlig høje vandstande, hvilket hidtil ikke har været tilfældet. I fremtiden kan altså alle borgere, der bliver udsat for katastrofelignende oversvømmelser fra vandløb og søer, se sig dækket. At den solidariske ordning for alle brandforsikringstagere fastholdes, og at staten fortsat stiller med en større bagvedliggende garanti, er Venstre helt med på.

Venstre støtter som sagt lovforslaget.

Kl. 13:05

Formanden:

Tak til hr. Flemming Damgaard Larsen. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Ole Vagn Christensen fra Socialdemokratiet.

Kl. 13:06

(Ordfører)

Ole Vagn Christensen (S):

Det, vi forventer ifølge alle kloge hoveder i klimapanelet, er, at klimaforandringer er en realitet, og senest har vismændene i deres vismandsrapport skrevet om de konsekvenser, som vi også kan læse i stormflodsrapporten, nemlig at klimaforandringer vil have en lang række negative konsekvenser. De konsekvenser, det vil medføre for miljø og mennesker, er stigende vandstande, storme og oversvømmelser. Det er den viden, vi har, og som vi skal bedømme dette lovforslag på.

I lyset af det er det naturligvis rimeligt at se på erfaringerne fra den stormflod, vi havde i 2006, hvor der gik op til 1½ år med at få afsluttet sagerne. Her er det fremført, at det kræver en ny organisering, som kan indebære en større fleksibilitet og tilpasningsevne med hensyn til de store sagsmængder og dermed en større sikkerhed for hurtig sagsbehandling og en kortere ventetid for de skadelidte. Så langt så godt. Her er vi enige, Socialdemokraterne og regeringen. Når vi ser på stormflodsrapporten og på erfaringerne, viser de lidt om, hvilke områder der har været de mest sårbare. Ifølge rapporten er det i 2006-07 Hanstholm og Limfjorden samt de indre danske farvande, men rapporten understreger også, at Vestkysten videre til grænsen har været hårdt ramt.

Men rapporten er også mangelfuld, for en af rapportens konklusioner siger, at kun 50 målestationer er sammenkædet med højvandsstatistikken – en statistik, som skal dække hele Danmarks kystlinje – samtidig med at det er oplyst i rapporten, at flere målestationer ikke har været funktionsdygtige ved ekstreme vejrhændelser.

Med andre ord har vi ikke et helt klart billede, fordi vi ikke har en fuldbyrdet højvandsstatistik. Derfor kan vi Socialdemokrater have lidt svært ved at se, at den her nye trappemodel og den forhøjelse af præmien skulle være de eneste forebyggende foranstaltninger, der er indarbejdet i dette lovforslag. For vi Socialdemokrater forstår, at når det handler om forebyggelse og pålæg, er der ikke med lovforslaget hjemmel hertil.

Lovforslaget bygger på en forsikringsmodel, som bedømmer sagerne ens, også selv om den er tilknyttet brandforsikringen, som ikke bedømmer sagerne ens, for omkring en brandforsikring er der en lang række forebyggende tiltag. Denne situation med forskellighed eksisterer også inden for stormflodsforsikringen. Forslaget tager ikke hensyn til forskelligheden, kan vi konstatere, da eneste forebyggende foranstaltning er den trappemodel, som lægger yderligere udgifter på den enkelte, der er blevet ramt. Når vi ikke er helt med på, at trappemodellen kan stå alene, hænger det sammen med, at den ikke kan levere de nødvendige forebyggende foranstaltninger, for stormflod betyder to ting: vind og vand. Og vinden kan lave både stormflod og stormfald. Vandet kan kun rende væk eller holdes ude ved forebyggende foranstaltninger.

Angående stormfald har Dansk Skovforening fremsat ret så stærke argumenter. Man siger direkte, at ministeriet anvender argumenter, der efter foreningens opfattelse ikke er korrekte. Med disse ord vil vi Socialdemokrater medvirke til, at vi over for stormflod og stormfald får en lov, som kan sikre os imod det, vi ved og kender til for de hidtil berørte områder af vind og vand, herunder selvfølgelig også forebyggelsesargumentet. Her er spørgsmålet, om det er nok at straffe ved gentagne gange. Kan det erstatte de pålæg, som kan begrunde digebyggeri eller større kloakdimensioner eller sikring af den enkeltes beboelse? Det er et af de spørgsmål, vi stiller til lovforslaget. Men vi vil naturligvis medvirke positivt, for vi Socialdemokrater ønsker fortsat, at vi har en lov, som sikrer os mod stormflod og stormfald.

Så skal jeg bede ministeren om, om ikke vi kan få en teknisk gennemgang af denne lidt komplicerede rapport og de forslag, som er lagt frem på 213 sider, og derudover også et lovforslag, som har prøvet at sammenskrive tingene.

Kl. 13:11

Formanden :

Tak til hr. Ole Vagn Christensen, og så er det fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Dette lovforslag viser, at vi med omhu og grundighed sikrer os mod et mere vådt og blæsende klima. Lige for øjeblikket mærker vi ikke ligefrem mildningen i det danske klima, men flere storme og højvande vil nok komme forbi Danmark.

Lovforslaget har været grundigt behandlet i Stormflodsudvalget, siden den daværende økonomi- og erhvervsminister Lene Espersen nedsatte udvalget i 2008 efter den store stormflod i november 2006. Jeg vil gerne kvittere for, at vi i dag behandler et lovforslag, som er godt gennemarbejdet.

Vi har tidligere støttet, at ordningen udvides til også at omfatte oversvømmelser som følge af usædvanlig høj vandstand i vandløb og søer. Ordningen er jo tidligere løbende blevet udvidet, senest i 1999, i takt med at storme og orkaner har hærget de danske kyster og landskaber. Vi støtter også de øvrige ændringer med hensyn til den nye trappemodel, hvor selvrisikoen stiger ved gentagne oversvømmelser, og forslaget om at samle sagsbehandlingen i det forsikringsselskab, hvor skadelidte er brandforsikret.

Som følge af den udvidede ordning bliver det nødvendigt at hæve statsgarantien og den årlige afgift på brandforsikringspolicer fra 20 kr. til 30 kr. Til gengæld har vi nu en fremtidssikret stormflodsordning.

Med disse bemærkninger skal jeg meddele, at Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 13:13

Formanden:

Tak til fru Colette L. Brix. Så er det hr. Karsten Hønge som ordfører for SF.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

SF er positive over for lovforslaget. Vi synes, det er godt, at dækningsområdet nu udvides, og at der lægges op til, at der kan blive foretaget en hurtigere sagsbehandling, når nu uheldet er ude.

Jeg er til gengæld noget skeptisk over for den her såkaldte trappemodel. Den adfærdsregulering, som man ønsker at opnå, kan være meget svær at imødekomme i virkeligheden, for der er jo en del steder, hvor det ikke praktisk kan lade sig gøre at begrænse risikoen for oversvømmelser. Vi er også noget skeptiske over for, at forsikringsselskaberne kan differentiere præmien, alt efter hvor man bor. For os vil det være vigtigt at fastholde det solidariske princip i forsikrings-

ordningerne. Men alt i alt mener vi, at den her lov vil give bedre forhold end dem, vi har i dag.

Selv om det ikke direkte er knyttet til det her lovforslag, synes jeg, at det er nok så vigtigt, at vi formår at forholde os til, at vi i fremtiden skal få ind i vores planlove, at byggeri under kote 1 simpelt hen ikke forekommer. Vi skal blive meget bedre til at udnytte de store muligheder for at håndtere vand på en mere intelligent måde, og her er vi jo da i øvrigt i den heldige situation, at vi i Danmark faktisk besidder en stor specialviden på det område.

SF mener også, at det er nødvendigt, at der bliver udarbejdet en samlet plan for en kystbeskyttelse, hvor vi får en koordinering mellem kommunerne til at fungere. Det handler om alt, lige fra at der kan bygges diger, og til at udpege områder, som kan bruges som overstrømningsområder, hvor vi kan lede vand hen. Så det er nogle ting, der sådan peger mere fremad. For der er ingen tvivl om, at vi i fremtiden vil komme til at se flere situationer, som skyldes klimaforandringerne og med mere ekstreme nedbørshændelser.

Kl. 13:15

Formanden:

Tak til hr. Karsten Hønge. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. I Det Konservative Folkeparti støtter vi den her ændring af ordningen vedrørende stormflod og stormfald, fordi vi synes, det er helt rimeligt, at forsikringsordningen nu udvides til permanent dækning, når der er oversvømmelser fra floder og søer – vandløb og søer, hedder det i Danmark – og at det ikke længere er afhængigt af, hvad vandstanden er i havet. Det synes vi er rigtig glimrende.

Vi synes også, det er fint, at selvrisikoen nu bliver meddelt i en trappeordning, hvor man fastsættes i pris, i forhold til hvor mange gange man har gjort brug af den her ordning og hvad man har gjort for at imødegå skader fra oversvømmelser. Det synes vi er fair.

Vi synes også, finansieringsmodellen er fin, hvor beløbet på 20 kr. pr. police nu hæves til 30 kr. I særlige tilfælde, når der er træk på ordningen – på 200 mio. kr. i den nuværende model, som hæves til 400 mio. kr. – kan beløbet hæves med 10 kr.

Så alt i alt er der støtte fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:16

Formanden:

Tak til hr. Mike Legarth. Jeg så tidligere hr. Morten Østergaard ... men han må være blæst ud med stormfloden. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det håber jeg ikke, men inden han så i givet fald blev stormet ud, nåede han at sige, at Det Radikale Venstre stemmer for forslaget.

Det vil jeg også tro at Enhedslisten ender med at gøre. Det er jo en nødforanstaltning, fordi vi ikke har tacklet klimaproblemerne i tide, og den egentlige løsning på problemet er naturligvis, at vi får tacklet klimaproblemerne. Men da det jo under alle omstændigheder tager lang tid og vi må forudse, at der kommer mange stormfloder og andre ulykker fra naturen i mange år fremover, er det selvfølgelig også nødvendigt at tilpasse lovgivningen, så vi beskytter de mennesker, der rammes, og det er derfor, vi er enige i den her forbedring af dækningen.

Vi er, som andre også har udtrykt, lidt i tvivl, om det med trappemodellen er en god model. Det er ikke sikkert, at folk kan beskytte sig, som det jo er meningen, når de nu får et incitament til at beskytte sig selv og deres ejendom. Hvis det nu ikke er muligt, er det jo ikke den rigtige vej. Så er det sådan set bare at straffe folk, der rammes mere eller mindre tilfældigt af stormkatastrofer. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at vi også godt lige vil bore lidt mere i, om det er en god idé på den måde, som der er lagt op til, at overlade administrationen til private forsikringsselskaber. Men det kommer med garanti op i udvalgsarbejdet, og der kigger vi på det.

Men som udgangspunkt er vi altså positive over for det her lovforslag.

Kl. 13:18

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren – og tillykke med det.

Kl. 13:18

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Tak. Og tak for de mange positive kommentarer til det her nødvendige lovforslag. Formålet er et, som vi jo alle har erkendt er nødvendigt, nemlig rettidig omhu. Formålet er at fastsætte nogle nye regler for den fremtidige organisering af stormflodsordningen, som vil indebære større fleksibilitet og tilpasningsevne over for udsving i de årlige sagsmængder. Det betyder så også, at man får en bedre mulighed for at tage højde for de udfordringer, der er på miljøområdet inden for de kommende år. Lovforslaget indfører samtidig en ny erstatningsmodel, som vil sikre incitamenter til skadeforebyggende adfærd. Det har nogle af ordførerne været lidt inde på her. Og endelig udvides erstatningsordningen til også at dække skader omfattet af oversvømmelser fra vandløb og søer.

Lovforslaget følger anbefalingerne fra Udvalget om revision af stormflodsordningen. Udvalgsarbejdet blev afsluttet med afgivelse af en rapport den 30. november 2009 om en fremtidig stormflods- og oversvømmelsesordning. Her vil jeg skynde mig at sige til den socialdemokratiske ordfører, at Økonomi- og Erhvervsministeriet selvfølgelig stiller sig til rådighed for en teknisk gennemgang, også i forhold til den rapport og i forhold til lovforslaget, hvis udvalget beder om det. Det synes jeg er meget relevant, og det synes jeg vi skal tage en drøftelse af.

Efter den gældende stormflodsordning er det alene taksation af stormflodsskader, der foretages af forsikringsselskaberne, mens sagsbehandling og erstatningsudbetaling forestås af Stormrådet. For at sikre den fremtidige stormflodsordning tilstrækkelig fleksibilitet og tilpasningsevne over for eventuelle store udsving i de årlige sagsmængder foreslås det, at al sagsbehandling fremover finder sted i det forsikringsselskab, hvor skadelidte er brandforsikret. Stormrådets væsentligste fremtidige opgave i stormflodssager bliver således at føre tilsyn med forsikringsselskabernes sagsbehandling samt at være klageinstans for de afgørelser om erstatning, der træffes af forsikringsselskaberne.

Efter den gældende lov fratrækkes en fast selvrisiko ved udbetaling af erstatning for skader forårsaget af stormflod. I overensstemmelse med Stormflodsudvalgets anbefaling foreslås det at etablere en såkaldt trappemodel, hvor selvrisikoen stiger ved gentagne stormflodshændelser. De foreslåede selvrisikoprocenter, altså trappetrinnenes højde, afbalancerer hensynet til at sikre et tilstrækkeligt incitament til forebyggelse og klimatilpasning over for hensynet til, at ordningens karakter af katastrofesikringsordning fortsat skal bibeholdes

Den eksisterende stormflodsordning dækker oversvømmelser forårsaget af stormflod samt oversvømmelser fra vandløb, der går over bredderne, fordi en forhøjet vandstand i havet forhindrer en naturlig afstrømning. Derimod dækkes oversvømmelser som følge af usædvanlig høje vandstande i vandløb og søer ikke. Sådanne oversvømmelser fra vandløb og søer er normalt heller ikke omfattet af almindelige private ejendomsforsikringer. På baggrund af anbefalinger fra Stormflodsudvalget foreslås det med lovforslaget, at oversvømmelser som følge af usædvanlig høje vandstande i vandløb og søer omfattes af lovens dækning. Med lovforslaget sikres der samtidig erstatning for alle borgere, der rammes af katastrofelignende oversvømmelser fra vandløb og søer.

Efter den gældende lov modtager forsikringsselskaberne en godtgørelse for at foretage taksation af skader forårsaget af stormflod. I sammenhæng med at forsikringsselskaberne i stormflodssager nu også skal forestå sagsbehandling og erstatningsudbetaling foreslås det, at selskaberne også godtgøres for udgifterne hertil.

I forhold til stormflodsordningens tilskudsordning foreslås der kun mindre ændringer, da den ikke var omfattet af Stormflodsudvalgets kommissorium. Den nuværende ordning finansieres jo ved en årlig afgift på 20 kr. pr. brandforsikringspolice samt en bagvedliggende statsgaranti på 200 mio. kr. Ved træk på statsgarantien kan den årlige afgift imidlertid forhøjes til 30 kr. pr. brandforsikringspolice. På baggrund af aktuarmæssige beregninger over de forventede fremtidige udgifter foreslås de nuværende beløb ændret til en årlig afgift på 30 kr. pr. brandforsikringspolice, og så vil der ligesom ved den gamle ordning være mulighed for at lægge 10 kr. oveni, så man kommer op på 40 kr. ved træk på den bagvedliggende statsgaranti, som er knyttet til stormflods- og oversvømmelsespuljen. Statsgarantien foreslås endvidere fordoblet til i alt 400 mio. kr., sådan at både prisudviklingen i den mellemliggende periode og tilkomsten i 2001 af ordningen om tilskud efter stormfald afspejles.

Kl. 13:23

Formanden:

Tak til økonomi- og erhvervsministeren.

Der er ingen, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 131:

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring. (Faktureringspligt for regningsarbejde og ændring af forbrugerombudsmandens ansættelsesvilkår).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen). (Fremsættelse 25.02.2010).

Kl. 13:23

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Første ordfører er hr. Flemming Damgaard Larsen, som stadig er fra Venstre.

Kl. 13:23

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Venstre støtter lovforslaget. Lovforslaget har to formål: Det ene formål er at indføre en generel pligt for erhvervsdrivende til at udstede en regning til forbrugere for regningsarbejde. Derved skal forbrugeren sættes i stand til at være oplyst om, hvilke arbejder og materialer den samlede tjenesteydelse indeholder. Det andet formål er at ændre

forbrugerombudsmandens ansættelsesvilkår, så forbrugerombudsmandens bombastiske ansættelsesperiode på 6 år kan forlænges med op til 50 pct., altså med op til 3 år.

Venstre hilser det velkommen, at det for forbrugerne bliver mere gennemsigtigt, hvilke arbejder en betaling dækker, og at der sker en afbureaukratisering for de erhvervsdrivende, ved at pligten til fakturaudstedelse med høj detaljeringsgrad i fremtiden alene gælder mellem en erhvervsdrivende og en forbruger og ikke mellem erhvervsdrivende. Også ophævelsen af en række bekendtgørelser letter situationen for de erhvervsdrivende, der alene skal forholde sig til markedsføringslovens tekst.

Det er ikke meningen, at branchesædvaner f.eks. inden for tandlægeområdet og autobranchen, hvor der er kutyme for at have en standardpris, eller hvor der findes en helt fast pris for en bestemt ydelse, skal skrottes. Det vigtigste er, at der kommer større gennemsigtighed for forbrugerne.

I Venstre har vi noteret os de synspunkter, der er fremkommet i en række høringssvar, herunder fra Dansk Erhverv. Dem vil vi gerne se nærmere på under udvalgsarbejdet.

Den anden del af lovforslaget vedrører muligheden for forlængelse af forbrugerombudsmandens ansættelsesperiode med op til 3 år. Da der gennem tiden er sket en betydelig ændring og udvidelse af forbrugerombudsmandens arbejdsområde, er der opstået behov for, at forbrugerombudsmanden kan få længere tid til at følge op på de enkelte områder, således at der skabes en større kontinuitet i arbejdet. Den erfaringsopbygning og viden, der er erhvervet hos forbrugerombudsmanden, kan således langt bedre komme til sin ret.

Venstre bakker som sagt op om lovforslaget.

Kl. 13:26

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger, først fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:26

Benny Engelbrecht (S):

Ifølge forslaget er det jo sådan, at en forbruger fortsat skal kunne bede om supplerende oplysninger ud over timepris, timeforbrug og materialeforbrug. Vil det ikke være naturligt at sikre forbrugerne de nødvendige oplysninger med det samme, altså direkte på fakturaen, i stedet for at virksomheden skal sikre oplysningerne på anden vis?

Vil ordføreren være med til, at et eller flere af følgende elementer kommer med i faktureringspligten, altså dato for arbejdets udførelse, identifikation af ydelsen, kørsel, hvis det er relevant, brug af fremmed arbejde, hvis det er relevant, og eventuelle gebyrer på f.eks. forsendelse, miljø m.v.?

Kl. 13:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:26

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg tror, at hr. Benny Engelbrecht dér går langt ud over, hvad der er helt rimeligt. Det, som jeg godt vil give tilsagn om, er, at vi i udvalgsarbejdet går ind og ser på de bemærkninger, som er kommet fra f.eks. Dansk Erhverv, og som er meget saglige bemærkninger.

Kl. 13:27

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:27 Kl. 13:29

Benny Engelbrecht (S):

I det foreliggende forslag defineres de uddybende oplysninger, som en forbruger eksempelvis kan udbede sig, slet ikke. Jeg nævnte lige før fem oplysninger, som man sagtens kunne forestille sig indgik i faktureringspligten. Kan hr. Flemming Damgaard Larsen ikke uddybe, om der kunne være andre elementer ud over dem, jeg netop har nævnt, som man kunne bede om fra en forretningsdrivende, og om de oplysninger, som jeg nævnte før, er komplette?

Altså, jeg kan da i hvert fald godt forstå, hvis de erhvervsdrivende står lidt undrende over for, hvad det i grunden er, de kan blive bedt om ud over faktureringspligten. Og finder ordføreren det slet ikke bekymrende, at der kan blive tale om ret omfattende krav til de oplysninger, som reelt vil gøre det mere omkostningsfuldt for virksomhederne, hvis faktureringspligten ophæves?

Kl. 13:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:27

Flemming Damgaard Larsen (V):

Det er jo lige præcis derfor, jeg også siger, at vi vil gå ind og se på de meget fine bemærkninger, der er kommet fra Dansk Erhverv, som jo omhandler den samme emnekreds, og om der er noget, vi kan blive inspireret af der.

Det handler jo ikke om, at vi nu skal til at bygge et kæmpe bureaukrati op. Det her lovforslag går også ud på at afbureaukratisere, men er der nogen steder, hvor vi kan gøre det mere smidigt og mere gennemsigtigt, vil vi gerne være med til det, og det er det, jeg så siger at vi godt vil se fordomsfrit på under udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:28

Formanden:

Så er det hr. Ole Vagn Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 13:28

Ole Vagn Christensen (S):

Mit spørgsmål handler om Forbrugerombudsmandens ressourcer. Vi har endnu ikke fået de endelige tal for antallet af sager hos Forbrugerombudsmanden og i Forbrugerstyrelsen i 2009, men dagbladet B.T. havde i januar en foreløbig opgørelse, der omfattede de første 11 måneder af året. Disse tal viser en stor stigning i antallet af sager. Det håber jeg ordføreren er enig i. Uden at vi har fuldt overblik over årets sager eller sagernes kompleksitet, er der grund til at mene, at der er pres på ressourcerne, der er afsat til at beskytte forbrugerne. Det håber jeg også ordføreren er enig i.

Mener ordføreren, at der er brug for flere midler til Forbrugerombudsmanden, sådan som Socialdemokraterne har foreslået i vores forslag til finanslov for 2010, for at få gjort noget ved det her problem?

Kl. 13:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:29

Flemming Damgaard Larsen (V):

Det spørgsmål, hr. Ole Vagn Christensen læser op, vedrører jo slet, slet ikke det lovforslag, vi har til behandling i dag. Det her vedrører forbrugerombudsmandens ansættelsesperiode og kun den.

Alt det med ressourcer til Forbrugerombudsmanden er noget, vi vurderer i forbindelse med finanslovforhandlingerne, og når den opgørelse, som hr. Ole Vagn Christensen omtaler, kommer, vil den naturligt indgå i finanslovforhandlingerne.

Formanden:

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 13:30

Ole Vagn Christensen (S):

Man synes ikke, at det vedrører det her, at der er en udvikling undervejs, hvor der ikke er ressourcer nok. Altså, man kan ikke tage stilling til, om der er ressourcer nok, til at Forbrugerombudsmanden kan klare sine arbejdsopgaver. Det var faktisk det, jeg stillede spørgsmål om, og det mener jeg er meget relevant, også i forbindelse med det lovforslag, som vi her behandler.

For når vi ser på udviklingen i sagerne, kan vi se, at de fra 2008 til 2009 er vokset med 4.000. Synes man, at omfanget af de ressourcer, der er stillet til rådighed på dette område, er rimeligt til den store opgave, som det jo sådan set er at sørge for, at det her kan fungere?

KL 13:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:30

Flemming Damgaard Larsen (V):

Selv om hr. Ole Vagn Christensen gentager sit spørgsmål, vedrører det stadig væk ikke det lovforslag, vi her har til behandling. Det handler om noget helt andet. Det, som hr. Ole Vagn Christensen omtaler, er jo noget, der bliver vurderet i forbindelse med finanslovforhandlingerne. Der foretager regeringen, partiet Venstre osv. nøje disse afvejninger i forbindelse med de forhandlinger, der foregår.

Så når vi får opgørelsen for 2009 og renteoplysningerne, er det det, der lægges til grund for, hvad der skal ske med ressourceforbruget hos Forbrugerombudsmanden.

Kl. 13:31

Formanden:

Så er det hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 13:31

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil godt vende tilbage til diskussionen om faktureringspligten, for vi har jo en lidt løjerlig situation her. Alle kan tilslutte sig ønsket om administrativ forenkling og fleksibilitet, og af lovforslaget fremgår det, at man med det mener at tilføre erhvervslivet en lettelse på, tror jeg, lige godt 300 mio. kr. Over for det står så, at en af de største erhvervsorganisationer henvender sig med et ønske om at få begrænset fleksibiliteten og i stedet for få præciseret, hvad det er for nogle vilkår, fordi man altså har en helt, helt anden vurdering af, hvad det vil betyde i administrative omkostninger, hvis man skal levere oplysninger, alt efter hvad kunderne måtte ønske i en given situation.

Er det ikke løjerligt, at vi kommer her til førstebehandlingen, og at der så tilsyneladende er så stor diskrepans mellem, hvad erhvervet selv mener, og hvad man mener fra regeringens side, og at man så ikke har taget højde for det i lovforslaget?

Derfor vil jeg bare spørge: Når hr. Flemming Damgaard Larsen siger, at man gerne vil kigge på de relevante indvendinger, burde regeringen så ikke have kigget på dem, inden den fremsatte lovforslaget? De fremgår jo af høringssvarene.

Kl. 13:32

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:32

Flemming Damgaard Larsen (V):

Det er jo meget naturligt, at vi, når vi her i parlamentet behandler et lovforslag, også tager det ind i behandlingen, der kommer fra samfundet i øvrigt, altså i det her tilfælde fra erhvervsorganisationer, Forbrugerrådet, og hvem der ellers måtte være. Det er jo helt naturligt, at det indgår i vores overvejelser.

Vi er et parlament og skal varetage parlamentets interesser, og det, jeg har givet tilsagn om, er, at vi ser fordomsfrit på de henvendelser, der er kommet. Det synes jeg er helt reelt i en demokratisk proces.

Kl. 13:33

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:33

Morten Østergaard (RV):

Det synes jeg også er pragtfuldt, og det, jeg bare spørger om, er: Når man nu er et regeringsbærende parti, havde det så ikke være relevant, om regeringen måske havde gjort de samme overvejelser, inden den fremsatte lovforslaget?

I hvert fald må vi bare sige, at det jo er en paradoksal situation, at man står med et lovforslag, der skal levere administrativ forenkling og fleksibilitet i et omfang, som man fra regeringens side mener er et trecifret millionbeløb, og så står det erhvervsliv, som skal have alle gaverne – fleksibiliteten, det trecifrede millionbeløb – og siger: Nej tak, vi vil hellere have en præcis lovgivning. Det er da temmelig løjerligt. Vil hr. Flemming Damgaard Larsen ikke medgive det?

Kl. 13:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:33

Flemming Damgaard Larsen (V):

Sådan kan man ikke stille det op. Vi får jo en masse henvendelser her i Folketinget fra borgere, virksomheder, organisationer osv. gennem år og dag. Mange gange er det noget, der bygger på forskellige forudsætninger, og det er klart, at vi så må ind og se på, hvad det er for nogle forudsætninger, man går ud fra, når man skriver, som man gør. Det er jo ikke sikkert, man har de samme forudsætninger. Det er noget af det, vi må se på.

Så er det jo sådan, at der blev fjernet en lang, lang række bekendtgørelser på området her til fordel for en meget enkel tekst i selve markedsføringsloven, og det giver jo nogle forenklinger af faktureringspligten, herunder også at faktureringspligten imellem virksomheder osv. ikke bliver så udtalt. Så man kan ikke bare stille det op på den måde, som hr. Morten Østergaard gør.

Kl. 13:34

Formanden:

Tak til hr. Flemming Damgaard Larsen. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er det hr. Benny Engelbrecht som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:34

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Det foreliggende lovforslag består af to elementer, der strengt taget ikke har noget med hinanden at gøre, ja, man fristes næsten til at sige som sædvanlig.

Den ene del af forslaget handler om at give forbrugerombudsmanden mulighed for at få forlænget sin ansættelse og for at blive genudnævnt efter fornyet opslag. Det er et fornuftigt forslag. Tidligere sad forbrugerombudsmanden på ubegrænset tid, og det var ikke hensigtsmæssigt, så gik man over i den anden grøft, og han kunne slet ikke genudnævnes, og det er bestemt heller ikke hensigtsmæssigt. Forbrugerombudsmandens funktion kræver faglig dygtighed og indsigt, og her er kontinuitet en styrke. Med forslaget sikres nu en god balance, og den del har vi kun ros tilovers for. At Forbrugerombudsmandens og Forbrugerstyrelsens ressourcer så er meget presset på grund af en stor stigning i antallet af sager, er et helt andet problem, som ikke behandles i dette forslag, men som jeg ikke vil undlade at gøre opmærksom på. Som man kunne læse i dagbladet B.T. i januar, er antallet af sager steget fra ca. 2.700 i 2008 til over 4.000 i de første 11 måneder af 2009. Jeg skal ikke undlade at gøre opmærksom på, at Socialdemokraterne i vores finanslovforslag anviste yderligere ressourcer til Forbrugerombudsmanden.

Den anden del af forslaget handler på papiret om at lette virksomhedernes administrative byrder ved at begrænse og i nogle tilfælde ophæve faktureringspligten. Men forslaget vil få den stik modsatte effekt, hvis det gennemføres i den nuværende form. Resultatet vil være en forringelse af forbrugerbeskyttelsen, og det vil forøge virksomhedernes byrder. Der er ingen erhvervsorganisationer, der har efterspurgt forslaget og heller ikke nogen forbrugerorganisationer.

Baggrunden for forslaget er, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering løsrevet fra virkeligheden har lavet nogle beregninger, der fastslår, at en sådant forslag vil lette virksomhedernes byrder med 255 mio. kr. Men der er tale om et fiktivt regnestykke uden hold i virkeligheden, ja, det kan nærmest bedst sammenlignes med »Kejserens nye klæder«. Alle seriøse virksomheder giver jo allerede i dag deres kunder en faktura som bevis på det stykke arbejde, der er udført, og med forslaget lægges der så godt nok op til en mere generel faktureringspligt, men den begrænses alene til timepris, timeforbrug og materialeforbrug, og det kan så i øvrigt fraviges helt eller delvis. Dertil kommer, at forbrugerne efter købet i særlige situationer, som det formuleres i forslaget, skal kunne gå tilbage til virksomheden og bede om yderligere oplysninger, som »sætter dem i stand til at kontrollere prisen for de varer og tjenesteydelser, der indgår i ydelsen«. Hermed erkendes det jo i selve forslaget, at forbrugerne ikke er sikret tilstrækkelige oplysninger, så de kan kontrollere prisen for den modtagne ydelse. Men hvorfor så spørger jeg så - slække på kravene til fakturaerne? Det giver jo ikke nogen mening. For en virksomhed kan det være en stor byrde efterfølgende at skulle rekonstruere indholdet af en leveret ydelse, særlig hvis der er gået lang tid. Denne usikkerhed gøres endnu værre, ved at det er helt uklart, hvilke oplysninger forbrugeren efterfølgende skal kunne forlange at få, derfor er der brug for, at kravene til fakturaen udbygges.

Forslaget ophæver helt faktureringsbekendtgørelserne og krav til fakturaer mellem virksomheder – det, som kaldes business to business – heller ikke her er der tale om et ønske fra erhvervsorganisationerne. Forslaget er problematisk på flere punkter. Lad os tage et eksempel: Et værksted har udført en reparation af en pc for en elektronikforhandler, og fakturaen for reparationen er et vigtigt bevis i sidste ende for forbrugeren, hvis han eller hun efterfølgende får brug for at skulle dokumentere en mangel i henhold til købeloven. Forbrugeren kan derfor blive ramt utilsigtet og negativt, hvis ikke der er sørget for faktura mellem elektronikforhandleren og værkstedet. Dertil kommer, at virksomhederne i henhold til momsloven er forpligtede til at lave fakturaer som dokumentation for deres regnskaber.

Det *er* som den lille dreng i H.C. Andersens eventyr, der forbløffet konstaterer, at kejseren ikke har tøj på. Folketinget bør i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag sørge for en anstændig påklædning.

Kravene til fakturaen skal udbygges. For det er vel ikke sådan, at regeringen kun vil fremsætte forslag med det formål at få det til at se godt ud på papiret. Socialdemokraterne vil derfor foreslå, at forslaget om faktureringspligt ændres markant, eller at lovforslaget alternativt opdeles i to, da vi ikke kan støtte den ændrede faktureringspligt i dens nuværende form.

Kl. 13:39

Formanden:

Tak til hr. Benny Engelbrecht. Og den næste ordfører er fru Colette L. Brix.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Lovforslaget her samler op på en række faktureringsbekendtgørelser og samler ni styk bekendtgørelser med en lovændring, så faktureringspligten nu kommer ind i markedsføringsloven. Nu bliver det en pligt og ikke kun efter anmodning, at der skal udarbejdes en faktura ved regningsarbejde.

Det giver lidt regelforenkling og en større retssikkerhed, da det nu i markedsføringsloven er fastslået, at der skal være faktureringspligt. Samtidig omfatter det f.eks. også juridisk arbejde. Der er samtidig givet mulighed for at give særregler og undtagelser til de enkelte brancher, hvilket vil kunne ske efterfølgende i bekendtgørelser i dialog med brancherne. Der er også en bred opbakning til forslaget.

Men når det så er sagt, har jeg et spørgsmål til ministeren, som jeg håber ministeren kan svare på. Jeg har vendt det i mit hoved så mange gange, hvordan det, at ni bekendtgørelser bliver flyttet over i markedsføringsloven, kan give 300 mio. kr. i lettelse til erhvervslivet. Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvordan letter det taxachaufføren, hvordan letter det maleren, hvordan letter det snedkeren?

Jeg har fuldt ud forståelse for, at man også har regnet den anden vej og har sagt, at der er nogle administrative byrder for 47 mia. kr., så det er noget med 255 mia. kr., der skulle være som besparelse. Jeg har regnet, og jeg har regnet, og jeg kan simpelt hen ikke få det her til at hænge sammen. Jeg forstår det bare ikke, så jeg håber meget, at ministeren kan forklare mig det.

Den anden del af lovforslaget omhandler forbrugerombudsmandens ansættelsesvilkår, hvor ansættelsesvilkårene ligestilles med andre statsansatte på lignende vilkår. Med en forlængelse af ansættelsesperioden på 6 år med yderligere 3 år og med mulighed for genansættelse vil stillingen blive mere attraktiv, hvilket vi selvfølgelig støtter. Tak.

Kl. 13:41

Formanden:

Der er ønske om korte bemærkninger.

Jeg mener, de tal, ordføreren nævnte – af hensyn til referatet – var millioner og ikke milliarder (*Colette L. Brix* (DF): Ja, undskyld). Det er godt.

Men der er korte bemærkninger, og det er hr. Benny Engelbrecht. Kl. 13:41

Benny Engelbrecht (S):

Tak, formand. Jeg skal blot høre noget, for jeg kan fornemme en vis skepsis hos ordføreren i forhold til den del af forslaget, der handler om faktureringspligten. Skal det forstås sådan, at hvis ministeren ikke klart kan redegøre for, at det her ikke bare er papirlettelser, men faktiske lettelser, så vil Dansk Folkeparti ikke være med på den del af forslaget, men i stedet for være med til at sikre nogle klare og entydige retningslinjer for, hvordan faktureringen skal foregå?

Kl. 13:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:42

Colette L. Brix (DF):

Jamen det skal forstås sådan, at det her er en førstebehandling, og der kommer vi jo lidt ned i lagene, og jeg har prøvet at sidde og regne på det og kan ikke rigtig få det her til at gå helt op. Bare se, at jeg kom til at sige milliarder i stedet for millioner. Man har jo brugt meget tid på det her, og derfor spørger jeg bare ind til: Hvordan forholder det sig med de her tal? Hvordan kan det helt reelt være en lettelse? Det er det, vi gerne vil vide under førstebehandlingen.

Kl. 13:42

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:42

Benny Engelbrecht (S):

Jo, og det er også derfor, jeg netop spørger ind til det om det praktiske arbejde i den enkelte virksomhed. Jeg går ud fra, at ordføreren er enig med mig i, at det ikke er nok, at noget ser godt ud på papiret, man er altså også nødt til at kunne få det her til at fungere i praksis. Hvis det er sådan, at virksomhederne alligevel skal udstede fakturaer, som er specificerede, fordi deres kunder eksempelvis kræver det, så bliver det her jo bare et spørgsmål om at have nogle ting på papir, og så bliver vi altså nødt til at være lidt mere virkelighedsnære herinde i Folketinget og ikke bare tro på, hvad økonomer siger; vi må tværtimod se på, hvad virksomhederne har brug for, og hvad der samtidig også tjener forbrugerne bedst. Det håber jeg at ordføreren er enig i.

Kl. 13:43

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:43

Colette L. Brix (DF):

Jamen det er da fuldstændig rigtigt, at vi ikke har nogen glæde af, at der bliver opgjort nogle matadorpenge. Altså, hvis der står noget om lettelser, skal der jo selvfølgelig være reelle lettelser, det er klart. Og derfor spørger vi også ind til det her: Hvordan forholder det sig? For ligningen dér har vi ikke rigtig kunnet finde ud af. Så vi venter på at få svar på det her, og så finder vi frem til, hvad vi vil.

Kl. 13:43

Formanden :

Så er det hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 13:43

Morten Østergaard (RV):

En ting er jo selve regnestykket i kroner og øre og med alle nullerne, men vi kan vel være enige om, at hvis det, man nu vil fjerne som krav, alligevel, som Dansk Erhverv anfører det, enten følger af kravene til god markedsføringsskik eller følger af andre kontraktretlige forhold, så det altså alligevel skal være på fakturaen, så er der i hvert fald ingen administrativ forenkling?

For det er jo fløjtende ligegyldigt for den enkelte virksomhed, hvilken lov eller hvilken skik det følger af, hvordan fakturaen ser ud. Hvis ikke fakturaen ser anderledes ud efter det her lovforslag, er der vel i sagens natur heller ikke nogen besparelse? Kl. 13:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:44

Colette L. Brix (DF):

Der er da ikke nogen tvivl om, at vi er interesseret i, at den måde, fakturaen kommer til at se ud på, selvfølgelig skal give de lettelser, som man har nævnt i lovforslaget. Det skal der overhovedet ikke herske nogen tvivl om. Det er faktisk også netop derfor, vi spørger ind til det.

Kl. 13:44

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:44

Morten Østergaard (RV):

Ja, og der er det så bare, jeg vil høre, om Dansk Folkeparti er med på at kigge på, om den nemmeste måde for alle parter måske så ikke i virkeligheden er sådan nogenlunde præcis at angive, hvad man kan forvente der er på en sådan faktura, så det nogenlunde matcher, hvad der i forvejen følger af god markedsføringsskik og af kontraktretten, sådan at der ligesom er de samme grundlæggende vilkår for fakturaen. Så ved alle, hvad de har at rette sig efter. De kan indrette deres itsystemer efter det, og så er der ikke så mange dikkedarer og ikke så meget, når forbrugerne kommer væltende og kræver alle mulige andre oplysninger, som man så skal til at finde frem.

Kl. 13:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:45

Colette L. Brix (DF):

Jamen hr. Morten Østergaard har fuldstændig ret. Der er da ikke nogen her, der er interesseret i at lave noget nu, der bliver bøvlet, så vi igen skal ind at rette på det. Nu er det her en førstebehandling, og derfor ved jeg også, at der altid er mange knuder og mange ting, vi skal over. Det er den der pause, vi lige bruger til at vurdere det her og behandle det her. Selvfølgelig skal vi ikke gå ud og lave noget, der er endnu mere bøvlet. Det ville da i sagens natur være tåbeligt.

Kl. 13:45

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Orla Hav.

Kl. 13:45

Orla Hav (S):

Jeg skal bare spørge ordføreren, som jo ofte giver udtryk for meget erhvervsvenlige synspunkter: Når nu det er tilfældet og erhvervslivet stort set melder tilbage, at det her faktisk vil give dem mere bøvl end det, man kender i dag, ville det så ikke være godt med et tilsagn fra ordføreren i dag om, at Dansk Folkeparti vil medvirke til at få det her til at være noget, som bliver en reel lettelse, og ikke bare noget på et stykke papir, som ser godt ud i folketingssammenhæng?

Kl. 13:46

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:46

Colette L. Brix (DF):

Hr. Orla Hav har sikkert også bemærket, at jeg netop spørger ind til de lettelser, der er nævnt i forslaget. Det er netop derfor, jeg har stillet det spørgsmål til ministeren, hvordan vi kan komme frem til, at der kommer de her lettelser ud af forslaget. Det er jo logisk.

KL 13:46

Formanden:

Hr. Orla Hav.

Kl. 13:46

Orla Hav (S):

Så mangler vi bare det sidste lille tilsagn om, at Dansk Folkeparti vil være med på meget kritisk at gennemgå, om det her er en reel lettelse, eller om det blot er noget, der får et regnskab til at se pænt ud på papiret. Jeg mener ikke, at vi har behov for det sidste. Jeg tror slet ikke, at erhvervslivet har behov for det sidste. Det, erhvervslivet har brug for, er nogle retningslinjer, de kan arbejde ordentligt og sagligt ud fra, og det er det, vi tilbyder vi gerne vil være med til. Vil Dansk Folkeparti også det?

Kl. 13:47

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:47

Colette L. Brix (DF):

Jamen jeg kan igen sige til hr. Orla Hav, at grunden til, at jeg stiller spørgsmålet med hensyn til økonomien, er, at vi jo ikke skal have nogen matadorpenge ind i de her ting og i det forslag, der bliver behandlet i dag. Hvis vi siger til erhvervslivet, at det er en reel lettelse, hvis man går ud og gør, som vi foreskriver her, skulle der jo også gerne være en lettelse. Jeg har svært ved at regne mig frem til det. Jeg har svært ved at finde ud af, hvordan alle de der millioner har kunnet komme på plads, og det er derfor, jeg stiller spørgsmålet til ministeren i dag og håber, at ministeren kan svare på det.

Kl. 13:47

Formanden:

Tak til fru Colette L. Brix. Så er det fru Pia Olsen Dyhr som ordfører for SF.

Kl. 13:47

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Lovforslaget indeholder to dele. Den ene del er om forbrugerombudsmanden, og den anden del er om fakturapligten.

Der skal ikke være nogen tvivl om, at SF mener, at forbrugerombudsmandens institution er vigtig, og han viser i stigende grad, at hans rolle er vigtigere og vigtigere. Han får flere og flere sager på sit bord.

Derfor er vi også meget positive over for, at regeringen lægger op til, at det skal være muligt at forlænge forbrugerombudsmandens periode, netop fordi at hans eller hendes rolle kræver en vis form for ekspertise. Vi kan så stille os lidt undrende over for, at man tidligere valgte at ændre modellen, men det er da godt, at man er kommet på bedre tanker og nu går tilbage til, at man kan forlænge forbrugerombudsmandens periode.

Man kan også notere sig, at i samtlige høringssvar er faktisk alle organisationer positive, så jeg tror ikke, der bliver nogen problemer med den del af lovforslaget.

Den anden del af lovforslaget lægger op til at forenkle faktureringspligten. Man kan sige, at det sker med en henvisning til, at man ønsker at lette virksomhedernes administrative byrder. Men som det ser ud lige nu, og som vi også har hørt i debatten, er der ingen tvivl om, at der i den nuværende form desværre er risiko for, at resultatet bliver præcis det modsatte. I stedet for at lette byrderne gør det det sværere for virksomhederne. Derudover vil forslaget klart forringe

forbrugerbeskyttelsen. Det stiller vi os en anelse kritisk over for i SF, og vi håber derfor, at ministeren vil være villig til – som Venstres ordfører også lagde op til – at kigge på den del af lovforslaget, så man får det ændret.

Der ligger jo i lovforslaget, at man kun skal omtale tre forhold, når man laver faktureringer, nemlig timepris, timeforbrug og materialeforbrug. Og vi ved ganske udmærket, at der i forbindelse med fakturering er langt flere forhold, der gør sig gældende. Det gør man så også muligt i lovforslaget ved at sætte sådan en lille passus ind i en ny § 13, stk. 6, hvor man giver forbrugeren ret til efter køb i særlige situationer at kunne gå tilbage til virksomheden og bede om yderligere oplysninger.

Både det, at forbrugerne på den måde bliver tvunget i en situation, hvor de skal gå tilbage og forhandle med virksomheden for at få flere oplysninger om den enkelte faktura, og det, at virksomheden jo skal bruge enormt mange ressourcer på efterfølgende at finde ud af, hvad der egentlig er gjort undervejs, gør det besværligt for begge parter.

Vi håber derfor, at ministeren lytter til den her debat og derfor også er villig til at ændre noget i den del af lovforslaget. Et alternativ er, som Socialdemokraterne også har foreslået, at dele forslaget op i to dele og lade os behandle dem hver for sig. For vi vil jo meget gerne være med til at støtte ideen om forbrugerombudsmanden. Jeg håber, vi kan finde en løsning på det sidste, jævnfør det, Venstres ordfører selv lagde op til. Han har nemlig lyttet til det, der fremgår af Dansk Erhvervs brev. Det håber jeg så også ministeren har.

Kl. 13:50

Formanden:

Tak til fru Pia Olsen Dyhr. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører.

Kl. 13:50

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Det Konservative Folkeparti er rigtig glad for det her lovforslag, fordi det letter de administrative byrder, og når det samtidig med det styrker forbrugersikkerheden, er det jo endda helt fremragende. Det synes vi er rigtig godt.

Vi indfører nu en faktureringspligt mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende, og så sletter vi ni detaljerede, specifikke faktureringsredegørelser, og det er vi meget store tilhængere af. Jeg lytter mig selvfølgelig til den bekymring, der er, og naturligvis kan vi tage debatten under udvalgsarbejdet, det er ganske naturligt, og jeg har også læst høringssvarene fra Dansk Erhverv. Jeg har opfattet det på den måde, at man rejser en usikkerhed omkring det, og jeg er sikker på, at når vi kommer til bunds i det, falder der ro over tingene, for sådan som jeg ser det, kan enhver virksomhed til enhver tid lave de registreringer, man vil, men man er ikke i fremtiden forpligtet til at lave alenlange lister til faktureringen om hver enkelt spændeskive, skrue, alle de smådele, der i øvrigt er brugt til et eller andet stykke arbejde. Hvis jeg har bestilt nye vinduer til mit hus, er jeg fuldstændig iskold over for, hvor mange smådele det indeholder, men jeg vil gerne kende den pris, jeg skal give, og den har jeg forholdt mig til inden, og har altså ikke brug for, at den virksomhed laver den her specifikation. Men det er klart, at får jeg udført et stykke arbejde og er prisen højere end det, der var aftalt, eller jeg havde forventet, skal jeg selvfølgelig kunne vende tilbage til virksomheden og bede om at få en specifikation. Men så har vi altså ikke tvunget virksomheden til i hvert eneste tilfælde at skulle lave den her meget grundige specifikation, jævnfør de nuværende ni gældende faktureringsbekendtgørelser.

Så det er da indlysende godt, og som sagt trækker vi ikke noget ned over hovedet på virksomhederne. Vi siger jo ikke, at de skal gøre nogle ting. Det her giver dem bare en mulighed for at nøjes med at skrive timeforbrug, timepris og materialeforbrug, og så skal der i øvrigt ikke være mere fakturering fra virksomhed til virksomhed, fordi det behøver vi ikke at sidde og regulere herinde, det kan de godt selv finde ud af. Så jeg synes på alle måder, at det her er et meget positivt, konstruktivt og letforståeligt forslag, og det tror jeg også at vi vil nå frem til, når vi tager det i udvalgsbehandlingen, og det skal vi selvfølgelig gøre. Vi skal selvfølgelig finde ud af, om der er noget, vi har forstået forkert, for Dansk Erhverv har jo annonceret de her bekymringer i forbindelse med høringen, og vi har jo også svaret, at det skal man ikke være bekymret for. Så lad os nu få endevendt, om der er noget at være bekymret for eller ej. Det har jeg så her anvist at jeg ikke tror man behøver at være.

Med hensyn til det andet led om forbrugerombudsmanden, som i dag kun kan være ansat i 6 år, giver vi nu en mulighed for at få forlænget ansættelsen med 50 pct., altså yderligere 3 år. Det synes vi er glimrende, fordi vi er i en tid, hvor vi har behov for, at forbrugerombudsmanden sætter sig grundigt ind i tingene og kan påvirke og følge op og udnytte den viden, han oparbejder, til gavn for forbrugerne. Så det er vi stærkt tilhængere af, og vi synes også, at hvis det viser sig, at han har været en helt fremragende forbrugerombudsmand i de 9 år, han har siddet, skal han selvfølgelig kunne komme i betragtning ved en nyansættelse, men så er det altså en helt sædvanlig, ny ansættelsesprocedure, der skal til.

Så derfor: massiv støtte indtil videre fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:53

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger. Først er det fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:53

Benny Engelbrecht (S):

Jeg bliver nødt til at holde fast i det, som hr. Mike Legarth sagde i sin ordførertale, nemlig dette, at der ikke skal være særlig mange specifikationer på fakturaen, men til gengæld skal man kunne vende tilbage og få disse specifikationer.

Vil ordføreren så ikke godt give mig ret i, at man alligevel skal foretage registreringen, at man skal have informationerne parat? Hvis det blot er et spørgsmål om, at man ikke skal skrive det ned på et stykke papir, det stykke papir, der hedder fakturaen, som man sender videre digitalt eller fysisk til kunden, men man alene skriver en pris på der, så handler det altså alene om, at man i givet fald ville kunne spare nogle linjer på et stykke papir. Det kan umuligt spare 255 mio. kr., som jeg mener er det, som anslås som værende det, der i givet fald kan spares. Tværtimod vil der kunne komme en række yderligere forespørgsler både i den professionelle branche, business to business, og der, hvor man sælger til forbrugerne, business to consumer, som tværtimod vil påføre virksomhederne yderligere byrder. Det hænger da ikke sammen.

Kl. 13:54

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:54

Mike Legarth (KF):

Det hænger fuldstændig sammen, vil jeg sige til hr. Benny Engelbrecht. Jeg hører godt om optræden med at rejse rundt uden tøj på og en meget billedlig fortælling om, at det her ikke fungerer. Men det mener jeg at det gør. Jeg kan ikke på nogen måde så tvivl om det tal, der er remset op her, de her ca. 300 mio. kr., der er i besparelse. Det tror jeg på.

Det handler jo om – og jeg har jo altså drevet virksomhed i mere end 20 år – at når en virksomhed skal skrive en faktura, behøver man ikke bruge 4 timer på at lave den faktura og specificere den i alle en-

11

der og detaljer. Men jeg var da nødt til, dengang jeg gav prisen, at finde ud af, hvad det var, jeg havde af omkostninger, for at kunne give den pris. Så jeg ved jo et eller andet sted i mit system, hvad det er for en omkostning, jeg har, og hvad det er for nogle materialer, jeg har regnet ind i den pris, så selvfølgelig kan jeg finde ud af det. Det skal en forbruger selvfølgelig til enhver tid have ret til at få at vide.

Vi må forvente, at man som virksomhed kan præsentere, hvad det er, man har taget den pris for. Men vi skal da ikke lade virksomhederne sidde og bruge 5 timer på at skrive en faktura, når de kan gå ud og skabe vækst og beskæftigelse til gavn for det danske samfund. Det er den vej, vi skal tænke, og det er sådan, det hænger sammen.

KL 13:54

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:55

Benny Engelbrecht (S):

Jeg har også arbejdet i erhvervslivet – kun 20 år, beklager, men ikke desto mindre vil erhvervsordføreren vel også give mig ret i, at på det her punkt er tingene altså fuldautomatiseret i dag. Man har nogle itsystemer, der spiller op imod hinanden, og der er en høj grad af automatisering i det her.

Jeg vil sige, at det oven i købet ville betyde, at man skulle til at ændre på nogle af de faktureringssystemer. Det er mig bekendt ikke indregnet – det er ikke indregnet – som en omkostning for virksomhederne, hvis man skal til at lave om på sine it-systemer for at få det her til at fungere. Eller kan ordføreren bekræfte det modsatte? Det virker ikke særlig logisk, at man netop skal samle de her informationer op. Det vil man typisk gøre i nogle interne time/sagsstyringssystemer eller tilsvarende og så ikke bruge dem til at lave beregningen af fakturaen. Det mener jeg stadig væk ikke hænger sammen.

Kl. 13:56

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:56

Mike Legarth (KF):

Det mener jeg at det gør, og jeg afviser fuldstændig kritikken. Jeg mener, at den udmærkede, højt respekterede hr. Engelbrecht tager et forkert udgangspunkt, fordi han tager udgangspunkt i en eller anden teknisk elitær situation.

Altså, hvis vi kommer ned på gulvet til håndværkerne, så har de ikke automatiserede systemer. Små virksomheder har ikke automatik på det der. Der skal de ud og finde ud af, hvad de egentlig har brugt, og de skal føre lister over det, og det skal de føre over på en faktura. Det kan da være mere eller mindre automatiseret, men det tager tid, for det skal selvfølgelig passe. Hvis det ikke passer, har vi jo en klagesag, som vi skal forholde os til. Så er der nogle, der forsøger at snyde nogle, så derfor skal det her være præcist, og det er det daglige ansvar, som enhver virksomhed har.

Der er det bare, at vi med det her lovforslag forsøger at gøre det enklere og nemmere for virksomhederne, så de kan koncentrere sig om at lade være med at sidde ved skrivebordet og skrive nogle fuldstændig ligegyldige detaljer i en faktura, hvor der i øvrigt er aftalt pris, men gå ud og skabe beskæftigelse og vækst i stedet for.

Kl. 13:57

Formanden:

Så er det hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 13:57

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, at hr. Mike Legarth slipper lidt let om ved det. Altså, det fremgår af høringssvarene, at det ifølge Dansk Erhverv i hvert fald er sådan, at en lang række af de krav, regeringen nu vil afskaffe, alligevel fremgår, fordi man enten kontraktretligt er forpligtet til at oplyse dem eller det følger af god markedsføringsskik.

Så spørger jeg bare hr. Mike Legarth: Er vi enige om, at det ikke er nogen lettelse for virksomhederne, hvis man fjerner et lovgivningskrav, når det alligevel er til stede andre steder i lovgivningen, så det alligevel skal fremgå af fakturaen? Var det ikke smart nok, at der var én type krav til fakturaen, som gik på tværs af områderne, i stedet for at man fortsat ligesom skal hente de krav, der er til fakturaen i forskellige lovgivninger? Det var vel nærmest det, der var hele ærindet, altså at forsøge at sanere lidt i det.

Kl. 13:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:58

Mike Legarth (KF):

Jo, hvis det var sådan, men sådan mener jeg ikke at det er, vil jeg sige til hr. Morten Østergaard. Jeg mener, at der er momsloven, der regulerer nogle helt grundlæggende ting omkring en faktura, og hvordan den skal se ud, og så er der det, vi nu indfører med det her lovforslag. Jeg ser ikke noget misforhold i det. Det må jeg bare sige.

Jeg synes også, at jeg helt grundigt og ned i detaljen har redegjort for, hvordan jeg mener at tingene hænger sammen. Hvis det er noget specifikt, som hr. Morten Østergaard gerne vil have mere at vide om, står jeg selvfølgelig gerne til rådighed, og vi kan jo også drøfte det i udvalget. Men jeg mener ikke, at der er nogen steder, hvor man ikke kan aftale en pris, indeholdende de her tre hovedelementer – timeforbrug, pris og materialer – hvis det er noget, man er enige om mellem to parter. Men det er klart, at hvis den ene part ønsker en detaljeret redegørelse for det forbrug, der er, kan man også aftale sig ud af det. Vi har da heldigvis aftalefrihed.

Kl. 13:59

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:59

Morten Østergaard (RV):

Men det er jo nok bare der, hvor forenklingsprincippet mest bliver set fra Folketingets side og ikke så meget fra virksomhedernes side, hvis man i hvert enkelt tilfælde skal til at aftale, hvordan fakturaen skal se ud, og det er jo sådan set det, erhvervslivet kommer og siger. Derfor spørger jeg bare et parti, der sådan traditionelt gerne vil bryste sig af at tale erhvervslivets sag: Var det ikke en overvejelse værd simpelt hen at lytte til erhvervslivet og spørge, hvad det egentlig er for nogle betænkeligheder, de har?

Der er jo et varmt ønske om netop at få skabt en forenkling, men man peger så på, at det følger af god markedsføringsskik, at der nogle steder er forpligtelser i forhold til fakturaen, og at der er forpligtelser inden for det civilretlige og inden for kontraktretten, som også lægger bindinger i forhold til fakturaen. Skulle man så ikke gøre oprydningsarbejdet godt nok og sørge for, at der var synkronisering mellem de forskellige, så man ikke stod i denne situation, hvor man påstår en forenkling, som så ikke vil være der i praksis, fordi oplysningerne alligevel skal fremgå som følge af andre enten skikke eller kontraktretlige forhold?

Kl. 14:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:00

Mike Legarth (KF):

Jeg mener ikke, der kan herske tvivl om, at det her er et forenklingsforslag, og at det vil spare virksomhederne for megen administration, fordi de nu altså ikke er forpligtet til i helt almindelige forretninger at skulle redegøre i lange lister for hvert enkelt produkt, der er anvendt til den samlede pris, hvilket i dag er bestemt i de specificerede faktureringsbekendtgørelser. Det sletter vi nu, og det er jo det, der er det gode i det her. Det bliver annulleret, fordi det var alt, alt for administrativt krævende for virksomhederne, at de skulle sidde og bruge tid på sådan nogle ligegyldigheder, i stedet for at de kunne koncentrere sig om at skabe arbejdspladser og vækst til gavn for det danske samfund.

Kl. 14:00

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Colette L. Brix.

Kl. 14:01

Colette L. Brix (DF):

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om de besparelser på de 300 mio. kr., der er i det her forslag, er på den baggrund, at forbrugerne køber det med de fakturaer, der kommer fra virksomhederne. Er det, ligesom da vi lavede det med revisionspligten, hvor der var nogle bestemte krav, og så kom de til bankmanden, og så sagde bankmanden: Nej, jeg vil gerne have, der kommer revision på? Altså, det, jeg spekulerer på, er, om vi får den situation igen. Er den besparelse på de 300 mio. kr. på baggrund af, at forbrugerne køber det, vi lægger op til med det her lovforslag?

Kl. 14:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:01

Mike Legarth (KF):

Nu ved jeg, at fru Colette L. Brix og jeg har det samme fokus, nemlig på at gøre livet lettere for de små selvstændige. Det er jo glimrende, at fru Colette L. Brix her rejser den problemstilling, når der er en vis bekymring for det, selv i erhvervet, men jeg er helt fast overbevist om, at den besparelse, der ligger i det, er de timer, som vi nu fritager erhvervet for at bruge på noget administration, som ingen bruger til noget. For når de fleste er ude at afgive en mindre ordre, er de ikke optaget af, hvilke materialer der helt specifikt er brugt til den. Det kan slås sammen i nogle helhedsbeløb, og så kan den, der udskriver fakturaen, bruge tid på at skabe beskæftigelse og udføre nogle andre ordrer, så man tjener nogle flere penge og gør dagligdagen lettere.

Kl. 14:02

Formanden :

Fru Colette L. Brix.

Kl. 14:02

Colette L. Brix (DF):

Tak. Selvfølgelig er vi alle sammen interesseret i, at der bliver forenklet, men jeg bliver bare nødt til at spørge en gang til: Er den besparelse på de 300 mio. kr., der er i forslaget, på baggrund af, at forbrugerne tager den form, som vi her har skitseret der skal være på en faktura, til sig?

Så vil jeg også gerne spørge, hvis jeg kan få lov til det: Hvis nu de ikke gør det og de så skal ud og hente yderligere oplysninger og firmaerne skal ned i deres arkiver osv., kommer det så ikke til at ligne lidt en anden sag, vi har haft, hvor man går ind i banken med det, vi har foreslået, at der skulle være en revision, og hvor bankmanden så siger: Det er ikke nok, jeg vil have, dit varelager skal tælles op, før jeg giver dig nogle penge?

Det, jeg bare tænker på, er, om det ikke bliver tungere i den anden ende. Vi skal jo gerne have administrative lettelser, det er vi enige om, og det er det, vi skal sørge for herindefra, og derfor skal det tages i opløbet, hvis vi er ved at lave noget, der bliver tungere end det, vi egentlig havde regnet med. Det er bare det, jeg gerne vil spørge om.

Kl. 14:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:03

Mike Legarth (KF):

Jo, og det er altid en overvejelse og en vurdering værd, men jeg er nu fast overbevist om, at i ni ud af ti tilfælde vil forbrugeren fuldstændig acceptere det nye system uden noget som helst problem. Og så vil der være en ud af ti, der måske synes, at regningen blev lidt større og havde et andet omfang, end vedkommende havde forventet, og så beder man virksomheden om lige at give en årsag til, hvorfor det blev den her pris. Så må virksomheden mere detaljeret redegøre for, hvad det er for et vareforbrug og timeforbrug, der har været. Det synes jeg er naturligt. De oplysninger skal man så give alligevel, men så har man jo haft en minimering af arbejde og udgifter på ni tiendedele.

Kl. 14:03

Formanden :

Tak til hr. Mike Legarth. Den næste ordfører er hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Hvis det ikke var, fordi det lå mig så fjernt at være polemisk, ville jeg sige, at det, man hører fra den konservative ordførers side, på mange måder synes at minde lidt om debatten om administrativ forenkling i kommunerne, hvor det ikke altid er gået op for kommuner, at noget er blevet forenklet, selv om det hævdes, når lovforslagene lægges frem. Men som udgangspunkt vil jeg sige, at der synes at være enighed om, at det er udmærket at kunne forlænge forbrugerombudsmandens ansættelse med yderligere 3 år, og det er vi i Det Radikale Venstre også enige i. Dernæst er vi enige i, at det er fint at lave forenkling på faktureringsområdet, for det virker ikke voldsomt hensigtsmæssigt, at der skal være ni bekendtgørelser, der regulerer det. Så langt, så godt.

Så vil jeg sige, at der jo i almindelighed er den ambition, som også skiftende regeringer har haft, at nu skulle man lave administrative forenklinger og mindre bøvl for erhvervslivet; man har haft nogle håndfaste målsætninger om det, og man har nogle apparater, der ligesom måler, hvordan det går med det, og om man kommer nærmere sine målsætninger, og det er klart, at man selvfølgelig er nødt til at levere noget for at få det til at tælle op. Så kan erhvervslivet slå sig nok så meget i tøjret og sige, at det i praksis ikke betyder nogen forenkling for dem, for hvis lovforslaget vedtages, som det ligger, tæller det jo med, og det er jo derfor, det er så afgørende for regeringen, at der står, at det altså giver netto 250 mio. kr.; det tæller med i forenklingsregnskabet, uanset at man så ude i erhvervslivet siger, at det her overhovedet ikke bliver spor mere enkelt for dem, og at de tvær-

timod risikerer at få en kø af forbrugere, der forlanger alle mulige forskellige typer oplysninger. Men regeringen kan efterfølgende stå og sige: Ah, men vi har lettet det administrative bøvl.

Der må vi bare sige, at vi går varmt ind for administrativ forenkling i praksis, altså, den administrative forenkling, der rent faktisk bliver til en administrativ forenkling for de virksomheder, det drejer sig om. Og derfor må man så kigge nærmere på det her og spørge: Virker den model, der er valgt her?

For det første er der jo så det problem, at når forbrugeren har den her uspecificerede ret til at henvende sig og få yderligere oplysninger, er man jo, som andre har været inde på, nødt til at sørge for, at man har de oplysninger, og for det andet kan man jo så risikere at skulle bruge ganske meget tid på at lave sådan en slags B-faktura, altså, den særlige udspecificerede faktura, som forbrugeren kan stille krav om, når de kommer i anden ombæring, fordi de ikke kan forstå den første faktura, som den ser ud. Det er den ene ting.

Den anden ting er så, og det fremgår tydeligt i høringsnotatet på side 5, de krav, som en af de store erhvervsorganisationer, Dansk Erhversliv, peger på der stilles i lovforslaget –

og jeg citerer:

»Forslagets krav til specifikation er formentligt langt mindre end det, forbrugeren ofte i det kontraktretlige forhold har krav på. Det vil efter Dansk Erhvervs opfattelse være uheldigt, hvis der ikke er en rimelig overensstemmelse mellem lovens krav og det krav forbrugeren civilretligt måtte have på specifikationer i fakturaen. Dette bliver ikke mindre kompliceret af, at det formentlig allerede følger af kravene til god markedsføringsskik, at erhvervsdrivende medmindre andet er aftalt, skal give forbrugeren en således specificeret regning.«

Altså, der er i forvejen krav inden for kontraktretten og inden for god markedsføringsskik, som betyder, at man alligevel skal levere ud over det, som lægges frem her som et særligt forenklingsforslag.

Det er derfor, vi synes, der er god grund til at lytte. Når nu man gerne vil gøre det let for erhvervslivet, er det jo et godt sted at starte med at lytte til dem, når de kommer og siger: Vi vil gerne have, at der er lidt mere håndfaste rammer for, hvad der skal være på en faktura, ikke sådan en tagselvforbrugerbeskyttelse, hvor man bare kommer og stiller krav i øst og vest om det ene og det andet.

Derfor vil vi sige, at vi er fuldstændig med på intentionen om at få ryddet op i de mange bekendtgørelser, der regulerer, hvordan en faktura skal se ud. Vi synes, det er godt, at der er en pligt, men vi synes ikke, at det er godt nok, som det ligger her, og derfor vil vi gerne under udvalgsarbejdet prøve at kigge på, om ikke vi kan komme nærmere en model for administrativ forenkling, som rent faktisk også vil blive modtaget godt i erhvervslivet og opleves som en reel administrativ forenkling ud over det, som lovforslaget her lægger op til. Jeg håber, at vi i den ånd kan finde en god løsning, som vi alle sammen kan stå bag ved, da der synes at være enighed om, at vi skal forenkle på området.

Kl. 14:08

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører

Kl. 14:08

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Vi kan i Enhedslisten støtte den del af lovforslaget, der betyder en mulighed for forlængelse af forbrugerombudsmandens virke; det er en god ting. Vi er enige i, at der skal være tvang med hensyn til at medsende en specificeret faktura. Vi er også enige med de partier, der i debatten har sagt, at listen over, hvad der skal være af oplysninger i fakturaen, er for lille. Den ønsker vi udvidet, som andre har sagt, og vi håber, at vi får det gennemført og dermed kan støtte det samlede lovforslag.

Kl. 14:08

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren. Kl. 14:08

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg vil godt starte med at takke for de, synes jeg, mange konstruktive kommentarer, for formålet er jo ens for os alle sammen. Vi har et erklæret formål fra regeringens side – støttet også af Folketingets øvrige partier – om at fjerne bøvlet, om at gøre det nemmest og lettest muligt at være virksomhed i Danmark.

Sagen er den, at det her forslag styrker forbrugerbeskyttelsen og letter arbejdsgangene for de små selvstændige. Det gøres ved at indføre en generel pligt for erhvervsdrivende til at udstede en faktura til forbrugere for det arbejde, som den erhvervsdrivende udfører for forbrugerne. Og så vedrører det jo altså også forbrugerombudsmandens ansættelsesvilkår, hvilket ordførerne – alle som en, syntes jeg, at jeg lagde mærke til – støtter; det betyder, at disse bliver ændret.

Hvad er så sagens kerne? En faktura skal jo sætte os som forbrugere i stand til at kontrollere prisen for de varer og tjenesteydelser, der indgår i det arbejde, som den erhvervsdrivende udfører for forbrugeren. Forbrugeren vil som udgangspunkt derfor fremover have krav på at få oplysning om timepris, timeforbrug og materialeforbrug i de tilfælde, hvor der ikke forud for ydelsen er aftalt en fast pris. Det vil sige, at bestemmelsen finder anvendelse, hvis en maler skal male et hus og der ikke er aftalt en fast pris. Bestemmelsen finder derimod ikke anvendelse, hvis forbrugeren går til frisøren, hvor der er en fast pris for, hvor meget en klipning koster.

Det står den erhvervsdrivende frit for at supplere de obligatoriske oplysninger med andre oplysninger. Det kan f.eks. være oplysninger om grundgebyrer, det kan også være oplysninger om kørselstillæg. Derudover har den erhvervsdrivende også mulighed for at erstatte de obligatoriske oplysninger med andre oplysninger, hvis det er aftalt med forbrugeren, eller hvis det følger af branchesædvane inden for det pågældende område. Det er f.eks. sædvane inden for autobranchen, at man opererer med standardpriser for en række almindelige reparationer. Det samme gør sig gældende for en række behandlinger hos tandlægen.

Muligheden for den erhvervsdrivende for at erstatte de obligatoriske oplysninger sikrer både, at ordningen er fleksibel for den erhvervsdrivende, og at forbrugeren får de oplysninger, der er nødvendige for at kunne kontrollere prisen for en tjenesteydelse bedst muligt. Forbrugeren vil derudover i særlige tilfælde kunne anmode om yderligere oplysninger, som sætter forbrugeren i stand til at kontrollere prisen for de varer og tjenesteydelser, der indgår i ydelsen. Et eksempel på en sådan situation kan være, at det samlede beløb for en ydelse ligger væsentlig ud over, hvad man sædvanligvis kan forvente at ydelsen bør koste.

Det vil være en forbedring af forbrugerbeskyttelsen, når forbrugerne fremover har krav på en faktura, uanset hvilket arbejde de får udført. Men forslaget vil også komme erhvervslivet til gode. Faktureringspligten vil i fremtiden kun gælde mellem de erhvervsdrivende og forbrugerne. Det vil sige, at de erhvervsdrivende fremover ikke vil være forpligtet til at give andre erhvervsdrivende en faktura.

Med indførelsen af en generel faktureringspligt ophæves ni specifikke og detaljerede faktureringsbekendtgørelser, der primært regulerer en række håndværksområder. Forslaget medfører endvidere, at lovgivningen bliver mere overskuelig og gennemsigtig for både forbrugere og de erhvervsdrivende. Og ikke mindst nye virksomheder vil få glæde af, at de fremover kun skal forholde sig til reglerne i markedsføringsloven. Lovændringen og ophævelsen af faktureringsbekendtgørelserne medfører således en regelforenkling og administrative lettelser for erhvervslivet, samtidig med at forbrugerne sik-

res en bedre beskyttelse. Og begge dele kommer jo i sidste ende forbrugerne til gode.

Så er der den sidste krølle, altså forbrugerombudsmandens ansættelsesvilkår. Som flere af ordførerne har været inde på, er det en lidt fastlåst situation, at man kun kan blive udnævnt for en periode på 6 år, uden at man har mulighed for forlængelse eller genansættelse. Der er imidlertid i de senere år sket en betydelig udvikling i forbrugerombudsmandens opgavevaretagelse og tilsynsbeføjelser, og denne udvikling medfører et øget behov for, at forbrugerombudsmanden må få mulighed for at fortsætte i en periode ud over de 6 år. Det vil derfor med forslaget om ændringen af forbrugerombudsmandens ansættelsesvilkår blive muligt at forlænge ansættelsesperioden med yderligere 3 år, så den samlede ansættelsesperiode bliver på i alt 9 år. Der vil herefter være mulighed for genansættelse efter sædvanlige ansættelsesprocedurer.

Muligheden for at forlænge ansættelsen sikrer, at der skabes kontinuitet i forbrugerombudsmandens arbejde. Forbrugerombudsmanden vil med dette forslag f.eks. få mere tid til at påvirke og følge op på initiativer, som han eller hun har igangsat. Endelig vil forbrugerombudsmanden få bedre mulighed for at udnytte de erfaringer og den viden, som forbrugerombudsmanden opnår gennem sit virke.

Så samlet set mener jeg, at det her forslag sikrer en forbedring af forbrugerbeskyttelsen. Derudover medfører forslaget også en regelforenkling, så lovgivningen bliver mere overskuelig og gennemsigtig for både forbrugerne og de erhvervsdrivende. Forslaget medfører endvidere administrative lettelser for erhvervslivet, og endelig medfører forslaget, at forbrugerombudsmanden, som er den primære håndhævelsesmyndighed på markedsføringsområdet, får større kontinuitet i sit virke.

Kl. 14:14

Formanden:

Tak. Der er en kort bemærkning, og den er fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:14

Benny Engelbrecht (S):

Ministeren repræsenterer naturligvis hele regeringen, men kommer jo samtidig fra et parti, der gerne slår på, at der skal være lov og orden, og kommer for ganske nylig fra et ministerområde, som også i højeste grad har at gøre med det. Hvis det nu var sådan, at der ikke fandtes kreative håndværkerpriser her i landet, og hvis det var sådan, at der ikke var sager, der f.eks. omfattede flyttemænd med alternative virkelighedsopfattelser, når det handler om fakturering, så var det jo selvfølgelig ideelt.

Er ministeren slet ikke bekymret for, at der, når vi f.eks. ophæver faktureringspligten fra forretning til forretning, kan opstå problemer? Jeg kan da sagtens forestille mig en Stein Bagger-lignende situation, hvor en virksomhed nemt kan begynde at producere nogle fiktive fakturaer, som revisoren ikke engang vil kunne gå ned og spørge i dybden til. Hvor er sikkerheden i forhold til, at dette system ikke kan misbruges?

Kl. 14:15

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:15

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Nu er det her forslag jo primært et spørgsmål om forbrugerbeskyttelse, altså at vi sikrer en bedre forbrugerbeskyttelse, og administrativt letter vi så virksomhederne for en masse bøvl. Med hensyn til business to business er der jo altså generelle lovgivningskrav både i forhold til momsloven og i forhold til revisionsloven, som sikrer, at de oplysninger, som spørgeren henviser til, selvfølgelig er tilgængelige

for alle myndigheder, altså skattemyndighederne, og for det pågældende selskabs revisor, og når det er business to business, må man jo gå ud fra, at det er en handel mellem to selskaber, to erhvervsdrivende, som så må kommunikere, og at de så må blive enige om, hvad for nogle oplysninger der skal udveksles.

Kl. 14:16

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:16

Benny Engelbrecht (S):

Jeg har ikke desto mindre hæftet mig meget nøje ved, at man i IT Factory-sagen havde meget fokus på, at revisionen ikke havde været tilstrækkelig opmærksom på netop faktureringsdelen. Uden at vi skal gå dybere ind i den sag, synes jeg dog, det er ret iøjnefaldende, at det er et af de elementer, der er blevet fremhævet i den sag.

Derfor kan jeg være meget bekymret for, at vi kommer til at stå i en situation, hvor lovformelige virksomheder, der opfører sig på en god og ordentlig måde, alligevel giver hinanden de fakturaer, de allerede gør i dag, og ikke opnår nogen administrative lettelser, mens de virksomheder, de få, som gerne vil snyde og gerne vil svindle, faktisk får lettere spil ved hjælp af det her. Det er vel ikke det, som er hensigten med det forslag, som regeringen fremsætter.

Kl. 14:16

Formanden :

Ministeren.

Kl. 14:16

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Der er ingen forskel på, hvordan myndighederne har mulighed for at gribe ind over for svindelfirmaer. Altså, lovgivningen er krystalklar og eksplicit i forhold til, hvilke oplysninger der skal gemmes og være til rådighed for specielt skattemyndighederne, men også for mit tidligere område, f.eks. SØK, når de skal undersøge nogle ting. Så der er altså ikke nogen problemer i forhold til business to business.

Det, der er elementært her, synes jeg også lige jeg vil slå fast: Når vi nu sikrer os, at der er en faktureringspligt med de tre kriterier, der nu engang er eksplicit formuleret, og som skal opfyldes, så betyder det jo ikke, at man som virksomhed ikke kan udstede nogen andre oplysninger i sine fakturaer; altså, man kan fortsætte med at udstede de samme oplysninger, som man hidtil har gjort. Så det ændrer altså ikke ved deres it-systemer, og det ændrer ikke ved deres måde at arbejde på generelt. Så det her er altså forbrugerbeskyttende, og det er administrativt lettende for virksomhederne.

Kl. 14:17

Formanden :

Så er det hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 14:18

Morten Østergaard (RV):

Ja, det her med de administrative besparelser bliver mere og mere fantasifuldt, når virksomhederne tilsyneladende ingenting skal ændre. Det er jo svært at se, hvordan de så sparer en masse penge.

Men i hvert fald synes jeg, der er to indvendinger, som er relevante. Den ene er: Er det ikke meget godt, at der er sammenhæng mellem de krav, der forskellige steder i lovgivningen stilles til, hvad der indgår i en faktura? Den anden er: Når nu det erhvervsliv, vi gerne vil gøre det lettere for, vender tilbage med høringssvar og siger, at vi ville gøre det lettere for dem, hvis vi stillede nogle lidt mere præcise krav til indholdet af en faktura – inddrog lidt flere oplysninger – og til gengæld ikke havde den der selvbetjeningsløsning, hvor man kan komme og bede om oplysning om hvad som helst, var det

så ikke værd at lytte til, hvis udgangspunktet er, at vi vil gøre det lettere for erhvervslivet og ikke bare lave de der regnestykker, der tæller i det store administrativt bøvl-regnskab?

Kl. 14:18

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:18

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Hvis vi nu tager det sidste først, er sagen jo den, at det ikke er alle virksomheder, som deler den anskuelse, som hr. Morten Østergaard her har. Høringssvarene viser jo også, at der er en generel opbakning til forslaget.

Hvis vi så ser på alternativet, kan vi se, at man jo så ikke ville have en egentlig faktureringspligt, og det ville jo sandsynligvis betyde, at Dansk Erhverv ville være meget begejstret. Men nu har vi jo fra regeringens side valgt at sige, at vi balancerer mellem på den ene side administrativt at lette byrderne for virksomhederne og på den anden side også at ville have en forbrugerbeskyttelse med. Og derfor er der stadig væk en faktureringspligt.

Med hensyn til det med en samlet lov skal man lige være opmærksom på, at momsloven, som hr. Morten Østergaard også tidligere henviste til, jo ikke gælder for alle virksomheder. Der er jo altså virksomheder, som ikke er momspligtige.

Med hensyn til god markedsføringsskik ville det være sådan et jugement, en vurdering i hvert enkelt tilfælde. Så derfor er reglerne ret klare i forhold til markedsføringsloven, og derfor er der de tre kriterier, der skal være opfyldt, og så kan virksomhederne gøre mere, hvis de har lyst til det.

Kl. 14:19

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:19

Morten Østergaard (RV):

Vi er vel enige om, at hvis nogen skal spare noget på det her – altså det der store regnestykke – skal nogle holde op med at gøre noget, som de gør i dag, for ellers er der ligesom ikke rigtig sparet noget, og det er jo det, der er det interessante. Hvis der er andre i andre sammenhænge, der ligesom pålægger dem at udvide deres fakturer, så sparer de jo ikke noget, selv om kravet så er fjernet fra én lovgivning. Og det er vel det, der er kernen her.

Det andet er jo så: Hvordan beskytter man forbrugerne bedst? Gør man det, ved at de inden for nogle rimelige grænser, selvfølgelig, får en faktura, der har visse oplysninger, eller gør man det, ved at man altså for at blive beskyttet selv – når man får den her relativt uspecificerede faktura – skal gå i gang med at henvende sig for at afkræve endnu flere oplysninger?

Altså, jeg lytter i hvert fald til det, når erhvervet siger, at det da var bedre også for forbrugeren, at de ting i et rimeligt omfang – ikke noget voldsomt – fremgik af fakturaen. Det er jo egentlig den beskyttelse, man har brug for i første instans, så man ikke skal i gang med at hente nogle oplysninger, som man så alligevel til sidst ender med at have på hånden.

Kl. 14:21

Formanden :

Ministeren.

Kl. 14:21

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er jo derfor, at man, når man støder på den virkelige verden, vil jeg sige til hr. Morten Østergaard, så f.eks. støder på det tilfælde, at

det virker lidt omsonst for bagermester Hansen at skulle opgøre, hvor meget kørselstillægget for, at han stanger et franskbrød hen over disken, er. Altså, det er jo derfor, der står tre elementære ting, som man kan forlange af en faktura. Så kan man som forbruger, hvis man ikke henvender sig til bagermester Jensen, men til skorstensfejer Hansen, måske spørge: Hvad er dit kørselstillæg for at køre her ud og rense min skorsten?

Det er derfor, der er fleksibilitet. Jeg synes, det var nogle relevante betragtninger, hr. Morten Østergaard kom med, og som jeg har tænkt meget over, og i en af de andre ordførerrunder var der også en dialog med den konservative ordfører, hvor hr. Morten Østergaard lidt polemisk startede med at sammenligne med kommunerne.

Det, jeg da i hvert fald har hørt fra Det Radikale Venstre tidligere – og det er regeringen også enig med Det Radikale Venstre i – er, at man ikke skal lægge alt for store byrder på, at man ikke skal være for eksplicit i sine krav til kommunerne. De skal have noget frihed til selv at kunne bestemme. Det skal ikke være sådan, at vi for kommunen præcist i detaljen fastlægger, hvad de skal gøre. Det er jo præcis det, regeringen vil med det her forslag. Der er frihed for den enkelte virksomhed med nogle få undtagelser, og det giver administrative lettelser for virksomhederne, og det giver forbrugerbeskyttelse

Kl. 14:22

Formanden:

Så er det fru Pia Olsen Dyhr, kort bemærkning.

Kl. 14:22

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er lidt forvirret. Så vidt jeg ved, gælder det her lovforslag serviceydelser og faktureringer i forbindelse med serviceydelser. Derfor vil det give god mening at diskutere bl.a. kørsel, fordi det som regel er noget, der involveres i en serviceydelse. Jeg har også siddet og tænkt på, hvilke serviceydelser der er, der ikke er momsbelagt. Det må ministeren da meget gerne gøre rede for, for normalt er serviceydelser også momsbelagt, og derfor vil de høre til under momslovgivningen. Det er den ene del af det.

Den anden del af det er, om det slet ikke gør indtryk på ministeren, at Dansk Erhverv, som faktisk repræsenterer en del af de små erhvervsdrivende i det her land, gør opmærksom på, at det her vil øge byrderne på dem. Gør det ikke indtryk på ministeren?

Kl. 14:23

Formanden :

Ministeren.

Kl. 14:23

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Vi vil gerne svare yderligere på det, men et skud fra hoften nu er, at sundhedsydelser ikke er momspligtige, og det er et godt eksempel på en serviceydelse, som ikke er momspligtig. Så der er altså eksempler på det. Det vil sige, at skal man nævne en lov, der dækker, er det markedsloven, og derudover er der momsloven, som dækker. Så er der god markedsføringsskik, men det er forskellige elementer.

Med hensyn til Dansk Erhverv vil jeg sige, at jo, det gør stort indtryk på mig. Det gør bemærkningerne fra de forskellige ordførere for øvrigt også, også bemærkningerne fra fru Pia Olsen Dyhr. Fordi jeg er så ny på området, har jeg selvfølgelig også på det her område virkelig forsøgt at tænke mig om. Derfor vil jeg også godt gå ind i en dialog med udvalget om, hvordan man kan gøre det her bedre, for der er kun ét formål med det, og det er, at det skal være administrativt lettere at være virksomhed i Danmark, samtidig med at der skal være forbrugerbeskyttelse. Men der er altså også blevet ændret i forhold til Dansk Erhvervs høringssvar. F.eks. er det blevet præciseret, at forbrugeren kun kan anmode om yderligere oplysninger i særlige

tilfælde, og en af de ting, som Dansk Erhverv påpeger, er, at de ikke skal blive spurgt hver eneste gang, men at det er i helt særlige tilfælde, de skal spørges. Så vi har på nogle punkter imødekommet også henvendelsen fra Dansk Erhverv.

Kl. 14:24

Formanden:

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:24

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg må bare notere mig, at det i, jeg tror, det er § 13, stk. 6, ikke er defineret klart, hvad særlige tilfælde er, og derfor kommer både forbrugeren og i virkeligheden også erhvervslivet i klemme. Hvad er det for yderligere oplysninger, hvordan er de defineret, og i hvor høj grad kan man som forbruger stille krav om yderligere oplysninger om noget, der måske er sket for et par år tilbage? Det er jo det, der gør det problematisk.

Det, vi i virkeligheden fra SF's side gerne vil gøre med det her forslag, er at gøre det nemmere for både erhvervslivet og forbrugeren. Derfor vil vi gerne være med til at stille nogle faste krav til, hvad en faktura skal indeholde. En faktura skal altså være retvisende, så ingen af dem bliver snydt i den sidste ende.

Jeg hører ministeren åbne lidt mere, end han gjorde tidligere i sit indlæg, i forhold til at snakke om, at vi måske skulle kigge på det her endnu en gang. Jeg håber, at ministeren vil være villig til f.eks. at lade Forbrugerombudsmanden komme med nogle forslag til, hvordan vi kan løse det her problem.

Kl. 14:25

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:25

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Jamen jeg er altid åben over for at finde de bedst mulige løsninger. Nu har forslaget her jo været ude i høring, det har været igennem en lang, lang proces, og udgangspunktet er, at Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering siger, at det her netto vil spare erhvervslivet for 255 mio. kr. Det er altså ikke regeringen, der siger det, men det er Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering, som siger, at det netto vil spare 255 mio. kr. Samtidig er der en forbrugerbeskyttelse helt eksplicit formuleret i forhold til faktureringspligten. Men hvis man kan gøre det bedre, vil jeg gerne snakke om det.

Der er ikke noget politisk formål, andet end at det skal være lettere at være virksomhed, og at der skal være en forbrugerbeskyttelse. Så det synes jeg da vi må tage en dialog om i udvalget, og hvis der kommer nogle gode forslag ind, vil jeg da selvfølgelig overveje dem og se på dem.

Kl. 14:26

Formanden:

Så er det hr. Ole Vagn Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 14:26

Ole Vagn Christensen (S):

Det fører så hen til spørgsmålet om forebyggelse af svindel, som også blev nævnt tidligere af hr. Benny Engelbrecht. For jeg vil gerne stille et spørgsmål til ministeren. Ministeren siger nu: Vi vil godt være med til at kigge på det, også på det med kravene, også på det med forbrugerbeskyttelsen. Og i det hele taget går jeg ud fra, at det også handler om sagsbehandlingen. Hvad angår sagsbehandlingen – når man nu skal til at snakke om forbrugerombudsmanden – var det jo rart at vide, om den her situation medfører, at de får et øget antal

sager ved Forbrugerombudsmanden. Det hænger jo også lidt sammen med forbrugerbeskyttelsen.

Jeg forstod, at man tidligere havde afvist de her ting, men jeg går virkelig ud fra, at ministeren ikke går ind for, at vi skal øge mulighederne for svindel. Men vi skal netop begrænse mulighederne for svindel.

Kl. 14:27

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:27

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg synes, vi har en stærk og god og kompetent forbrugerombudsmand, som udfører sit arbejde rigtig godt, og man vurderer jo hele tiden og løbende ressourcerne til Forbrugerombudsmanden. Lige nu synes jeg, at det er på et fornuftigt niveau, og så må vi se på, hvordan tingene udvikler sig. Men lige her og nu har regeringen ikke nogen planer om at øge bevillingerne til Forbrugerombudsmanden.

Kl. 14:27

Formanden:

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 14:27

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg forstod, at ministeren godt ville være med til en drøftelse af, hvordan vi kan gøre det her bedre. Og det kan være nødvendigt for at sikre sig mod svindel, at man også kigger på hele spørgsmålet om økonomi, altså sådan at forbrugerombudsmanden ikke kommer i den situation, at han må sige til Folketinget: Jeg kan ikke gennemgå sagerne på den rigtige måde, hvis jeg skal overholde de her tidsfrister.

Derfor vil det også være nødvendigt, at disse ting kan indgå i den dialog.

Kl. 14:28

Formanden :

Ministeren.

Kl. 14:28

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Regeringen viser jo altid rettidig omhu, og hvis vi havde en situation, hvor man sagde, at man ikke kunne udføre sit arbejde, må vi vurdere den situation. Men som situationen er i dag, har regeringen slet ikke planer om at tilføre Forbrugerombudsmanden flere ressourcer. Det er en stærk institution, så at sige, og de udfører et godt stykke arbejde. Det gør de for de penge, de har til rådighed.

Kl. 14:28

Formanden:

Så er det fru Colette L. Brix for en kort bemærkning.

Kl. 14:28

Colette L. Brix (DF):

Tak til ministeren. Jeg vil også sige, at jeg synes, det er rigtig godt med administrative lettelser til erhvervslivet. Det er jo det, vi skal gå efter. Vi skal nå meget.

Men jeg bliver nødt til at spørge igen. Nu leger vi, at jeg er maler. Nu maler jeg, og jeg er færdig nu. Så skriver jeg en faktura til kunden, altså fra malermester Jensen, og kunden får den. Hvori ligger besparelsen for den samme maler, som skriver en faktura, som han altid har gjort? Hvor er besparelsen for maleren i det her forslag?

Kl. 14:29

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:29

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Den konkrete besparelse ligger jo i, at han ikke skal kigge i forskellige lovgivninger og se, hvad reglerne er. Nu er der en markedsføringslov, som man skal overholde. Da det er en maler, er han jo momspligtig, hvis han er en legitim maler, og så skal han selvfølgelig også overholde momsloven.

Men der er den måde, som regnestykket er lavet på, og jeg synes da, at det ville være et godt spørgsmål også fra udvalget. For så vil vi sende det videre til Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering, som har lavet den her nettoberegning. Og det har de jo gjort ud fra, hvor mange skemaer alle selvstændige skal udfylde. Jeg ved ikke præcis, hvad en malermester skal udfylde, for at være helt ærlig. Men det kan være, at jeg skal sætte mig meget mere ind i det.

Det vil være et godt spørgsmål for udvalget at bede centeret om at svare på, altså komme med det regnestykke, som viser, hvordan man får netto 255 mio. kr. i administrative besparelser ud af det her.

Kl. 14:30

Formanden:

Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Tak til økonomiog erhvervsministeren.

Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 115: Forslag til folketingsbeslutning om vækst og udvikling til udkantskommuner.

Af Flemming Bonne (SF) m.fl. (Fremsættelse 02.02.2010).

Kl. 14:30

Forhandling

Formanden:

Forhandlingerne er åbnet, og den første, der får ordet, er økonomiog erhvervsministeren.

Kl. 14:31

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Indledningsvis vil jeg gerne kvittere for beslutningsforslaget. Det adresserer en vigtig problemstilling, nemlig hvordan vi kan skabe nogle gode rammer for vækst og udvikling i udkantskommunerne. Det er en problemstilling, som vi fra regeringens side er meget optaget af, og som vi har brugt mange kræfter på, og som vi har sat rigtig mange skibe i søen for at gøre noget ved. Derfor må jeg også beklage, at medicinen, som her er foreslået af SF, efter regeringens opfattelse ikke er den rigtige.

Essensen af forslaget er jo ikke ny. Essensen har været fremme i forskellige afskygninger, bl.a. under diskussionerne om kreditpakken og senest fonden til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse i forbindelse med aftalen om globaliseringsmidlerne. Med bl.a.

bankpakken, kreditpakken og erhvervspakken har regeringen taget de nødvendige skridt for at sikre den finansielle stabilitet i Danmark. I forhold til de små og mellemstore virksomheder har regeringen med erhvervspakken forbedret adgangen til kapital til forretningsudvikling og investeringer i erhvervsbyggeri og andre aktiver, der kan realkreditbelånes. Det har vi gjort bl.a. ved at hæve rammen for vækstkaution med 1,5 mia. kr. indtil udgangen af 2010.

Økonomi- og Erhvervsministeriet følger nøje med i udviklingen i kreditmulighederne. Ud fra de tilgængelige tal er der ikke tegn på, at der er en kreditklemme i Danmark, hvor sunde virksomheder ikke kan få opfyldt deres finansieringsbehov. Endvidere fremgår det bl.a. af en særkørsel på statistik for Realkreditrådet, at udlån til udkantskommunerne følger det generelle mønster i dansk økonomi. Det er således regeringens vurdering, at pakkerne virker efter hensigten.

Det er også vigtigt at holde fast i, at der gælder de samme lovmæssige regler i hele landet for kreditgivning. Lånevilkårene er derfor afhængige af, hvor sunde projekterne er set over hele lånets løbetid. Det er derfor op til det enkelte kreditinstitut at vurdere konkrete projekter på baggrund af lovgivningens regler og i overensstemmelse med dets fastsatte kreditpolitik. Når det er sagt, er regeringen selvfølgelig meget optaget af, at den finansielle sektor løfter sin del af ansvaret og medvirker til at sikre, at sunde virksomheder og gode projekter har adgang til kapital.

Herudover vil jeg godt fremhæve, at regeringen har betydelig opmærksomhed rettet mod udfordringerne for vækst og erhvervsudvikling i yderområderne, herunder de områder, der er særlig hårdt ramt af den økonomiske situation. Senest har regeringen sammen med samtlige partier i Folketinget vedtaget en lov om at oprette en fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse på 760 mio. kr. i perioden 2010-2012. Under fonden kan der bl.a. søges om midler til lokalt og regionalt forankrede projekter, som kan bidrage til en hurtig omstilling, til nye erhvervsmæssige muligheder og vækstmuligheder, herunder etablering af nye erhvervsvirksomheder i hårdt ramte områder.

Endvidere vil jeg nævne, at der f.eks. også er indført et forhøjet befordringsfradrag i udkantskommunerne, et særligt udkantstilskud til de almene gymnasier, medfinansiering af kommunale færgeinvesteringer og tilskud til visse kommuner til en indsats over for de allerdårligste boliger i landsbyer og det åbne land.

Med udligningsreformen blev der desuden gennemført ændringer i det kommunale tilskuds- og udligningssystem, som var til gode for kommunerne i yderområderne.

Lad os også huske på, at en bred kreds af partier i Folketinget har aftalt, at de regionale vækstfora har en særlig forpligtelse over for Danmarks yderområder. Det betyder bl.a., at mindst 35 pct. af strukturfondsmidlerne i perioden 2007-2013, i alt ca. 500 mio. kr. årligt, skal anvendes til gavn for yderområderne under et. Derudover bruges midlerne under landdistriktsprogrammet generelt til at forbedre forholdene i yderområderne. Her vil jeg bl.a. fremhæve de lokale aktionsgrupper, LAG'erne, som står for prioritering og indstilling af tiltag inden for udviklingen af attraktive levevilkår og arbejdspladser i landdistrikterne. LAG'erne har ca. 180 mio. kr. til rådighed om året frem til 2013.

Som det fremgår af regeringens nye arbejdsprogram, »Danmark 2020«, ønsker regeringen et Danmark i balance. Mulighederne for at bo og skabe vækst og erhvervsudvikling skal være et gode i hele Danmark. Derfor vil regeringen fremlægge et regionalpolitisk udspil. Et centralt element heri vil være at forankre udviklingen af Danmark til en grøn vækstøkonomi bredt i det danske samfund. Så vi har stor fokus på og høj prioritet i forhold til at gøre noget for yderområderne.

Så lad mig opsummere: Vi har iværksat en række initiativer for at skabe gode rammer for vækst og udvikling i udkantsområderne. Regeringen finder endvidere fortsat, at det ikke er en farbar vej at stille

statslån til rådighed for virksomheder alene på grund af deres geografiske placering. Derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 14:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 14:36

Morten Østergaard (RV):

Det er jo så det generelle synspunkt, men jeg må på baggrund af de aktstykker, der er oversendt til Finansudvalget, konstatere, at det ikke er regeringens og da slet ikke Økonomi- og Erhvervsministeriets konkrete synspunkt.

Forleden behandlede vi sagen om Skagen Skipperskole, som jo nu får et særligt tilskud fra Økonomi- og Erhvervsministeriet, fordi Skagen Skipperskole er et sundt projekt, men som, som det fremgår, netop er placeret i Skagen og derfor har haft meget vanskeligt ved at opnå støtte. Det fremgår meget tydeligt af aktstykket, at regeringen er helt overbevist om, at det her er et meget bæredygtigt projekt, og at der skal være skipperskole i Skagen i årene frem, og at man derfor har besluttet sig for at give tilskud til skolens nybyggeri, fordi fire realkreditinstitutioner altså ikke har villet give tilskud.

Jeg har så spurgt, hvordan det kan være, at de ikke har givet tilskud, og der anfører ministerens forgænger, og jeg citerer:

For det første har realkreditinstitutionerne anført, at skolens beliggenhed i et udkantsområde indikerer en særlig risiko, idet de anser anvendelsesmulighederne for bygningen som værende begrænsede, såfremt skolen lukker.

Her har vi altså en konkret situation, hvor der er et udkantsproblem, og hvor staten nu yder et helt konkret lån. Vil ministeren bekræfte, at staten yder et lån, fordi man ikke kan opnå almindelig finansiering på grund af en særlig risiko i et udkantsområde?

Kl. 14:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:37

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Den her konkrete sag om opførelsen af en særlig bygning i forbindelse med skipperskolen i Skagen er helt speciel.

Det drejer sig om en skole, det drejer sig ikke om en erhvervsvirksomhed. Skolen finansieres af offentlige tilskud. Det er den eneste tilbageværende uddannelsesinstitution, der uddanner navigatører til fiskeriet, altså fiskeskippere. Derfor er der altså tale om en institution, som har stor betydning for fiskerierhvervet i Danmark.

Derfor synes jeg – også som ny minister på området – at det er fornuftigt at søge at finde en løsning på Skagen Skipperskoles finansieringsproblem, som ikke minder om tilsvarende problemer for andre virksomheder.

Kl. 14:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:38

Morten Østergaard (RV):

Altså, jeg er helt enig i, at det er fornuftigt at søge at finde en løsning. Vi har i forbindelse med diskussioner i bankforligskredsen selv foreslået, at man skulle lave en model for udkantskaution, som jeg vil vende tilbage til i min ordførertale.

Men det, der bare er pointen her, er, at sagen om Skagen Skipperskole i al sin enkelthed illustrerer, at det generelle synspunkt, regeringen har, ikke bærer igennem i praksis, da det af de svar, der er blevet givet, fremgår, at man mener, at Nordjylland er i en helt speciel situation, fordi de er særlig hårdt ramt. Det er jo et område, der helt oplagt ville blive hjulpet, hvis man tog initiativer af den karakter, der lægges op til i beslutningsforslaget. Nordjylland vil blive særlig hårdt ramt.

Så har man altså her det forhold, at realkreditinstitutionerne argumenterer med, at skolen er placeret i et udkantsområde. Og der kan det være ligegyldigt, om det er en skole eller noget andet – der er en særlig risiko i udkantsområderne, og derfor vil det, medmindre man tager nogle initiativer, være sværere at opnå vækst i udkantsområderne.

Det er jo en prioriteringssag, og der må man bare konstatere, at ministeren i dag afslører, at regeringen helt generelt ikke mener, at der er et problem, men at den i de konkrete tilfælde alligevel finder en løsning.

Kl. 14:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:39

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Jo, der er jo problemer rundtomkring i det danske samfund, også med finansiering og udvikling, fordi vi har en global finanskrise, som vælter ind over Danmark, og det er jo derfor, arbejdsløshedstallet stiger.

Men jeg mener, at regeringen med bankpakken, kreditpakken og erhvervspakken har taget de nødvendige skridt for at sikre stabilitet inden for det finansielle område, også for at modvirke, at der, som spørgeren ligesom antyder, skulle være en decideret kreditklemme, hvor sådanne virksomheder ikke kan få opfyldt deres finansieringsbehov. De tre pakker skal give fundamentet, og så er der en global finanskrise, som vælter ind over Danmark, og som vi også tager højde for med et ekspansivt finansår i år.

Kl. 14:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Bonne for en kort bemærkning.

Kl. 14:40

Flemming Bonne (SF):

Selv om der er lavet kreditpakker og finanspakker, synes jeg, ministeren skal prøve at forholde sig til bemærkningerne til beslutningsforslaget, hvor der henvises til et helt konkret eksempel med en solcellevirksomhed, der gerne vil etablere sig på Lolland, som i den grad godt kan bruge nogle nye, moderne industriarbejdspladser for at dæmme op for den stigende ledighed. Beskeden til den virksomhed var, da man gik til Realkredit og sagde, at man havde brug for at få finansieret noget erhvervsbyggeri: Jamen hvis I flytter til København, kan I få det finansieret. Og så stoppede den der.

Så var det, vi greb sagen og prøvede at kigge på, om der findes andre lignende eksempler rundtom i landet, og det gør der altså. Derfor er det ikke nok bare at anerkende, at vi har nogle regionale skævheder, og henvise til kreditpakker og bankpakker. Vi bliver nok nødt til at ligestille de virksomheder, der skal have finansieret deres bygninger i udkantsområderne, med andre i landet.

Kl. 14:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:41

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er ikke en vej, jeg vil tilråde at staten skal gå, altså at staten sådan ligesom skal agere bank for at vurdere, hvilke projekter der vil være holdbare ude i udkantsområderne. Det er i hvert fald ikke et

samfund, som jeg vil ønske mig, altså hvor staten skulle sidde og bestemme det. Det er derfor, man har et marked til det, og det er derfor, der er kapital derude. Og en særkørsel fra Realkreditrådet viser, at udlån til udkantsområderne følger det generelle mønster i dansk økonomi

Så nævner hr. Flemming Bonne en konkret virksomhed fra Lolland. Jeg kender ikke den konkrete situation endnu – men den kommer jeg sikkert til at stifte bekendtskab med senere i mit nye erhverv – så derfor har jeg jo ikke mulighed for at kommentere den konkrete sag. Men jeg vil blot sige, at de pakker, som vi har taget initiativ til, har som formål at modvirke, at der opstår en sådan kreditklemme rundtomkring. Og særkørslerne fra Realkreditrådet viser, at der er et generelt mønster i dansk økonomi, som også følges i udkantsområderne.

Kl. 14:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Bonne.

Kl. 14:42

Flemming Bonne (SF):

Nu hører jeg ministeren sige, at det stort set er markedet, der skal regulere de her forhold. Når det nu forholder sig sådan, at en navngiven virksomhed har forsøgt via markedet at få finansieret en sund virksomhed, og det ikke kan lade sig gøre, er det så fortsat markedet, der regulerer det?

Det må vel være således, at man i Folketinget, i regeringen vil medvirke til, at der også kan skabes grobund for nye virksomheder og nye arbejdspladser ude i yderområderne. De mister dem dagligt, de mister dem på stribe, og det er industriarbejdspladser, der forsvinder. Nogle af dem vender ikke tilbage, og derfor er det vel særlig vigtigt, at vi dér får etableret nogle nye, moderne, højteknologiske industriarbejdspladser.

Kl. 14:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:43

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er en kombination af markedet og af, at staten intervenerer i den situation, vi er i. Og derfor har vi jo etableret Den Grønne Fond, som også har særlig fokus på udkantsområderne; derfor har vi vækstkaution; derfor har vi taget et væld af initiativer for at fremme investeringer og udvikling i udkantsområderne. Og staten putter rigtig mange penge i udkantsområderne, men staten vil altså ikke gå ind og lave egentlig bankvirksomhed.

Nu kender jeg som sagt ikke den konkrete sag, men det ville jo være hovedet under armen og meget, meget dårlig forvaltning af skatteborgernes penge, hvis vi fra statsmagtens side skulle sidde og bestemme, hvilke virksomheder der skulle have et lån. Det ville virkelig være en rigtig, rigtig skidt vej at gå, og med rette ville skatteborgerne kunne sige: Er det virkelig vores penge, de bruger på det, i stedet for at bruge dem på sygehuse, skoler, sundhedsvæsen osv.?

Kl. 14:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Ole Vagn Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 14:44

Ole Vagn Christensen (S):

Nu hørte jeg jo den oplæsning, som ministeren gav af alle de initiativer, der tages rundtomkring i henhold til forskellige love, men når ministeren afviser, at der ikke er brug for mere end det, der er blevet nævnt, må jeg sige, at vi altså er nogle stykker, der kommer fra de

her udkantsområder, og vi har konstateret, at hvis vi skal løse de opgaver, der er i disse områder – lad mig her nævne Hanstholm Havn, som jo er den havn, der ligger nærmest i trafikforbindelsen fra Norge til Tyskland, kontinentet, hvor der er en manglende udbygning, og den opgave kan kommunen ikke selv løse – er der behov for, at også staten går ind her. Jeg kender ikke nogen af løsninger, der er i dag, der kan klare den opgave.

Kl. 14:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:45

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det, som jeg advarer kraftigt imod, er, at staten etablerer sig som bankvirksomhed og yder konkrete lån til X-virksomhed og Y-virksomhed. Det går gruelig galt, og det er fuldstændig spild af skatteborgernes penge.

Det, man skal, er at målrette indsatsen. Det har vi gjort med Den Grønne Fond. Det gør vi jo ved de vækstfora, som eksisterer også regionalt, og som for øvrigt har mange penge. De regionale vækstfora har tilsammen 585 mio. kr. om året til udvikling og vækst. De bliver suppleret af ca. 0,5 mia. kr. fra EU's strukturfonde fra 2007-2013.

Ud over det kigger vi også på, hvad vi ellers kan gøre for de hårdest ramte områder, og der involverer vi os kraftigt fra Økonomi- og Erhvervsministeriets side i at være med til at skabe erhvervsudvikling og vækst i forskellige områder. Vi har også været repræsenteret i arbejdet omkring indsatsen på Lindø, Nordfyn, og i Frederikshavn. Så vækst skal der til, også med noget hjælp fra statens side, men egentlig bankdrift vil jeg kraftigt fraråde.

Kl. 14:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 14:46

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg har ikke talt om bankvirksomhed. Jeg har talt om, at der er behov for en statslig kapital – om det så skal være lån, eller hvordan man kan gøre det, ved jeg ikke – hvis der skal være en mulighed for, at der kan foregå den fornødne udbygning. Jeg må sige, at Hanstholm Havn er en virksomhed, når nu ministeren afviser, at man kan gå ind i virksomheder. Sådan har jeg opfattet dette foretagende.

Så derfor vedrørte mit spørgsmål altså, at jeg ikke føler, at det er dækkende i noget af det, vi hidtil har set eller hidtil har hørt nævnt. Vi kunne også tage færgestrukturen ved Limfjorden, og vi kunne tage mange andre eksempler på, hvordan man sådan set har et infrastrukturspørgsmål. Men lad os holde os til Hanstholm Havn og dens løsning.

Kl. 14:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:47

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg synes, at det ville være forkert fra Folketingets talerstol at gå ind og drøfte konkrete projekter. Det vil være sådan at bryde den armslængde, der egentlig bør være i forhold til det, at det er saglighed, og det er sådan value for the money, en cost-benefit-analyse, der afgør, hvor man skal satse og investere.

Vi har som erklæret formål at gøre noget for udkantsområderne. Derfor har vi lavet en palet af forskellige initiativer. Et af de initiativer, der f.eks. har været, har jo også, som spørgeren har nævnt, været færgetrafikken med særlige tilskud til færger ud til øerne. Vi har la-

vet særlige befordringsfradrag for folk, der bor i yderområderne. Vi har vækstforaene, som poster penge ud derude, og vi har som sagt også Den Grønne Fond, hvor 760 mio. kr. de næste 3 år ryger ud gennem Den Grønne Fond.

Så der er et væld af forskellige initiativer, og så har vi lavet tre pakker, som skal være med til at give noget finansiel stabilitet, så der kan investeres også i udkantsområder.

Kl. 14:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 14:48

Frank Aaen (EL):

Tak. Nu har vi jo hørt en masse om, hvad ministeren ikke vil være med til, og vi har hørt en masse om alt det gode, ministeren mener allerede er sket. Hvordan synes ministeren så det går?

Jeg har lige set en opgørelse fra 3F over arbejdsløshedens udvikling. Læsø: 38,8 pct. ledige. Skive: 20 pct. Bornholm: 19,2 pct. Skagerak: 18,9 pct. Samsø: 17,7 pct. Altså enormt stigende arbejdsløshedsprocenter i udkantsområder, hvor der ikke umiddelbart er udsigt til, at der kommer gang i beskæftigelsen igen. Synes ministeren, det går så godt, at man ikke behøver at tage yderligere initiativer?

Kl. 14:49

$\textbf{F} \\ \textbf{ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \text{(Mogens Lykketoft):} \\$

Ministeren

Kl. 14:49

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Arbejdsløshedstallet er stigende, og det er specielt stigende i udkantsområderne, og nogle af de byer og kommuner, der bliver nævnt fra hr. Frank Aaens side, er bl.a. placeret i Nordjylland, hvor det står rigtig slemt til; det er der slet ikke nogen som helst tvivl om. Men der er svaret altså ikke at lave statslige banker eller at lave sådan en pick the winner-strategi, hvor man siger at der skal investeres i X-virksomhed i Y-købing og i X-by. Nej, der handler det om at sikre finansiel stabilitet og om at sikre vækst i det danske samfund, så der kommer efterspørgsel. Der er ingen som helst empirisk erfaring, som siger os, at bare fordi man poster penge i et område, så kommer der flere arbejdspladser – ingen som helst, ingen som helst, ingen lande, ingen historiske eksempler på det. Det handler om at skabe varige vækstvilkår.

Så kan det godt være, at man kan holde en smerte ud i et par år ved at putte nogle flere penge i et område, men det handler om at skabe nogle arbejdspladser, som varer ved og skaber udvikling i det pågældende område. Det giver vækstforaene, det kommer Den Grønne Fond til at give, det giver det udvidede befordringsfradrag og i det hele taget fokus på udvikling af også statslige arbejdspladser i yderområderne.

Kl. 14:50

$\textbf{F} \\ \textbf{ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \text{(Mogens Lykketoft):} \\$

Hr. Frank Aaen.

Kl. 14:50

Frank Aaen (EL):

Nu er det jo rørende at høre, at staten ikke skal drive bankvirksomhed. En af landets største banker er nemlig statslig, ejet af selskabet Finansiel Stabilitet. Staten er storaktionær i en lang stribe banker. Det eneste, vi ikke har kunnet få ud af regeringen, er, hvad de vil bruge indflydelsen til i de her banker, man nu har indflydelse i.

Så det er jo ikke et spørgsmål om, at man ikke kan eller ikke har mulighed for, det er jo et spørgsmål om vilje, og hvis ikke regeringen og ministeren synes om det forslag, vi behandler i dag, hvad kan man så forestille sig af initiativer fra regeringen? For det er jo ikke så meget formen, der er det vigtige, det er jo i virkeligheden det, at man gør noget, der er målrettet de udkantsområder, hvor udviklingen i øjeblikket er katastrofal, og hvor de arbejdspladser, der bliver nedlagt i øjeblikket, aldrig kommer tilbage, hvis ikke der sker noget.

Så mener ministeren ikke, at der er brug for at tage ekstra initiativer?

Kl. 14:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:51

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Jo, og det bliver der jo også taget med både Den Grønne Fond og de andre initiativer, vi har taget, og så er der jo hele tiden også en dialog med de forskellige vækstfora for at se på, hvad man ellers kan gøre. Vækst, beskæftigelse og udvikling er en topprioritet for regeringen og også for Folketingets partier, så det bør vi selvfølgelig have en dialog om, og hvis man kan gøre noget mere, så skal der også gøres noget mere, men lige her og nu er der altså et væld af aktiviteter på tegnebrættet, som er med til sådan at mildne tingenes tilstand.

Men det skal jo ikke skjules, at den globale finanskrise er væltet ind over Danmark, så arbejdsløshedstallet er steget. Vi får sandsynligvis i år et statsunderskud på 95 mia. kr. Det er jo de økonomiske udfordringer, vi står over for, og som vi sammen skal løse, samtidig med at vi sørger for, at der også kommer vækst og udvikling i yderområderne.

Kl. 14:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Den næste er hr. Hans Christian Thoning som ordfører for Venstre.

Jeg kan måske benytte tiden, til ordføreren er heroppe, til for fortsættelse af debatten at indskærpe taletiderne både for minister, ordførere og spørgere.

Kl. 14:52

(Ordfører)

Hans Christian Thoning (V):

Tak for det. Beslutningsforslaget handler overordnet set om vækst og udvikling i udkantskommunerne og om at undgå en skævvridning af Danmark. Det er en vigtig problemstilling, som vi også fra Venstres side har meget fokus på.

Intentionen bag forslaget kan jeg derfor tilslutte mig, men med midlet rammer SF helt forbi målet. At pålægge regeringen at agere statsbank skaber ikke rammerne for vækst og udvikling i yderområderne. For det første er det stærkt konkurrenceforvridende i forhold til de virksomheder, der ikke er placeret i udkantsområder, og for det andet er det en form for regional statsstøtte, højst sandsynligt i strid med EU-traktaten.

Endelig må jeg indrømme, at de gode intentioner også klinger lidt hult i mine ører, når man samtidig tager andre forslag fra SF i betragtning. F.eks. vil Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti – hvis de får magt, som de har agt – hæve selskabsskatten til 28 pct., et forslag, der kun vil svække danske virksomheders konkurrenceevne, også i udkantskommunerne, som SF foregiver at ville hjælpe. Samtidig barsler Socialdemokraterne og SF i deres skatteudspil med kørselsafgifter, der vil koste pendlerne rigtig dyrt og ramme Udkantsdanmark hårdt. Også passagerafgifter på flybilletter vil være et dødstød til de mindre danske lufthavne og igen til stor skade for yderområderne

Udkantsområderne står foran store udfordringer, bl.a. på grund af den internationale økonomiske krise, og derfor har regeringen iværksat adskillige tiltag, der skal bidrage til at sikre lige udviklingsmuligheder i hele landet. Vi er allerede i gang med et arbejde for et Danmark i bedre balance, som skal styrke og forbedre rammerne for at bo, leve og arbejde i hele landet. Med et regionalpolitisk udspil vil vi sikre, at man også på lokalt og regionalt plan kan udnytte mulighederne for en grøn vækstøkonomi, f.eks. gennem grøn turisme og udvikling af grøn teknologi.

Vi har fra Venstres og regeringens side fulgt den økonomiske udvikling tæt og har løbende iværksat initiativer, der skal sikre, at dansk økonomi kommer helskindet igennem krisen. Med bankpakken, kreditpakken og senest erhvervspakken sikrer vi finansiel stabilitet og forhindrer, at der opstår en kreditklemme, som rammer sunde projekter.

I 2009 er det samlede udlån vokset, og statistikken fra Realkreditrådet viser, at udlån til yderområderne følger det samme mønster som i resten af landet. Der er altså ikke tegn på, at virksomheder i yderområderne behandles anderledes på grund af deres geografiske placering. Reglerne for kreditgivning er de samme i hele landet. Hvorvidt en virksomhed kan låne penge til et givent projekt, afhænger af, hvor sundt projektet er. Den vurdering er helt op til det enkelte kreditinstitut at foretage i overensstemmelse med lovgivningen og dets fastsatte kreditpolitik. Der hører den også hjemme efter min mening, og den hører ikke hjemme her på Christiansborg.

Vi skal skabe et Danmark i balance, ja, men ved at sikre de bedst mulige rammer for vækst og vilkår, ikke ved at agere statsbank. Venstre kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 14:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Bonne for en kort bemærkning.

Kl. 14:56

Flemming Bonne (SF):

Tak. Det glæder mig da at høre, at Venstres ordfører er enig i, at vi har fat i en vigtig problemstilling, som kalder på nogle løsninger.

Jeg har lidt svært ved at forlige mig med, at man bliver ved med at kalde vores forslag for et forslag om en statsbank. Vi taler altså om, at staten skal gå ind og stille nogle garantier til rådighed for den del af risikoen, der måtte ligge i en långivning, fordi en given virksomhed er placeret lidt uden for alfarvej. Det er den risiko, der skal dækkes ind. Hvis ikke det er statens, Folketingets, regeringens opgave at gøre det, har jeg vanskeligt ved at se, hvem pokker der ellers skulle gøre det.

Spørgsmål om konkurrenceforvridning er det ikke, men mere konkurrenceforvridning den anden vej, når man står med en virksomhed, som ikke er i stand til at kunne få finansieret den virksomhed, den gerne vil oprette i et yderområde.

Kl. 14:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren. Taletiden, svartiden, er 1 minut.

Kl. 14:57

Hans Christian Thoning (V):

Jeg vil bare sige, at der jo er foretaget de tiltag både med bankpakken, med kreditpakken og senest med erhvervspakken, så det er jo ikke, fordi der er områder i Danmark, der ikke er tilgodeset med de tiltag, der nu engang er foretaget fra regeringens side. Ud fra de betragtninger er det jo, som jeg også sagde i talen, projekterne, der vil være afgørende, og det er også realkreditinstitutterne, der afgør, om der vil være mulighed for at køre det på basis.

Kl. 14:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Bonne.

Kl. 14:58

Flemming Bonne (SF):

Jeg må dermed forstå på Venstres ordfører, at Venstre er enig med De Konservative i, at det alene er markedet, der skal regulere udviklingen i Danmark, herunder også udviklingen i yderområderne, som i den grad skriger på nye aktiviteter, på nye arbejdspladser, for at sikre, at vi ikke får massearbejdsløshed derude. Det er, som jeg hører det, markedet, der skal foretage reguleringen. Er det korrekt forstået?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:58

Hans Christian Thoning (V):

Jamen jeg tror da helt klart, at alle er interesserede i at få så god en udvikling som mulig, uanset hvor man er i Danmark – det er helt, helt klart. Det er også derfor, at man har iværksat de førnævnte hjælpeforanstaltninger med de forskellige pakker, senest med erhvervspakken. Det skal være sådan, at det er dem, der arbejder med det til daglig – og det er realkreditinstitutterne og den finansielle verden – som egentlig skal foretage det her.

Jeg er jo fuldstændig enig i det, som ministeren også har udtalt, og det er, at staten ikke skal agere bank. Dermed finder jeg, at der er iværksat nogle tiltag, som gør, at man tilgodeser de gode projekter,

Kl. 14:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Orla Hav som Socialdemokratiets ordfører.

Kl. 14:59

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak. Det er et forståeligt og et sympatisk forslag, som SF har fremsat i et forsøg på at råbe regeringen og Folketingets flertal op til at gøre en aktiv indsats mod krisens hærgen i Danmark. Sandheden er jo, at konsekvenserne af krisen er højest ulige fordelt mellem de enkelte landsdele og mellem de mennesker, der berøres af den.

Blot nogle få faktuelle oplysninger for at illustrere dette: Antallet af ledige, der har været ledige i en sammenhængende periode på et halvt til et helt år, er således mere end fordoblet på et år. Jeg afslører ikke nogen hemmelighed ved at sige, at det er Fyn, Lolland, Bornholm og Nordjylland - det, man så smukt i københavnerpressen betegner som den rådne banan, altså de områder, der er hårdt udsat.

På Fyn og i Nordjylland er der dobbelt så mange med længerevarende ledighed, som der er i Nordsjælland. De fyringer, der har været på min hjemegn i Aalborg, i Frederikshavn, har sat sig ganske tydelige spor og har været med til at udhule mulighederne for, at markedet vil gå ind at løfte opgaver fremover. På Fyn er Lindø en hel særlig problematik, hvorom ministeren vel kan have en pointe med at sige, at noget af globaliseringsaftalens 760 mio. kroners pulje kan være med til at løse noget af den.

Men det er de ufaglærte job, som er forsvundet i de store fyringsrunder, og det er dem, vi har svært ved at se hvordan vender tilbage, hvis ikke vi har en stat, der vil gå foran ved at skabe nogle rammevilkår, som markedet vil være med til at udfylde, for det er jo det, der skal til.

Der bliver god lejlighed for regeringen til at vise sin gode vilje. I øjeblikket rystes og bæves der for statslige arbejdspladser inden for hele forsvaret. På bl.a. den egn, hvor jeg kommer fra, truer man med at fjerne 200 af de gode arbejdspladser, der er; de skal markedsgøres, de skal konkurrenceudsættes, er meldingen. Der er i høj grad behov for, at der sker en indsats.

Hvis man ikke er sådan til hårde facts, kan det anbefales at læse – jeg tror, det var Berlingske Tidende i fredags – hvor der var en levende beskrivelse af et yderområde i Danmark, nemlig Nordvestjylland, hvor man i høj grad synes at udviklingen går forbi området. Det er et område, der normalt er kendt for sin støtte til det bærende regeringsparti, Venstre, og som nu er begyndt at tvivle på, om der fra den kant er hjælp at hente til at forbedre yderområdernes forudsætninger for at følge med eller bare komme ind i den udvikling, som bør finde sted.

Fra socialdemokratisk side har vi foreslået flere initiativer, som heller ikke har fundet nåde hos regeringen eller Folketingets flertal. Vi har i form af en vækstplan foreslået at fremrykke en lang række investeringer, som ville være gavnlige for vores samfund at investere i på den lange bane. Og vi har foreslået et konkret udspil om en klimafond til omstilling af industrier i udkantsområderne.

Til det konkrete forslag fra SF må vi sige, at vi kan se visse tegn på, at det i forbindelse med den finansielle krise er sådan, at der er tegn på, at der er kommet lidt mere gang i den, men der er altså fortsat behov for at følge det, og det vil vi gerne støtte SF i. Vi vil meget gerne være med til at komme med konkrete udspil, som vi håber på vil finde større nåde hos det folketingsflertal, som bestemt ikke er optaget af at løse de konkrete problemer, som findes i udkantsområderne.

Kl. 15:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Colette L. Brix som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 15:03

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Socialistisk Folkeparti har fremsat dette sympatiske beslutningsforslag, men har måske også glemt, at alle partier på nær Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten med udmøntningen af globaliseringsmidlerne for 2010-2012 har oprettet en fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse, som bl.a. skal støtte projekter og virksomheder i hårdt ramte områder; det gælder bl.a. også udkantskommuner. Fonden har en kapital på 760 mio. kr.

Derudover har Socialistisk Folkeparti været med til at stemme to bankpakker hjem, som faktisk er begyndt at virke. Nu er der selvfølgelig problemer for alle med at få kredit, da Danmark er i sin værste økonomiske krise siden 1930'erne og statsbankerotten i 1830. Den seneste statistik fra Nationalbanken viser dog, at udlånene er stigende, selv om den økonomiske aktivitet sidste år faldt med næsten 15 pct. Dansk Folkeparti vedtog endelig sidste år sammen med regeringen og Liberal Alliance en erhvervspakke, hvor der bl.a. gives 1,5 mia. kr. ekstra i kautioner til mindre og mellemstore virksomheder. Halvdelen er endda møntet på ejendomme, og her er der især tænkt på landbruget, realkreditten og landområderne. I pakken er der også 2 mia. kr. i kautioner til eksport, målrettet mod de mindste virksomheder.

Så jeg vil i al beskedenhed sige, at der er gjort meget på dette område, også over for landområderne. Desuden gøres der også et stort arbejde i de regionale vækstfora, hvor EU's strukturfondsmidler administreres; de går også til udkantsområderne. Hvis der f.eks. er en kommune, der mister en erhvervsvirksomhed eller mange erhvervsvirksomheder, og der bliver en høj arbejdsløshed, har man jo udligningsordningerne, hvor man kan gå ind og ligne op til 90 pct. af skattegrundlaget.

På denne baggrund kan jeg meddele, at Dansk Folkeparti ikke støtter beslutningsforslaget.

Kl. 15:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Bonne for en kort bemærkning.

Kl. 15:06

Flemming Bonne (SF):

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om ordføreren synes, det er rimeligt, at vi skal have et system med differentierede finansieringsmuligheder, som ikke i udgangspunktet tilgodeser de områder, som har det største behov for vækst og udvikling. Skal det virkelig være sådan i et moderne velfærdssamfund, at disse områder skal stå med hatten i hånden og skal igennem fonde og ansøgninger for at få finansieret livsnødvendige arbejdspladser? Det vil jeg gerne høre lidt om.

Kl. 15:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:06

Colette L. Brix (DF):

Jamen jeg bliver nødt til at sige til hr. Flemming Bonne, at Realkreditrådet netop har udarbejdet en statistik, og den viser jo, at det ikke står værre til i udkantsområderne i forhold til i andre landsdele. Det vil sige, at man faktisk gør et meget, meget stort arbejde ud af at behandle dem alle sammen lige. Der er problemer over det ganske land i øjeblikket, men jeg tror stadig væk på, at man forsøger at behandle dem alle sammen lige.

Kl. 15:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Bonne.

Kl. 15:07

Flemming Bonne (SF):

Jeg mener jo at have ført dokumentation via de bemærkninger, der ligger til beslutningsforslaget, for, at man ikke bliver behandlet lige. Vi har eksemplet med en virksomhed, som meget, meget gerne ville have fat i en arbejdskraft, som befandt sig ude i et af udkantsområderne, men blev henvist til, at hvis der skulle finansieres bygninger, så måtte man altså flytte virksomheden til Københavnsområdet. Det harmonerer jo ikke helt med ordførerens opfattelse.

Så vil jeg godt lige spørge: Kan ordføreren fortælle lidt om, hvor mange konkrete job ordføreren tror at vækstfora har skabt i de danske yderområder?

Kl. 15:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Colette L. Brix (DF):

Den konkrete virksomhed, som hr. Flemming Bonne henviser til her i beslutningsforslaget, kan vi jo ikke stå og tage stilling til her. Det er jo næsten en umulighed; der er måske andre virksomheder, der også har problemer, og hvor er det i landet?

Men én ting kan jeg sige: Når en virksomhed flytter fra et sted til et udkantsområde, gør den det som regel, fordi de skal spare nogle penge. Det gør man jo via de daglige omkostninger – de er lavere i et udkantsområde. Så derfor altså: Hvad man vinder på gyngerne, taber man jo lidt på karrusellerne, og sådan er det. Men jeg vil gerne sige, at jeg meget håber, at man stadig forsøger at gøre det på den måde, at alle i landet bliver behandlet lige.

Med hensyn til hvor mange job vækstforaene har skabt, har jeg ikke her en oversigt over, hvad de har skabt af job endnu. Det ved jeg ikke, men det kan vi jo få afklaret i udvalgsbehandlingen, så vi kan se, hvilke job der er. Jeg giver hr. Flemming Bonne fuldstændig ret i, at det jo er det, de faktisk skal gøre.

Kl. 15:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Mike Legarth som konservativ ordfører.

Kl. 15:09

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. I Det Konservative Folkeparti er vi fuldstændig enige i, at vi skal have fokus på udkantsområderne. Det optager også os meget, og det har det gjort i hele den håndtering, vi har haft af den økonomiske krise, for naturligvis skal vi sørge for, at udkantsområderne ikke får større byrder at bære, ved at vi skal gelejde erhvervslivet igennem den økonomiske krisesituation. Det er så det, jeg kan give forslagsstillerne ret i.

Forslaget om at oprette en slags statsbank, der skal gå ind og give lån til særligt trængende, synes jeg rejser en lang række problemstillinger. Vi har omkring 140 pengeinstitutter i Danmark, og vi må så gå ud fra, at den pågældende virksomhed jo har prøvet at få finansieret det, man gerne vil have finansieret, og få det lån i 140 pengeinstitutter, men at det kunne man så ikke, og så henvender man sig til statsbanken og siger, at man gerne vil have det her finansieret. Så er det første spørgsmål: Hvor stor er sandsynligheden for, at pengene, hvis det lån blev givet, kunne betales tilbage, når 140 pengeinstitutter, der har de dygtigste bankfolk, der er uddannet til risikovurdering, har sagt nej, fordi de ikke turde gå ind i det her projekt?

Vi sidder jo her og skal håndtere skatteydernes penge og sørge for, at der er en overvejende sandsynlighed for, at de penge kommer tilbage igen. Så jeg synes ikke, at det er en model, vi overhovedet skal arbejde videre hen imod, men at vi skal blive i det spor, vi er i, og hvor vi fra konservativ side har håndteret den økonomiske krise step by step, kan man sige. Først var der bankpakken, så var der kreditpakken, og så var der erhvervspakken, og de adresserer jo alle sammen den problemstilling, at der var mangel på kapital. På den måde har vi givet pengeinstitutterne mulighed for at låne ud.

Vi kan godt høre, at der er mange, der stadig væk har svært ved det. Det er vi kede af, og vi gør, hvad vi kan, for at det bliver så få som muligt. Men vi er jo ramt af en økonomisk krise, og vi ved, at bankerne har lånt for mange penge ud før, så nu er det selvfølgelig lidt sværere at få kredit. Man bliver kreditvurderet nøjere ud fra ens regnskaber og forretningsplaner og risikoen for banken ved at låne de her penge ud. Det må være logisk.

Men det, vi har gjort i stedet for, ud over at komme med de tre pakker, er jo, at vi har givet en lang række midler, vi kan bringe i anvendelse: Der er vækstfora, der håndterer strukturfondsmidlerne, og det er 500 mio. kr. frem til 2013, hvoraf 35 pct. er dedikeret til udkantsområderne. Hvor mange job der så er skabt, er jo svært at sige. Tallet flytter sig hele tiden, og jeg har heller ikke det nøjagtige tal. Men de penge skal i hvert fald anvendes i udkantsområderne, og det er det, vi er optaget af. Så er der udligningsreformen, som netop adresserer, at der er flere penge i de tætbefolkede områder, centerområderne, og der bliver så fordelt penge til udkantsområderne på den måde. Det skal selvfølgelig også være sådan i fremtiden. Så er der vækstkaution, som stiller 1,5 mia. kr. til rådighed i erhvervsmæssig sammenhæng, til bygninger osv. Så er der fonden til grøn omstilling og grøn teknologi, hvor 750 mio. kr. er bragt i anvendelse, hvorfra der kan søges, og hvormed man kan skabe erhvervsmæssig fornyelse i de hårdt belastede områder. Det er altså også en måde at håndtere den økonomiske krise på at komme de problemstillinger i møde, der er.

Så alt i alt synes jeg, at vi fra konservativ side har gjort meget i forbindelse med regeringssamarbejdet og samarbejdet med Dansk Folkeparti og andre. Det er jo tit brede forlig, der er blevet indgået i forbindelse med det her og heldigvis for det. Den filosofi skal vi fortsætte. Men vi mener, at vi har taget hånd om det på den rigtige måde. Vi synes ikke, at det tiltag, der her bliver foreslået, har nogen gang på jorden. Det er vi direkte modstandere af, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Kl. 15:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 15:13

Orla Hav (S):

Nu bliver der fra ordførerens og også flere andres side her i dag fremhævet de midler, der bruges i vækstforaene. Jeg skal bare spørge, om det er ekstra midler, vi taler om, eller om det ikke er de samme midler, som var gældende, dengang det gik mod gode tider. Er det ekstra midler, vi taler om, som indsat i en særlig situation, eller er det bare det, vi plejer?

Kl. 15:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:13

Mike Legarth (KF):

Det, vi er optaget af, er et Danmark i balance, og det er man i alt, hvad vi foretager os fra Christiansborg i regeringen og Det Konservative Folkeparti; vi tænker på udkantsområderne, vi tænker regionalt. Da vi oprettede den her pulje, var den på 500 mio. kr., og vi besluttede da, at 35 pct. af dem skulle gå til udkantsområderne.

Det vigtige er jo at sige, at udkantsområderne ikke skal bære en større byrde end resten af Danmark, altså centerområderne. Og det har vi jo dokumentation for at de heller ikke gør, og det vil vi forsøge at fastholde.

Kl. 15:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Orla Hav.

Kl. 15:13

Orla Hav (S):

Jamen jeg vil sige til hr. Mike Legarth, at det jo alligevel er sådan, at det, der er illustreret her i dag – både fra hr. Flemming Bonnes og andres side – er, at det kniber for udkantsområderne med at holde befolkningstallet, at det kniber med at følge med i den økonomiske udvikling, at det kniber med at skabe nye arbejdspladser.

Hvad er det så for nogle nye midler, som Det Konservative Folkeparti mener? Hvad er det så, vi gør? Ja, vi har gjort det, at der er bevilget et større kørselsfradrag, så man kan køre væk fra området. Er det den måde, man sætter gang i et spændende erhvervsliv på, og som er med til at få et Danmark i balance? Ikke efter min overbevisning. Der er der brug for nogle helt andre mekanismer, og det hører jeg at man heller ikke er indstillet på. Har jeg ret i det?

Kl. 15:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:14

Mike Legarth (KF):

Nej, det har hr. Orla Hav ikke ret i. Altså, en kørsel fra Realkreditrådet viser jo, at der er det procentvise udlån til udkantsområderne i forhold til centerområderne, der altid har været, altså også tidligere.

Hr. Orla Havs parti, Socialdemokraterne, himler op om, at de penge, vi har brugt, er for mange, men jeg må minde om, at vi har et underskud på statens finanser på knap 100 mia. kr., hvilket er et ud-

tryk for, at vi har gjort alt, hvad der kan gøres, for at gelejde Danmark igennem den økonomiske krise så nænsomt og skånsomt som muligt, sådan at vi ikke får overdrevent store tab.

Kl. 15:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Bonne for en kort bemærkning.

Kl. 15:15

Flemming Bonne (SF):

Et kort spørgsmål omkring vækstfora: Er det ikke sådan, at vækstforaene er kendetegnet ved, at de laver planer, at de skriver tykke rapporter osv.? De har ligesom ikke rigtig mulighed for at gå ud og lave direkte virksomhedsinvesteringer eller skaffe virksomhedskapital og finansiere nybyggeri til nyetablering af virksomheder. Det ligger vist uden for vækstforaenes regi. Kan ordføreren bekræfte det?

K1 15:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Mike Legarth (KF):

Det, jeg kan bekræfte, er, at vækstforaene jo har fået til opgave at adressere de 500 mio. kr. fra strukturfondsmidlerne og bestemme, hvordan de skal bruges. Det giver de så indstilling om.

Det er da rigtigt, at det ikke præcis er vækstforaene, der selv gør det, men det er da dem, der indstiller og fordeler pengene, og det er det, der er det afgørende.

Kl. 15:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Flemming Bonne.

Kl. 15:16

Flemming Bonne (SF):

Er ordføreren enig i, at det kunne være interessant i forbindelse med udvalgsarbejdet at få undersøgt, hvor mange konkrete arbejdspladser der er kommet som følge af vækstforaene, især som følge af den særlige udkantsforpligtelse, som nogle af vækstforaene har fået? Jeg savner i hvert fald at se nogle tal på, at der overhovedet er kommet noget ud af det.

Kl. 15:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Mike Legarth (KF):

Jeg er ikke et sekund i tvivl om, der har været stor gevinst ved, at vi har vækstfora, der arbejder intensivt på at skabe væksttiltag i lokalområderne, hvor de regerer. Og jeg er ikke et sekund i tvivl om, at Økonomi- og Erhvervsministeriet er i besiddelse af de tal, så dem kan vi levere inden for en meget kort tidshorisont. Men selvfølgelig synes jeg da, at det er en god idé, at vi løbende kontinuerligt i udvalget tager de forskellige problemstillinger, der er, op, for vi har et fælles ønske, og det er at skabe så meget vækst og beskæftigelse i Danmark som muligt, sådan at vi kommer igennem krisen så nænsomt og skånsomt som muligt. Vi har fuldt fokus på udkantsområderne, vi kan dokumentere, at der udlånes den samme procent i forhold til resten, som der blev gjort tidligere, så der er ikke nogen kreditklemme. Men det er svært for erhvervslivet, og vi skal understøtte det så meget, vi overhovedet kan.

Kl. 15:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Morten Østergaard som radikal ordfører.

Kl. 15:17

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, det er en meget væsentlig debat, som SF har givet os anledning til at have i Folketinget i dag.

Vi forstår jo på ministeren, at det må vi overlade til markedet, sådan lidt heroisk i virkeligheden. Jeg synes egentlig, at det er et stærkt tidspunkt i verdenshistorien at henvise til det hæderkronede bankmarked, som jo ellers har ligget i dyb krise og over hele verden er blevet understøttet af forskellige statslige tiltag, der skulle gøre, at man ligesom på skatteydernes regning løb noget af risikoen for det marked, der altså med al ønskelig tydelighed havde demonstreret, at den her opgave kunne den ikke selv løse. Jeg synes da, at man på sin vis må have respekt for, at man altså ligesom stadig væk har den tiltro.

Det ændrer jo ikke på, at vi i hvert fald i fællesskab – nogle af os – har taget tiltag også i Danmark til at spænde et sikkerhedsnet ud under bankmarkedet for at sikre finansiel stabilitet. Det har faktisk i virkeligheden vist sig, som det ser ud nu, at være en rigtig god forretning for skatteyderne, fordi vi jo også har taget os betalt for det. Jeg kunne endda læse af det nye regeringsgrundlag, at man allerede er begyndt at formøble overskuddet fra disse bankpakker, bl.a. til folkeskolen. På den måde kan man sige, at man måske i virkeligheden ikke skulle være så fremmed over for at diskutere de her ting. Det kan vise sig, at det gavner skatteyderne i den sidste ende, alligevel.

Så kan man jo selvfølgelig spørge, om der er et problem eller der ikke er et problem, og man kan lytte til Det Radikale Venstre, som har peget på problemet. Man kan lytte og læse, hvad SF mener er problemstillingen, eller også kan man jo gøre det, at man lytter til Økonomi- og Erhvervsministeriet. Der vil jeg gerne henvise til sagen om Skagen Skipperskole, som altså har været behandlet i Finansudvalget. Det var et interessant eksempel på en virksomhed, en skole i et udkantsområde, som tilsyneladende var rigtig veldrevet. Det fremgår af svaret på spørgsmål 1, at skolen i de seneste 3 år har haft et gennemsnitligt driftsoverskud på 1,3 mio. kr. svarende til en overskudsgrad på 13 pct. Det er jo virkelig fremragende, altså tænk, hvis en virksomhed havde en overskudsgrad på 13 pct., så ville det jo være et fund for en hvilken som helst bank netop på nuværende tidspunkt at få sådan en ind i folden. Så det var jo altså ikke det, der var problemet for Skagen Skipperskole.

Nej, det, der var problemet, var, at selv om man havde den her forrygende økonomi, kunne man alligevel ikke få et realkreditlån til sine nye skolebygninger. Hvorfor var det, at fire realkreditinstitutioner sagde nej til at låne penge? Ja, det fremgår af svaret på spørgsmål 3, at realkreditinstitutionerne har anført, at skolens beliggenhed i et udkantsområde indebærer en særlig risiko, idet de anser anvendelsesmulighederne for bygningerne som værende begrænset, såfremt skolen lukker, hvilket har betydning for vurderingen af bygningens markedsværdi.

Jamen var det ikke tæt på at være nøjagtig det, hr. Flemming Bonne har henvist til i bemærkningerne, og det, som Det Radikale Venstre i offentligheden har gjort opmærksom på, nemlig at der altså er en særlig udkantsrisiko, hvor en veldrevet virksomhed, et godt sundt projekt, som sagtens i udgangspunktet lader sig finansiere, alligevel er forbundet med en særlig risiko, fordi en fornyet anvendelsesmulighed måske i ringere grad er til stede i et udkantsområde, end den ville være, hvis den lå i Høje Taastrup?

Så man må sige, at også når man kigger på ministeriets egne vurderinger og gøren og laden i praksis, tyder det på, at der er et problem. Det gælder også den regionale problemstilling. I svaret på spørgsmål 2 konstaterer man jo – og jeg citerer – at Nordjylland i højere grad end de øvrige regioner er påvirket af den økonomiske afmatning. Så siger man i øvrigt, at de har den største ledighed og den højeste stigning sammen med Region Syddanmark.

Der er altså regionale forskelle på, hvordan krisen har ramt. Der er altså vilkår, der gør sig gældende for dem, der driver virksomhed eller institution i udkantsområderne, der gør, at de har sværere ved at opnå medfinansiering. Alt det her kommer direkte fra Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Hvad skal man så gøre ved det? Ja, SF har foreslået her, at man skal lave en slags statslånsmodel. Det er ikke nødvendigvis den måde, vi i Det Radikale Venstre vil løse det på. Vi vil i stedet for sige, at det, der er afgørende, er, at når man skal have lån, går man i banken eller i realkreditinstituttet; det er dem, der laver kreditvurderingen. Men på samme måde, som vi i dag stiller vækstkaution til rådighed, når vi ønsker at fremme innovation og vækst, og at staten eller det offentlige skal tage en del af risikoen for vækstvirksomheder, kunne man lave en udkantskaution, altså en kaution, hvor man går ind og tager den geografiske risiko så at sige.

I tilfældet Skagen Skipperskole ville det altså sige, at man løb en del af risikoen, det, der skulle til for at få bankerne til at være med på resten. Det er en velafprøvet model, regeringen med støtte fra oppositionen også bruger i forhold til en vækstkaution. Det er ikke en statsbank, for det er bankerne, der foretager kreditvurderingen, men det vil målrettet betyde noget, hvis man ønsker, at den vækst, vi alle sammen håber på der kommer i gang, også skal komme i gang i de udkantsområder, hvor man altså selv gennem sine svar til Finansudvalget har dokumenteret, at der er særskilte problemer, både set regionalt som område og også helt konkret set i forhold til virksomheder, der kan være nok så veldrevne. En skole er selvfølgelig ikke i samme grad påvirket af konjunkturernes skiften som en virksomhed.

Samlet set vil vi sige, at vi er meget positive over for forslaget her. Vi vil vælge en anden model, men jeg tror ikke, at den uenighed er større, end at den kunne overkommes gennem en saglig drøftelse. Vi håber, at regeringen i sine overvejelser på et eller andet tidspunkt bliver moden til at lade Skagen Skipperskole danne grundlag for en fornyet generel drøftelse. Der kunne være virksomheder andre steder i landet, der havde brug for samme hjælp.

Kl. 15:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:23

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Alle og enhver kan se, at beskæftigelsen styrtdykker, at arbejdsløsheden tordner i vejret, og hvad angår arbejdsløsheden, så rammer den dels meget hårdt i udkantsområderne, dels meget hårdt inden for bestemte fag. Ikke mindst bygge- og anlægssektoren er utrolig hårdt ramt – nogle steder kan vi se op til 40 pct. ledighed bare inden for en fagforening som 3F.

Det er indlysende, at der skal gøres noget ved det generelt, og der skal specifikt gøres noget, fordi nogle af de arbejdspladser, f.eks. inden for industrien, der forsvinder fra udkantsområderne i øjeblikket, aldrig kommer tilbage til udkantsområderne, hvis ikke man gør noget. Jeg tror, de fleste er enige om, at der er nogle geografiske områder og fag, som rammes på en måde, så man må regne med, at det bliver varigt, hvis ikke man tager initiativer.

Så har vi jo hørt heroppefra, at det ikke er noget, staten skal blande sig i. Da det var vennerne fra bankerne, der kom og sagde, at de havde problemer, var der jo ikke noget problem med lynende hurtigt at finde milliarderne og stille garantier for flere tusind milliarder kroner. Der var ikke noget med at være bange for at løbe en risiko.

Vi hører jo nu, at staten endelig ikke skal løbe en risiko for at tabe penge ude i udkantsområdet, men da det var her henne om hjørnet i Danske Bank, risikoen skulle løbes for et enormt milliardbeløb, var der ikke nogen rysten på hænderne – der skyndte man sig bare. Og den bankdirektør, hr. Straarup, der havde drevet sin egen bank ud på fallittens rand, og som ikke kunne klare sig uden at få en massiv statshjælp, forærede man godt 0,5 mio. kr. i skattelettelse. Det er da fint, det er belønningen for at have gjort et godt stykke arbejde. Da var der ikke noget problem med pengene, men når det er i udkantsområdet, sidder man tungt på pengekassen og gør ingenting.

Jeg vil sige, at vi støtter intentionen i forslaget med hensyn til både statslån og spørgsmål om statslige garantier, og vi kunne også stemme for det, som det ligger. Vi ville i vores tilgang måske være nok så interesserede i, hvordan man skaber beskæftigelse, for det er jo ikke sikkert, at det, at man giver en lånefacilitet, betyder, at der kommer beskæftigelse. Det kan vi jo håbe at der gør, men vi ønsker faktisk, at staten skal være meget mere aktiv i retning af at skabe beskæftigelse.

Vi har fremlagt en grøn beskæftigelsesplan med statslige initiativer inden for vedvarende energi – bølgekraft, vindmøller og energirenovering. Vi kunne straks tage en meget stor del af toppen af arbejdsløsheden inden for byggefagene ved at sætte gang i at renovere bygningsmassen ud fra energihensyn. Det er arbejdspladser her og nu, og det er oven i købet gratis, for mange modeller viser, at man kan finansiere energirenoveringen gennem den besparelse, der senere kommer på elregningen, og på den måde få tingene til at løbe rundt, uden at nogen skal have penge op af kassen. Vi får bare sparet C0₂, samtidig med at vi får skabt beskæftigelse.

Vi vil omstille til økologi, have mere kollektiv trafik, få elektrificeret jernbanenettet, som vi vist er enige om kunne trænge til en forbedring, og på den måde sætte gang i to ting på samme tid, ved at der bliver skabt beskæftigelse og ikke mindst industribeskæftigelse eller det, der ligger i det område, samtidig med at der gøres noget effektivt for klimaet. Det er det, vi mener der er brug for, og det kunne sagtens gøres for en beskeden udgift.

Man skal jo huske, at når man skaber arbejdspladser, får man samtidig en meget stor del af udgiften finansieret på grund af sparede dagpenge og ekstra skatteindtægter, så det er ikke noget, der behøver at øge statens i forvejen alt for dramatisk høje underskud.

Jeg vil til afslutning sige, at det, vi kan se i dag, er, at når vi får et valg, vil der være et flertal bestående af Socialdemokratiet, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten, som i modsætning til regeringen vil gøre noget ved tingene. Det giver da en vis forhåbning, og jeg håber, at man ude på den anden side af skærmene kan se, at der altså er håb forude – vi skal bare have det valg, der sørger for, at vi får et nyt flertal.

Kl. 15:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Flemming Bonne, SF, som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 15:28

(Ordfører for forslagstillerne)

Flemming Bonne (SF):

Trods alt vil jeg sige tak for debatten, som vel afslører, at der nok er for meget ideologisk tænkning i den debat, der har været. Jeg synes, situationen er for alvorlig til at tage den indgangsvinkel til det.

Jeg vil gerne sige, at når vi har fremsat det her forslag, er det ikke et forsøg på ad bagdøren eller på anden vis at etablere en statsbank eller kun operere med statslån og -garantier. Det er simpelt hen et spørgsmål om at sikre, at vi kan få finansiering ud til de virksomheder, som vil være parate til at investere i nye job ude i udkanten af Danmark.

Det, vi taler om, er jo faktisk at lave det, som jeg tror hr. Morten Østergaard var inde på, nemlig en udkantskaution. Det kan vi sagtens kalde det. Men det kan vi tage videre under det kommende udvalgsarbejde.

Sagen er jo, at krisen kradser, ledigheden stiger, industriarbejdspladserne forsvinder, og det er langtfra alle, der vender tilbage igen. Det, vi så kan se, er, at landets yderområder er ekstra hårdt ramt.

Jeg tror, at der den 2. februar var en interessant artikel i Børsen, hvor man brugte to sider til at fortælle, at yderområderne er på vej mod langsom kvælning. Jeg synes nok, at artiklen førte en god argumentation for, at det vistnok er rigtigt nok.

Udkantsområderne mister befolkningsunderlag. Yderområderne har mistet mellem 6 og 8 pct. indbyggere siden 2001. Yderområderne har en meget dårlig konkurrencesituation, når vi kigger på udkantskommunernes mulighed for at levere service sammenlignet med andre kommuner. Her har udkantskommunerne det privilegium, at der betales en forholdsvis høj skat, og så har man den ringeste service i hele landet. Det er jo et dårligt udgangspunkt, en dårlig konkurrencesituation.

Man mister arbejdspladser. Det er både offentlige og private arbejdspladser. Man har mistet uddannelser på grund af centraliseringerne. Flere uddannelser er nu så langt væk, at de er uden for daglig rækkevidde. Det betyder, at for få unge mennesker tager en uddannelse. Det er jo katastrofalt, når vi kigger på, at vi i fremtidens samfund, når de store årgange forlader arbejdsmarkedet, får brug for ekstra hænder. Vi får brug for mange hænder, vi får brug for, at alle uuddannede bliver opkvalificeret, således at de kan bidrage aktivt til at skrabe penge sammen til den fælles kasse.

Yderområderne, som de er defineret i regeringens regionalpolitiske redegørelse i forhold til EU's strukturfondsmidler og forhøjet pendlerfradrag, udgør sådan ca. 21 kommuner i Danmark. De har et befolkningsunderlag på 800.000 mennesker. Ca. 30 pct. af de 17-64-årige i de områder, det svarer til ca. 140.000 indbyggere, har ingen uddannelse. Så enhver kan jo se, at risikoen for ledighed og længerevarende ledighed og risikoen for, at man ikke kommer med på et kommende opsving, i den grad er til stede. Derfor synes jeg, at man virkelig skal lægge sig i selen for at finde de instrumenter, der kan være med til at sparke liv i områderne derude.

Vi har fremsat det her forslag i forventning om, at vi ville kunne samle et flertal i Folketinget, som ville tage den problemstilling her meget alvorligt. Selv efter at have hørt debatten i dag tror jeg da på, at vi i et kommende udvalgsarbejde måske kan få udryddet nogle misforståelser og måske også kan finde nogle fælles veje at gå, således at vi, når vi er færdige med udvalgsarbejdet, er sikre på, at vi kan skaffe den fornødne finansiering, som skal til for at løfte udkantsområderne, yderområderne. Så kan vi sikre, at der bliver basis for at etablere nye virksomheder – at nogle vil investere derude.

Så jeg ser frem til, at vi får en god diskussion i et kommende udvalgsarbejde.

Kl. 15:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 109:

Forslag til folketingsbeslutning om godkendelsesordning for alkoholbehandling.

Af Karl H. Bornhøft (SF) m.fl. (Fremsættelse 21.01.2010).

Kl. 15:33

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 15:34

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Alkoholmisbrug er desværre et meget udbredt og alvorligt problem med konsekvenser for misbrugerens eget liv, men desværre også ofte for andre, f.eks. de pårørende. Hvis mor eller far drikker for meget, går det ud over nærværet med og omsorgen for børnene, og børnene bliver passive ofre for forældrenes misbrug. Konsekvenserne rammer også nogle gange tilfældige ofre, f.eks. i forbindelse med trafikuheld på grund af spritkørsel og ved vold og ballade i nattelivet. Så der er al mulig grund til, at der skal være adgang til hurtig og kvalificeret alkoholbehandling, så misbrugere kan få hjælp til at komme ud af deres misbrug.

Siden kommunalreformen i 2007 har kommunerne haft ansvaret for behandlingen på alkoholområdet. De har efter sundhedsloven pligt til at stille gratis tilbud om alkoholbehandling til rådighed for kommunens borgere, senest 14 dage efter at misbrugeren har henvendt sig til kommunen. Kommunerne kan vælge at løse opgaven ved at etablere egne tilbud eller ved at indgå aftaler med andre kommuner eller private udbydere af alkoholbehandling. Med reformen fik kommunerne ansvaret for at skabe en styrket og sammenhængende indsats på området, og en samling af ansvaret har givet kommunerne nye muligheder for og ekstra tilskyndelse til at styrke den forebyggende og tidlige indsats, for det er selvfølgelig langt bedre at forebygge end at behandle.

Kommunerne organiserer alkoholbehandlingen på forskellige måder, og der er ingen tvivl om, at også når det gælder kvaliteten, er der variation. Den varierende kvalitet er bl.a. baggrunden for, at regeringen sammen med partierne bag satspuljeaftalen for 2009 besluttede, at der skal etableres en kommunalt baseret godkendelses- og tilsynsordning for alkoholbehandling. Med henblik på at komme med forslag til en sådan ordning har der været nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af bl.a. Sundhedsministeriet, Sundhedsstyrelsen og Kommunernes Landsforening. Det har resulteret i, at Sundhedsstyrelsen nu har udarbejdet retningslinjer for kommunal godkendelse af alkoholbehandlingssteder, og med retningslinjerne slås der tre ting fast:

For det første er det den stedlige kommune, som efter en konkret vurdering godkender alkoholbehandlingssteder beliggende i kommunen. Det betyder, at der ikke længere kan være tvivl om, hvem der har godkendelsesopgaven.

For det andet er kommunen ansvarlig for, at de behandlingssteder, kommunen godkender, umiddelbart efter indberettes til tilbudsportalen. Det betyder, at andre kommuner har adgang til oplysninger om, hvilke behandlingssteder der er godkendt. Det er jo vigtigt, når kommunerne skal betale regninger for personer, der har gjort brug af frit valg til ambulant alkoholbehandling på behandlingssteder uden for bopælskommunen.

For det tredje fører den stedlige kommune tilsyn med, om behandlingsstedet efterlever det grundlag, hvorpå godkendelsen er sket. Det betyder, at der holdes øje med, om behandlingsstederne

overholder betingelserne for at være godkendt og indgår som en del af det kommunale tilbud.

Sundhedsstyrelsen vil udarbejde et skema, som kan benyttes ved ansøgninger om godkendelse. Skemaet har til formål at sikre, at kommunen får de oplysninger, der er nødvendige for at kunne vurdere ansøgningen. Kommunerne vil herudover kunne få faglig rådgivning fra Sundhedsstyrelsen om alkoholbehandling. Dermed har kommunerne adgang til såvel et praktisk redskab som faglig rådgivning i forbindelse med behandling af ansøgninger om godkendelse.

I retningslinjerne er der til hjælp for kommunerne beskrevet otte kriterier, og de skal sikre, at de behandlingssteder, der indgår i det kommunale behandlingstilbud, har den fornødne kvalitet. Der skal være det faglige grundlag, og det skal være et praktisk redskab ved kommunernes vurdering af en ansøgning. Samtidig opnås, at alle de oplysninger, der skal indberettes til tilbudsportalen, bliver indhentet af kommunen i forbindelse med godkendelsen.

Det første, de otte kriterier omhandler, er organisatoriske forhold, den fysiske ramme; det andet er medarbejdere og deres faglige kompetencer; det tredje er behandlingsmetoder; det fjerde er behandlingsstedets målgruppe; det femte er behandlingsindsatsens tilrettelæggelse; det sjette er varighed, intensitet, organisation og de takster, som stedet tager for behandlingen; det syvende er, hvordan der følges op på behandlingen; det ottende er, hvordan behandlingsstedet dokumenterer resultater og sikrer kvalitetsudvikling.

Det er f.eks. vigtigt, at kommunerne ser på, hvilke behandlingsmetoder behandlingsstederne anvender, hvilke kompetencer personalet har, og hvordan personalet er sammensat. Det skal så vurderes nøje i forhold til den målgruppe, som behandlingsstedet henvender sig til. Det er også vigtigt, at behandlingsstederne over for kommunen bekræfter, at de indberetter til det nationale alkoholbehandlingsregister, NAB. Det er med det register, at Sundhedsstyrelsen kan overvåge indsatsen på alkoholbehandlingsområdet.

Kl. 15:39

Som det sidste element indeholder retningslinjerne et afsnit om reglerne for sundhedsfaglig behandling på alkoholbehandlingssteder og tilsynet med det. Det er nemlig vigtigt, at kommunerne i forbindelse med godkendelsen undersøger, hvilken form for behandling der foretages på stedet, for at kunne sikre, at reglerne om sundhedsfaglig behandling overholdes.

Jeg er sikker på, at disse retningslinjer bliver et godt redskab til at sikre kvalitet i den offentlige alkoholbehandling, og det er i øvrigt noget, som Kommunernes Landsforening er enig i. Med retningslinjerne vil kommunerne have et grundlag for at kunne vurdere kvaliteten af behandlingsstederne, og det betyder, at behandlingsstederne må oppe sig, hvis de vil godkendes af kommunen og blive en del af det kommunale tilbud, og de brodne kar i branchen, som ikke kan levere den nødvendige kvalitet, vil let kunne frasorteres.

Vi er nu nået så langt i processen, at retningslinjerne er sendt i høring hos relevante parter, og de vil blive offentliggjort, når høringen er gennemført. Det betyder, at godkendelses- og tilsynsordningen forventes at være etableret omkring udgangen af marts måned i år – altså i denne måned. Det betyder, at mennesker, som har et alkoholproblem, og som ønsker at komme det til livs, får langt større sikkerhed for, at den behandling, de får, har den fornødne kvalitet. For det er jo ikke nok at komme hurtigt i behandling for sit misbrug, det skal også være kvalificeret behandling.

Som nævnt vil en sådan godkendelses- og tilsynsordning være etableret i løbet af denne måned, og på den baggrund kan regeringen ikke tilslutte sig SF's forslag.

Kl. 15:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Så er det fru Sophie Løhde som ordfører for Venstre.

Kl. 15:41

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Som ministeren indledningsvis understregede i sin tale, er alkoholafhængighed en meget kompleks lidelse, der ikke alene har store konsekvenser for den enkelte misbruger, men også for omgivelserne, familien og navnlig børnene.

På den baggrund er der naturligvis også al mulig grund til, at der ikke alene skal være let adgang til tilbud om alkoholbehandling, men at der også skal være en ordentlig kvalitet bag såvel døgnbehandlingsinstitutioner som ambulante alkoholbehandlingsinstitutioner. Det er sådan set, uanset om der er tale om offentlige eller private behandlingstilbud: Kvaliteten af de tilbud, der gives, skal naturligvis være i orden.

Netop kvaliteten i alkoholbehandlingen er da også omdrejningspunktet for det foreliggende beslutningsforslag, som er fremsat af Socialistisk Folkeparti. I beslutningsforslaget foreslår partiet, at regeringen skal pålægges at etablere en godkendelsesordning for alkoholbehandlingen. Hvis man så herefter gør sig den ulejlighed at læse videre i beslutningsforslaget, kan man bl.a. læse, at Socialistisk Folkeparti skriver, at Kommunernes Landsforening ønsker sådan nogle kvalitetsstandarder på området, at Forebyggelseskommissionen har foreslået en ordning til godkendelse af alkoholbehandlere, at Foreningen af Socialchefer i Danmark, Dansk Socialrådgiverforening og Center for Rusmiddelforskning ligeledes støtter op om en national ordning.

Ja, de eneste, som Socialistisk Folkeparti strengt taget har glemt at nævne i sin lange opremsning af parter, som ønsker krav og dermed retningslinjer for kommunal godkendelse af alkoholbehandlingssteder, er pudsigt nok regeringen. Jeg vælger dog ikke at anlægge det synspunkt, at det er i ond tro, at regeringen ikke er nævnt med et eneste ord i teksten, for det kan og må vel sådan set alene bero på en forglemmelse, al den stund at Socialistisk Folkeparti selv har indgået en aftale med ikke alene regeringen, men med samtlige partier her i Folketingssalen på nær Enhedslisten om netop en kommunalt baseret godkendelsesordning og et kommunalt baseret tilsyn med både private og offentlige behandlingssteder.

Det må derfor også være en forglemmelse fra Socialistisk Folkepartis side, at det bl.a. fremgår af den aftale, som partiet altså selv er en del af, og jeg citerer fra aftalen om satspuljen for sundhedsområdet for 2009, at:

»Satspuljepartierne ønsker en ensartet høj kvalitet i alkoholbehandlingen og er derfor enige om, at der bør etableres en kommunalt baseret godkendelsesordning og et kommunalt baseret tilsyn med både private og offentlige alkoholbehandlingssteder.

Den nærmere udformning vil blive drøftet mellem Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og KL.

Sundhedsstyrelsen vil kunne give sundhedsfagligt rådgivning til kommunerne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med de enkelte behandlingssteder.«

Dermed har jeg forhåbentlig også givet tilstrækkeligt svar på, hvorfor vi så ikke kan støtte et beslutningsforslag herom, når netop en godkendelses- og tilsynsordning allerede vil blive etableret i den her måned i år. Jeg synes derfor helt ærligt, at det forekommer en lille smule omsonst, at man skal forsøge at pålægge regeringen at etablere en godkendelsesordning for alkoholbehandling, når det, regeringen rent faktisk har gjort i den her sag, netop er at følge den beslutning, som Socialistisk Folkeparti selv står bag gennem en fælles aftale med alle Folketingets partier på nær Enhedslisten. Ja, det er oven i købet en beslutning og en udformning, som jeg kan forstå, hvilket ministeren også fremhæver her i dag, at Kommunernes Landsforening selv støtter, og oven i købet også en beslutning og en proces, som Socialistisk Folkeparti har haft alle tænkelige muligheder for at stille spørgsmål til og gør indsigelse mod, hvis de altså

mod forventning ikke skulle stå bag den aftale, som de vel at mærke allerede har indgået, eller var utilfredse med det, som arbejdsgruppen bestående af Sundhedsministeriet, Sundhedsstyrelsen og Kommunernes Landsforening lagde for dagen.

Det kan og må forhåbentlig bero på en forglemmelse, og dermed burde det også være indlysende, hvorfor vi ikke støtter det forslag, hvor regeringen ikke alene gør, som den burde, men rent faktisk har gjort, som den skulle.

På den baggrund kan jeg meddele, at Venstre ikke støtter det fremsatte forslag.

Kl. 15:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Karl H. Bornhøft for en kort bemærkning.

Kl. 15:45

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Jeg vil gerne med baggrund i det, ordføreren har tilkendegivet, tillade mig at spørge ordføreren: Hvordan er det muligt at kommentere nogle retningslinjer, som man endnu ikke har fået? Jeg kan forstå, at Venstres ordfører har en forventning om, at vi også kan se i krystalkuglen, men der er altså ikke nogen af parterne og heller ikke SF, der er blevet forelagt nogen som helst godkendelsesordning. Derfor vil jeg egentlig gerne have at vide: Hvordan forestiller ordføreren sig at man kan svare på noget, man ikke har set?

Kl. 15:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:46

Sophie Løhde (V):

Nu skal jeg selvfølgelig ikke sidde her og referere fra lukkede forhandlinger, som Socialistisk Folkeparti selv har deltaget i, men mig bekendt har vi op til flere gange drøftet det her spørgsmål undervejs i processen, og dermed har der også været alle muligheder for det, hvis man undervejs er kommet tvivl om, om det nu var det rigtige, vi havde besluttet. Derfor undrer jeg mig en lille smule over, når der i enighed er indgået en fælles aftale mellem alle Folketingets partier på nær Enhedslisten om at etablere et kommunalt baseret tilsyn og en kommunalt baseret godkendelsesordning, hvorfor man så ikke venter og ser, hvad der rent faktisk bliver fremlagt i fællesskab af ministeriet og Kommunernes Landsforening, som har siddet og givet det den her udformning.

Jeg kender ikke til retningslinjerne, og derfor kommenterer jeg dem ikke. Jeg noterede mig, at ministeren redegjorde for dem i sin tale. Han redegjorde i sin tale også for, at Kommunernes Landsforening selv bakkede op om det stykke arbejde, der nu er blevet lagt frem i den fælles arbejdsgruppe, som har været nedsat.

Kl. 15:47

$\textbf{F} \\ \textbf{ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \text{(Mogens Lykketoft):} \\$

Karl H. Bornhøft.

Kl. 15:47

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg kan forstå, at ordføreren ikke vil svare på spørgsmålet, men spørgsmålet er i sin gribende enkelhed: Hvordan forestiller ordføreren sig – selv om vi er blevet enige om, at vi skal have et fælles forslag – at vi skulle kunne have læst et forslag, som vi end ikke har set? Det, at vi indgår en aftale om, at vi skal have en godkendelse, er vel ikke det samme, som at vi hver gang bare skriver under på et hvilket som helst stykke papir, som vi så senere får forelagt. Er det det, regeringen og Venstre egentlig forestiller sig at vi gør, når vi laver aftaler?

Kl. 15:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 15:48

Sophie Løhde (V):

Som sagt har det her spørgsmål været drøftet flere gange undervejs i de andre forhandlinger, der også efterfølgende har været i forhold til satspuljeaftalen. Det er derfor, jeg bare undrer mig helt vildt over den mistillid, når vi har en fælles aftale om det, nemlig at der nu er nogle parter, som det her berører, og nu trækker de i arbejdstøjet, sætter sig ned og finder ud af, hvad det er for nogle retningslinjer, man skal lægge for dagen, hvad det er for et stykke arbejde, der skal udføres, og så lader vi dem gøre det stykke arbejde og lader dem fremlægge det stykke arbejde. Regeringen har jo ikke på noget tidspunkt sagt: Hov, vi har trukket i land, vi vil ikke præsentere det alligevel.

Senest fremgik det jo altså også af den sundhedsplan, som regeringen fremlagde, og derfor er vi jo også løbende blevet orienteret om, at man var i gang med det her arbejde, men at det også var et stykke arbejde, som tog længere tid, end man først havde regnet med, men at man nu var klar til at fremlægge det her. Det er derfor, jeg ikke forstår, hvorfor man så skal udtrykke den mistillid ved at gå i den helt anden grøft i dag.

Kl. 15:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Sophie Hæstorp Andersen som ordfører for Socialdemokratiet

Kl. 15:49

(Ordfører)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Da vores ordfører, fru Karen J. Klint, desværre ikke kan være her i dag, skal jeg på hendes vegne forsøge at redegøre for Socialdemokratiets holdning til beslutningsforslaget. En del af talen er rettet mod vores nye sundhedsminister, og den handler om, at vi selvfølgelig netop skal have fulgt op på den satspuljeaftale – som Venstres ordfører også rettelig har været inde på det – som vi indgik for 2 år siden i satspuljeaftalerne på alkoholområdet.

Faktisk har der over en 5-årig periode været afsat 147 mio. kr. netop til at sikre en god kvalitet i alkoholbehandlingen. Og vi har i satspuljeregi besluttet, at der skal være en ensartet høj kvalitet i behandlingen. Vi er sådan set enige med forslagsstillerne i, at det haster med at følge op på disse beslutninger, men er selvfølgelig så også glade for at høre ministerens ord i dag om, at man er tæt på at være i mål med et udkast til en godkendelsesordning, der nu bliver sendt i høring.

For at alle kan følge med i den debat, som foregår, vil jeg da godt gengive noget fra de to aftaler, der er blevet indgået. I 2008 blev der afsat fire gange 30 mio. kr. til sikring af behandlingen af de mest belastede udsatte alkoholmisbrugere. De 30 mio. kr. er blevet afsat som et permanent træk til fordel for kommunerne, som jo har overtaget alkoholbehandlingen, og som en slags erstatning for de fripladser, som vi tidligere havde på nogle udvalgte døgnbehandlingssteder, og som der tidligere var adgang til. Mange spørger i dag, hvordan de midler er blevet udmøntet, og det er en af de ting, som Socialdemokratiet gerne spørge lidt ind til, når vi kommer til udvalgsbehandlingen.

I 2009 afsatte satspuljepartierne 27 mio. kr., hvoraf de 10 mio. kr. skal bruges i år, og de skal bruges til – citat fra aftalen – at styrke kvaliteten i den kommunale alkoholbehandling, bl.a. ved medinddragelse af familien.

Nu kommer jeg så til det, som dagens beslutningsforslag handler om, og det er jo godkendt kvalitet i behandlingen. Det havde vi jo netop også med i aftalen fra oktober 2008, og i den står der – og jeg citerer – at satspuljepartierne ønsker en ensartet høj kvalitet i alkoholbehandlingen og er derfor enige om, at der bør etableres en kommunalt baseret godkendelsesordning og et kommunalt baseret tilsyn med både private og offentlige alkoholbehandlingssteder.

Til den kære minister vil jeg sige, at vi jo synes, at vi har ventet et stykke tid på at få den her godkendelsesordning i hus, og kan forstå, at vi nu er tæt på at være i mål. Vi glæder os selvfølgelig til at se, hvordan kommunerne så vil modtage det udkast, de får over, for det er jo selvfølgelig også vigtigt, at det er noget, de kan bruge. Sikringen af kvalitet i alkoholbehandlingen er jo ønsket af de allerfleste aktører, og de udbydere, der ikke lever op til kvalitetskravene, skal jo enten oppe sig eller lukke. Vi skal have løst problemet med behandlingsbehovet for de mange medborgere, der drikker for meget, også for dem af dem, der ikke selv kan se, at de har et alkoholproblem. De skal mødes med mere information og hjælp fra arbejdsplads og venner og familie, så de kan få ændret adfærd, inden de har fået varige skader af misbruget.

Et af problemerne er jo nemlig, at rigtig mange ikke ser sig selv som værende ude i et misbrug, selv om de blot kunne tælle efter og måske selv se, i hvilket omfang de overskrider Sundhedsstyrelsens anbefalede grænser, som er på 14 genstande om ugen for kvinder og 21 for mænd.

De fleste borgere – som måske også mig selv – forholder sig jo imidlertid sjældent til deres eget forbrug, men måske mere til, at en misbruger er sådan en, der ligner ham, der sidder nede på bænken, altså en udsat person. Sådan betragter de fleste af de jo omkring 500.000 storforbrugere af alkohol med rette ikke sig selv, og derfor skal vi selvfølgelig heller ikke have ens tilbud på området. Men det, der skal gøres attraktivt, er selvfølgelig, at man har forskelligartede tilbud på alkoholområdet, men at de hver for sig har en kvalitet, der gør, at vi med sindsro kan sende folk ud til behandling og vide, at de er i god varetægt hos de behandlere, der er ude rundtomkring. Nogle gange har vi jo altså set, at folk med alle hånde gode intentioner opretter behandlingstilbud med udgangspunkt i alt muligt, også religiøst, og det er altså ikke altid til borgerens bedste.

Kvaliteten skal altså være god i alle typer af tilbud. Kommunen skal visitere en borger til et målrettet fagligt kvalificeret behandlingstilbud efter behov og ikke efter en eller anden politisk vision om, hvad der er billigst, eller om, at man kun kan lide ambulante tilbud. Det betyder ikke, at man skal droppe ambulante tilbud, men de kan bare ikke stå alene. De skal suppleres med heldagstilbud og nogle gange døgnbehandlingstilbud, så de hver især får lige den behandling, der virker bedst i vedkommendes situation og med vedkommendes behandlingsbehov.

De muligheder har vi i fællesskab afsat midler til, og det forventer vi at ministeren og Sundhedsstyrelsen er garanter for bliver sat i værk. Og jeg vil egentlig godt som en lille tilføjelse sige, at for os er det også vigtigt, at der kommer lidt styr på de satspuljefinansierede døgnpladser, for der har været hul, hvor det har været svært at se, om kommunerne rent faktisk førte tilsyn med dem eller ej, eller om folk bare groft sagt sejlede i deres egen sø, efter at staten havde været inde over.

Der er måske også behov for, at vi ser lidt på den medicinske behandling og på, hvor godt den hænger sammen med den sociale del af alkoholbehandlingen, således at folk ikke oplever, at det er et todelt tilbud, de får, og at det, lægen gør på det ene område, overhovedet ikke er i overensstemmelse med det, behandlerne på det andet socialfaglige område siger. Tak for ordet.

Kl. 15:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Liselott Blixt som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 15:54

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Socialistisk Folkeparti har fremsat et meget sympatisk forslag om en godkendelsesordning for alkoholbehandling og faste standarder for, hvad kommunerne skal yde i behandling af alkoholmisbrugere. Jeg var med, da Danmarks Radio afholdt campen »Når mor og far drikker«. Det var en hel dag, hvor vi på tværs af kommuner og arbejdsfelt arbejdede med de problemstillinger, der er ude i kommunerne. Her fik jeg også talt med mange af de mennesker, som beskæftiger sig med problemet i kommunerne, og hørte fra mange af de kommuner, der arbejder for at få et bedre beredskab. Vi fandt også ud af, at der er mange måder at behandle på, og det er netop det individuelle, der er styrken, og behandlingen kan være meget forskellig fra kommune til kommune. Derfor er det vigtigt, at vi lytter og lærer af hinanden.

Men problemet, som vi står over for, er nok ikke så meget, hvad kommunerne gør, for jeg fik indtryk af på campen, at der blev iværksat mange forskellige ting i de forskellige kommuner. Problemet er mere at få fat i dem, der drikker. Fra min egen kommune ved jeg, at vi i mange år før amternes nedlæggelse gerne selv ville have fat i misbrugsområdet, da vi netop satte en masse tiltag op til gavn for alkoholmisbrugerne. Derfor var vi glade for, at vi fik området ved kommunalreformen, da vi mener, det nemmeste er at løse problemet tæt på borgeren.

Jeg har fulgt en familie, hvor det startede med, at begge forældre var misbrugere. De havde to børn, hvoraf den ene fik en psykiatrisk diagnose, og ingen af børnene kunne gå i en normal skole, men den ene af forældrene indså på et tidspunkt ved hjælp af kommunens medarbejder, at der skulle sættes ind. Forældrene blev afruset og kom i familiebehandling, og de boede på et familiebosted, hvor de kunne følges tæt. Forældrene blev hjulpet til at håndtere børnene, de fik også fleksjob i kommunen, og lidt efter lidt ved godt samarbejde på tværs i kommunen endte det med, at forældrene havde fast arbejde og børnene kom i en normal folkeskole, en historie, der fortæller, at vi fik brudt en dårlig social arv og fik givet fire mennesker livskvaliteten tilbage. Og kommunen sparer samtidig penge i det lange løb

Socialistisk Folkeparti siger også selv, at der er stor forskel på, hvordan kommunerne organiserer alkoholbehandlingen, og at det ikke i sig selv er et problem, da kommunerne netop skal have mulighed for at tilpasse deres serviceydelser efter lokale forhold.

I min kommune har vi også et rusmiddelcenter, som hjælper alle aldersgrupper. Der er grupper for de yngre, der er grupper for de ældre, og samtidig er der en kontakt- og personstøtteordning til udsatte misbrugere og hjemløse. Det viser, at der er nogle kommuner, der kan. Der er mange kommuner, der kan, og det bliver vi nødt til at tro på.

Vi har netop ved sidste satspuljeforhandling afsat 30 mio. kr. til området, men selvfølgelig er det også vigtigt, at vi evaluerer de tiltag, som de forskellige kommuner gør. Det er en kommunes pligt at stille gratis tilbud om alkoholbehandling til rådighed for kommunens borgere, senest 14 dage efter at alkoholmisbrugeren har henvendt sig til kommunen. Kommunen kan så vælge at løse opgaven selv eller indgå aftale med andre kommuner, regioner eller private udbydere.

Det glæder mig at høre ministeren sige, at der er en godkendelsesordning på vej. Det er rart, vi kan få en ordning, der gør, at vi kan bryde med brodne kar, som vi har set omtalt i medierne, men det er også vigtigt, at vi nu lader kommunerne vise, at de kan løfte opgaven, så vi ikke skal detailregulere alting herindefra.

Med alt det, der er igangsat, mener vi derfor ikke, at der er brug for Socialistisk Folkepartis forslag. Tak.

Kl. 15:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Vivi Kier som konservativ ordfører.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Desværre ved vi, at alt for mange mennesker har et alkoholmisbrug. Mange af disse mennesker vil faktisk ikke erkende, at de har et misbrug, så den allerførste og allerstørste udfordring er at få den enkelte til at erkende sit misbrug og dernæst til at udtrykke et ønske om hjælp til at komme ud af det misbrug. Hvordan behandlingsforløbet så skal være, må være bestemt af den enkeltes situation. Det er kommunernes ansvar at forebygge, behandle og efterbehandle mennesker med et alkoholmisbrug. Det er også helt klart vigtigt, at behandlingen er kvalificeret og egnet for den enkelte, og at behandlingen virker.

Jeg finder ikke, at vi herinde fra Borgen skal detailstyre alkoholbehandlingen, men vi skal naturligvis sikre, at rammerne er til stede, og at rammerne udfyldes ansvarligt i de enkelte kommuner. Så kvalitetssikring af tilbuddet er væsentligt, hvilket vi allerede har sat fokus på i satspuljeforhandlingerne. Vi ønskede et forslag, der skulle munde ud i konkrete retningslinjer for netop at oprette en godkendelses- og tilsynsordning i alkoholbehandlingen – igen, som mange andre før mig har sagt, for at opnå et højt kvalificeret tilbud i alle kommuner

Jeg har tidligere nævnt Fyn i forbindelse med alkoholbehandling, og det gør jeg rigtig gerne igen. På Fyn har vi to kommunale behandlingssteder, som gør et fantastisk arbejde på det her felt. De gør mere end blot at tilbyde kvalificeret alkoholafvænning. De tilbyder også grupper for børn, hvis forældre har et alkoholproblem, men som ikke vil erkende problemet. Se, det er helhedsorienteret indsats, der vil noget!

Nu har vi hørt ministeren tilkendegive, at der er nye retningslinjer på vej til godkendelse af behandlingssteder for alkoholmisbrug, og det hilser jeg velkommen. For vi skal være garanter for, at ingen misbrugere ender i sort magi eller djævleuddrivelse eller andre forfærdelige ting. Ministeren har på fornem vis skitseret indholdet, overskrifterne, i de nye retningslinjer.

Igen mener jeg, at vi skal passe på med at ville detailstyre alt ude i kommunerne. Jeg er en af dem, der faktisk tror på det kommunale selvstyre, men finder, at vi naturligvis skal sætte rammerne, men lade hver enkelt kommune udfylde de rammer.

Nu har vi hørt, at retningslinjerne for en godkendelsesordning er på trapperne, og det er jo rigtig dejligt at høre, og jeg har også helt klart en forventning om, at regeringen lever op til alle de beslutninger, vi træffer i forskellige aftalefora. Så jeg glæder mig over at kunne sige, at forslaget er på vej, og at jeg alene af den grund ikke kan støtte det her beslutningsforslag.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Lone Dybkjær som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 16:02

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Som både ministeren og andre ordførere har været inde på, er vi altså i god gænge på det her område, og jeg synes, at ministeren har

redegjort udmærket for, dels hvad forudsætningerne er for satspuljeaftalen, dels hvor langt vi er. Og jeg glæder mig over, at man er færdig med, om jeg så må sige, rammerne i løbet af marts måned. Det synes jeg er tilfredsstillende. Så kan vi selvfølgelig prøve at kigge på, om vi synes, at de kriterier er gode nok, men et eller andet sted må vi vel også stole på ministeren på det her område; det gør jeg i hvert fald indtil videre. Derfor vil jeg sige, at vi ikke kan støtte forslaget, fordi vi synes, at man faktisk er ret langt.

Jeg skal så lade være med at komme ind på alt det, de andre har sagt, for jeg synes, at det er nok med en henvisning, og jeg skal heller ikke komme med ulykkelige familiehistorier ved denne lejlighed.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Måske lidt i modsætning til en række tidligere ordførere vil jeg da gerne benytte lejligheden til at takke SF, fordi man har fremsat det her beslutningsforslag. Det vil jo i hvert fald give anledning til, at vi fra Enhedslistens side kan præcisere to synspunkter på den her sag.

For det første, at vi er fuldstændig enige i, at det er nødvendigt at få etableret en godkendelsesordning for alkoholbehandlingen, og at det er fuldstændig rigtigt, som det er beskrevet i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at det har været et forfærdelig stort problem i mange år. Det kan godt være, at folk har fået tilbudt behandling mod alkoholmisbrug, men i realiteternes verden har mange af de tilbud, man har fået, formentlig været af en sådan kvalitet, at de ikke gjorde nogen nytte, ikke gjorde nogen forskel, og man har i hvert fald aldrig nogen sinde opsamlet nogen dokumentation for, at de virkede. Der har man ladet sig nøje med påstande fra de forskellige behandleres side. Så det er rigtig godt, at der kommer sådan et forslag, og det er da også rigtig godt, at det tilsyneladende, også selv om det her forslag ikke bliver vedtaget, bliver ført ud i livet i en eller anden forstand.

I Enhedslisten synes vi ikke, at det er udtryk for utidig statslig styring, at man fastsætter nogle kvalitetskriterier for det her arbejde, når man så oven i købet lægger op til, at det faktisk skal udarbejdes af de relevante parter, som er dem, der har forstand på og styr på de her områder. Vi er også enige i, at godkendelsesordningen skal omfatte både ambulante alkoholbehandlingsinstitutioner og døgnbehandlingsinstitutioner, og at det selvfølgelig skal omfatte både dem, som er offentlige, og dem, som er private.

Vi er også helt enige i, at netop fordi alkoholproblemer ofte har mange forskellige forklaringer og kræver forskellige behandlinger og kommer til udtryk på meget forskellig måde, er det vigtigt, at man har nogle alsidige kvalifikationer og kompetencer blandt personalet, sådan at der både kan tages højde for sociale og sundhedsfaglige problemstillinger. Så alt i alt synes vi, at det her forslag er rigtig godt, og jeg kunne jo selvfølgelig så være glad og begejstret over, at i hvert fald nogle af de tanker, der ligger i det her beslutningsforslag, bliver til virkelighed på baggrund af satspuljeaftalen.

Men så må jeg for det andet bare sige, at der jo er en meget god grund til, at Enhedslisten ikke er med i den satspuljeaftale, og den er jo, at vi igen ser et udtryk for, at når der skal gøres en social indsats – nøjagtig, som når der skal gøres en indsats for de mennesker, der lider af psykiske sygdomme – så findes der åbenbart kun et sted, man kan finde pengene, og det er i satspuljen. Det vil sige, at forudsætningen for at vi kan lave nogle nødvendige forbedringer på alkoholbehandlingsområdet er, at vi tager nogle penge, som arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagere og pensionister ellers skulle have haft, og at Folketinget på den måde er med til yderligere at skabe fattigdom i vores samfund, oven i købet i en situation, hvor jeg har forstået, at vi

nu har fået en socialminister i regeringen, som anerkender, at fattigdom godt kan have noget at gøre med økonomi. Derfor kan man sige, at forudsætningen for at vedtage det gode her altså er et satspuljeforlig, som efter vores opfattelse er fuldstændig uacceptabelt, fordi de penge selvfølgelig skulle bruges til at forbedre vilkårene for pensionister, for arbejdsløse og for kontanthjælpsmodtagere. Så burde det vel være muligt at finde de nødvendige midler til en godkendelsesordning for alkoholbehandling andetsteds på finansloven.

Det har man ikke viljen til, og derfor er Enhedslisten ikke med i satspuljeforliget. Det ændrer jo ikke noget ved, at vi synes, at det, der er beskrevet i SF's forslag her, er rigtig godt og fornuftigt. Og i den udstrækning, at det bliver en godkendelsesordning, som kommer til at flugte det, der ligger i det her beslutningsforslag, så vil det efter vores opfattelse være et stort fremskridt for alkoholbehandlingen i Danmark, og det er da selvfølgelig også positivt.

Kl. 16:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Per Clausen. Det er hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:07

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Om jeg gør en lang historie kort eller en kort historie lang, eller hvordan det nu er, så vil jeg i hvert fald starte med at sige, at vi i Liberal Alliance ligesom Folketingets øvrige partier selvfølgelig synes, at der skal være gode og ordentlige behandlingstilbud for folk, som har et alkoholmisbrug. Det er jo rart at høre, at der er fuldstændig enighed om det i Folketinget.

Derudover vil jeg bare konstatere, at Liberal Alliance har indgået en aftale med seks af Folketingets øvrige partier, herunder forslagsstilleren, så på den baggrund kan vi selvfølgelig ikke støtte det pågældende beslutningsforslag.

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Karl H. Bornhøft som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 16:08

(Ordfører for forslagstillerne)

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Jeg vil godt starte med at sige, at man jo i hvert fald lærer at sætte pris på, at de fleste ordførere herinde er langt mere positive og konstruktive, end Venstres ordførere er; det gælder også i den her sag. Jeg skal ikke lægge skjul på, at det selvfølgelig er en skuffelse, at Venstres ordfører synes, det er trist, at nogle mennesker prøver at være konstruktive, når de synes, at man har ventet for længe på noget. Men det er så åbenbart vilkårene.

Baggrunden for det her forslag er jo, at vi ganske enkelt i Danmark ikke bare har en alkoholkultur, men nærmest har en drukkultur. De problemer, det har ført med sig, er altså rimelig omfattende for vores samfund. Og Storm P.'s rosenrøde billede af en vagabond på landevejen, der nyder livet med en flaske, har altså ingen gang på jorden i dag. Virkeligheden er den, at tæt på 600.000 danskere har et skadeligt forhold til og forbrug af alkohol, og at 140.000 er direkte afhængige. Langt de fleste er det, vi sådan almindeligvis vil kalde helt almindelige mennesker. Det er altså langtfra kun de hjemløse, de socialt udsatte eller de psykisk ustabile, som er alkoholikere. Det er et stort samfundsproblem.

Alkoholisme er udbredt i Danmark, og med det omfang, problemet har fået, er det altså rigtig mange mennesker, der bliver ramt. Og det er vores opgave at sørge for, at de uheldige konsekvenser, som alkohol har, ikke tager overhånd – især ikke overhånd for de

mennesker, der også bliver påvirket, ud over den, der selv er afhængig af alkohol.

Vi er altså kommet dertil, at vi faktisk godt ved, hvad det er for nogle ting, der skal til for at løse det her problem. Sundhedsstyrelsen beskrev det jo i sit rådgivningsmateriale til kommunerne for 2008. Og i den sammenhæng kan vi sige, at information altså ikke i sig selv løser problemet. Det kan vi jo se på omfanget af alkoholmisbruget. Vi kan også i den her sammenhæng se, at undersøgelser – det står i Sundhedsstyrelsens tidligere rådgivningsmateriale – tidligere har peget på, at der er store forskelle på, i hvilket omfang alkoholbehandlingsinstitutionerne anvender den eksisterende viden om effektiv alkoholbehandling. Det var altså et citat fra Sundhedsstyrelsen. Så selv i det nyeste, vi har i øjeblikket, siger Sundhedsstyrelsen rent faktisk, at vejledning om alkoholbehandling ikke har slået igennem, så derfor er der brug for, at vi gør noget andet.

Det er altså ikke nok med informationsfoldere og vejledningsvideoer, når vi rent faktisk ved, hvilke metoder der virker. Der er altså brug for, at der kommer en ordentlig autorisationsordning for alkoholbehandlingen, så vi ikke også fremover skal opleve selvbestaltede kvaksalvere; og alt andet ville efter min bedste opfattelse være direkte uansvarligt.

Mange påpeger de store problemer med alkoholbehandlingen i de danske kommuner. Ja, Lægeforeningen har gennem deres arbejde udarbejdet en rapport, der kom sidste år, og som klart konstaterer, at der er mange af de metoder, der bliver brugt i alkoholbehandlingen i dag, som der ikke er evidens for virker. F.eks. tilbyder mere end hver tredje kommune akupunktur mod abstinenser, uden at der er noget som helst videnskabeligt grundlag.

Derfor er det sammen med en masse andre eksempler en god grund til, at vi sikrer, at der er evidens bag det, der bliver brugt. Det viste sig også i den samme undersøgelse, at 30 pct. af de praktiserende læger – og det er altså de mennesker, der i høj grad er inde i den her diskussion – siger, at vores døgnbehandling er utilstrækkelig. Og dobbelt så mange af dem, 60 pct., siger, at de ambulante tilbud er mangelfulde. Kort sagt: Vi må erkende, at vi har et problem. Og det har vi jo så også diskuteret i satspuljen.

K1 16·12

Jeg vil gøre opmærksom på, at Forebyggelseskommissionen også har været inde på det. Og det er jo rigtigt, som Venstres ordfører nævnte, at det næsten ikke er til at nævne en organisation med viden på det her område, der ikke siger, at vi skal have en egentlig godkendelsesordning. Men det er i den her sammenhæng vigtigt at slå fast, at en kommunalt baseret godkendelsesordning altså ikke betyder, at der behøver at være en i hver eneste kommune, altså 98 forskellige. Det er dér, vi skal have taget fat. Vi skal nemlig sørge for, at det stadig væk er en kommunal godkendelsesordning, men vi skal sørge for, at den er ens for alle kommuner.

Derfor vil det være spild af skatteborgernes penge, hvis vi ikke i højere grad, også på det her område, går ind og stiller krav – og især, fordi vi også bliver bedt om det. I den her sammenhæng kan vi jo notere os, at KL næsten har været nede på deres grædende knæ for at bede om en godkendelsesordning, der er landsdækkende, så det er de fuldstændig samme krav, man skal leve op til overalt i landet, så de dårlige eksempler, der er på alkoholbehandlingsområdet, ikke bare kan flytte fra den ene kommune til den anden, alt efter hvornår de bliver afsløret. Og når Kommunernes Landsforening er dér, hvor de beder os om en så central ordning, må jeg sige, at de altså er hårdt presset.

Jeg vil også godt med det samme sige, at det jo ikke er mere end 1 år siden, at TV 2 havde fokus på kvaksalvere i alkoholbehandlingen. Og så stod vores tidligere sundhedsminister på skærmen og lovede, at det nu ikke varede ret længe, før vi fik en egentlig godkendelsesordning, så man ikke bare kunne flytte fra sted til sted. Derfor har vi så skrevet det her forslag, fordi vi synes det, at det var på tide,

at der kom noget. Og i den sammenhæng vil jeg også med det samme sige, at vi selvfølgelig er fuldt ud opmærksomme på, hvad vi har af aftaler i satspuljerne. Vi vil også meget gerne have en ordning nu, der lever op til de krav, som er nødvendige, for at det kan være en ordning, der gælder i hele landet.

Derfor vil jeg da sige, at vi også glæder os ekstremt meget til at se de retningslinjer og de forslag, der kommer fra Sundhedsstyrelsen. Jeg ved godt, at de ikke er officielle endnu, men der er altså så åbenbart nogle af os, der har fået dem tilsendt her til morgen, og jeg vil da godt med det samme vedstå, at jeg har kigget i dem. Og i den sammenhæng vil jeg godt med det samme sige, at der altså er brug for, at vi har hele området med, altså at vi ikke bare ser på døgnbehandlingen, men også ser på dagtilbuddene, altså også ser på den ambulante del af det. For hvis vi ender med, sådan som det faktisk ser ud til, at kunne komme i en situation, hvor det kun er døgnbehandlingen, der er taget vare på, jamen så er det jo kun en fjerdedel af hele behandlingen, vi får fat på. Og jeg må indrømme, at jeg ikke kan se, at de ting, der er lagt frem i de her retningslinjer, fuldt og helt løser vores problem. Men vi er naturligvis også indstillet på at indgå i de videre diskussioner.

Men som sagt vil jeg understrege, at vi kommer med det her forslag, fordi det ligger os utrolig meget på sinde. Vi kommer med det, fordi vi synes, at vi har ventet utrolig længe. Og det, vi gerne vil sikre os imod – det er jo så det, jeg desværre kan få en fornemmelse af at der er flertal for – er, at vi får 98 forskellige godkendelsesmodeller. Og det er ikke det, alkoholbehandlingen har brug for, hvis den skal løftes. Den har brug for én ordning, der virker i hele landet.

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 110: Forslag til folketingsbeslutning om behandlingstilbud til svært overvægtige.

Af Karl H. Bornhøft (SF) m.fl. (Fremsættelse 21.01.2010).

Kl. 16:17

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 16:17

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Antallet af overvægtige er desværre stigende. Sundhedsstyrelsen skønner, at ca. 400.000 danskere kæmper med et stort vægtproblem, og af dem er 100.000 så svært overvægtige, at de risikerer at få alvorlige følgesygdomme. Ud over de fysiske skavanker er hverdagen for mange af disse mennesker præget af manglende trivsel, social isolation og måske også manglende selvværd. Derfor er jeg som ud-

gangspunkt enig med forslagsstillerne i, at svær overvægt er en alvorlig problemstilling, og at patienter, der er svært overvægtige, skal have de rigtige behandlingstilbud.

Beslutningsforslaget fremhæver, at der skal skabes andre behandlingstilbud end fedmekirurgisk behandling til de svært overvægtige, og hvis det er præmissen, altså at vi skal have andre tilbud end de kirurgiske, er vi jo fuldstændig enige, for fedmekirurgi er hverken det eneste, det første eller for den sags skyld det mest anvendte behandlingstilbud ved svær overvægt, men det er det mest virkningsfulde, og helt grundlæggende kommer fedmekirurgi først på tale som behandlingsmulighed, når alle andre muligheder for vægttab er blevet udtømt. Det er beskrevet i Sundhedsstyrelsens fællesprotokol for kirurgisk behandling af svær fedme fra juni 2008, som opstiller de retningslinjer, hvorefter det kirurgiske behandlingstilbud skal varetages.

Der er tale om nogle fælleskliniske retningslinjer, som gælder for såvel offentlige sygehuse som de private aftalesygehuse, der behandler patienter for det offentlige, f.eks. via det udvidede frie sygehusvalg. Det centrale i disse retningslinjer er, at patienter, som lider af svær overvægt, først bliver henvist til en medicinsk sygehusafdeling. Herefter sendes de videre til en mere specialiseret medicinsk sygehusafdeling, som har kompetencen til at vurdere, om patienten bør indstilles til en af flere behandlinger. Det kan dreje sig om et tilbud om specialiseret diæt og livsstilsbehandling, og det kan også dreje sig om specialiseret medicinsk behandling, projekter med test af nye behandlingsformer og også i sidste instans et kirurgisk behandlingstilbud. Vi skylder naturligvis patienterne at gøre opmærksom på, at kirurgi er en behandlingsform, som kan medføre et blivende vægttab over flere år, og som reducerer dødeligheden.

Forslagsstillerne efterspørger et forundersøgelsesforløb, som skal sikre, at patienterne rent faktisk opfylder kriterierne for fedmekirurgi. Samtidig skal der ske en opfølgning på de behandlingsforløb, der har inkluderet fedmekirurgi, så både de positive og negative konsekvenser af operationen kan blive klarlagt. Dertil vil jeg sige: Det er en god idé, og derfor sker det allerede.

Et forløb, som kan lede til en henvisning til fedmekirurgi, starter som før nævnt på medicinske sygehusafdelinger, hvor patienten grundigt bliver undersøgt, bl.a. i forhold til spisemønstre, følgesygdomme samt eventuelt misbrug og psykiatrisk sygdom. Her er det bl.a. et krav, at patienten skal have et BMI på mindst 40 eller et BMI på 35 og fedmerelaterede følgesygdomme, f.eks. diabetes, men samtidig stilles der også krav om, at patienten har forsøgt sig med andre behandlingsalternativer, og at disse ikke har haft den ønskede effekt.

Herudover skal der efter operationen være den opfølgning og kontrol, som er en forudsætning for at kunne opnå et godt resultat på længere sigt. Patienten følges her i 2 år på specialiseret sygehusniveau, hvor der bl.a. er fokus på ernæring, medicin og fedmerelaterede sygdomme. Når der ikke længere forventes et yderligere vægttab, gøres der endelig status og lægges en plan for den videre opfølgning, som kan foregå på et lokalt sygehus eller hos patientens egen læge.

Med andre ord: Det er ikke sådan, at fedmekirurgi er noget, som det danske sundhedsvæsen sådan uden at tænke sig om tilbyder alle mulige patienter, så snart de har lidt for mange kilo på sidebenene.

Forslagsstillerne ønsker også, at der udvikles mere viden om sammenhængen mellem fedme og spiseforstyrrelse. Jeg vil mene, at det allerede er blevet prioriteret; Sundhedsstyrelsens rapport fra 2005 om spiseforstyrrelser har øget vores viden om spiseforstyrrelser og tilrettelæggelse af behandlingen af dem. Regionerne er, som det blev anbefalet i rapporten, i færd med at oprette specialiserede tilbud til behandling af spiseforstyrrelser, så de derved opnår en større og mere specialiseret viden om, hvilken behandling der virker. Vi har desuden sammen med satspuljepartierne afsat betydelige midler til en målrettet indsats på området, og alle psykiatriske patienter har siden januar i år haft ret til hurtig behandling.

Kl. 16:22

Sluttelig mener forslagsstillerne, at regeringen skal opstille en målsætning for, at antallet af overvægtige skal nedbringes med 15 pct. inden for en 10-årig periode i forhold til det nuværende niveau.

Regeringen har med sit nye fælles grundlag »Danmark år 2020« sat det ambitiøse mål, at Danmark om 10 år skal være blandt de ti lande i verden, som har den højeste middellevetid. Vi skal bl.a. nå målet, ved at den enkelte skal tage ansvar for eget helbred. Med den nationale forebyggelsesplan i 2009 har vi også taget skridt til at gøre det lettere for borgerne at løfte deres ansvar for deres egen sundhed. Med det nye regeringsgrundlag har vi taget yderligere initiativer, som skal få danskerne til at lade være med at ryge, få dem til at drikke mindre og motionere mere. Vi er også i færd med at skærpe den økonomiske incitamentsstruktur, så kommunerne i højere grad ser en fordel i at forebygge livsstilssygdomme og dermed forebygge unødvendige sygehusindlæggelser.

Så naturligvis har jeg en forventning om, at kommunernes og regionernes forebyggende arbejde vil hjælpe danskerne godt på vej til en højere middellevetid. Derfor mener jeg, det er mere relevant, at regionerne og kommunerne sætter sig nogle realistiske mål for det forebyggende arbejde; der skal være sammenhæng mellem forhold og mål. Målene skal være forankret tæt på borgerne, tæt på de myndigheder, der har det primære ansvar for den forebyggende indsats. Her bliver de kommunale sundhedsprofiler et værktøj til at overvåge og planlægge den kommunale sundhedsindsats. Med sundhedsprofilerne får kommunerne mulighed for at sammenligne sig med hinanden og lære af hinanden. De gode indsatser vil på den måde kunne sprede sig som ringe i vandet.

Jeg har altså stor respekt for intentionerne i SF's forslag, men med alt det, jeg her har beskrevet, håber jeg, at forslagsstillerne forstår, at regeringen ikke kan tiltræde beslutningsforslaget.

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Fru Birgitte Josefsen som ordfører for Venstre.

Kl. 16:24

(Ordfører)

Birgitte Josefsen (V):

Fedme er et ord, som klinger negativt i alles ører og helt klart også hos dem, der gennem et langt liv har kæmpet med en for høj kropsvægt. Ekstrem overvægt er et stort problem, som ingen bør ignorere. Mange svært overvægtige føler sig isoleret, kan ikke deltage i de aktiviteter, som deres familie og venner er en del af. Jeg har eksempelvis fra to af mine venner ofte hørt de mange undskyldninger, når vi andre har foreslået en tur i svømmehallen eller en rask spadseretur i skoven, når vi har været sammen. Det er ganske enkelt ikke nogen ønskeposition at være svært overvægtig.

De overvægtige har for de flestes vedkommende gennem det meste af deres voksenliv prøvet et utal af slankekure, kostomlægninger, livsstilsændringer, ja, har gjort alt for at prøve at ændre på deres egen situation. Problemet for de fleste er ikke at tabe sig; det er der mange, der gør mange gange igennem deres livsforløb. Problemet er, at de pågældende ikke kan holde den reducerede vægt. Derfor kan fedmeoperation være den bedste løsning for mange, når det bliver så ekstrem en overvægt, at rigtig mange får følgesygdomme i forbindelse med overvægten – diabetes, forhøjet blodtryk, ledskader og et liv, der medfører isolation og angst i en sådan grad, at det bliver en fast ledsager i hverdagen.

Vi skal for såvel de her patienter som andre diagnoser sikre os, at der er et varieret udbud af behandlingsmuligheder – altså også for de overvægtige. Jeg har via min kontakt til en række kommuner gennem de sidste 2 år, hvor de har haft opgaven med forebyggelsesindsatsen, men også via løbende kontakt med medicinske overlæger vendt den udvikling, der er i samfundet, hvor flere og flere får pro-

blemer med vægten. De medicinske overlæger, jeg har været i kontakt med, siger, at alt skal være prøvet, men for nogle er den sidste mulighed en operation, og det, der kan være med til at redde liv. Derfor skal vi sikre, at der både er tilbud om medicinsk behandling og mulighed for at få hjælp til kostomlægning og livsstilsændringer, men også tilbud om operation, når det er den eneste vej ud af ekstrem overvægt.

Vi skal selvfølgelig også sikre os, at den læge, der har med patienten at gøre, har et langt forløb med den patient, der siger ja til en operation, så man får vurderet meget grundigt, om den pågældende nu kan følge det lange forløb, der er forbundet med at få gennemført en operation. For det er jo ikke bare en operation. Inden operationen skal den overvægtige eksempelvis reducere vægten med 10 pct.; man skal sige ja til at følge et meget, meget tæt forløb også efter operationen, og man skal være villig til at følge et forløb, som er meget stramt, resten af sit liv. Så overvægt kan være meget, meget vanskelig at leve med, men det kan være lige så vanskeligt at leve efter en operation. Derfor er vi optaget af, at der er de bedste tilbud også til den her gruppe af borgere.

Når det er sagt, vil jeg sige, at vi ikke kan støtte op om det beslutningsforslag, der ligger her i dag. For det, der bliver påpeget i beslutningsforslaget, er faktisk forløb, som allerede er i gang, og som foregår ude i den praktiske dagligdag.

Dernæst mener vi, at det ikke er os som politikere, der skal stille behandlingsforløbet op for de overvægtige; det skal den læge, som man er i kontakt med. Det er den læge, der har det lange forløb med den pågældende, som har problemet, der opstiller forløbet sammen med den pågældende. Jeg er ikke læge, jeg er politiker; jeg skal sikre, at rammerne er til stede, for at den pågældende kan få sin behandling og de tilbud, den pågældende har brug for. Men det er de fagfolk, der sidder i sundhedssektoren, der skal sætte det rigtige forløb op for den borger, som har brug for et forløb, uanset om det er operation eller medicinsk behandling eller livsstilsomlægning.

Kl. 16:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Julie Skovsby som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

Da vores ordfører, hr. Flemming Møller Mortensen, desværre ikke kan være til stede, skal jeg redegøre for vores holdning til B 110 om svær overvægt.

Svær overvægt er et problem for alt for mange danskere såvel som for millioner af borgere i alle egne af verden. Tendensen har været og er stadig stigende. Politisk vedkender vi os problemet både nationalt og internationalt igennem WHO.

Her på Christiansborg afholdt vi i efteråret 2009 en spændende og udbytterig høring om fedme som samfundsmæssigt problem. Vi ønskede i Folketingets Sundhedsudvalg at få sat perspektiver på så mange aspekter af fedmeproblemet som overhovedet muligt. Kompleksiteten var efterfølgende tydelig for os alle, og ingen nemme løsninger på problemet findes umiddelbart, hverken for den enkelte overvægtige eller for samfundet.

Sammenhængen mellem fedme og diabetes, forhøjet blodtryk og en lang række andre sygdomme er veldokumenteret, så når forebyggelse står på dagsordenen, kommer overvægt og fedme meget ofte frem som et højt prioriteret indsatsområde. Forebyggelsesindsatsen må og skal forbedres betydeligt, hvilket vi fra Socialdemokraternes side fortsat arbejder målrettet på. Indsatsen skal gøres tidligt i barnealderen, og alle voksne skal forpligtende spille med, og tilbud om f.eks. diætisthjælp til familien skal hurtigt sættes i værk.

B 110 vil have skabt politiske rammer for andre tilbud om behandling af overvægt end de eksisterende fedmekirurgiske indgreb. Hertil vil jeg sige to ting: For det første findes der allerede andre tilbud rundt i kommuner og regioner. Eksempelvis kan overvægtige følge livsstilskurser; egen læge kan henvise overvægtige borgere, som er motiveret herfor. For det andet er fedmekirurgiske operationer populære og efterhånden ganske udbredte. Høringen her på Christiansborg i oktober sidste år efterlod mig med en opfattelse af, at resultaterne til stadighed bliver bedre og bedre, men at visse patienter efter operationen har problemer med at tilpasse sig den nye livsstil.

Fedmekirurgiske operationer tilbydes i varieret omfang i de fem regioner, på samme måde som eksempelvis livsstilskurser gør det. Vurderingen af, hvilke tilbud der passer bedst til den enkelte patient, er og skal være en vurdering, hvor flere forskellige faglige kompetencer spiller sammen i dialog med patienten. Den enkelte patients fysiske og psykiske tilstand må nødvendigvis kunne spille sammen med både de fysiske og de psykiske udfordringer, som forskellige behandlingsforløb vil give. Patienten er måske ikke altid selv den bedste til at foretage denne vurdering, hvorfor lægens kendskab til såvel patient som behandlingstilbud skal bidrage til den afgørende beslutning om valg af behandling.

Forslaget stiller endvidere krav om udvikling af ny viden i relation til fedmeproblematikken – et ønske, som i kraft af det velkendte problems omfang ikke kan modsiges. Vi har flere forskningsinstitutioner i Danmark, som har dette område som forskningsfelt, og mig bekendt er der også en god sammenstilling af resultater med internationale forskningsmiljøer, hvilket høringen sidste år også viste.

B 110 fordrer, at der sker en reduktion i antallet af overvægtige på 15 pct. over de næste 10 år. Man kan altid drøfte niveauet for de konkrete målsætninger, men det er vigtigt at sende et signal om, at vi som samfund tager denne problemstilling alvorligt. Jeg ser dette forslag som et skridt i den rigtige retning, da det kan bidrage til mere bredde i fremtidens løsninger af fedmeproblemets kompleksitet. Derfor støtter Socialdemokraterne forslaget.

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Liselott Blixt som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:34

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Socialistisk Folkeparti vil med dette beslutningsforslag have regeringen til at tage initiativ til, at der skal skabes andre behandlingstilbud end fedmekirurgisk behandling til svært overvægtige personer i Danmark. Det skal sikre en effektiv og alsidig behandling af patienterne.

Det ville jo lyde meget godt, hvis vi vidste, at det ville hjælpe, og hvis finansieringen jo så også var åbenlys, hvilket den ikke er i dette forslag. Vi har i de seneste år fokuseret en del på det problem, at der bliver flere og flere overvægtige i Danmark, samt at det vil medføre en øget patientgruppe i fremtiden på grund af følgesygdomme som diabetes, hjerte-kar-problemer m.m. Det er med til, at en del borgere vil få en forringet livskvalitet, og samtidig vil det betyde øgede ressourcer for sundhedssektoren.

Der er skabt mange initiativer de seneste år, og det er vigtigt, at vi her evaluerer de projekter, som har været meget forskellige. En af de bedre ting, som vil ske, er, at regionerne nu i samarbejde med kommunerne udarbejder en sundhedsprofil for de enkelte områder. Det er vigtigt, at vi ser, hvor problemerne er størst, så vi ikke gør, som vi gang på gang gør, nemlig skyder med spredehagl og derved bruger en masse ressourcer til ingen verdens nytte.

Netop derfor fik vi en høring i Folketingets Sundhedsudvalg for at finde ud af de muligheder, der ligger for at hjælpe svært overvægtige. Jeg må sige, at der kom mange synspunkter frem, men det mest bekymrende var, at det eneste, der dokumenteret virkede, var fedmekirurgi. Et af indlæggene kom fra Betina Højgaard, som er sundhedsøkonom ved Dansk Sundhedsinstitut. Hun medvirkede under temaet »Kirurgisk behandling eller konventionel behandling, hvad kan bedst betale sig?« Hun udtalte, citat: At sammenligne omkostningerne ved konventionel behandling af svært overvægtige med kirurgisk behandling giver ingen mening, i og med at fedmeoperation er den eneste behandling, der virker. Derved vil operationer komme ud som den eneste effektive metode. Citat slut.

Jeg mener, det er dybt bekymrende, at vi ikke har nogen dokumentation fra behandlingscentre, som omhandler dette, da vi ved, at flere har været på behandlingscentre. Spørgsmålet er så, om det har været som med mange andre projekter, at man, når behandlingen er forbi, så kommer hjem, og så fortsætter man den samme livsstil. Vi ved, at operationerne virker. Ser vi blot diabetes-2-patienter, sker det meget interessante, at dagen efter operationen er deres diabetes forsvundet. Det overordnede formål med høringen var få skabt et overblik over og en afklaring af de politiske opgaver, som er forbundet med at bekæmpe fedme i Danmark, samt at debattere, hvilke tiltag der giver de bedste resultater.

I forslaget pålægger Socialistisk Folkeparti også regeringen at skabe de nødvendige tiltag, så patienterne kan få foretaget forundersøgelse, inden de får foretaget fedmekirurgisk behandling for at sikre en kvalificeret behandling. Det undrer mig. Når jeg ser på de spørgsmål, jeg har stillet til ministeren og har fået svar på, spørgsmål 598 og spørgsmål 600, ser jeg, at der netop står, hvad der skal til, for at man får en fedmekirurgisk operation, samt hvor mange der vurderer ens egnethed, og hvornår man ikke kan få den operation, der skal til, plus alle de ting, man skal igennem. Så det er der jo allerede. Hvorfor det er med i forslaget, undrer jeg mig over.

Det, vi også vi hørte under høringen, var om et af de steder, hvor det faktisk hjælper, der, hvor der er færrest, der falder i igen. Det er på Holbæk Sygehus, hvor man behandler børn og unge. Her er der kun et tilbagefald på 25 pct. Det er et godt eksempel. Det bør man måske implementere lidt mere i de forskellige regioner. Og så må vi samtidig se, hvad de nye satspuljemidler, som vi netop har sat af, skal ud at arbejde med.

Med disse ord kan Dansk Folkeparti ikke stemme for forslaget. Kl. 16:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Vivi Kier som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:39

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Så står vi søreme igen med et forslag fra SF og hr. Karl H. Bornhøft, der vil gøre os politikere til læger. Hvorvidt en patient skal modtage kirurgisk eller anden lægefaglig behandling, ligger helt uden for mit arbejdsfelt som politiker, må jeg erkende. Jeg hverken kan eller skal vurdere, hvilken behandling den enkelte patient skal have.

Det er jo helt klart, at svært overvægtige mennesker ofte ender som patienter, og som sådan skal der så være en lægefaglig begrundelse, før man eventuelt udfører et kirurgisk indgreb. I det her beslutningsforslag lyder det omtrent, som om alle svært overvægtige så let som ingenting kan tilbydes en operation.

Det havde jo været interessant, hvis forslaget havde handlet om, hvordan vi undgår at få så svært overvægtige, men det gør det ikke. Der er fra flere andre ordføreres side peget på adskillige forskellige steder i teksten, hvor det er decideret lægefaglige vurderinger, man skal tage stilling til.

Jeg må sige, som jeg sagde for 14 dage siden, da vi stod med et andet forslag, og hvor det også var lægefaglig behandling, vi skulle træffe beslutning om, at jeg ikke kan stemme for det her beslutningsforslag, der endnu en gang pålægger os politikere at bestemme, hvilken behandling den enkelte patient skal have.

Jeg vil slutte som sidst: Muligvis skulle hr. Karl Bornhøft være læge frem for politiker.

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Lone Dybkjær som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 16:41

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Tak. Fedme er jo en af de store nye livsstilssygdomme, og derfor er det selvfølgelig også relevant, at vi diskuterer det her problem. Der er jo tale om folk, der ikke bare har en almindelig overvægt, men en sygdomsrelateret overvægt. Derfor er det så også klart, at uanset hvad vi vælger at sige til det konkrete forslag, er der ikke tvivl om, at samfundet på en eller anden måde må forholde sig til det; om ikke andet, fordi samfundet jo får udgifterne ved fedme og fedmerelaterede sygdomme.

Ministeren sagde i sin tale, at alt skal være forsøgt, inden man får en fedmeoperation. Det, jeg synes vi skal prøve interessere os lidt for, er, hvad vi mener med, at alt skal være forsøgt. Jeg tror, at mange har, som ministeren og andre ordførere sagde, været igennem alle mulige slankekure og forskellige ting i den retning, men de har alligevel ikke kunnet holde vægten.

Vi er jo mange, der har forsøgt alt det der med slankekure – nogle med større held, andre med mindre held – men det, der er kernen, er, at der jo er nogle, der skal have hjælp til det. Spørgsmålet er, om man, når man har forsøgt alting, har fået den fornødne hjælp til det, og der må vi bare erkende, at nogle skal have mere hjælp end andre. Nogle kan måske klare det selv ved hjælp af slankekure med jævne mellemrum eller livsstilsomlægninger, men andre kan ikke.

Jeg plejede at drille den tidligere sundhedsminister med, at han jo også havde MacDonald som samarbejdspartner. Han siger, at han aldrig har truffet ham, men at han sms'ede med ham, og det er jo selvfølgelig også en måde at have en samarbejdspartner på. Men jeg mener, at selv et menneske, som var i stand til at være minister, havde brug for, at der var nogen, der, om ikke andet, coachede ham. Det er ikke, fordi vi skal gå i detaljer med det; det er mere for at understrege, at så enkelt er det ikke altid at finde ud af, hvad det er, man skal gøre. Det må man bare erkende.

Noget andet, jeg vil sige, er, at jeg er meget optaget af hele spørgsmålet om forebyggelse, og hver gang, vi kommer ind på det her område, har jeg besluttet mig for, at jeg vil sige noget om forebyggelse, for jeg synes, at det er det helt afgørende her, hvis vi skal få styr på udviklingen. Vi skal selvfølgelig klare den overvægt og fedme, der allerede er, men det afgørende er jo, at vi får forebygget, og her er det jo meget rart, måske, at vi har fået en tidligere undervisningsminister, for så kender han også skolens betydning i de her sammenhænge.

Men med hensyn til spørgsmålet om fedmekirurgi og om alt det, der går forud, vil jeg i og for sig synes, at det ville være rart, hvis vi kunne få en beskrivelse – ikke en redegørelse – i udvalget af, hvad det er, der skal være forsøgt, og hvordan det skal være forsøgt. Kunne man forestille sig, at man her i højere grad gik ind og hjalp til, for det er jo heller ikke nogen stor fornøjelse at få en fedmeoperation? Det tror jeg at dem, der har prøvet det, vil medgive, og det er heller ikke nødvendigvis noget særlig nemt liv efterfølgende, selv om det kan være nødvendigt med sådan en operation. Så jeg synes, at man skal prøve at kigge på, hvad der har været af hjælp til den pågældende overvægtige eller direkte fedmepatient, inden man skred til kirurgi, og så prøve at se, om der er nogle ting, vi kan gøre her.

Det andet, jeg synes vi også skal tage fat på i anledning af det her forslag, er forebyggelsen. Jeg har så mit lille forslag vedrørende skolen, og det kan man måske tage med ind at diskutere, og så synes jeg, at vi i den sammenhæng skal prøve få en beskrivelse af, hvad det egentlig er, regeringen har foretaget sig på det her område, nu hvor vi har haft en Forebyggelseskommission, der kom med en betænkning.

Der var en hel del af det, der blev skudt ned med det samme – det var 50 kr. for cigaretter og sådan noget – og det er sådan set ikke det, jeg vil gå ind i. Men hvad er det for nogle konkrete ting, man har foretaget sig? Jeg forstår på ordføreren, og det tror jeg så også er sandt, når det bliver sagt, at der er foretaget en lang række ting, men at de selvfølgelig ligger på forskellige områder, skoleområdet, organisationsområdet og sådan noget, og der synes jeg, at det ville være rart at se, hvad vi gør der, og hvad vi eventuelt kan supplere med.

Det er jo ikke noget, der nødvendigvis kræver lovændring, og det er heller ikke nødvendigvis noget, der kræver en masse penge, men det kan betyde, at man i forbindelse med nybygninger og tilbygninger til skoler eller på andre områder kan gå ind at sige: Kan vi gøre noget mere her?

Når jeg siger det, og når jeg nævner skolerne, er det, fordi det jo ikke bare er et spørgsmål om eleverne; det handler også om at tage fat i forældrene i de her sammenhænge. For uden at vi får forældrene med, får vi aldrig en forebyggelsesindsats, der vil batte noget.

Så jeg vil foreslå og bede ministeren om at være positiv, hvis han kommer på talerstolen igen, og sige, at han godt vil være med til at finde frem til, hvad det er, der sker, inden man får fedmeoperationen, og hvad det er, regeringen samlet set har gjort på forebyggelsesområdet, og så have den fornødne åbenhed til at diskutere med partierne om – også selv om de ikke er direkte parlamentarisk grundlag for regeringen – hvad vi i fællesskab kunne gøre bedre.

Kl. 16:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten. Kl. 16:46

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Hvis man lytter til de forskellige ordførerindlæg, kan man høre, at der jo er en hel del, der er galt med det her forslag. Ifølge Venstres ordfører er der det galt, at alt det, der står i forslaget, i forvejen foregår; ifølge Dansk Folkeparti er der det galt, at det kommer til at koste penge og nok ikke nytter; og ifølge den konservative ordfører er det udtryk for, at hr. Bornhøft har en hemmelig – eller måske ikke så hemmelig - drøm om at være læge og derfor vil diktere behandlingsmetoderne. Man kan vel godt stille sig selv det spørgsmål, om det er et udtryk for et ønske om at diktere behandlingsmetoder, at man siger, at der skal være flere forskellige behandlingsmetoder, hvor det sundhedsfaglige personale så vælger den konkrete behandlingsmetode, som de vurderer er den bedste. Vi har jo set mere omfattende eksempler på unødvendig detailstyring her i Folketinget end det, så jeg synes måske ikke, det er så slemt, og jeg er sådan set meget åben over for, at vi i udvalgsarbejdet kan undersøge, i hvor stor udstrækning det arbejde, som beskrives i det her beslutningsforslag, allerede foregår. Det er klart, at vi jo ikke skal vedtage det samme flere gange. I den proces kunne man måske også sådan få et bud på, hvordan det går.

Jeg synes jo i virkeligheden, at det er rigtigt, som det er blevet sagt, at forebyggelse er det centrale, og det snakker vi jo også rigtig meget om. Til gengæld må man vel sige, at forebyggelsen ikke helt er blevet succesfuld endnu. I hvert fald går udviklingen jo ikke entydigt i retning af, at fedmeproblemerne i det danske samfund bliver mindre. Man kan vel også sige, at hvis man kigger ud over verden og kigger på, hvordan lande, som vi ligner, har udviklet sig på det

her område, må man konstatere, at noget tyder på, at det er nogle generelle ting i vores samfund og den måde, vores samfund er indrettet på, som understøtter en uheldig udvikling på det her område.

Medmindre man sådan bare i al almindelighed mener, at det er udtryk for, at den ene generation bliver slappere end den foregående – og så går det kun en vej, nemlig nedad, med den personlige moral og evnen til at tage sig sammen – så er der vel nogle ting i samfundet, som man skal prøve at gøre noget ved. Det er så forebyggelsen.

Men jeg er på den anden side jo også af den klare opfattelse, at forebyggelse ikke er det eneste. Det handler også om at have nogle muligheder for at behandle fedmeproblemerne. Jeg tror sådan set, at det er meget fornuftigt at have den tilgang til det, at der kan være mange forskellige årsager og mange sammensatte årsager til, at problemerne kan opstå. Undertiden kan det måske endda være sådan, at det kan være svært at finde ud af, hvad der er årsag, og hvad der er virkning, for det er jo helt indlysende, at nogle af de ting, som forebygger fedme, f.eks. motion osv., har det med at blive mindre attraktive, når man nu har for mange kilogram at slæbe rundt på. Jeg kan da i hvert fald sige, at jeg da selv har gjort den iagttagelse, at når først det går i den forkerte retning, har det en tilbøjelighed til at blive selvforstærkende.

Der er altså nogle ting her, der hænger sammen på en lidt kompliceret måde, og selv om jeg ikke skal benægte, at fedmeoperationer i nogle tilfælde givetvis er den løsning, man må ty til, tror jeg for det første ikke på – og jeg håber ikke, det forholder sig sådan – at det er den eneste løsning, der kan anvendes. Jeg er i hvert fald også helt sikker på, at der også, selv om man gennemfører de operationer, er brug for nogle andre initiativer.

Så vi synes sådan set i Enhedslisten, at det er et rigtig fornuftigt og sympatisk forslag, der er kommet fra SF. Og medmindre det er sådan, at udvalgsbehandlingen kan dokumentere for os, at alt, hvad der står i forslaget, i forvejen er gennemført, vil vi nu opretholde vores støtte til forslaget, som det foreligger.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Per Clausen. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:50

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er næsten ked af, at hr. Preben Rudiengaard ikke er her i dag, for det her er jo endnu et forslag i den perlerække af forslag fra SF, som får en til at ønske, at der var en læge til stede, forstået på den måde, at det jo er beslutninger, der skal overlades til læger og ikke til folketingsmedlemmer. Så simpelt synes jeg næsten at det kan siges.

Når det så er sagt, vil jeg også have lov til at sige, at jeg synes, at det her er en del af den her – hvad skal vi kalde det – bekymringsindustri, altså at man bekymrer sig over det ene og det andet er det tredje. Der er rygere, og der er narkomaner, og der er overvægtige, og der er folk, der ikke løber nok, og folk, der ikke gør det ene og det andet og det tredje. Det her handler jo dybest set om, at man er så bekymret over, at befolkningen træffer nogle valg i deres eget liv, deres egen tilværelse, i stedet for at 179 mennesker herinde gør det. Og det er vi for nu at sige det rimelig simpelt *så* trætte af i Liberal Alliance.

Jeg synes, at man skulle prøve at se på, hvordan vi kan skabe nogle gode rammer for vores sundhedsvæsen. Hvordan kan vi sørge for, at folk kan få de behandlinger, de skal have, i stedet for at vi her i Folketingssalen ender med at diskutere detaljer i den ene, den anden og den tredje sygdom og den ene og den anden og den tredje behandlingsform?

Derfor kan det ikke overraske nogen, at jeg lige om lidt vil sige, at vi stemmer nej til det her beslutningsforslag. Når det så er sagt, har det jo endda fremgået af debatten, at man allerede $g \phi r$ det, der står i beslutningsforslaget. Jeg synes, det er rimeligt nok, at hvert eneste parti kommer med deres forslag, og jeg synes sådan set også, at man gerne må genfremsætte sine forslag to gange i hver folketingssamling i 10 år, hvis man har lyst til det, men når man kommer med forslag om, at virkeligheden skal være, som den er, så synes jeg virkelig, at bunden er nået – for nu at sige det pænt.

Så skal jeg være fair, der er også noget nyt: Der skal være et konkret mål for, hvor mange overvægtige der skal være i det danske samfund. Den del er Liberal Alliance så til gengæld indholdsmæssigt imod. Vi mener ganske enkelt ikke, at samfundet skal have målsætninger for, hvor mange procent overvægtige der skal være. Jeg synes faktisk, at det nærmer sig det uhyggelige, at man begynder at lave statslige målsætninger for, hvor mange overvægtige der skal være. Skal vi også have målsætninger for, hvor mange undervægtige der skal være, for, hvor mange der må drikke 1 genstand om ugen, 10 genstande om ugen, 20 genstande om ugen? Sådan kan man jo blive ved.

I virkeligheden er det her det bedste eksempel på det, som vi taler om, når vi siger, at big mother-samfundet er gået for vidt: at staten skal være så omsorgsfuld, at man tager ansvaret fra den enkelte borger. Men det ender med, at den enkelte borger skal passe ind i statistikken, i stedet for at samfundet skal være til for borgernes skyld. Det er den omvendte verden i forhold til, hvad vi ønsker. Vi stemmer ikke bare nej, men giver et rungende nej til det her forslag.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Karl H. Bornhøft som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 16:53

(Ordfører for forslagstillerne)

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Selvfølgelig kan man prøve på at latterliggøre et problem. Det er muligt, at det kan få smilebåndene løsnet i den her sammenhæng, men jeg er bare ked af at sige, at det ikke løser nogen problemer. Derfor er jeg egentlig også meget glad for, at der, når man sådan ser på de budskaber, der har været indtil nu, er en vis god sammenhæng, som man kan glæde sig over, nemlig en helt bred erkendelse af, at vi har et problem med den udvikling, vi har på området. Det synes jeg sådan set at man skal glæde sig over, når man nu i øvrigt kan høre, hvad der bliver sagt. Det andet er, at der også er en erkendelse af, at vi faktisk har brug for mere viden på det her område. Og de to ting synes jeg egentlig i bund og grund er rimelig flotte.

Men jeg vil så også med det samme sige, at vi i hele den vestlige verden er i den situation, at der er det, man kan betegne som en fedmeepidemi – jo ikke, fordi fedme smitter, men fordi det rammer rigtig mange. Jeg tror, det er derfor, man har valgt en gang imellem at betegne det sådan. Det indikerer jo altså også noget, der er vigtigt for os, nemlig at det ikke altid bare er den enkelte, der bærer hele skylden for sine vægtproblemer.

Det er ikke altid et velovervejet valg, hvordan man agerer, og det er i den sammenhæng også vigtigt for os at erkende, at der både er et individuelt ansvar og et samfundsmæssigt ansvar. Det er fint, og det skal vi ikke pege fingre ad, men vi skal erkende, at det er et reelt samfundsproblem, at vi, uanset hvad Liberal Alliance siger, har 75 pct. flere overvægtige i dag, end vi havde for 20 år siden, uden at der er nogen, der præcis har ønsket den udvikling.

Det betyder altså, at vi har et fælles ansvar – et ansvar, der er delt mellem samfundet og den enkelte – og vi er også nødt til at acceptere, at rigtig mange af de her mennesker har det benhårdt i de her sammenhænge. Mange af dem er oven i købet livstruet, og især gælder det, at mange af dem også er truet socialt. Derfor kan de også med rimelighed sige, at de gerne vil have hjælp til at løse deres pro-

blemer, for det er altså ikke lige præcis, som det bliver beskrevet, et aktivt og frit valg at blive fed. Men det skal gerne være et frit valg, hvordan man kommer ud af det her problem. Og det er derfor, at vi i sammenhængen her siger, at der ikke er nogen grund til at sygeliggøre nogen, men at der er grund til at hjælpe de mennesker, som ønsker at komme videre.

Det er flot, at samfundet har fedmekirurgien, og det er også flot, at vi har andre tilbud, men jeg er altså nødt til at sige, at når man kommer uden for den her sal, er det altså et spørgsmål om, hvor mange tilbud vi egentlig har ud over fedmekirurgi. Som ordføreren for Dansk Folkeparti jo meget præcist sagde, er der bestemt også grænser for, hvor meget vi ved om evidensen for, hvad der virker på det her område. Og det burde vel egentlig sige, at det er nødvendigt at gøre sig nogle overvejelser.

Jeg har ingen ambition om at tale fedmekirurgien ned. Det er et flot tilbud til en række mennesker, men i den her sammenhæng er det så bare vigtigt at huske, at det ud over det altså ikke er et tilbud, som alle kan drage nytte af. Altså, jeg synes, at den erkendelse er vigtig at have med i diskussionen. Det kan jo så dreje sig om, at der faktisk er en stor del af de her mennesker, der ikke kan tåle den her kirurgiske behandling, men har brug for noget andet. Det kan være udtryk for, at de mennesker i høj grad kommer til at opleve, at der kommer mange følgevirkninger af svær overvægt, og for dem er der altså brug for, at vi også prøver at udvikle de andre behandlingstilbud i forhold til overvægt og ikke entydigt satser på kirurgi.

K1 16.57

Der er heller ingen grund til at lægge skjul på, at vi i den her proces har behov for at finde ud af, hvad det egentlig er, der virker på det her område. Altså, vi er nødt til at sige, at vi har rigtig god dokumentation for virkningen af fedmekirurgi. Vi har også dokumentation for både plus- og minussider i forhold til fedmekirurgi, men vi mangler altså undersøgelser, der viser, hvad virkning andre tilbud på området har. Og vi har altså også brug for en udvikling, der skaber alternativer til fedmekirurgien.

Der er heller ingen grund til at lægge skjul på – det ved alle mennesker, der har arbejdet med sundhedspolitik i en række år – at hvis man kun har få begrænsede tilbud, jamen så bliver antallet af de mennesker, der får de her tilbud, altså større, end hvis man har en større palet af behandlingstilbud. Sådan er det ganske enkelt.

Derfor siger vi så, og det er jo vores vigtigste budskab i den her sammenhæng: Det er altså på tide, at vi begynder at overveje at få styrket den indsats på overvægtsområdet, der ikke bare har med kirurgi at gøre. Jeg kunne jo høre, at både Venstres ordfører og De Konservatives ordfører nærmest mente, at jeg skulle være læge, og der er det vigtigt for mig med det samme at sige: Det vil jeg fraråde på det bestemteste; det kan jeg lige så godt sige at der overhovedet ikke er tale om.

Men der er i det her forslag faktisk tale om at gøre fuldstændig det samme, som vi gør på alle mulige andre områder: Vi går ikke ind og prøver at være læger; vi går ind og siger, at vi ønsker en udvikling på det her område. Det har vi gjort med stor succes på bl.a. kræftområdet og hjerteområdet. Og når vi lægger op til, at der skal ske en udvikling på området, altså at vi gerne ser mere faglig udvikling på området, så viser det sig jo også, at den kan udmøntes.

Derfor er budskabet krystalklart for os i SF: at det, vi har brug for, er, at der bliver udviklet nogle alternative tilbud til netop kirurgien. Og i den sammenhæng vil jeg heller ikke lægge skjul på, at vi jo egentlig synes, at den her debat allerede har været god. Vi er af den opfattelse, at selv ministerens indlæg var positivt. Ministeren gik jo også ind og forholdt sig ordentligt og reelt til den udvikling, der er på området, og derfor vil jeg heller ikke lægge skjul på, at vi da ser frem til den behandling, der skal foregå i Sundhedsudvalget – en behandling, hvor vi da med de mange positive budskaber, der er kommet her i salen i dag, forventer at der i hvert fald vil være mulighed

for, at vi i højere grad forsøger at skaffe os et fælles grundlag for den videre debat på området. Der er vel ikke noget underligt i, at man synes, at der skal være en udvikling på et område, og det er så den, vi gerne ser på det her område.

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Først hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:01

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Bare den bemærkning, at Liberal Alliance sådan set også synes, at der er et samfundsansvar, alt andet lige fordi man jo allerede laver anden form for behandling også i dag. Så derfor er samfundsansvaret der jo, og der er allerede nogle, der har taget sig af det.

Så omkring alt det med, at man ikke skal sygeliggøre overvægtige, vil jeg bare sige, at jeg synes, der er en tendens. Når ordføreren siger, at det dog ikke er sådan, at overvægt smitter, så kunne man sige: Nej, men det kunne man næsten få på fornemmelsen, når man hører ordførerens indlæg. Det virker, som om man går ud over den, kan man sige, almindelige grænse. Det er da fair nok, at nogle overvægtige skal have noget hjælp, men den her sygeliggørelse, der er hele tiden, og dette ønske om den der sygeliggørelsestendens er jeg bekymret for, og jeg er især bekymret for, at man i stigende grad hører den fra SF igen og igen hernede i Folketingssalen.

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.

Kl. 17:02

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg har ikke i noget som helst af det, jeg har sagt, givet udtryk for, at jeg vil sygeliggøre nogen som helst. Der er ikke i det, jeg har sagt i dag, givet udtryk for, at der er nogle mennesker, som pådrager sig et ansvar, og som jeg synes at vi skal påtvinge en negativ udvikling. Jeg konstaterer – og det er så rart, at der i hvert fald er ét punkt, som vi åbenbart er enige om – at der også er et samfundsansvar i den her sammenhæng. Og der er vores fokus så på at sige, at når vi nu har erkendt, at der er et samfundsansvar, så er der altså nogle behandlingsområder, som vi rent faktisk gerne vil have styrket og gjort bedre. Vi vil også gerne lægge op til, at det får en højere politisk status at interessere sig for bl.a. det her område, og det er det, man kan se i vores forslag.

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:03

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Ja, man kan sige, at der er samfundsansvar, og ja, der er et individuelt ansvar. Jeg synes, at det problematiske bliver, at vi næsten hver og hver anden uge kan komme til at diskutere, hvilke behandlingsformer SF nu vil prioritere i forhold til en konkret sygdom. Det er sådan set det, som jeg hører er den generelle kritik af SF's beslutningsforslag, når jeg hører debatten, nemlig en bekymring om, at man fra Socialistisk Folkepartis side vil bestemme, hvordan lægerne skal gøre, i stedet for at sige, at lægerne skal tage sig af at hjælpe de borgere, som måtte fejle det ene eller det andet. Og det er der, jeg synes, man går helt fejl. Når man prioriterer alt, prioriterer man altså intet. Det er jo det, der vil blive resultatet, hvis vi skal vedtage den perlerække af beslutningsforslag, som ordføreren løbende fremsætter.

Kl. 17:04 Kl. 17:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:04

Karl H. Bornhøft (SF):

Jamen vi har ikke noget som helst ønske om andet end at give udtryk for, at vi her står med et samfundsproblem. Det vil vi gerne bidrage til en løsning af. Vi vil oven i købet gerne være med til at sørge for, at den medicinske behandling og ikke kun den kirurgiske behandling mod overvægt får fylde og prestige. Det er fuldstændig normalt, at politiske partier kundgør, at de gerne vil have en udvikling på et bestemt område, og ja, vi vil altså faktisk også gerne hjælpe de mennesker, der døjer med svær overvægt, ved at få nogle flere behandlingstilbud, og det er det, der ligger i vores forslag.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Liselott Blixt.

Kl. 17:04

Liselott Blixt (DF):

Jeg vil gerne følge op på det, den forrige ordfører sagde, i forbindelse med hvilke behandlinger vi diskuterer herinde på Christiansborg. Normalt diskuterer vi dokumenterede behandlinger af sygdomme, og derfor kunne jeg da godt tænke mig at vide, hvordan Socialistisk Folkeparti vil finansiere det forslag, i og med at det ikke er dokumenteret, at der er andet end operative indgreb, der hjælper mod fed-

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:05

Karl H. Bornhøft (SF):

I selve spørgsmålet ligger svaret jo også næsten, nemlig en erkendelse af, at vi, når vi ser bort fra fedmekirurgien, rent faktisk mangler dokumentation. Det, vi så tilkendegiver med det her, er, at vi altså ønsker dokumentation for andre behandlingsformer, og at vi ønsker, at der også udvikles andre behandlingstilbud end kirurgiske tilbud. I bund og grund er det vel strengt taget en naturlig udvikling, når vi konstaterer, at rigtig mange svært overvægtige i det her land altså ikke føler sig helt så godt hjulpet, som det kunne lyde til i salen i dag de gør.

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Liselott Blixt.

Kl. 17:05

Liselott Blixt (DF):

I Dansk Folkeparti så vi også gerne, at der var nogle behandlingsmetoder, der kunne hjælpe. Teknologirådet holder en høring herinde på Christiansborg, hvor 22 eller 24 specialister for at give os politikere noget at arbejde med fortæller om, hvad det er, der hjælper, når man er for fed, men når konklusionen på den høring er, at der kun er ét svar, nemlig at det kun er dokumenteret, at operationer hjælper, så nytter det ikke noget. Så hvordan vil man finansiere det, når der ikke er nogen dokumentation for, at det hjælper, for der skal jo penge på bordet? Derfor spørger jeg igen: Hvordan finansierer man det forslag, som Socialistisk Folkeparti fremsætter her?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:06

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg synes, man skal være meget opmærksom på, at lige præcis det her forslag lægger op til en samlet drøftelse af, hvordan vi kommer videre. Vi har netop bestræbt os på ikke at sige, at det skal være den eller den form for behandling. Vi har sagt, at det her samfund skal stille mere end fedmekirurgi til rådighed. Med baggrund i bl.a. de synspunkter, som ordføreren selv har afleveret, kan jeg konstatere, at vi har en fælles interesse i at få en viden om, hvordan mange af de andre tilbud, som jeg jo kan høre der er en almindelig anerkendelse af eksisterer i dag, virker - både positivt og negativt. Og i den sammenhæng må vi sige, at det vel vil være naturligt med en evaluering. Hvis vi så ud fra den kommer til den konklusion, at vi skal have etableret flere tilbud, og det håber jeg vi gør – det er der naturligvis andre der har den faglige kompetence til at afgøre - så går vi også ind i en reel diskussion af, hvordan vi skal finansiere det. Nu synes vi bare, at vi i første omgang skal komme så langt, at vi også erkender, at også de overvægtige skal have andre tilbud end fedmekirurgi.

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut-

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 118:

Forslag til folketingsbeslutning om nedlæggelse af regionerne.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl. (Fremsættelse 02.02.2010).

Kl. 17:08

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 17:08

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Inden vi nu taler regionerne ned i et hul, synes jeg, det er værd at bemærke, at det trods alt er lykkedes i samarbejde med regionerne at revolutionere kræftbehandlingen ved at indføre pakkeforløb for alle kræftformer. Og også på hjerteområdet har regionerne lagt fundamentet til flotte resultater; der er vedtaget nye sundhedsplaner, der giver grundlag for en bedre og mere sammenhængende behandling; den specialiserede behandling samles på færre enheder, hvilket vil give bedre muligheder for at sikre kvaliteten af de faglige standarder og samtidig opnå fordele ved specialisering og bedre ressourceanvendelse.

Med kvalitetsfonden er der afsat 25 mia. kr. som et ekstra løft til sygehusinvesteringerne frem til år 2018, og med den regionale egenfinansiering bliver det altså til samlede sygehusinvesteringer på 40 mia. kr. Det bygger på regionernes sygehusplaner, som er blevet kvalificeret gennem et centralt ekspertudvalg, og hermed er vi så på vej til en helt ny sygehusstruktur med specialiserede akutsygehuse over hele landet. Så det, der foregår, er jo ikke galt alt sammen.

I beslutningsforslaget bliver der henvist til fyringer af sygehuspersonale i Region Hovedstaden, som vel også er anledning til den musik, vi hører her uden for salen. Og jeg må sige, at jeg jo også undrer mig over den forvaltning af ressourcerne, som er foregået. Der har tydeligt nok været nogle styringsproblemer, som heldigvis ikke har været tilsvarende i andre regioner, og det giver selvfølgelig anledning til eftertanke.

Men det afgørende, når der opstår den slags problemer, er jo, at der er en klar ansvarsfordeling. Og den burde også være klar i debatten. Det er regionerne, der har ansvaret for sygehusene, den behandlende psykiatri, de praktiserende læger og det øvrige sygesikringsområde, staten har ansvaret for den landsdækkende koordinering og de overordnede rammer, og kommunerne har ansvaret for forebyggelse, pleje og genoptræning, som ikke foregår under indlæggelse. Og den ansvarsfordeling burde også præge debatten.

Når regeringen gang på gang bliver holdt op på mindre heldige driftsmæssige dispositioner i regionerne, er det jo i strid med den ansvarsfordeling, jeg her har nævnt, og så må man næsten forstå det på den måde, at der er nogen, der ønsker at tage ansvaret fra regionerne. For hvis regionerne ikke skal tage sig af at styre sygehusvæsenet, hvad skal de så? Så det er vel det, der er anledning til, at Liberal Alliance har fremsat forslaget.

Men jeg er glad for, at regionerne har tilkendegivet, at de er med på, at økonomistyring er deres ansvar. Det fremgik af den redegørelse, som regionernes formand, Bent Hansen, sendte til den tidligere sundhedsminister i forbindelse med sagerne om afskedigelser på en række sygehuse, og det budskab vil regeringen løbende holde både ham og regionerne fast på. Det er meget vigtigt, at regionsrådene tager ansvar for de dispositioner, de foretager, for hvis de i stedet hele tiden skyder skylden på regeringen, inviterer de jo til at blive umyndiggjort. Men dertil er det jo altså ikke nået.

Kl. 17:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er nogle korte bemærkninger. Det er først hr. Flemming Bonne.

Kl. 17:12

Flemming Bonne (SF):

Så har vi fået en ny minister på området, og jeg synes, at det i forbindelse med den her debat kunne være interessant at høre, om vores nye indenrigs- og sundhedsminister er enig med statsministeren i, at man fra regeringens side er parat til at overtage ansvaret for sygehusvæsenet. Er ministeren enig i den udtalelse, der kom fra statsministeren, da han i en presset debat her i Folketingssalen ligesom solgte regionerne?

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:12

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er i et og alt enig med statsministeren i det, han sagde. Han foreslog jo ikke, at regionerne skulle nedlægges. Han henvendte sig til dem, som gav regeringen skylden for alle mulige dispositioner i regionerne, og spurgte dem, om det var, fordi de ville nedlægge regionerne, for i så fald skulle de sige til. Det synes jeg var godt og klogt sagt af ham, og de ord hænger fortsat her i luften.

Kl. 17:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Bonne.

Kl. 17:13

Flemming Bonne (SF):

Vil ministeren så respektere regionerne så meget, at han her i dag vil love, at man fremadrettet vil søge en mere optimal dialog med regionerne om mål og midler? Det vil sige, om de midler, som man nu stiller til rådighed til sygehusvæsenet, rækker i forhold til de ønsker, der er.

Kl. 17:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:13

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Nu er det jo sådan, at sundhedsområdet er det område, der uden sammenligning har fået den største stigning i bevillingerne. Og selv nu, hvor vi på grund af finanskrisen er nødt til at dekretere nulvækst, vil sundhedsvæsenet fortsat få mulighed for stigninger.

Det er derfor, at det ikke er rimeligt, når der er en region, som laver dårlig planlægning, så man først ansætter, selv om man har mangel på patienter, og siden afskediger, at man så giver regeringen skylden for det, når man har stigende udgifter. Det er det, der har affødt statsministerens bemærkning, og jeg er enig med ham.

Kl. 17:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Julie Skovsby for en kort bemærkning.

Kl. 17:14

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Som jeg husker det, er det korrekt, at statsministeren ikke foreslog regionerne nedlagt, statsministeren truede blot med at nedlægge regionerne. Er trusler også noget, den nye indenrigs- og sundhedsminister ønsker at komme med?

I efteråret havde vi nogle specielle finanslovforhandlinger, hvor spørgsmålet om fremtidens sygehusstruktur kom på bordet. Det var om placeringen af et supersygehus i Region Midtjylland. En anden ting, jeg rigtig gerne vil høre den nye ministers holdning til, er, om det også er noget, som den nye indenrigs- og sundhedsminister synes er en god idé, eller vil det blive bremset, hvis vi ser det samme forløb i dette års finanslovforhandlinger?

Kl. 17:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:15

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Også det, som statsministeren har sagt om placeringen af det store, nye sygehus i Region Midtjylland, står fast, og også det er jeg enig med ham om.

Kl. 17:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 17:15

Julie Skovsby (S):

Undskyld, det var ikke meningen at tage ministerens taletid. Men lad mig så lige hurtigt følge op på netop det spørgsmål: Mener den nye minister, at den beslutning om, hvordan fremtidens sygehusstruktur skal se ud, er en beslutning, som regionsrådene skal tage, eller en beslutning, som regeringens ekspertudvalg, det såkaldte Erik Juhl-udvalg, skal tage, eller er det en beslutning, som hører til netop i forbindelse med finanslovforhandlingerne?

Kl. 17:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:16

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Det, statsministeren sagde i åbningstalen om placeringen af det store, nye sygehus i Region Midtjylland, udtrykte jo respekt for regionens beslutning – ganske som jeg i min tale udviste respekt for det, som Bent Hansen lige har sagt, nemlig at økonomistyringen er regionernes ansvar.

Kl. 17:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 17:16

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg havde jo heller ikke ventet, at ministeren bare havde sagt ja tak til forslaget sådan med det samme. Men det handler jo om at få debatten i gang. Man kunne starte med at spørge ministeren, som jeg jo ved er en god liberal, om det virkelig virker logisk, at der i et land med omkring 5½ million indbyggere kan være så mange administrative led. Regeringen taler meget om, at man gerne vil administrativt forenkle og have færre administrative udgifter. Det her er jo et sted, hvor det vil være forholdsvis nemt. Der er faktisk flere regionspolitikere, end der er folketingspolitikere. Der er sikkert også en masse dobbeltarbejde rundtomkring. Noget ville man jo kunne spare på den administrative del, hvis man nedlagde regionerne. Er det ikke sandt?

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:17

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil ikke ind i en lang diskussion for og imod regionerne. Den diskussion blev afgjort, da vi lavede kommunalreformen. Kommunalreformen indebar en kraftig forenkling og i øvrigt også en kolossal reduktion af antallet af medlemmer i de lokalt valgte råd. Jeg vil ikke ind på en større debat om det, og jeg vil også sige, at statsministeren ikke har truet med noget som helst. Han sagde, at det er dem, der giver regeringen skylden for regionernes dispositioner, der indirekte siger, at regionerne ikke skal være der. Det er ikke noget, statsministeren har sagt.

Kl. 17:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:18

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er nu i det mindste glad for, at ministeren er mødt frem, på trods af at ministeren siger, at han ikke ønsker en diskussion om emnet, men den tager vi alligevel, det satser vi på. For den diskussion, der bliver rejst med beslutningsforslaget, er jo netop om regionernes nedlæggelse. Det er det, der er emnet. Og der vil jeg bare sige, at statsministeren jo er citeret for at sige, at hvis SF og Socialdemokratiet synes, at man skal have et statsdrevet sundhedsvæsen, så må vi sætte den proces i gang, citat slut.

Der kunne jeg så bare godt tænke mig at spørge: Hvis nu man kunne skabe et rent borgerligt flertal for at sætte den proces i gang, kunne regeringen så også være fristet, eller er det en kompetence, man vil overlade til Socialdemokraterne og folkesocialisterne?

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:19

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Når vi fik den struktur, vi fik, i forbindelse med kommunalreformen, hvori regionerne indgik, så var det jo bl.a., fordi der var et ønske fra, så vidt jeg ved, både Socialdemokraterne og SF. Og selv om de så ikke ville tage medansvar, så blev det stående, det, som regeringen havde tilbudt dem. Derfor har vi regionerne med alle de argumenter, der dengang blev fremført, og der står vi så nu. Jeg synes ikke, at der en noget som helst akut behov for nu at lave om på det hele en gang til

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 17:19

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, at indenrigs- og sundhedsministeren mangler det bedste argument for ikke at nedlægge regionerne, og det er, at vi jo ikke kan risikere, at sygehusvæsenet kommer ud i det samme økonomiske kaos, som politiet og militæret er i – to store statslige områder, hvor økonomien hele tiden ligger i ruiner, men hvor man ganske rigtigt ikke går i gang med at fyre folk, for der tilfører man jo bare flere midler, hvis der mangler penge i kassen. Er Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke enig med mig i, at det ville være en dyb, dyb tragedie, hvis sundhedsvæsenet og sygehusvæsenet i Danmark kommer ud i et økonomisk kaos tilsvarende det, som vi har set politiet og militæret være i?

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:20

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Det korte svar lyder: Meget morsomt. Jeg synes ikke, der er hoved eller hale i det indlæg. Politiets arbejde er vanskeligt, alle reformer er svære at få i gang. Der er intet, der tyder på, at vi ikke på sigt får de gevinster, som vi skal have, både når det gælder politiet og det andet, der blev nævnt.

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 17:20

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo bare, at indenrigs- og sundhedsministeren måske skulle være lige så kritisk over for sig selv og sine egne, som han er over for regionerne, for regionerne er vel også udsat for store udfordringer med strukturændringer osv. inden for sygehusvæsenet. Mig bekendt er der en stor debat ovre i Vestjylland, der for tiden handler om det. Når man så ser nogle afvigelser fra budgetter og regnskaber, som i virkeligheden er forholdsvis marginale, selv om de får dårlige konsekvenser, så er det jo i virkeligheden meget små økonomiske styringsproblemer, man står med i regionerne, sammenlignet med dem, staten selv har, når vi snakker om forsvaret og politiet.

Kl. 17:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:21

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Altså, hr. Per Clausen kan godt begynde at snakke om forsvar og politi, jeg agter ikke her at udbrede mig om forsvar og politi. Jeg synes, det er noget vrøvl, hvad hr. Per Clausen siger, men det er hans gode ret at sige det.

Kl. 17:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Henrik Brodersen for en kort bemærkning.

K1. 17:21

Henrik Brodersen (DF):

Jeg vil bare følge op på det spørgsmål, som ordføreren fra Liberal Alliance stillede, netop det med, at hvis der er nogen, der reelt kan gøre noget ved det, så er det jo rent faktisk den siddende regering, og så skal vi såmænd nok hjælpe til med, at det at få nedlagt regionerne bliver ført ud i livet. For vi har jo aldrig syntes, at de har været nogen god idé, og ser dem kun som et fordyrende led med en masse administrative ting.

Så derfor vil jeg da bare spørge, om man ikke, nu hvor man har sammensat en ny regering, har gjort sig sine overvejelser om, at man sideløbende måske ser på, hvad der egentlig er af muligheder for at lægge nogle af tingene i statsregi og andre over i kommunerne.

KL 17:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:22

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg takker for hr. Brodersens tilsagn om assistance og glæder mig til, at vi kan få det samme gode samarbejde på kommunalområdet som på det nordiske område, som jeg nu forlader. Men jeg vil godt sætte tilbuddet i banken, for regeringen har ikke brug for det lige nu.

Kl. 17:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Henrik Brodersen.

Kl. 17:22

Henrik Brodersen (DF):

Man kan sige, at det selvfølgelig også altid er rart at have lidt stående, i særdeleshed når det er gode forslag fra Dansk Folkeparti, men man kunne lige så godt have ført det ud i livet. Der er jo ikke noget, som i dag gøres med tre led, som ikke kan lade sig gøre med to led, så jeg synes bare, at der var mulighed for netop at få en forenkling på det her område. Jeg vil da give Liberal Alliances ordfører ret, når han spørger, hvorfor vi, når vi er så få mennesker i dette land, skal have så mange administrationsled.

Kl. 17:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:23

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Det er ubestrideligt, at man kunne have nøjedes med to led, og det er også ubestrideligt, at der er argumenter for det. Men der er også argumenter for, at vi fik det, som vi fik det med tre led, med regioner, som ikke udskriver skatter, men som administrerer 90 mia. kr. Det

var der også argumenter for, både politiske og andre argumenter, og det var dem, der sejrede i situationen.

KL 17:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Villum Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:23

Villum Christensen (LA):

I det danske samfund har vi jo som bekendt indrettet os med det, vi kalder det repræsentative demokrati, og det betyder jo sådan meget enkelt sagt, at vi herinde i salen på en eller anden måde har en forventning om at skulle afspejle de holdninger, der er i befolkningen. Med det udgangspunkt kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren: Tror ministeren, hvis vi nu får et flertal for at nedlægge regionerne, at der kommer rigtig, rigtig mange sure læserbreve, at der ikke kommer så mange, eller at der slet ikke kommer nogen? Det kunne jeg godt tænke mig at høre.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:24

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror, det vil afhænge af omstændighederne, hvad reaktionerne bliver. Hvis man bringer det så vidt, at man nedlægger regionerne, vil der være en del af befolkningen, der ikke vil bemærke det. Amterne var jo heller ikke særlig ombølget af opmærksomhed. Men samtidig skal der være nogle til at administrere sygehusene. Det kan man så gøre fra centralt hold, men man kan altså også gøre det i nogle lokalt valgte råd, og det er det sidste, vi har valgt. Den model kører vi videre med indtil videre. Jeg ønsker at samarbejde med de regioner, som Folketinget har besluttet der skal være.

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Villum Christensen.

Kl. 17:25

Villum Christensen (LA):

[Lydudfald] ... ministeren under ingen omstændigheder i den her valgperiode kan forestille sig, at vi kommer til at tage diskussionen sådan rigtig for alvor igen. Hvis det er sådan, at vi skal nedlægge regionerne, tror jeg, at de fleste er enige med os i, at så skal man tage diskussionen på et tidligt tidspunkt i valgperioden og i hvert fald ikke i den sidste halvdel. Jeg tænker på, at man kunne forestille sig, at diskussionen kom op igen efter et folketingsvalg. Hvordan ser ministeren på det? Er det ikke klogest at tage den diskussion og den afgørelse tidligt frem for sent?

Kl. 17:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:25

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Hvis spørgsmålet var, om der i denne valgperiode er nogen sandsynlighed for, at regionerne bliver nedlagt, så er svaret nej.

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Christian H. Hansen for en kort bemærkning.

Kl. 17:26

Christian H. Hansen (UFG):

Jeg vil starte med at ønske ministeren tillykke med sit nye ministerembede. Jeg kan forstå, at det er et meget svært embede, idet man også skal holde øje med statistikkerne for, hvordan det vil gå med læserbrevsudviklingen, hvis et vist beslutningsforslag bliver gennemført; så der er nok at tage fat på.

Jeg vil egentlig gå ind og spørge sådan lidt mere konkret til selve forslaget, hvis det er tilladt i debatten; det går jeg ud fra at det er. Nu står der her fra forslagsstillernes side, at det er ca. 90 mia. kr., som regionerne administrerer, og da jeg på mit gruppemøde i morges diskuterede det her med resten af min gruppe, drøftede vi meget, hvor meget det her forslag egentlig ville give i besparelse. Men da min gruppe ikke har det helt store sekretariat at gøre brug af, vil jeg egentlig spørge ministeren her: Hvor meget ville det give i en faktisk besparelse, hvis man nedlagde regionerne?

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:27

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Det første, der sker, hver gang man laver om på den kommunale struktur, er, at der opstår en stor risiko for, at tingene bliver dyrere. Hvis man nedlægger regionerne, skal de samme ting jo administreres på en ny måde; så skal der bygges nyt op andre steder.

Så det er ikke sikkert, at der ligger en stor besparelse og venter. Måske gør der det på længere sigt, det er jeg ikke i stand til at sige, men det kan hr. Christian H. Hansen jo spørge om i udvalget. Så skal vi give et skøn, men det bliver ikke nogen lang videnskabelig rapport, der kommer, for det er altså temmelig uaktuelt.

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 17:27

Christian H. Hansen (UFG):

Lige nøjagtig det svar kunne man jo så ønske at man havde givet, dengang man lavede den nye ordning og indførte regionerne. Da sagde man netop dengang, at det her i hvert fald ville give en besparelse. Nu kan jeg så forstå, at man er kommet frem til faktisk at indrømme, at det, man egentlig gjorde dengang, alligevel ikke gav den store besparelse, man havde regnet med. Og derfor siger man så også nu, at hvis man nedlægger regionerne, er det ikke sikkert, at det giver en besparelse.

Men jeg vil da så stille det her spørgsmål i udvalget. Det har jeg næsten allerede gjort nu, men jeg vil sørge for, at det bliver bragt videre. For det, jeg synes der er interessant ved et sådant forslag, er jo, hvad det kommer til at betyde i en kroner og øre-besparelse, som kan bruges et andet sted.

Kl. 17:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:28

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg forstod hr. Christian H. Hansens første spørgsmål på den måde, at han mente, at der var en stor besparelse at hente ved at nedlægge regionerne, og så var det blot, at jeg skrev en lille fodnote til det: at hver gang man laver om på den kommunale struktur, starter det altså med en risiko for en merudgift. Men så sagde jeg, at det godt kan være, at der på længere sigt er en besparelse. Den vil jeg blot ikke

sætte tal på, og den besvarelse skal jeg jo altså i givet fald levere til udvalget, hvis hr. Christian H. Hansen ønsker det.

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ministeren. Så er det hr. Erling Bonnesen som ordfører for Venstre.

Kl. 17:29

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Kommunalreformen er en af de største og vigtigste omstruktureringer af danmarkskortet i nyere tid. Vi sikrede, at den decentrale styreform med større og stærkere kommuner fik nye opgaver, som bl.a. gør adgangen til det offentlige nemmere og mere sammenhængende for den enkelte borger.

Regionerne fik samtidig klart defineret opgaver og ansvarsområder. Sundhedsvæsenet er regionernes primære opgaveområde, og staten forhandler hvert år med Danske Regioner og tilrettelægger sammen med dem den overordnede ramme for regionernes økonomi. Derefter er økonomistyringen selvsagt regionernes ansvar, og der er ingen tvivl om, hvor både det økonomiske og politiske ansvar ligger.

Det er nu, at regionerne er til eksamen, kan man sige. Regionerne står netop nu over for en af deres allerstørste opgaver, nemlig tilrettelæggelsen af det nye danmarkskort på sygehusområdet. De har nu muligheden for at vise, at de kan løfte det ansvar, som de fik tildelt i forbindelse med kommunalreformen.

Vi skal naturligvis løbende være opmærksomme på, om vi kan gøre det bedre, men vi skal ikke begynde at lave forhastede og uigennemtænkte ændringer, mens vi står midt i processen med tilrettelæggelsen af den nye sygehusstruktur. Derfor er det her forslag ikke aktuelt, og derfor afviser Venstre forslaget. Tak.

Kl. 17:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 17:30

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu siger hr. Erling Bonnesen, at regionerne skal til eksamen, men man kan jo sige, at de dagligt er til eksamen. Det var de også på valgdagen til regionsvalget. Der må man sige, at det ikke gik så godt.

Man kunne måske også overveje, om regionerne i virkeligheden har klaret sig nogenlunde lige så godt til de første eksamener som nogle af de læger, vi har hørt omtalt i Danmarks Radio i de sidste par dage, som også har været til en første eksamen og ikke har klaret sig så godt, men får lov til at køre videre.

Når det ikke virker, hvorfor så fortsætte? Altså, er det ikke bare sådan dumstædighed, for nu har vi gjort det, og så holder vi fast?

Kl. 17:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:31

Erling Bonnesen (V):

Som jeg redegjorde for i min ordførertale, så står vi midt i eksamenen, og derfor er det jo ikke fair at afgive den endelige karakter, før eksamenen er afsluttet.

Sådan som vi kan se det nu, er der bestemt både plusser og minusser på tavlen. Man kan helt kort sige, at plussiden er, at regeringen har sørget for, at der er flere penge, der er flere læger til rådighed, og der kommer flere operationer. På minussiden er dårlig økonomistyring i enkelte regioner.

KL 17:32 Kl. 17:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:32

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg håber ikke, at regeringen har tænkt sig at overføre samme langmodige eksamensproces til andre dele i samfundet. Det kommer til at koste de danske skatteydere ikke bare millioner af kroner, men milliarder af kroner, hvis det er sådan et generelt princip, at det kan tage sådan 4, 6, 8, 10 år, før man har været til eksamen. Det er virkelig meget, der kan blive spildt der.

Hovedpointen er jo, at vi er et land med 5,5 million indbyggere. Vi har flere regionspolitikere, end vi har folketingspolitikere. Vi har et administrativt system, der er delt op i tre niveauer, på trods af at vi har halvt så mange indbyggere som London. Er det ikke bare spild af borgernes penge? Og lad nu være med en gang til at fortælle mig om den eksamen, men giv mig bare et svar. Spilder vi borgernes penge på administrative udgifter – ja eller nej?

Kl. 17:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:32

Erling Bonnesen (V):

Jeg er meget glad og tilfreds med, at vi fik startet kommunalreformen, som rummer mere enkelhed og klarhed og mulighed for effektiviseringer og rationaliseringer. Netop nu står vi med etableringen af de nye supersygehuse med regionernes store mulighed for at øve en stor indflydelse på tegningen af det nye danmarkskort. Så vi står midt i vadestedet, og derfor er det for tidligt at give en endelig karakter.

Kl. 17:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Skovsby for en kort bemærkning.

Kl. 17:33

Julie Skovsby (S):

Kort tid efter at vi havde hørt statsministeren sige her i salen, at regionerne kunne blive nedlagt, kunne man læse i den avis, vi holder derhjemme, Fyens Stiftstidende, at hr. Erling Bonnesen mente, at hvis regionerne ikke fik styr på økonomien, ville hr. Erling Bonnesen, Venstres kommunalordfører, omdanne sygehusene til selvejende institutioner. Skal det heller ikke forstås som en trussel?

Kl. 17:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:34

Erling Bonnesen (V):

Jamen jeg står fuldstændig ved, hvad jeg udtalte til Fyens Stiftstidende på det tidspunkt, som var en, synes jeg, relevant kommentar til den melding, som vores statsminister gav, nemlig at hvis regionerne – nogle af regionerne – fortsatte med at signalere, at man ville skyde det økonomiske ansvar fra sig, ville vi jo kort sagt blive tvunget til det. Men som sagt står vi midt i vadestedet nu, og der er jo også andre regioner, der tager ansvaret på sig.

Kl. 17:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Skovsby.

Julie Skovsby (S):

Var det et ja til, at det altså er en trussel, nemlig at hvis regionerne ikke får styr på økonomien, så bliver de nedlagt?

Kl. 17:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:34

Erling Bonnesen (V):

Jamen jeg har overhovedet ikke udstedt nogen trusler. Som sagt er vi midt i en eksamen, og der prøver vi at tage en drøftelse af, hvor vi står lige nu. Sådan som jeg ser det, er der både plusser og minusser på tavlen, og desværre er der så nogle regioner på minussiden, som siger: Jamen det er nogle andres skyld. Jeg synes, det står på minussiden med de regioner, der skyder ansvaret fra sig.

Fra regeringens side er der sørget for både flere penge og flere hænder, og at man har muligheden for at gennemføre flere operationer, så der er mange gode ting på plussiden. Men når vi skal vurdere det samlet, må vi sige, at man skal tage ansvaret for det, man har fået af opgaver, og det er jo det, der ikke ses alle steder.

Kl. 17:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Christian H. Hansen for en kort bemærkning.

Kl. 17:35

Christian H. Hansen (UFG):

Jeg skal komme med et ganske kort spørgsmål til hr. Erling Bonnesen, og det lyder: Hvordan synes hr. Erling Bonnesen at regionerne i øjeblikket klarer sundhedsvæsenet?

Kl. 17:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:35

Erling Bonnesen (V):

Der er nogle steder, hvor de røgter deres opgave skidt, og det er jo i de regioner, hvor de ikke tager ansvaret for deres opgaver. Så er der andre steder, hvor de røgter det godt, og derfor skal vi jo ikke ligge under for den allerførste, om jeg så må sige foreløbige vurdering af det, men få en helhedsvurdering ind. Og det er derfor, jeg prøver at tegne det billede, at vi i Venstre siger, at regionerne er til eksamen nu, og det betyder jo også, at når vi så på et tidspunkt når frem til den endelige vurdering, skal der anlægges en helhedsvurdering af det. Så det er nu, man i regionerne har muligheden for at vise, at man både kan og vil tage ansvaret og sørge for styringen de steder, hvor vi kan se at det ikke rigtig sker.

Kl. 17:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 17:36

Christian H. Hansen (UFG):

Det er med et spørgsmål, der kan besvares med et ja eller et nej: Kan hr. Erling Bonnesen godt forstå, at den enkelte borger er meget frustreret, når man f.eks. ser, at der sker massefyringer på Herlev Hospital, og at det, man så ser i en TV-avis, er en regionsformand, der fortæller, at grunden til det simpelt hen er, at regionerne ikke får penge nok, og at det næste, man ser i samme indslag, er en sundhedsminister, der fortæller, at regeringen sådan set giver regionerne penge nok, og at udsendelsen så ebber ud? Det eneste, der ikke er

blevet gjort noget ved, er problemerne på det pågældende hospital. Og de eneste, der ikke bliver gjort noget for, er patienterne og de ansatte. Kan hr. Erling Bonnesen godt forstå, at borgerne generelt i hele Danmark er meget frustrerede, ja eller nej?

Kl. 17:37

$\textbf{F} \\ \textbf{Ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \textbf{(Mogens Lykketoft):} \\$

Ordføreren.

Kl. 17:37

Erling Bonnesen (V):

Jamen jeg kan fuldt ud forstå, at borgerne i det område, som her bliver beskrevet, kan have en frustration over det. Derfor bliver det jo også meget spændende at komme til regionernes generalforsamling her om ganske få uger, for det er jo der, hvor man skal høre regionerne repræsenteret ved deres bestyrelse og deres samlede vurdering af, hvordan det går, og debatten om det. Så det bliver sådan en af stationerne, hvor man har en mulighed for at danne sig et helhedsindtryk af, hvordan bestyrelsen i regionerne egentlig ser på lige præcis det spørgsmål, som bliver stillet her. Og der er bestemt nogle ting, der skal kigges efter og – for at sige det helt klart – gøres meget bedre.

Kl. 17:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Villum Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:38

Villum Christensen (LA):

Jeg noterede mig, at ordføreren benyttede begreberne enkelhed og klarhed om den treleddede struktur, vi har fået opbygget efter kommunalreformen. Synes ordføreren, der er tale om enkelhed og klarhed i den situation, som Region Sjælland f.eks. har været i, hvor man efter en meget, meget lang og intensiv politisk debat i regionsrådet med et hav af borgermøder bliver enige om at vedtage en sygehusplan på en ganske bestemt måde og så fremsende den til regeringen og bagefter få en lang næse og så være den eneste region, der endnu ikke har fået penge? Er det udtryk for enkelhed og klarhed? Og her tænker jeg på de politiske processer omkring det her, for det er jo egentlig det, der er tale om. Det er jo det politiske led, der er det interessante.

Kl. 17:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:39

Erling Bonnesen (V):

Det, jeg havde i tankerne, da jeg brugte ordene klarhed og enkelhed, var jo netop en præcisering af, at man har ansvaret for sygehusområdet. Jeg tror ikke, der er nogen som helst, der er i tvivl om, at det daglige ansvar lige præcis på sygehusområdet ligger i regionerne, ligesom der med kommunalreformen var mange flere opgaver, der helt klart og tydeligt blev lagt i kommunerne. Man fik på lange strækninger gjort op med det såkaldte delte ansvar, og det er godt.

Så til det konkrete, der bliver spurgt om til sidst, nemlig om processen: Jamen den er jo mere skøn nogle steder, end den er andre steder, og derfor bliver det jo også spændende nu at følge op på regionernes årsmøde med hensyn til, hvordan man vil forholde sig til det. Det bliver også en af de mellemstationer, vi skal kigge på, for det er jo vigtigt, at man har en helhedsvurdering til sidst, så alle danskere kan være trygge ved, at de får den rigtige behandling, når de har behov for det.

Kl. 17:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Villum Christensen? Nej. Så er der en kort bemærkning fra hr. Henrik Brodersen.

Kl. 17:40

Henrik Brodersen (DF):

Jeg kan forstå på ordføreren, at han mener, at regionerne er oppe til eksamen nu. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren, hvor længe han mener en sådan eksamen kan vare, og høre ordførerens bud på, hvad kriterierne for, at man består den her eksamen, er.

Kl. 17:40

$\textbf{F} \\ \textbf{ørste næstformand} \ (Mogens \ Lykketoft) \\ :$

Ordføreren.

Kl. 17:40

Erling Bonnesen (V):

Jamen i mit hoved kører den eksamen indtil det tidspunkt, hvor man så får muligheden for at danne sig en helhedsvurdering af f.eks. det med det nye danmarkskort, hvad angår de nye supersygehuse, hvor man får muligheden for samlet at vurdere den måde, regionerne røgter deres økonomiske ansvar på. Der kan jeg så også referere til nogle af de svar, jeg har givet tidligere, og sige, at der både er nogle plusser og minusser i det. Så det er ikke en proces, der kører på en ren slutdato, men det er, når der bliver mulighed for at drage en konklusion.

Kl. 17:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Henrik Brodersen.

Kl. 17:41

Henrik Brodersen (DF):

Men i tilfælde af at der er et overordnet synspunkt, der siger, at regionerne simpelt hen ikke har leveret varen, bliver man vel nødt til at tage nogle nye skridt. Og der må da være et tidsperspektiv på, hvor længe det skal køre.

Til gengæld kan man også sige, at skulle de nu gå hen og bestå med bravur, levere varen og det ene og det andet, vil jeg bare spørge, om den styreform ikke lige så godt kunne være på to led som på tre. Altså, der er jo ikke noget, der forhindrer sundhedsvæsenet i at være en succes, selv om det ikke er regionerne, der styrer det.

Kl. 17:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:41

Erling Bonnesen (V):

Jeg har ikke noget ønske om at forlænge eksamensperioden mere end højst nødvendigt, men også i saglighedens interesse skal vi sikre os, at vi lige præcis, om jeg så må sige, får et fuldt og et helt grundlag at bedømme det på. Derfor er det jo også op til regionerne selv at få leveret varen, hvis man ønsker at bestå sådan ud i en god lang, fjern fremtid.

Konklusionen kunne også på et senere tidspunkt dreje en anden vej og vise, at man ikke tager det ansvar, som man er blevet tildelt. Det er det vadested, vi står midt i nu. Jeg har ikke noget ønske om at forlænge processen mere end nødvendigt.

Kl. 17:42

$\textbf{F} \\ \textbf{Ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \textbf{(Mogens Lykketoft):} \\$

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 17:42

Per Clausen (EL):

Når man er til eksamen, er det jo meget godt, at man ved, hvad det er, man bliver bedømt på. Derfor skal jeg spørge hr. Erling Bonnesen, om det, han i virkeligheden mener, ikke er, at medmindre regionerne holder op med at kritisere de rammer, regeringen giver dem at arbejde under, så bliver de nedlagt. Det er sådan set kritik, hr. Erling Bonnesen og regeringen ikke kan tåle. Det er det første spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Hvad er det nu for nogle økonomistyringserfaringer, som staten har gjort med så store etater som militæret og politiet, der gør, at man mener, at staten skulle være bedre end regionerne til at styre sygehusenes økonomi?

Kl. 17:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:43

Erling Bonnesen (V):

Vi lever i et åbent demokrati, og vi tager gerne debatten på et reelt grundlag og på det rette grundlag, men det er jo lidt underligt at skulle føre en debat med nogle regioner, der så ikke tager det ansvar, de lige præcis har fået tildelt, på sig. Det er jo en underlig en. Der må man jo så konstatere, at hvis det bliver deres retning, at tingene bevæger sig i, kaster de jo kort og godt ansvaret fra sig, og så må man jo selvfølgelig forholde sig til det.

Så er der andre regioner, der siger: Nej, vi gør det, vi er sat i verden til. Man prøver af al kraft at håndtere lige præcis økonomistyringen og går ind i nogle saglige processer med at få tilrettelagt det nye danmarkskort over sygehuse. Det er de to bevægelsesretninger, vi i øjeblikket ser, og som vi ligesom forholder os til, men vi er som sagt midt i vadestedet.

Kl. 17:43

$\textbf{F} \\ \textbf{ø} \\ \textbf{rste næstformand} \\ \text{(Mogens Lykketoft):} \\$

Hr. Per Clausen.

Kl. 17:43

Per Clausen (EL):

Jamen så blev vi da så kloge: Regionerne bliver kun nedlagt, hvis de kommer med det, som hr. Erling Bonnesen og regeringen kalder urimelig kritik. Det er jo beroligende, at det kun er, hvis de kommer med det, regeringen og hr. Bonnesen kalder urimelig kritik. Til gengæld omfatter det vist al kritik, så vidt jeg kan forstå.

Det eneste, regionerne har at gøre, er – hvis man skal følge hr. Erling Bonnesens logik – at sige: Det er en rigtig god økonomi, vi har, vi har rigtig mange penge, og hvis der overhovedet sker nogen som helst fejl, er det kun vores eget ansvar. Hvis regionerne insisterer på også at fremføre kritik af regeringens sundhedspolitik, fordi den gør det vanskeligere at styre økonomien, kan regionerne se frem til at blive nedlagt. Det er vel konsekvensen af hr. Erling Bonnesens synspunkt.

Kl. 17:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:44

Erling Bonnesen (V):

Nu er det jo velkendt, at Enhedslisten sådan har en god, særlig evne til at skabe sit eget, om jeg så må sige, billede af næsten indforståede konklusioner. Dem skal jeg ikke komme nærmere ind på, så jeg vil simpelt hen afvise de her, om jeg så må sige, næsten i luften hængende påstande, som kommer. Det, jeg forholder mig til, er jo lige præcis de mekanismer, der ligger, hvor staten går ind og laver nogle

aftaler om økonomien og nogle klare ansvarsplaceringer af opgaverne, og så er det lige præcis det, vi forholder os til i den her eksamensproces, som jo sådan set foregår i øjeblikket. Det tror jeg er ret klart.

Kl. 17:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Julie Skovsby som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 17:45

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

I dag behandler vi et beslutningsforslag fra Liberal Alliance om nedlæggelse af regionerne. Det er et forslag, som vi Socialdemokrater ikke kan støtte, da vi ønsker at udvikle og ikke at afvikle det regionale demokrati.

Regionerne har at gøre med borgernes sundhedsvæsen, som er en helt central del af vores velfærdssamfund. Derfor skal regionspolitikerne have reel indflydelse, så de ikke blot bliver galionsfigurer for VK-regeringens politik. Derfor fremsætter vi Socialdemokrater også vores eget beslutningsforslag, som giver Danmarks fem regioner langt større frihed samt politisk indflydelse.

Regeringen har udsultet de offentlige sygehuse og forgyldt de private hospitaler, uden at de regionale politikere har kunnet sige fra eller til. Det skal ændres. Ligeledes ser vi en regering, som er splittet på spørgsmålet om regionernes fremtid. Sammen med støttepartiet, Dansk Folkeparti, ønsker Det Konservative Folkeparti regionerne nedlagt, hvorimod det andet regeringsparti, Venstre, officielt ønsker at bibeholde de fem regionsråd. Det er uacceptabelt, og det er udtryk for en regering, som ikke ved, hvor den vil hen med det regionale demokrati.

Hver gang regeringens dårlige økonomistyring på sundhedsområdet skaber overskrifter, som f.eks. når sundhedspersonalet på Herlev Sygehus, som har produceret 40 pct. mere end sidste år, straffes med en fyreseddel – lige i parentes bemærket: I bankverdenen får man en bonus, når krisen kradser – så truer statsministeren, Lars Løkke Rasmussen, og andre Venstrefolk med at nedlægge regionerne.

Årsagen til, at der lige nu bliver fyret sundhedspersonale, skyldes ikke, at vi i Danmark har et regionalt demokrati. Problemet kan ikke løses blot ved at nedlægge regionerne. Faktum er, at uanset om vi har regioner, hvor regeringen lægger de overordnede økonomiske rammer, eller om vi driver sygehusene som selvejende institutioner under staten eller som private foretagender med en professionel bestyrelse, så er der en regning, som skal betales. Forskellen på et professionelt bestyrelsesmedlem og en folkevalgt politiker er demokratiet og den folkelige forankring. Vi risikerer derfor, at den enkelte borger får svært ved at komme til orde, ligesom vi formentlig vil se en yderligere centralisering af vores sundhedsvæsen, hvis regionerne bliver nedlagt.

I den region, som jeg kommer fra, Region Syddanmark, har man forud for regionens samlede sygehusforlig haft en utrolig bred folkelig debat om fremtidens sygehusstruktur. Regionsrådspolitikerne deltog i mange debatmøder rundt i hele regionen og var i god debat med faggrupper. Der blev afholdt en stor folkehøring i Region Syddanmark med et meget, meget stort fremmøde. Det kender man også fra andre regioner, og jeg tror ikke, man kan finde noget andet politikområde, der som sundhedsområdet kan samle så mange mennesker til en folkelig og politisk debat.

At regeringen bagefter med sit ekspertudvalg vælger fuldstændig at overrule en samlet regionsrådsbeslutning, siger så noget om, hvor højt regeringen og Dansk Folkeparti vægter det regionale demokrati. Tak for ordet. Kl. 17:49 Kl. 17:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Henrik Brodersen for en kort bemærkning.

Kl. 17:49

Henrik Brodersen (DF):

Nu skal man selvfølgelig ikke tage glæderne på forskud, men jeg er altså nu engang så spændt på at høre, om det beslutningsforslag, der ligger fra Socialdemokratiet, drejer sig om en yderligere vækst og en yderligere kompetence, som skal ligge i regionerne.

Jeg skal bare spørge: Hvad er det for nogle områder, som man vil flytte måske fra det statslige eller kommunerne over i regionerne? Hvordan vil man finansiere de områder, man så gør det med?

Kl. 17:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 17:49

Julie Skovsby (S):

Vi ønsker især at styrke regionsrådspolitikernes arbejdsvilkår. Det handler om den måde, som de arbejder på i ad hoc-udvalg. Det er jo sådan i dag, at når et regionsråd vælger at have et udvalg, et ad hoc-udvalg f.eks. på sygehusområdet, som jo er helt åbenlyst, skal de, når der er gået 1 år, skrive et nyt kommissorium, og de skal lave en ny sammensætning af udvalgsmedlemmer, fordi man altså ikke må fortsætte i 4 år, som vi kender det eksempelvis i byrådene. Det er en af de ting, som vi meget, meget gerne vil have ændret, og som vi slet ikke kan forstå fornuften af.

Kl. 17:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Henrik Brodersen.

Kl. 17:50

Henrik Brodersen (DF):

Jeg synes ikke, jeg hørte noget om, hvad der skulle tilgå regionerne. Så kunne jeg bare tænke mig at spørge: Er det sådan, at man tænker, at regionsrådene også skulle have mulighed for selv at udskrive sine skatter på de områder, som de varetager, så man også kunne sidde der og regulere på den enkelte borgers ve og vel? Jeg tænker på, at der jo altså var en enestående mulighed for at skrue på knappen, hvis man syntes, at der var flere kompetencer, som skulle i regionerne.

Kl. 17:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:51

Julie Skovsby (S):

Altså, vi ønsker, at regionerne fortsat skal have at gøre med sygehusstrukturen som det allerallervigtigste område. Så er der det regionale område, og der er det sociale område. Det er ikke sådan, at vi påtænker eksempelvis at tage folkeskoleområdet eller andet til regionerne.

Med hensyn til skatteudskrivningsretten tænker jeg, at det er den typiske måde at forplumre den her debat på. Det ligner den debat, vi kender fra kommunerne. Der kan vi jo se, hvad kommunerne i dag har af muligheder for at udskrive skatter. Jeg tror ikke, at det vil ændre noget. Den socialdemokratiske holdning er, at det fortsat skal være, som det er.

Kl. 17:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg ved egentlig ikke, om man kan det, men det var i virkeligheden noget, som ordføreren sagde før til en anden ordfører, som interesserer mig mest, nemlig det her med, at statsministeren skulle have truet regionerne med, at hvis ikke de til stadighed kunne finde ud af at levere en ordentlig behandling til borgerne, kunne de blive nedlagt.

Jeg forstår faktisk ikke helt pointen. Truet? Det er jo borgeren, der får et tilbud om en bedre behandling. Det skulle man da være glad for. Det er da ikke nogen trussel, det er da et tilbud. Det ville da være en glæde, om vi kunne komme af med det her unødige administrative led. Hvorfor er det, man har en sådan særlig kærlighed til selve begrebet regioner i stedet for at gå op i behandlingsdelen?

Kl. 17:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:52

Julie Skovsby (S):

Den debat, som jeg tror ordføreren refererer til, er debatten om, hvad hr. Erling Bonnesen har udtalt til Fyens Stiftstidende. Helt konkret lød citatet sådan:

Hvis regionerne ikke får styr på deres økonomi, kan de blive omdannet til selvejende institutioner under staten.

Det er jo en trussel, for uanset om man står her fra talerstolen og siger, at det er regionerne, der ene og alene har ansvaret for økonomien, er det regeringen og Dansk Folkeparti, der lægger den overordnede økonomiske ramme for regionerne. Det er regeringen, der har det fulde ansvar for, hvad der sker, for, hvilke mekanismer man har valgt at styre sundhedsvæsenet med.

Kl. 17:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:53

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Med al respekt for hr. Erling Bonnesen vil jeg sige, at det var statsministeren og de svar, som blev givet til ledende politikere fra Socialdemokraterne og SF her i Folketingssalen for ganske nylig, som jeg refererede til, men lad nu det ligge.

Det, som er det interessante, er, hvad det er, man vil. Hvordan kommer vi videre? Jeg kan forstå, at Socialdemokraterne er mest optaget af at hjælpe regionerne. Det, vi er optaget af i Liberal Alliance, er at hjælpe borgerne. Det er derfor, vi foreslår, at man skal af med de her regioner.

Vi har over 200 regionspolitikere siddende – ikke til meget nytte. Flere af regionerne kan ikke finde ud af at administrere tingene ordentligt. Og selv om fru Julie Skovsby siger, at det her er et af de emner, der interesserer folk mest, havde vi nogle pinligt lave stemmeprocenter til regionsudvalget i efteråret. Burde vi ikke bare tage og snitte det snit, der blev foretaget halvt for 5 år siden, rent og få nedlagt de regioner? Hvad er argumentet imod det?

Kl. 17:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:54

Julie Skovsby (S):

Det, der mangler i hele den her debat, som jeg også var inde på i min ordførertale, er, at uanset hvordan man indretter sundhedsvæsenet, om man gør det her ved hjælp af selvejende institutioner og private

Kl. 17:58

foretagender med en professionel bestyrelse, eller om man gør det via regioner, så er der en regning, der skal betales.

Spørgsmålet er, hvad Liberal Alliance egentlig foreslår som alternativ. Sådan et beslutningsforslag her fylder en lille side, og der er ikke meget uddybning af, hvad det er, man ønsker sig. Man tror, at bare det, at man nedlægger regionerne, løser alle de problemer, der er i sundhedsvæsenet, hvor sundhedspersonale lige nu bliver fyret, så de ikke kan behandle patienter.

K1 17:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Erling Bonnesen for en kort bemærkning.

Kl. 17:55

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Nu er vi midt i regionernes eksamensperiode, og vi kan jo konstatere, at regeringen har sørget for mange flere penge regionerne, mulighed for mange flere hænder til regionerne, flere læger, flere sygeplejersker. Hvis vi så prøver at stille skarpt på, hvordan det går, er det så ikke underligt at se, at der f.eks. i én region, med Herlev Sygehus, simpelt hen er en elendig økonomistyring? Der er kort og godt rod i det, og når man så skal stå for skud, sender man ansvaret fra sig. Er det ikke skidt? Er ordføreren ikke enig i det?

Kl. 17:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 17:56

Julie Skovsby (S):

Jeg er fuldstændig enig i, at det, der sker på Herlev Sygehus lige nu, er meget, meget uheldigt. Herlev Sygehus har produceret 40 pct. mere end sidste år, og alligevel bliver sundhedspersonalet straffet med en fyreseddel. Det kan da ikke være rigtigt, men sådan er det skruet sammen.

Det handler om de her meraktivitetspuljer, også kaldet Løkkepuljer – stavet med ø ligesom vores statsministers efternavn. Der er et loft over de puljer, og det, der sker, er, at når man producerer mere, har en merproduktion, så får man først måske 70 pct. ekstra, så får man 50 pct., og til sidst får man altså ikke nogen penge for de ekstra behandlinger, som sundhedspersonalet udfører eksempelvis på Herlev Sygehus. Og dermed ender man med at skulle afskedige sundhedspersonale. Det er ikke noget, som Region Hovedstaden har besluttet skal være sådan. Det er noget, som det her flertal inde i Folketinget har besluttet.

Kl. 17:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:57

Erling Bonnesen (V):

Allerførst tak for en dejlig klar bekræftelse af, at regeringen har sendt mange flere penge til regionerne. Regeringen har givet mulighed for mange flere ansatte, faktisk flere tusind flere ansatte i regionerne, så man har mulighed for at gennemføre flere operationer – hvad man også gør. Så vi er fuldstændig enige på de strækninger.

Men er ordføreren så ikke enig i, at det er et klart minus i karakterbogen lige præcis til den region med Herlev Sygehus, at de ikke kan finde ud af det dér? Og når det så skaber bekymring, er det et klart minus i karakterbogen. Det tæller i hvert fald i den retning.

Kl. 17:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Julie Skovsby (S):

Nej, jeg mener, det er et klart minus til den her regering og Dansk Folkeparti. Altså, at indføre en meraktivitetspulje med et loft, hvor det er alt fra neglerodsoperationer til knæoperationer, man som patient kan kræve inden for en måned, betyder, at der overhovedet ikke er valgt nogen som helst prioritering. Vi Socialdemokrater siger: Vi ønsker det udvidede frie sygehusvalg for de livstruende sygdomme, sådan at vi kan begynde at prioritere i sundhedsvæsenet. Der er brug for, at der bliver prioriteret, for ellers ender det med, at udgifterne fuldstændig overstiger, hvad vores samfund har råd til.

Jeg kan ikke lade være med lige at sige til hr. Erling Bonnesen, at der må sidde nogle Venstrefolk rundtomkring i landet og rundtomkring i regionerne, tidligere amtsrådspolitikere, og undre sig over, hvad det er, der sker med partiet Venstre og deres holdning til det regionale demokrati.

Kl. 17:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Christian H. Hansen for en kort bemærkning.

Kl. 17:59

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det. Nu kunne jeg jo forstå på fru Julie Skovsby, at en af anklagerne lidt gik på, at den nuværende regering ikke bevilgede penge nok til regionerne; det var derfor, vi havde problemerne. Sådan kan man jo altid stille det op og sige, at hvis der ikke kommer nok penge, går det ikke. Det er også forståeligt nok.

Skal det så forstås på den måde, at uanset hvordan det går i regionerne fremover, så vil de, hvis Socialdemokratiet kommer til magten, få alle de penge, de peger på? Altså, hvis man siger, at de det ene år skal bruge 1 mia. kr. ekstra og så kommer det næste år og siger, at de nok skal bruge 2 mia. kr. ekstra, så kan man være sikker på, at så får regionen også bare 2 mia. kr., for det, det handler om, er bare, at de får penge nok, og det problem løser Socialdemokratiet. Er det rigtigt forstået?

Kl. 18:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:00

Julie Skovsby (S):

Tak for spørgsmålet fra hr. Christian H. Hansen. Det er rigtig godt at se hr. Christian H. Hansen her i salen. At problemet skulle være, at der ikke bliver bevilget penge nok, mener jeg rent faktisk ikke. Jeg mener, at det, som er problemet for regeringen og Dansk Folkeparti, er, at man ikke går ind og tager nogle politiske valg i sundhedsvæsenet, at man siger, at vi kan få både mange, mange flere behandlinger og skattelettelser. Vi mener, at man bliver nødt til at prioritere og spørge, om det er alle behandlinger, folk skal til inden for en måned. Gælder det også neglerodsoperationer? Gælder det knæoperationer? Eller skulle man sige, at vi, i stedet for at vi har det her loft, der betyder, at sundhedspersonalet bliver fyret, ønsker, at når det gælder livstruende sygdomme, skal man til med det samme, og dér skal ikke være noget loft, der gør, at der bliver fyret sundhedspersonale.

Kl. 18:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 18:01

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for svaret. Det næste spørgsmål er så: Vil Socialdemokratiet medvirke til, at man går ind og kigger på en helt anden problematik, nemlig at få nedbrudt nogle faggrænser og få kigget på, om der er for meget administration på de enkelte sygehuse, og ad den vej løse problemerne, ligesom vi så det for nogle år siden på Odense Universitetshospital, tror jeg det var, hvor de selv gik ind og kiggede på faggrænser, selv gik ind og kiggede på det administrative? På den måde skabte man faktisk mulighed for, at der blev behandlet endnu flere patienter inden for de økonomiske rammer, der var. Jeg tror endda, at man havde lidt penge i overskud.

Det ville jo være lykkeligt, hvis tilfældet var, at man fra sundhedsvæsenets side en dag kom og sagde: Nu har vi gjort det så godt, at alle bliver behandlet, og nu har vi faktisk nogle penge, vi kan give til ministeren. En sådan situation ville en minister drømme om, tror jeg. Vil Socialdemokratiet være med til, at man får kigget på det administrative og på faggrænser?

Kl. 18:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:02

Julie Skovsby (S):

Ja. Til det spørgsmål fra hr. Christian H. Hansen kan jeg svare positivt ja. Jeg vil meget gerne være med til, at vi går ind og får kigget på faggrænserne – jeg mener, det er yderst nødvendigt – og også, at vi får kigget på: Hvad er der af administrative byrder for sundhedspersonalet? Hvor kan vi få fjernet arbejdet fra det administrative og få det flyttet over til nogle varme hænder? Det er det, det handler om.

Kl. 18:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Den næste er hr. Henrik Brodersen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 18:03

(Ordfører)

Henrik Brodersen (DF):

Jeg skal starte med at sige, at vores ordfører på området ikke kan være til stede grundet lykkelige omstændigheder i det lille hjem ovre i Jylland, og derfor er det så mig, der skal forfægte Dansk Folkepartis synspunkter.

Med B 118 er der jo en anledning til igen at få snakket om regionernes fremtid, og som jeg ser det, er den temmelig dyster. Vi fra Dansk Folkeparti har jo aldrig været vilde med tanken om det tredje led, netop regionerne, men det var kompromiset dengang, og det må vi så leve med. Vi skal nok bidrage positivt, så længe der er flertal for at beholde regionerne, vi skal nok stille nogle gode kandidater op, vi skal såmænd også nok få valgt nogle gode medlemmer, og vi skal arbejde hver evig eneste dag på at finde de gode løsninger for borgerne rundtomkring i regionerne. Og vi skal såmænd også nok tage slæbet, når de på et tidspunkt skal afvikles.

Regionerne har ikke noget tilhørsforhold i befolkningen, selv om de har hele sygehusområdet, miljøet og lidt uddannelse som arbejdsområde. De har ikke selv skatteudskrivning – og det skal de heller ikke have – men de forvalter altså et beløb på et sted mellem 90 og 100 mia. kr.

Hvis man afholdt valg til regionsrådene alene, forlyder det, at selv om danskerne er rigtig gode til at gå til valg, så ville stemme-procenten ligge et sted mellem 15 og 20, og det bekræfter jo det synspunkt, at folk er fuldstændig ligeglade med, hvad arbejdsområdet er, eksempelvis på sygehusområdet, bare det virker den dag, hvor de har brug for det.

Så vi mener simpelt hen ikke, at de har deres berettigelse, og vi mener heller ikke, at de har leveret varen. Og til dem, der vil give regionerne mere kompetence, vil jeg bare sige: Glem det; det giver ikke nogen mening, det har ikke nogen gang på jorden. Og jeg vil også bare spørge: Hvorfor i alverden skulle man nu det? Vi har ligesom Liberal Alliance den opfattelse, at det er et fordyrende led, som vi lige så godt kunne undvære. Vi kunne lægge sygehusene over i statens regi og resten i kommunerne eller en anden fordelingsnøgle. Så jeg vil opfordre regeringen til at få en snak og en dialog om: Hvor er det egentlig, vi kunne lande den? Kommunerne har en størrelse nu og et samarbejde over kommunegrænserne, der gør, at de sagtens ville kunne løse opgaverne, og de har jo allerede genoptræning og forebyggelse på sundhedsområdet.

Så vi er helt positive over for at være med til at aflive regionerne inden udgangen af den her valgperiode. Vi skal nok aflive dem på en human måde, sådan at alle lander på benene. Derfor siger vi ja tak til R 118

Kl. 18:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Christian H. Hansen for en kort bemærkning.

Kl. 18:05

Christian H. Hansen (UFG):

Jeg har et ganske kort spørgsmål, som bare går på, om det er rigtigt, at Dansk Folkeparti er med i den reform, som står bag regionerne.

Kl. 18:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:05

Henrik Brodersen (DF):

Ja, det kan jeg kun bekræfte. Som jeg sagde før, var det kompromiset dengang, og det må vi så leve med, indtil der kommer en anden løsning.

Kl. 18:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 18:06

Christian H. Hansen (UFG):

Et ganske kort spørgsmål: Hvor lang tid er det siden, at den reform blev lavet?

Kl. 18:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:06

Henrik Brodersen (DF):

Det ved hr. Christian H. Hansen lige så godt som jeg. Det er nogle ganske få år siden, og vi gjorde det som et led i reformen, netop fordi kommunerne skulle have en vis størrelse. At der så kom det her ekstra led på, var, som jeg sagde før, kompromiset dengang. Det har vi så efterlevet, og vi arbejder positivt hver dag i det fordyrende led, som hedder regionerne.

Kl. 18:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 18:06

Julie Skovsby (S):

Eftersom vi har en regering, der sammen med Dansk Folkeparti skubber det politiske ansvar nedad til regionerne og i den sidste ende ned til den enkelte læge og sygeplejerske og social- og sundhedsassistent på afdelingerne, kan jeg ikke lade være med at tænke på, hvad Dansk Folkeparti vil sige til det, når vi ser nulvækst som en realitet ude i kommunerne og de også skal spare, eventuelt fyre borgernært personale. Vil man så også sige: Nedlæg kommunerne, væk med dem, og så har vi løst alle problemerne?

Kl. 18:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:07

Henrik Brodersen (DF):

Som jeg også sagde til den tidligere spørger, var vi positivt indstillet på, at kommunerne skulle have en vis størrelse, så de netop kunne tackle problemet. Jeg mener ikke, at det på nogen måde har sin gang på jorden at sige: Hvad så? Skal de så også nedlægges, eller har de ikke mulighed for at løse det? Jeg mener netop, at de opgaver, der i dag er på tre led, lige så godt kan løses på to, og det tror jeg bestemt ikke det bliver dyrere af.

Kl. 18:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 18:07

Julie Skovsby (S):

Jeg tror ikke, det giver nogen mening at snakke om kommunalt selvstyre, når vi taler om regionerne, men det gør det da trods alt stadig væk i kommunerne. Det kommunale selvstyre er ved at blive meget, meget voldsomt udhulet, og med nulvækst i kommunerne kommer vi til at se store besparelser. Kan ordføreren afvise, at Dansk Folkeparti ikke, når vi begynder at se, hvad konsekvenserne af regeringens og Dansk Folkepartis skattelettelser virkelig er ude i kommunerne, ude i forbindelse med den borgernære service, blot vil gå ud og sige: Nedlæg kommunerne, og vi løser det hele?

Kl. 18:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:08

Henrik Brodersen (DF):

Nu kan det godt være, at jeg ikke har forstået spørgsmålet, men jeg synes ikke, at det giver nogen mening at sammenligne, at borgerne skulle få flere penge i lommerne, som de frit kan bruge af lige præcis, som de vil , med at nedlægge kommunerne. Vi er bare politisk uenige om, hvorvidt vi skal have to eller tre led. Vi har bare peget på, at vi ser, at der er mere perspektiv i at have to led i det administrative arbejde frem for de nuværende tre led.

Kl. 18:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Flemming Bonne som ordfører for SF.

Kl. 18:09

(Ordfører)

Flemming Bonne (SF):

En nedlæggelse af regionerne er ikke en del af SF's dagsorden. Vi ønsker udvikling af det danske decentrale demokrati. En nedlæggelse vil forringe det regionale demokrati og den regionale nærhed. Hvis staten kommer til at stå for regionernes opgaver, vil der være tale om yderligere en voldsom centralisering, hvor Christiansborg i endnu højere grad kommer til at diktere alt.

I SF synes vi f.eks., at borgerne og politikerne i Vestjylland selv skal have bøvlet og udfordringerne med, om det nye sygehus skal ligge i Gødstrup eller i Aulum. Resten af deres sygehusstruktur skal de også selv have lov til at bokse med. Det behøver vi ikke at diktere herindefra

Der er brug for, at regering og Folketing respekterer det regionale selvstyre – i gåseøjne. Det var derfor også pinligt at se, hvordan de seneste finanslovforhandlinger endte i en diskussion om en konkret sygehusplacering. Det var heller ikke kønt at opleve en statsminister i en presset situation underløbe sin egen kommunalreform med sine indirekte trusler om statslig overtagelse af sygehusene. Men et statsligt sygehusvæsen, som vil blive en konsekvens af regionernes nedlæggelse, vil formentlig også blive en fordyrelse, fordi der simpelt hen ikke er nogen internationale erfaringer, der tyder på, at et statsligt og for så vidt heller ikke et privat sundhedsvæsen er billigere eller bedre.

Derudover synes jeg egentlig også, at det er lidt mærkeligt, at man nu vil nedlægge en rimelig succes, der i de første 5 år af sin levetid de facto har holdt sig pænt inden for de økonomiske rammer, som regering og Folketing har udstukket, samtidig med at de stort set har levet op til de målsætninger på behandlingsområdet, som regering og Folketing har udstukket.

Jeg ved så godt, at man for tiden slås med nogle besparelser og deraf følgende fyringer på en række sygehuse, men det skyldes udelukkende, at man har sat sygehusene i en helt umulig situation, hvor styringen er præget af to helt modsatrettede hensyn, nemlig rammestyring over for efterspørgselsstyring. Det er at blæse og have mel i munden på samme tid, og det går ikke. Men det skyldes også, at man ikke vil betale, hvad det koster at skabe verdens bedste offentlige sygehusvæsen. I stedet har man ifølge Statsrevisorerne smidt et milliardbeløb ud for at skubbe liv i private behandlingstilbud.

I SF synes vi, at vi i stedet for skulle give regionerne noget arbejdsro og måske gøre dem lidt mere fri, så de selv kan tilrettelægge deres arbejde og udvalgsstruktur. Det behøver vi ikke blande os i herinde på Christiansborg. Vi tror, at de derude selv har bedre forstand på det. Regionerne fungerer desværre alt for ofte som regeringens syndebuk, når noget går galt i sundhedsvæsenet. Det hylekor gider vi ikke deltage i. Så herfra: nej til forslaget.

Kl. 18:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Henrik Rasmussen som ordfører for De Konservative.

Kl. 18:13

(Ordfører)

Henrik Rasmussen (KF):

Det Konservative Folkeparti kan ikke stemme for dette beslutningsforslag, selv om vi også gerne så regionerne nedlagt. Men der ligger et forlig på dette område, og det har vi naturligvis tænkt os at holde.

Der er nu gået ca. 4 år, siden vi var igennem vel nok Danmarks største fusion, nemlig kommunalreformen. Rigtig mange ting er gået godt. F.eks. er samarbejdet mellem kommunerne og regionerne blevet væsentlig bedre, end da man havde amterne. Andre ting skal forventelig have tid til at falde på plads for regionerne, heriblandt åbenbart også økonomistyringen. Det er da også med baggrund i denne dårlige økonomistyring, at dette forslag om nedlæggelse af regionerne fremsættes, hvorfor det foreslås alternativt, at regionernes opgave skal fordeles mellem kommunerne og staten for at få en klar ansvarsfordeling.

Jeg mener, at ansvaret for regionernes opgave og den nu kendte dårlige økonomiske styring er helt klar: Ansvaret ligger i regionerne. Regionerne har måttet erfare og erkende, at regionernes økonomi ikke kan topstyres fra centralt hold. Der skal være tæt styring på de enkelte sygehuse for at kunne drive hovedopgaven, nemlig at drive effektive sygehuse.

Politisk skal der tages ansvar. Der skal budgetteres efter nye principper, hvor regionerne må affinde sig med, at de ikke er skatteud-

skrivende som tidligere. Regionerne bør lære, at nærhed er et nøgleord. Når man f.eks. satser på produktivitet, skal man også vide, om man har det rette personale og ikke har mennesker ansat, som man reelt ikke har brug for.

Regionernes politiske ledelser må også se i øjnene, at regionerne ikke blot er en videreførelse af de gamle amter. Derfor skal styringen, hele målsætningen og opgaveløsningen også være anderledes end tidligere for at gøre vores sygehusvæsen mere effektivt og for at få mest muligt ud af de rigtig mange ressourcer, som der rådes over. Derfor mener jeg, man burde give sygehusene selvstændige budgetter og gøre dem selvstændigt ansvarlige for disse, eventuelt med lokale bestyrelser.

Det undrer da også mig, når jeg hører fra Region Hovedstaden, at antallet af ubesatte stillinger svarer til det antal, der nu er afskediget. Så er der noget, der i mine ører overhovedet ikke hænger sammen. Så jeg vil opfordre regionerne til at tage deres ansvar seriøst og holde op med, hver gang der er problemer, at forsøge at kaste aben videre til regeringen, fordi man ikke er skatteudskrivende. Men derimod: Smøg ærmerne op, løs jeres opgave, så har regionerne masser af handlefrihed og råderum til at løse den hovedopgave.

Derfor mener Det Konservative Folkeparti, at regionerne skal nedlægges. Men i respekt for det forlig, der er, skal regionerne have en fair chance for at kunne nå at omstille sig til den nye opgave og naturligvis også kunne lære af de fejl, som der er gjort. Men der er heller ingen tvivl om, at regionerne har haft svært ved at omstille sig efter kommunalreformen, og derfor vil vi da også løbende følge regionernes udvikling og tage de nødvendige konsekvenser, såfremt man ikke ønsker at påtage sig opgaven at drive Danmarks største virksomhed, vores hospitaler.

Kl. 18:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 18:16

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er bare vedrørende spørgsmålet om forlig. Jeg er jo fuldstændig klar over, at Det Konservative Folkeparti dybest set er enig med Liberal Alliance i, at regionerne er en rigtig dårlig idé, og at de burde nedlægges i morgen, hvis man ellers kunne. Sådan har jeg også læst fru Lene Espersens ugebrev her for egentlig ikke så lang tid siden.

Derfor skal jeg bare spørge: Er det korrekt forstået, at det omtalte forlig består af tre partier, nemlig Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti? Og er det korrekt forstået, at både Dansk Folkeparti og De Konservative jo egentlig helst så regionerne nedlagt og Liberal Alliances forslag vedtaget?

Kl. 18:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:17

Henrik Rasmussen (KF):

Det er ikke korrekt, at vi gerne ser Liberal Alliances forslag vedtaget, for så havde vi naturligvis stemt for det. Men det er fuldstændig rigtigt, at vi gik til forhandlingerne med den tanke, at regionerne skulle nedlægges. Og når der ligger et forlig, er det klart, at vi i enighed skal gå ud og sige, at der nu skal laves om på den struktur.

Kl. 18:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 18:17

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Så vil jeg bare sige, at det ikke er længere siden end den 21. januar i år, at landets vicestatsminister var ude at sige, at det godt kunne være en god idé at nedlægge regionerne. Det er jo en fornuftig kvinde, er jeg sikker på at hr. Henrik Rasmussen og jeg er enige om. Og vi kan konstatere, at i den borgerlige del af Folketingssalen er både Dansk Folkeparti og Liberal Alliance enige med den konservative leder.

Så det er kun – hvis man kan tillade sig at sige det om landets største parti med statsministerposten i hænderne – Venstre, vi skal have overtalt. Så hvis vi kan overtale Venstre, er De Konservative parate – er det korrekt forstået? Så skal jeg lade være med at prøve at fedte mig til ekstra point, sådan at jeg kan få et ja fra hr. Henrik Rasmussen

Kl. 18:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:18

Henrik Rasmussen (KF):

Tak for et glimrende indlæg. Jeg vil sige, at nu er hr. Simon Emil Ammitzbøll jo også en fornuftig mand, og derfor er jeg ikke spor i tvivl om, at Liberal Alliance også kan forstå, at når man er i gang med en sundhedsreform m.v., må man jo lige afvente og sikre, at tingene også falder ordentligt til. For vi har ét formål i Det Konservative Folkeparti – jeg tror ikke, at det er langt fra Liberal Alliances – og det er, at det er patienterne, der er i fokus. At man i hvert fald får det bedre og får den behandling, man skal have, når man kommer ind på et sygehus, er kerneværdien for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 18:19

Lone Dybkjær (RV):

Tak. Jeg undrede mig en lille smule over en bemærkning fra hr. Henrik Rasmussen, som gik på, at han syntes, det var skandaløst eller noget i den retning, at antallet af ubesatte stillinger svarede til det antal, man skulle afskedige. Hvad har det med hinanden at gøre?

K1 18·10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:19

Henrik Rasmussen (KF):

Jeg synes i høj grad, det har noget at gøre med den styring, som der er. Det er åbenbart, fordi man er for langt fra de beslutninger, der træffes. Jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, når jeg hører fra Region Hovedstaden, at man har ledige stillinger, samtidig med at man fyrer medarbejdere. Det synes jeg lyder meget, meget mærkeligt i mine ører.

Kl. 18:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Lone Dybkjær.

Kl. 18:20

Lone Dybkjær (RV):

[Lydudfald] ... koster ledige stillinger jo ikke noget, så derfor kan jeg ikke helt se sammenhængen.

Kl. 18:20 Kl. 18:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:20

Henrik Rasmussen (KF):

Det er da i allerhøjeste grad et spørgsmål om dårlig planlægning så. For det er da et spørgsmål om, at højre hånd ikke ved, hvad venstre hånd udfører. Jeg synes hundrede procent, det er regionerne, der har et problem med det.

Kl. 18:20

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 18:20

Per Clausen (EL):

Men med hvilke penge skulle man aflønne de mennesker, som så skulle være i de ledige stillinger i stedet for at blive fyret fra de andre stillinger?

Kl. 18:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:20

Henrik Rasmussen (KF):

Igen kan jeg blot supplerende sige, at det vigtigste for Det Konservative Folkeparti er at sikre, at der kommer så mange patienter igennem hospitalssystemet som muligt. For os er det ikke et succeskriterium, hvor mange ansatte der er i den offentlige sektor eller i sygehusvæsenet. Succeskriteriet er, at de, der kommer ind og har brug for hospitalet, også i den sidste ende kommer ud og er glade og tilfredse – og helst raske, men det er der ingen garanti for.

Kl. 18:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen.

Kl. 18:21

Per Clausen (EL):

Nu valgte den konservative ordfører selvfølgelig at forfalde til de sætninger, som han havde øvet sig i at skulle sige, når han kom på glatis, og det er helt i orden. Men kan hr. Henrik Rasmussen ikke bare bekræfte, at argumentet om, at man har ubesatte stillinger, samtidig med at man fyrer folk, ikke siger noget som helst om, at regionerne ikke har styr på deres økonomi? De ville da have endnu mindre styr på deres økonomi, hvis de også havde besat de ubesatte stillinger, så de var nødt til at fyre dobbelt så mange.

Kl. 18:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 18:21

Henrik Rasmussen (KF):

Det har jeg altså meget svært ved at se. Jeg synes, at det hænger sammen og er proportionalt; det må jeg blankt erkende.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Må jeg gætte på, at det er fru Lone Dybkjær, der er ordfører for Det Radikale Venstre? Der stod et andet navn på listen, nemlig hr. Johs. Poulsen.

Kl. 18:22

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Ja, jeg er reserveordfører, om jeg så må sige, da mit partis ordfører ikke kan være til stede.

Jeg må sige, at jeg synes, det er en meget interessant problemstilling, hr. Henrik Rasmussen rejser her ved at sige, at hvis de stillinger nu havde været besat, havde økonomien været helt anderledes styrbar. Det hænger ligesom ikke sammen ud fra den måde, jeg lærte at regne på, men jeg indrømmer gerne, at det ligger flere år tilbage, end det gør for hr. Henrik Rasmussen.

Så sagde hr. Henrik Rasmussen også, at der skulle så mange igennem systemet som muligt. Det er jo sådan set præcis det, der har været problemet ... Nu er jeg godt klar over, at der hverken er en minister eller ordførere, der hører efter, hvad man står og siger her. Jeg har ellers sagt en hel del til hr. Henrik Rasmussen, men det kan være ligegyldigt; jeg kan godt forstå, at han er mere optaget af at tale med ministeren.

Men så vil jeg fortsætte med det, jeg var ved at sige om, at hr. Henrik Rasmussen sagde, at der skulle så mange igennem systemet som muligt. Hele problemet for Region Hovedstaden har jo været, at de tog flere igennem. De tog jo netop så mange igennem som muligt, og derved fik de nogle økonomiske problemer, fordi styringsformen er fuldstændig absurd. Jeg skal ikke gå dybere ind i regnestykker, for jeg tror, det overstiger mine pædagogiske evner at få hr. Henrik Rasmussen til at forstå de der regnestykker, som han selv var ude med, på en måde, så det hænger sammen.

Jeg skal sige, at Det Radikale Venstre er imod det her forslag. Det er ikke, fordi vi synes, at den her konstruktion er god. Tværtimod har jeg netop sagt, at vi ikke synes, at økonomistyringen overhovedet er den rigtige. Vi kan altid diskutere, hvad for en økonomistyring vi så skal have, men den her måde at tildele penge på gør det yderst vanskeligt at styre. Og det tror jeg sådan set også at den nye minister vil komme ind på, når han nu kommer dybere ind i sundhedsøkonomien og styringen af den, altså at det ikke er måden at få det til at lykkes på.

Det har ikke noget at gøre med en ideologisk diskussion om private hospitaler versus offentlige hospitaler eller sygehuse eller noget som helst med det. Det kan bare ikke nytte noget, at man tildeler på den facon, for så siger det sig selv, at det stort set er umuligt at styre – selvfølgelig ikke, hvis man bare snakkede om 5 kr., men nu snakker vi om 100 eller 80 mia. kr. eller noget i den størrelsesorden, og der skal der altså være en anden form for system end det, hvorefter man har tildelt pengene på, som det ser ud i øjeblikket.

Så vi er imod regionernes nedlæggelse. Jeg vil godt sige, at der selvfølgelig er en eller anden form for omkostninger ved, at man har et ekstra led, nemlig regionerne, hvilket Liberal Alliance er meget enig i, men man skal jo ikke bilde sig ind, at det ville blive gratis, bare fordi man lagde det herind. Og her tænker jeg slet ikke på, hvilke debatter man skulle have herinde, eller hvordan man overhovedet skulle nå det. For hvis regionerne blev nedlagt, kan jeg love og garantere for, at vi også skulle arbejde lørdag og søndag eller i hvert fald mandag herinde – kontinuerligt – og der var ikke noget med en sommerpause af den varighed, vi har nu.

Med så mange spørgsmål, som der allerede er i dag, hvor vi ikke har en smule direkte ansvar for det, der foregår i regionerne, men kun det overordnede ansvar, kan man jo godt se, hvad det ville føre til, hvis staten, dvs. Folketinget, så oven i købet blev blandet ind i ansvaret. Så alene af den grund synes jeg godt at man kan afvise det.

Men i øvrigt er det vores opfattelse i Det Radikale Venstre, at vi ikke skal gøre noget for at indskrænke antallet af de mennesker, der er involveret i de demokratiske processer, men tværtimod skal vi gøre noget for at inddrage så mange som muligt. Vi synes ikke, at vi har fundet den rigtige form med regionerne, men det er i hvert fald heller ikke den rigtige form at nedlægge dem. Der er i øvrigt også masser af ting, der foregår i staten, som tyder på, at det ikke bare ville gå galt her i Folketinget; her mener jeg, at man kan nævne adskillige statslige styringssystemer. Nu skal jeg ikke nævne noget om, hvordan det gik med politireformen, og jeg skal i hvert fald ikke afæske ministeren noget svar på det, men det er måske et meget godt eksempel på, at styringsformen ikke nødvendigvis bliver en succes bare ved at blive lagt ind i Folketinget. Og der kan være it-systemer og andre ting, som gør, at jeg synes, at man godt kan blive lidt afskrækket med hensyn til at samle det hele på ét sted.

Så Det Radikale Venstre er imod, og vi synes ikke, at der er nogen af de argumenter, der er kommet frem her under debatten, der overhovedet kan få os til at ændre opfattelse.

Kl. 18:26

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten, gætter jeg på.

Kl. 18:26

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Nu synes jeg ikke, at man skal kritisere mennesker, der måske har tilbragt deres tid i folkeskolen, mens den nuværende indenrigs- og sundhedsminister var undervisningsminister første gang, for ikke at have fået de samme regnekundskaber som os andre, der startede noget før. Jeg kan for god ordens skyld sige, at jeg var færdig med folkeskolen, før Ritt Bjerregaard blev undervisningsminister, så hende kan vi også tage med. Det var i de gode gamle dage, hvor man jo lærte alt det, man skulle – der var nu ganske mange, der ikke lærte det, men lad det nu være.

Jeg synes, at det blev meget tydeligt, hvad den her diskussion handler om, da vi hørte Venstres ordfører. Det handler om, at hvis regionerne bliver ved med at kritisere regeringen og ministrene, så bliver de nedlagt. Det handler sådan set ikke om, at der skulle være noget uorden i deres økonomi, for som det jo tydeligt er kommet frem her i debatten, kan staten på en række områder demonstrere meget mere uorden i sin økonomi, uden at nogen af den grund har foreslået politiet, militæret eller staten nedlagt.

Regionerne skal derimod i hvert fald lære én ting, og det er, at de ikke skal antyde, at der skulle være noget galt med den statslige sundhedspolitik, for det vil man ikke høre på – så påtager de sig ikke ansvaret.

Jeg vil faktisk sige, at det forholder sig omvendt. Hvis det var sådan, at de mennesker, der arbejder på sygehusene, og hvis det var sådan, at de mennesker, der sidder i regionsbestyrelserne, holdt op med at påpege de åbenlyse problemer, der er i statens sundhedspolitik og sygehuspolitik, så ville de svigte deres ansvar. Og så kunne det måske være værd at overveje, om de havde nogen eksistensberettigelse. Som det er nu, synes jeg, at det er en meget kedelig tendens, at man forsøger at få dem, der kritiserer, til at holde op med at kritisere ved at sige, at de kan blive nedlagt.

Det er jo trods alt sådan, og det har jeg da også hørt både statsministeren og den tidligere sundhedsminister erkende, at det er staten, der fastlægger de overordnede økonomiske rammer for sygehusene i Danmark. Det er ikke bare, ved at staten ned til den sidste decimal fastlægger, hvor mange penge de har, men staten beslutter også, hvilke muligheder de har for at prioritere.

Det er jo indlysende, at når man på den ene side har en ramme, som man skal holde sig inden for – også i forhold til den aktivitetspulje, der er afsat – og på den anden side i forhold til en relativt stor gruppe patienter ikke har nogen mulighed for at regulere, hvor stort et træk man har på sundhedsydelserne, er det ganske vanskeligt at administrere økonomien.

Man kan sige, at hvis det var den samme logik, der prægede det her, som den, der præger forholdet til de institutioner under staten, som har svært ved at håndtere økonomien, fordi de skal gennemføre store reformer og alt muligt andet, var der sådan set ingen tvivl om, at pengene ville komme rullende i en lind strøm. Men her har man altså sagt, at der skal være styr på økonomien. Det skal jeg sådan set ikke i udgangspunktet sige noget negativt om, men så er man i hvert fald nødt til at give regionerne mulighed for at styre økonomien. Og det har man i realitetens verden nu undergravet. Det er jo også derfor, at sundhedsøkonomerne, hvoraf nogle godt nok er så unge, at de sikkert har gået i folkeskolen, mens den nuværende indenrigs- og sundhedsministeren var undervisningsminister, siger, at det faktisk på mange måder er et ustyrligt system, vi har. Det synes jeg faktisk at man skulle tage med.

Det skal ikke være noget argument mod Liberal Alliances forslag, for de har jo ikke noget ansvar for – ikke ret meget i hvert fald – hvad regeringen går og foretager sig, og vel heller ikke så stor indflydelse på det, men pointen er, at vi i modsætning til Liberal Alliance ikke synes, at det er et problem, at der er mennesker, der er involveret i den politiske demokratiske proces.

Vi synes faktisk, at der er mange ting, der med fordel kunne ligge i regionerne, som i dag ligger andre steder. Det gælder både på miljøområdet og på en række andre områder, hvor man snakker om støtte til mindre grupper, som har store sociale problemer, helbredsmæssige problemer osv., hvor det faktisk fungerer rigtig skidt, fordi det er sendt ud i kommunerne – altså rigtig skidt for borgerne, for kommunerne er sådan set meget gode til at styre økonomien. Jeg har her for nylig hørt, at Brønderslev Kommune skal spare omkring 5 mio. kr. på anbringelse af børn, som er i en udsat situation. Det er jo et godt eksempel på, at de har styr på økonomien, selv om de måske ikke har styr på så meget andet.

Vores pointe er altså, at vi afviser det her forslag. Vi synes, at regionerne skulle have nogle større arbejdsfelter at beskæftige sig med, og så synes vi, at regionerne skulle have mulighed for at styre deres egen økonomi. Det tror vi i grunden også er godt for ansvarligheden.

Kl. 18:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Christian H. Hansen.

Kl. 18:31

(Privatist)

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det, hr. formand. Se, havde jeg været i den heldige situation, at jeg havde haft et stort sekretariat, som kunne hjælpe mig med at lave beslutningsforslag, havde jeg måske endda haft alverdens banker i ryggen, som kunne skyde penge ind, så jeg havde råd til at ansætte nogle folk, der kunne lave et beslutningsforslag, så kunne jeg godt have fundet på at lave det her.

Jeg synes faktisk, at det er et rigtig godt forslag. Hvis jeg skruer tiden lidt tilbage til, da man havde diskussionen om den reform, der har udmøntet alt det her, var jeg på det tidspunkt selv viceborgmester i noget, der hedder Karup Kommune ovre i Jylland. Da gik jeg ind for, at man i den kommune skulle have en folkeafstemning, om kommunen skulle lægges sammen med Viborg Kommune. Det gjorde jeg allerede dengang, fordi jeg sagde, at når det bliver så stort, kommer det alt for langt væk fra borgerne, og så bliver der serviceforringelser.

Der var mange, der grinede ad mig dengang, og det gik heller ikke så godt med min afstemning derovre. Jo, der var så nogle, der stemte det, jeg syntes de skulle, men flertal var der ikke. Når jeg kommer derover i dag eller hører fra folk derovre i dag, får de ikke slået græs i anlægget. Nu skal lyset slukkes i byen, ikke i Viborg, ikke i Bjerringbro, men ude i Karup skal det slukkes. Det skal det, fordi man nu mangler penge. Nu er det blevet så stort.

Når jeg ser debatten om eksempelvis Herlev Hospital, ser jeg en regionsformand, der står og siger: Jamen jeg har overhovedet ikke noget med det her at gøre, for jeg får bare ikke penge nok.

Det næste indslag er så en sundhedsminister, der siger, at det ikke passer. Regionsformanden får rigeligt med penge, men forstår bare ikke at forvalte dem.

De eneste, der ikke bliver hjulpet i den her situation, er de mennesker, der er ansat på Herlev Hospital. De mister stadig væk deres job. Borgerne får ikke den hjælp, som de skal have.

Så når jeg går ind for forslaget her, er det egentlig ikke så meget, fordi jeg tror på, at det sparer penge. Nu får vi at se, for jeg har stillet et spørgsmål til ministeren om, hvor mange penge man i det hele taget kan spare på det her. Det er ikke sikkert, man kan spare noget overhovedet. Det er egentlig heller ikke derfor, at jeg går ind for forslaget. Det er, fordi jeg vil være med til at redde menneskeliv. Det er, fordi jeg tror på, at hospitalerne skal lægges ind under staten. Jeg tror på, at den nye minister, vi har fået for området, er en minister, der kan træde i karakter og løse problemerne, hvis der er problemer i sundhedsvæsenet. Det kan man ikke ude i regionerne. Derfor skal regionerne nedlægges. Det handler om at redde menneskeliv, og det er min begrundelse for at støtte det her forslag et hundrede procent.

Kl. 18:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til hr. Christian H. Hansen. Så er det, må jeg tro, hr. Villum Christensen for Liberal Alliance som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 18:34

(Ordfører for forslagstillerne)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Lad mig tage tråden op fra den sidste ordfører. Jeg tror også, at jeg ville være langt mere tryg ved, at den nuværende meget stærke minister ville have langt større held med at få gennemført de nødvendige tiltag end de regionsråd, som vi oplever agere i den nuværende situation.

Når man lytter til debatten, kan man jo ikke lade være med at lægge mærke til en ting. Jeg tror ikke, at der var en eneste, der ikke havde problemer med den her struktur. Samtlige havde eksempler på noget, som var meget dårligt fungerende. Men de konklusioner, man drager af det, er jo forskellige. Det har vi hørt. Så vi har meget forskellige måleskalaer, når vi skal vurdere de her ting.

Socialdemokratiet påpegede meget rigtigt det fantastiske dilemma i, at hvis man er 40 pct. mere effektiv, får man en fyreseddel til gengæld – var det ikke sådan noget lignende? Så synes jeg jo netop, at man leverer det bedste argument for, at vi har en fejlagtig struktur. Det her er for så vidt ikke et spørgsmål om at spare nogle kroner. Det afgørende er, at vi har fået etableret en struktur, som gør det vanskeligere for os at agere hensigtsmæssigt.

SF opererede med begrebet succes, og så kom der i øvrigt en række fortrædeligheder bagefter. Her ser vi så også, at succeskriterierne jo er meget forskellige. Jeg kunne ikke svinge mig op til at bruge det begreb, vel vidende at der har været produktivitetsstigninger i sundhedssektoren, men det er altså på trods af strukturen, vil jeg sige. Det er jo ikke længe, man får lov at ligge i sygehussengen, før man bliver sendt hjem. Vi ved jo alle sammen, at der er et enormt produktivitetspres på sygehussektoren.

Venstre gik fantastisk meget op i de nye eksamensregler, som jeg kan forstå vi har fået i det danske samfund. Jeg har hørt om noget,

der hedder livslang læring, men jeg har ikke hørt om livslang eksamen. Det ville der ikke være ret mange uddannelsesinstitutioner der ville kunne have råd til, og jeg synes heller ikke, at vi skal have råd til det herinde, altså sige, at vi godt kan se, at det fungerer skidt, og tilsyneladende bliver det værre og værre, men vi har jo lavet et forlig, så derfor gør vi ikke noget. Det er næsten, ligesom når man argumenterer for, at der ikke er grund til at lave om på efterlønnen, for vi lavede jo et forlig i 2006, og det skal lige fungere først. Herre du milde gud, tænk hvis en virksomhed sagde sådan i dag: Jamen vi traf jo en beslutning i 2006, så den skal vi køre videre med. Så det er godt, at regeringen ikke er en virksomhed, der laver dippedutter. Så ville den dreje nøglen om, hvis man forlængede den argumentation. Og lidt af det samme hører jeg for så vidt her, altså at fordi man lavede et forlig – og så kigger jeg specielt på De Konservative, som jo er hamrende meget imod den her struktur – holder man fast. Så hvis folk skulle være en lille smule forvirret af debatten, hvis der er nogle, der holder ud og hører efter så langt henne på dagen/aftenen, så kan jeg godt forstå det.

Nu er der snakket meget kommunalreform, og det siger jo sig selv, at det er hele udgangspunktet for diskussionen. Jeg synes, det er interessant, at vi jo altså kan konstatere, at vi siden kommunalreformen har fået ikke mindre end 8.500 flere personer i administrative stillinger. Heraf er der 4.200 i kontorjob og i it-job.

Ud fra den kendsgerning kan man vel næppe sige, at kommunalreformen har givet den stordriftsfordel på det administrative område, som var et af de helt afgørende argumenter, da vi lavede kommunalreformen: stordrift, besparelser og væk med alle de her mange fedtlag.

I regionerne har vi været vidne til en nærmest bizar diskussion – vi har også hørt om det i dag – om, hvem der egentlig har ansvaret, når budgetterne skrider og der skal fyres personale. Hertil kommer, at vi har set en statsminister true med at nedlægge regionerne, hvis ikke de kan finde ud af det der med kuglerammen, mens regionerne er fortvivlede over at skulle leve op til statsligt fastsatte behandlingsgarantier med deraf følgende ekstraudgifter til privathospitaler, når de ikke kunne levere varen.

Den, der bestiller musikken, skal også betale, lød det så flot, da vi lavede den store kommunalreform. Jeg tror faktisk, det var statsministeren, der lancerede det her malende udtryk.

Kl. 18:39

Men regionerne blev solgt som politisk projekt i kampen om at få gennemført kommunesammenlægningerne eller for at få den nødvendige opbakning fra kommunerne.

Det er det, vi ser i dag, ikke bare omkring driften, men så sandelig også omkring de store anlægsinvesteringer. Efter vores opfattelse er det det rene roderi, når det handler om placering af ansvar og kompetence i denne del af den offentlige sektor. Og det er der vist heller ikke ret mange, der er uenig i.

Når man ikke kan udskrive skat, og når man ikke reelt kan prioritere mellem opgaverne – for det kan man reelt ikke, som hr. Per Clausen ganske rigtigt noterede sig – bliver det en tom politisk skal, vi får tilbage.

Vi går også ind for, at vi skal lægge tingene så langt ud som overhovedet muligt, men det kræver jo, at den politiske enhed, vi sætter til at røgte opgaven, får nogle meningsfyldte måder at arbejde på, og det gør man altså ikke, hvis ikke der er mulighed for at foretage en reel prioritering.

Man kan sige, at kommunerne på den ene side æder sig ind på regionerne og har fået en væsentlig indflydelse på regionernes aktiviteter, mens staten på den anden side til stadighed forfiner detailstyringen af regionernes virksomhed og æder sig ind på regionernes autonomi, også med store økonomiske konsekvenser til følge.

Vi synes ikke, det er rimeligt at være regionspolitiker under disse konditioner, og vi er overbevist om, at den manglende mulighed for reelt at placere et politisk ansvar er medvirkende til, at vi ser de tragiske budgetoverskridelser, hvor man som sagt i rigtig mange tilfælde også straffes for at være effektiv.

Men vi ved jo også godt, at det at lave reformer er en meget stor opgave, og jeg takker meget for – og det er vist næsten den eneste gang, jeg har gjort det, tror jeg, nej, det ved jeg ikke, det er ikke ret tit i hvert fald – at Dansk Folkeparti melder så soleklart ud, som tilfældet er. Jeg har forstået, at det er tretrinsstrukturen, man er meget, meget opmærksom på vi skal have gjort noget ved. Vi siger jo ikke, at vi skal spare, men hvorfor have tre led, når der nu er mulighed for at arrangere det i to? Vi har jo ikke sagt hvordan. Vi har sagt: Lad regeringen selv finde ud af, hvordan man konkret vil gøre det. Det er også vigtigt, at Strukturkommissionen jo ikke kom med den her løsning. Det var et kludetæppe, vi på en eller anden måde fik lavet. Så der er jo alle de dårligdomme, vi får ud af et kludetæppe eller et politisk forlig. Der har vi fået syn for sagen. Havde vi holdt os til nogle af eksperternes mere renlinjede modeller, tror jeg, at vi var sluppet langt bedre fra det.

Så synes jeg også, det er vigtigt, at vi har debatten i forhold til regionspolitikerne og dem, der arbejder i regionerne. Det er jo ikke sjoyt på en eller anden måde at være slået halvt ihjel, for det er egentlig det, man er, når en statsminister truer med, at hvis ikke man har orden på kuglerammen, så bliver man lukket. Det er ikke rimelige vilkår, og jeg synes egentlig, at når alt kommer til alt, er det godt, at vi får diskussionen. Selv om den måske ikke går vores vej, er det godt for de implicerede parter, og det er godt for interessenterne omkring regionerne, at man ved, hvad man har at rette sig efter. Jeg kunne forstå på ministeren, at vi altså ikke får den her diskussion med den konsekvens, at vi nedlægger regionerne i den her valgperiode. Så kan man sige, at så langt, så godt. Men det ændrer ikke ved den omstændighed, at jeg er sikker på, at på et eller andet tidspunkt vil vi få nedlagt regionerne. Det er ikke en rigtig måde. Jeg tror ikke, man kan finde en organisationsbog nogen steder, uanset hvor man leder i den store verden, som vil pege på, at det her skulle være den rigtige måde at drive politik på. Det er en form for et misfoster, som vi skal af med.

Jeg vil så blot sige, at kan vi ikke få det i den her periode, så kan vi forhåbentlig få det inddraget i valgkampen, så vi kan træffe den vigtige beslutning allerede tidligt efter det næste valg.

Kl. 18:44

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 113: Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en jordbruger-

fond.
Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 27.01.2010).

Kl. 18:44

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Forhandlingen er åbnet. Fødevareministeren.

Kl. 18:44

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Tak. Da jeg læste dette beslutningsforslag, kom jeg faktisk til at tænke på, hvor forskellige vores ideologier egentlig er her i Folketinget. Jeg læste engang en definition på liberalisme, som siger, at det er, når en landmand, der har to køer, sælger den ene for at købe en tyr, mens kommunisme er, når staten tager begge køer og giver alle lidt mælk. Med B 113 er det ikke køerne, Enhedslisten vil inddrage, det er selve landbrugene. I forslaget foreslås det, at: »flere landbrug overgår fra privat til offentligt ejerskab, for at sikre en demokratisk styret produktion af økologiske produkter«. Med andre ord skal staten eje landbrugene og bestemme, hvad der skal dyrkes, og hvordan. Landmanden, som man kan sige bogstavelig talt har fingrene i jorden, får ikke lov til at bestemme disse ting selv. Forbrugernes valg af ét produkt frem for et andet er åbenbart ikke det, der skal bestemme landmandens valg.

Jeg kan forsikre alle om, at det ikke er min ideologi, at staten skal eje produktionsejendomme og produktionsjord. Det er efter min mening ikke en statslig opgave. Enhedslisten vil med en statslig jordbrugerfond opkøbe konkursramte brug og i øvrigt modvirke udviklingen mod større landbrug, som der står i forslaget. Der er sådan set problemer med begge dele. Jeg vil faktisk gerne være med til at forbedre rammevilkårene for dansk landbrug. Ideelt set bør det ikke være mere vanskeligt at drive landbrug i Danmark end i andre EUlande, men at opkøbe landbrug, der ikke kan klare sig, mener jeg ikke er løsningen, tværtimod.

Med hensyn til Enhedslistens modvilje mod større landbrug kan jeg oplyse, at landbrug uanset størrelse, naturligvis skal overholde gældende miljøkrav. Vi kan være stolte af, at danske landbrug er nogle af de mest effektive i verden, samtidig med at de lever op til høje krav med hensyn til miljø og dyrevelfærd. At forsøge at statsstyre landbruget er ikke en måde at forbedre miljøet på, og det er for os at se heller ikke en måde at få mere økologi på. Økologi kan bidrage til bedre miljø, natur og dyrevelfærd, og det går godt for økologien i Danmark. Men det går godt, fordi forbrugerne gerne vil købe økologisk, og det går godt, fordi der udvikles bedre og flere nye produkter, fordi markedet driver økologien frem.

I de seneste år har der vist sig en markant markedsdrevet interesse for omlægning til økologisk jordbrugsproduktion. I 2007 var der ca. 150.000 ha økologisk dyrkede arealer, og i 2007, 2008 og 2009 er der sket en tilvækst i de økologiske arealer, så der ved udgangen af 2009 er 180.000 ha. Aftalen »Grøn Vækst«, som regeringen og Dansk Folkeparti indgik i juli 2009, skal sikre, at et højt niveau af miljø-, natur- og klimabeskyttelse går hånd i hånd med en moderne og konkurrencedygtig landbrugsproduktion. Økologi er også en vigtig del af »Grøn Vækst«-aftalen. Regeringen og Dansk Folkeparti vil fortsat understøtte omlægningen til økologi. I alt er der afsat 2,4 mia. kr. til økologi i de næste 6 år. I perioden fra 2010 til 2020 er der skabt rum til en årlig vækst på 18.000 ha, i alt 198.000 ha. Dermed er der mulighed for, at det økologiske areal kan stige til ca. 380.000 ha, altså mere end en fordobling af det areal, vi har i dag.

Vi vil udvide rammerne for det arealbaserede tilskud, omlægningstilskuddet og det miljøbetingede tilskud, så de kan understøtte den årlige vækst i de økologiske arealer på ca. 18.000 ha om året. Vi vil også løbende justere tilskudssatserne, så de matcher markedsudviklingen. Vi vil lave omlægningstjek hos konventionelle landmænd for at fremme omlægning til økologisk drift, og vi vil give tilskud til at nedsætte erfa-grupper, som skal fremme nyetablering samt omlægning til økologisk drift.

Med »Grøn Vækst« investeres der i alt 13,5 mia. kr. frem mod 2015. Planen skal sikre, at Danmark fuldt ud lever op til sine miljøforpligtelser og samtidig styrker vækst og beskæftigelse. »Grøn Vækst« og en løbende vurdering af rammevilkårene for landbruget er efter min mening den bedste måde at sikre både dansk landbrug og dansk miljø og natur for fremtiden. Ideologiske tiltag, der bringer minder frem om hedengangne tider i Sovjetunionen, er for mig at se at kigge tilbage og ikke frem. Uanset hvor meget mælk, økologisk eller ej, Enhedslisten lover mig, tror jeg, landmanden foretrækker selv at vælge sin produktion ud fra de givne vilkår, og jeg synes, vi skal lade dem, der har forstand på det, om at producere mælken. Så nej, regeringen kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 18:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 18:50

Per Clausen (EL):

Nu synes jeg alligevel, det er lidt sjovt, at fødevareministeren sådan afslutter med, at han ikke bryder sig om ideologi, efter at vi har fået dette skoleridt i liberalistisk tænkning.

Men der er to ting, jeg gerne vil spørge fødevareministeren om. Den ene er, om ikke det er rigtigt, at miljøvismændene sådan set meget klart siger: Den såkaldte »Grøn Vækst« fører til mere forurening. Det er ministeren selvfølgelig uenig med dem i, fordi hvilken forstand har de på det, men de siger det ikke desto mindre. Den anden er: Er det sådan, at fødevareministeren mener, at det giver landmanden større selvbestemmelse, at hans jord ejes af den finansielle sektor, eller at hans jord ejes af en kapitalfond, end det at han forpagter jorden af staten? Det synes jeg er svært at forstå.

Kl. 18:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 18:50

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Hvis vi skal starte med ideologier, holder vi også meget af ideologier. Hr. Per Clausen og jeg er bare ikke enige om ideologierne. Jeg tror, at det er det bedste, man kan sige om det.

Omkring økonomerne mener jeg, at når man sammenligner dansk landbrugs miljøbelastning med andre erhverv i Danmark, er det lidt som at sammenligne æbler med pærer. Jeg synes, at hvis man skal sammenligne dansk landbrug og dets belastning, skal man sammenligne det med landbrugene i landene omkring os. Der synes jeg absolut godt at vi kan være indsatsen bekendt. Der er jo altså den forskel, at landbruget producerer ude i det åbne land, og en række andre virksomheder producerer i lukkede rør og kar.

Endelig: Ja, så tror jeg, at det er bedre at lade de finansielle systemer sammen med den fagligt uddannede landmand vurdere i forhold til markedet, hvad det er, der skal produceres på de her arealer. Jeg har bestemt et ønske om, at flere og flere også vil vælge at producere økologisk under de rammer.

Kl. 18:51

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 18:52

Per Clausen (EL):

Men vi er jo i hvert fald så enige om, at diskussionen ikke handler om, hvorvidt landmanden selv skal eje sin jord. Det er overhovedet ikke relevant. Enten skylder han alle pengene plus noget ekstra væk til den finansielle sektor, eller også er det et aktieselskab eller en kapitalfond, der i fremtiden kommer til at eje jorden. Det er fødevareministerens plan for landbruget fremover.

Alternativet er så, at man kan sige, at man forpagter det af det offentlige. Jeg har ærlig talt lidt svært ved at se, at det skulle være bedre at være afhængig af den finansielle sektor, afhængig af en kapitalfonds ønske om maksimale overskud, end at være afhængig af, at man forpagter jorden på nogle vilkår, som handler om, at man skal sikre miljø og økologi fremover.

Kl. 18:52

Formanden:

Ministeren.

Kl. 18:52

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

De ændringer, vi snakker om i landbrugsloven, er ændringer, som for langt den største part vil handle om et tilbud mere om finansiering. Jeg tror stadig væk, at selvejet vil være en stærk og væsentlig del af ejerskabet i dansk landbrug, men det her giver en ny mulighed

Med hensyn til, om det er demokratiet, der skal vælge, hvad der skal dyrkes i Danmark, eller det er den faglige landmand, som selvfølgelig er afhængige af at træffe nogle valg, så han kan låne penge af investorer, der holder jeg mig stadig væk til, at hvis han viser, at han er dygtig, hvis han kan skabe et overskud, så er der også en mulighed for at låne de nødvendige penge. Det tror jeg mere på. Jeg hører til dem, der siger, at vi sætter nogle rammer, vi sætter nogle vilkår for alle landbrug, og inden for de rammer er det landmanden, der selv lægger sin produktion an.

Kl. 18:53

Formanden:

Så er det hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 18:53

Kristen Touborg (SF):

Tak. Den nyudnævnte fødevareminister snakker længe og varmt om en øget økologisk produktion, og målet er jeg fuldstændig enig i.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt til midlerne: Tror ministeren virkelig på, at vi når de resultater, som der ganske vist er skabt rammer for, når man ikke vil afsætte mere til omlægningsstøtte? Der er vel ikke rigtig noget, der tyder på, at vi kommer til at få omlægning i den fart, som ministeren egentlig ønsker, hvis man ikke går ind og også kigger på omlægningsstøtten? Er det noget, ministeren overvejer? Jeg ved, at den tidligere minister ikke overvejede det, men det kunne jo være, at Venstre var blevet klogere i mellemtiden.

Kl. 18:54

Formanden:

Ministeren.

K1 18:54

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Som jeg sagde, er der flere penge til anlægsstøtte. Der er sat flere penge af, det vil sige, at der er plads til at udvide antallet af hektarer. Jeg sagde også, at med hensyn til de punkter, vi vil, vil vi løbende vurdere støttens størrelse pr. hektar. Vi mener ikke for nuværende, at vi skal ændre på den. Vi er lidt nervøse for, hvis en højere støtte er med til at presse et marked yderligere. Vi vil gerne, at den produktion, der bliver hjulpet i gang, er der også en markedsmæssig afsætning for. Det er den balance, vi vil vurdere, og som vi mener er vigtig.

Kl. 18:55

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 18:55

Kristen Touborg (SF):

Jeg synes ikke helt, jeg fik svar på det, jeg spurgte om. Jeg er godt med på, at der er rammer til, at man kan udvide. Problemet er bare, så vidt jeg kan se, at hvis man ikke vil gå ind og give en større – og det er jo ikke støtte generelt – omlægningsstøtte for at få flere med på den økologiske vogn, tror ministeren så virkelig på, at vi vil se den store stigning i den økologiske omlægning, som ministeren faktisk lægger op til at man gerne vil se? Er det virkelig ministerens opfattelse, at det vil komme?

Kl. 18:55

Formanden:

Ministeren.

Kl. 18:55

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Jeg tror, at både hr. Kristen Touborg og jeg godt ved, at det er lidt farligt at stå her og komme med nogle helt faste bud på, hvordan markedet ser ud for fødevarer, og hvad priserne på fødevarer er om 1 eller 2 år med det, der nu har været oplevet i den sektor inden for de sidste 2 år.

Jeg skal love, at vi vil følge det her nøje. Jeg ved godt, at det er en ambitiøs plan, der er lagt her, men vi vil følge nøje, hvordan den udvikler sig.

Kl. 18:56

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 18:56

Bente Dahl (RV):

Tak for det. Jeg vil gerne fortsætte lidt i samme bane. Jeg hørte ministeren sige, at økologien skal fremmes. Men jeg hørte også ministeren sige, at det er markedet, som skal drive økologien frem. Så vil jeg gerne spørge ministeren, om han mener, at markedskræfterne er de helt ideelle, og mener ministeren, at det skal være den eneste drivkraft, når vi nu gerne vil fremme økologien?

Kl. 18:56

Formanden :

Ministeren.

Kl. 18:56

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Ved siden af markedet vil vi gerne være med til at promovere og gerne være med til fortsat at udvikle de økologiske produkter. Jeg tror, det er noget af det, der har været med til, at man også går ind på convenience markedet, og at man kigger endnu nærmere på, hvad der er af eksportmuligheder for økologiske produkter. Det vil vi gerne være med til at understøtte.

Men fru Bente Dahl har ret, når hun siger, at vores holdning er, at vi er nervøse for at presse en stor produktion frem, der ikke er et marked for. Derfor vil vi sikre, at det her skal være markedsdrevet.

Kl. 18:57

Formanden:

Fru Bente Dahl.

Kl. 18:57

Bente Dahl (RV):

Det fører mig så til næste spørgsmål. Ministeren siger »ved siden af markedet«, og så vil jeg gerne høre, hvordan de forskellige redskaber skal vægtes. Jeg hører stadig ministeren vægte markedet som det altafgørende, og når vi nu ser, hvordan markedskræfterne har ført os ind i en finanskrise, som jo da ikke er særlig god, så kan det vel ikke være det eneste. Hvordan vægter ministeren de forskellige redskaber og forskellige virkemidler?

Kl. 18:57

Formanden:

Ministeren.

Kl. 18:57

Fødevareministeren (Henrik Høegh):

Jeg kan i hvert fald umiddelbart glæde mig over, at den her finanskrise, som for en lang række produkter har haft en effekt på købekraften eller i hvert fald på lysten til at købe, ikke har haft så stor en effekt på økologiske produkter, for der har markedet faktisk båret bedre igennem end for fladskærme og mange andre ting. Så jeg kan kun glæde mig over, at markedet virkelig har reageret positivt for økologisk produktion.

Kl. 18:58

Formanden:

Tak til fødevareministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så går vi til ordførerrækken, og den første ordfører bliver hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre.

Kl. 18:58

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

I forlængelse af, hvad fødevareministeren sagde, kan jeg selvfølgelig også konstatere, at der bestemt er forskellige ideologier i Folketinget, det viser det her beslutningsforslag i al sin tydelighed. Der er os, som er liberale, og så er der dem, som kan bakke op om et i mine øjne absurd forslag som det her.

Enhedslisten ønsker altså, at staten skal oprette en fond, der overtager landbrugene. Staten skal altså sætte rammer for, hvad og hvor meget der skal produceres, og kun i nogle tilfælde kan den hidtidige ejer fortsætte som forpagter af jorden. Forslaget skal desuden modvirke, at vi får større og vel dermed også mere konkurrencedygtige landbrug. Det minder mig i høj grad om tidligere tiders kommunistiske politik. Der var femårsplaner, hvor staten planlagde produktionen. Det virkede ikke dengang, og lad mig understrege, at det gør det heller ikke den dag i dag.

Hvis der er nogen, der skal bestemme, hvor meget der skal produceres, så er det vel i bund og grund landmændene selv. De skal have frihed til at bestemme over deres egen jord, og de skal have lov til at bestemme størrelsen af deres egen produktion. Den beslutning skal jo selvfølgelig ses i lyset af vilkårene på markedet, den skal ikke dikteres af staten.

Der bliver også talt om økologi, og økologi er ganske udmærket. Det er ganske godt. Det synes danskerne også. De viser, at de køber økologiske varer. Men at danskerne skal tvinges til at købe økologiske varer er måske nok lige at gå en kende for langt. Det må da være den enkelte forbruger, der træffer valget, og derfor er det selvfølgelig også i høj grad op til markedet at sikre en fremgang for økologiske produkter. Vi skal gøre det lettere at omstille til økologi, og vi

kan fremme økologi, men ligefrem at tvinge det frem er ikke vores tilgang i Venstre.

I Venstre ønsker vi ikke at statsstyre landbruget, og vi vil ikke fratage landmændene hverken deres jord eller deres job. Det er sikkert i god tråd med marxistisk tankegang, at staten overtager produktionsmidlerne, herunder altså også landbrugets jord. Det har historien med al tydelighed vist bestemt ikke er nogen farbar vej. Det gik galt i Sovjetunionen og i Østeuropa. Det skulle man vel et eller andet sted forvente gjorde indtryk også på danske socialister, men det gør det så åbenbart ikke.

Så hverken ideologisk eller med virkelighedens erfaringer kan man overbevise Venstre om, at det her forslag kan bringe noget som helst godt med sig, så vi afviser det fra Venstres side.

Kl. 19:01

Formanden:

Der er ønsker om korte bemærkninger. Først er det hr. Per Clausen.

1. 19:0

Per Clausen (EL):

Nu er hr. Torsten Schack Pedersen jo en yngre mand, og derfor tilgiver jeg gerne, at hans kritik af de tidligere østeuropæiske lande slet ikke er omfattende nok og ikke baseret på viden nok. Det er sådan set helt i orden. Det kan jo ikke blive anderledes. Jeg forstår, at hr. Torsten Schack Pedersen har gået i skole, mens den nuværende sundhedsminister var undervisningsminister, og så er man undskyldt

Jeg vil bare spørge hr. Torsten Schack Pedersen, om han er opmærksom på det danske landbrugs tilstand. Altså, den fri landmand, hvad er det for en landmand, vi snakker om i den virkelige verden? Er det det landbrug, hvor gælden er større end egenkapitalen? Hvilken frihed giver det, når man skylder mere væk, end det, man har, er værd? Det kunne jeg godt tænke mig at hr. Torsten Schack Pedersen kunne forholde sig konkret til, nemlig hvad det er for en frihed, den danske landmand har i dag.

Kl. 19:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:01

Torsten Schack Pedersen (V):

Paralleliteten til hr. Per Clausens spørgsmål ligger jo lige til. Han kan jo spørge den danske boligejer, hvoraf der jo desværre er nogle, der i øjeblikket er teknisk insolvente. Og i forhold til den debat, som hr. Per Clausen havde med fødevareministeren, lyder det, som om det også ville have været bedre, hvis staten ejede alle husene i Danmark, hvis staten skulle gå ind og købe alle private boliger i Danmark. Dertil vil jeg bare sige, at der skiller vandene ideologisk, og det gør de, hvad enten vi taler om landbrugsjord, eller vi taler om folks private boliger.

Kl. 19:02

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 19:02

$\boldsymbol{Per\ Clausen\ (EL):}$

Jeg tror sådan set, at mange af de mennesker, som nu risikerer at få deres bolig på tvangsauktion, ville være rigtig glade, hvis det var sådan, at der fandtes en model, som kunne sikre, at de kunne blive boende. Det tror jeg i grunden. Men hvad vedrører den slags vilkår en sand liberalist som hr. Torsten Schack Pedersen.

Jeg gentager bare mit spørgsmål: Hr. Torsten Schack Pedersen taler om den frie, danske landmand. Hvori består den frihed, nu, hvor man er dybt forgældet? Hvori består den frihed efter en tvangsauktion, hvor en kapitalfond eller den finansielle sektor overtager landbruget og så på den ene eller den måde driver det videre? Hvor er friheden, det, som jo må være grundlaget for en sand liberal som hr. Torsten Schack Pedersen?

Kl. 19:03

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:03

Torsten Schack Pedersen (V):

Det var jo en gentagelse af det tidligere spørgsmål, og jeg synes egentlig, at jeg så rigeligt har besvaret det og sagt, at det altså må være afgørende, at vi har privat ejendomsret i Danmark. Det er det, der giver et frit, et liberalt samfund, hvor folk kan eje noget. Det ved jeg godt at socialister har det meget svært med. Man vil helst have, at staten skal have ejerskabet til alt. Det er såmænd bare en fundamental ideologisk modsætning, der er mellem hr. Per Clausen og mig. Jeg holder meget af den private ejendomsret, og det gør hr. Per Clausen ikke, og længere er den såmænd ikke.

Kl. 19:03

Formanden:

Så er det hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 19:03

Kristen Touborg (SF):

Tak. Venstres ordfører sagde, at man gik ind for større og dermed mere effektive bedrifter. Jeg vil sådan set godt spørge ordføreren, om han kan bekræfte, at jo større brug man har, jo større underskud har man haft i 2008 i henhold til Jordbrugsøkonomisk Instituts seneste tal, som netop vedrører 2008. Det er faktisk sådan, at de mindre landbrug har et minus på 80.000 kr. i gennemsnit, og at de store landbrug – dem over 100 ha – har et underskud på næsten 1 mio. kr. Kan Venstres ordfører bekræfte det? Og hvad er det så, der ligger i udsagnet om, at man vil have store og effektive bedrifter?

Kl. 19:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:04

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg står ikke med de tal, men når hr. Kristen Touborg læser dem op – det ser ud, som om det er et meget velkvalificeret stykke papir – så vælger jeg trygt at stole på, at hr. Kristen Touborg kommer med korrekte oplysninger. Så det kan såmænd godt være det, der er fakta; det anfægter jeg slet ikke.

Men spørgsmålet er, om en stor virksomhed, der taber mange penge, er mere effektiv eller mindre effektiv end en lille virksomhed, der taber penge. Det må man ligesom sætte ind i en sammenhæng. Det, der jo er afgørende, er, at vi har en strukturudvikling, også i landbruget, og der er det altså min opfattelse, at jeg ikke tror på, at man kan sikre, at der er vækst og udvikling i dansk landbrug, hvis man skal gå tilbage til gamle tiders størrelse på landbrug.

Kl. 19:05

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 19:05

Kristen Touborg (SF):

Nu har jeg jo ikke snakket om, at man skal gå tilbage til Morten Korch-idyllen. Det var jo ordføreren, der sagde: jo større bedrifter, des bedre. Så det synes jeg vi må holde os til. Men er det ikke sådan, at man på et tidspunkt når stordriftsfordelenes loft? Jeg kunne godt tænke mig at få ordføreren til at udtrykke lidt om, hvornår det er, Venstre mener, at stordriften ikke skal være større. Hvornår er det, at man i landbruget skal sige: Nu er stordriftsfordelene nok slut? Det må man vel som ordfører inden for landbrugsområdet i en del år have en mening om.

Kl. 19:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:06

Torsten Schack Pedersen (V):

Så er vi igen tilbage ved udgangspunktet, fordi jeg tror, at det er ret centralt, at det ikke er mig som politiker, der skal gøre mig til dommer over, hvor grænsen er, og hvad den optimale størrelse er. Ja, vores ideologiske udgangspunkt er forskelligt. Jeg har en større tiltro til, at det er den enkelte landmand, der kan vurdere, hvad der er hans optimale bedriftsstørrelse, og hvilken størrelse han kan se er optimal, for at han kan få lønsomhed i sin drift. Den beslutning er jeg helt tryg ved at danske landmænd er bedre til at træffe, end jeg er herinde på Christiansborg.

Kl. 19:07

Formanden:

Tak til hr. Torsten Schack Pedersen. Så er det i ordførerrækken hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 19:07

(Ordfører)

Ole Vagn Christensen (S):

Nu har vi lige oplevet et ideologisk ridt. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at hele spørgsmålet omkring en jordbrugerfond blev rejst i forbindelse med en arbejdsgruppe i 2001. Arbejdsgruppen redegjorde for mulighederne, og det handlede sandelig ikke om socialisme eller noget andet afskrækkende, sådan som man prøver at stille det op heroppe fra talerstolen. Det handlede om, hvordan vi kan bidrage til opretholdelse af en alsidig og holdbar landbrugsstruktur. Arbejdsgruppens forslag resulterede ikke i, at vi nåede frem til et lovforslag, for vi fik jo et regeringsskifte.

I 2002 fremsatte SF et beslutningsforslag. Vi Socialdemokrater prøvede på i den forbindelse med det af SF fremsatte beslutningsforslag at råbe landbruget og dets virksomheder op, samtidig med at vi Socialdemokrater måtte konstatere, at V, K og O ikke havde til sinds at gøre noget for en jordbrugerfond, som kunne hjælpe nye yngre landmand, som jo havde søgt ind på vores skoler.

Nu står vi så med et nyt beslutningsforslag, hvor Enhedslisten bruger mange rigtige ord:

»... en mere demokratisk styret produktion af økologiske produkter. Ved at sikre demokratisk kontrol med landbrugsbedrifterne kan driften tilrettelægges på baggrund af overordnede samfundshensyn som f.eks. naturbeskyttelse, dyrevelfærd og grundvandssikring.«

Enhedslisten mener, at det skal ske ved en jordbrugerfond, som skal opkøbe fallerede ejendomme, som så bortforpagtes.

Vi Socialdemokrater er tilhængere af en jordbrugerfond, som kan sikre fornyelsen i landbruget, som vi var i 2001-02, fordi mange unge, som søger ind og ønsker en landbrugsuddannelse, ikke har mulighed for at realisere sig selv med et landbrug under de økonomiske forhold, der er. Hvorfor har de så ikke det? Det har de ikke, fordi de ikke kan finansiere en overtagelse af landbruget. Derfor er vi fortsat tilhængere af, at landbruget selv og dets beslægtede virksomheder sammen med pengeinstitutter og kreditforeninger løser den opgave, der er omkring en jordbrugerfond.

Vi tror heller ikke på, at statsovertagelse af de brug, som er på fallittens rand, vil fremme økologi, naturbeskyttelse, dyrevelfærd el-

ler grundvandssikring. Når vi Socialdemokrater ikke tror på det, beror det på, at netop disse truede brug er truet, fordi de har gjort store investeringer i netop disse foranstaltninger, og det har i en tid med konjunkturtilbagegang i ejendomsværdien betydet en stor gældsætning.

Det er jo også sådan, at de herrer fra V, K og O taler om, at vi nu skal have nye ejerformer i landbruget, hvor kapitalen skal have lov til at komme ind og overtage en større del af den frihed, som de ellers besynger. Men sådan er verden jo ikke.

Vi har altså helt klart det synspunkt, at vi er tilhængere af en jordbrugerfond, og at denne jordbrugerfond skal etableres ud fra de principper, som jeg har nævnt. Vi mener for det første, at en jordbrugerfond skal være med til at skabe sorte tal på bundlinjen for landbruget, og at der skal tages hensyn til naturbeskyttelse, dyrevelfærd og grundvandssikring. For det andet skal fonden sikre, at yngre landmænd får muligheden for at være ejere af bedrifter. For det tredje mener vi, at fonden kan være med til at fremme økologisk jordbrug.

Med disse ord kan vi støtte princippet om en jordbrugerfond, som vi har gjort i 2001-02, men vi kan ikke støtte den af Enhedslisten valgte metode.

Kl. 19:11

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Per Dalgaard.

Kl. 19:11

Per Dalgaard (DF):

Jeg vil spørge hr. Ole Vagn Christensen, hvorfor man skal stoppe ved en jordbrugerfond. Hvad med en virksomhedsfond eller en skibsværftsfond? Der er også store virksomheder, som er gået ned på grund af økonomiske problematikker. Skal vi ikke også lave en virksomhedsfond?

Kl. 19:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:12

Ole Vagn Christensen (S):

Som jeg sagde klart og tydeligt, ønsker vi en jordbrugerfond af hensyn til at sikre, at dygtige unge landmænd, som har søgt og fået deres uddannelse, også får mulighed for at etablere sig og dermed blive et godt tilskud til et erhverv, som vi mener der er en stor fremtid i, hvis man forstår at behandle det rigtigt.

Det er ikke det, jeg har indtrykket af at er der lagt op til fra V og K og O's side, nemlig at man behandler det rigtigt, for så havde der ikke befundet sig så mange på fallittens rand, som der gør i dag. Derfor har vi en stor forpligtelse til at finde ud af, hvordan de kommer tilbage på sporet.

Det her erhverv kan vi ikke tillade os på nogen måde går nedenom og hjem, vil jeg sige til hr. Per Dalgaard.

Kl. 19:13

Formanden:

Hr. Per Dalgaard.

Kl. 19:13

Per Dalgaard (DF):

Det kan vi sådan set heller ikke med så mange andre store virksomheder. Der er mange, der uddanner sig til håndværkere, og som vil starte egen virksomhed, og som også vil få problemer.

Det, der er essensen i sådan en statsstyring, kan man sige, er jo altså, at de mennesker, der bliver underlagt en sådan styring og kontrol fra statslig side, nok ikke af sig selv ligesom vil være meget mere aktive for at finde ud af, hvordan de kan køre en virksomhed på bedste beskub, fordi det hele vil blive tilrettelagt for dem. Kan det ikke være med til at ødelægge initiativet hos de mennesker, som egentlig gerne vil være aktive i erhvervslivet?

Jeg er helt enig i, at vi selvfølgelig skal gøre alt, hvad vi kan for at støtte landbruget, det er helt klart. Men lige præcis det her er jo rendyrket socialisme.

Kl. 19:14

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:14

Ole Vagn Christensen (S):

Jamen det, jeg har talt ud fra, er nogle principper om, hvorfor det har betydning at få en jordbrugerfond. Jeg har været inde på alt det andet dér med det ideologiske. Det lader jeg andre om.

Jeg mener sådan set, at det er vigtigt for os, at vi sikrer, at den yngre landmand bliver i stand til at få mulighed for at få lov til at bruge sine evner. Og som der blev sagt i den arbejdsgruppe, der blev nedsat, og som skulle kigge på de her ting i 2000, er det her en vej, ad hvilken man sådan set kunne bringe noget fornyelse i landbruget. Det blev helt klart konstateret. Og det mener jeg at der er hårdt brug for.

Der er ikke tale om, at det her drejer sig om statsstyring, jeg har talt om en model, hvor det netop er landbruget, hvor det netop er landbrugets virksomheder, hvor det netop er kreditforeninger og banker, der går sammen om at lave denne fond. Det kan jeg ikke se den store socialisme i.

Kl. 19:15

Formanden:

Så er det hr. Per Clausen, en kort bemærkning.

Kl. 19:15

Per Clausen (EL):

Jeg vil bare spørge hr. Ole Vagn Christensen, om han ikke kan bekræfte, at Socialdemokraterne sammen med alle andre partier i Folketinget med undtagelse af Enhedslisten har puttet masser af risikovillig kapital i den danske banksektor og dermed har bragt sig meget tæt på en situation, hvor bankerne ejes af staten, og om hr. Ole Vagn Christensen ikke er enig med mig i, at det næsten lyder endnu mere socialistisk, end at staten skulle eje lidt jord.

Kl. 19:15

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 19:15

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg kan kun bekræfte det, at en af de største banker i dag – det har jo også været drøftet her tidligere – faktisk er statens bank Finansiel Stabilitet. Men jeg synes nu ikke, at vi helt kan sammenligne den der situation med, at vi kan få mulighed for at skubbe lidt mere energi ind i landbruget, ved at der, hvis der var en jordbrugerfond, ville være mulighed for, at dygtige unge mennesker sådan set også kunne få mulighed for at tage del i landbruget og være med til at redde det. For det, der jo også på mange måder er behov for, er jo virkelig en stor redningsplan.

Kl. 19:16

Formanden:

Så er det hr. Torsten Schack Pedersen, en kort bemærkning.

Kl. 19:16

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg vil bare følge op på den omsorg, som hr. Ole Vagn Christensen giver udtryk for over for dansk landbrug. Det er altid rart, når der er nogen, der er optaget af, at fødevareerhvervet, som vel beskæftiger 150.000 medarbejdere, har nogle fornuftige vilkår. Det lyder jo alt sammen meget fint. Jeg skal bare lige høre, hvordan hr. Ole Vagn Christensen mener det harmonerer med det skatteudspil, som Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti har foreslået, hvor man vil lægge højere afgifter på landbruget for over 1 mia. kr. Hvordan hænger det sammen med den påståede omsorg?

Kl. 19:17

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:17

Ole Vagn Christensen (S):

Jamen det hænger da fint sammen, for det, det handler om, er jo sådan set, hvordan man får skabt sorte tal på bundlinjen, og det er en afskrækkelsessituation, at man tror, at man kan give tilskud til erhvervet – det er der jo lagt op til fra V, K og O i den plan, der ligger – men så har vi jo set, hvordan det kapitaliseres, og derfor er der brug for nogle andre instrumenter for at få de her ting til at hænge sammen i en større målestok.

Kl. 19:17

Formanden:

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 19:17

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror, der er mange, der vil bede sig fritaget for den form for omsorg, som går ud på, at hvis man som virksomhed eller lignende har røde tal på bundlinjen, så udmønter omsorgen sig i flere afgifter og flere skatter fra staten. Jeg har svært ved at se, hvordan en sådan påstået kærlighed, der går ud på, at man skal trække penge ud af et erhverv, der i forvejen har røde tal, bare sådan en lille smule realistisk kan hænge sammen.

Så må hr. Ole Vagn Christensen ikke konstatere, at det er nogle pæne ord og en pæn omtale, men at realiteterne måske er lidt modsatrettede, når man vil trække 1 mia. kr. ekstra ud af et erhverv, der har røde tal i forvejen?

Kl. 19:18

Formanden:

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 19:18

Ole Vagn Christensen (S):

Nu er hr. Torsten Schack Pedersen inde på hele skatteproblematikken. Vi har to virksomheder i området, bl.a. Dragsbæk Maltfabrik, og hvordan regeringen sådan set mener man kan malke dem, fik vi jo syn for sagn for, da vi var ude at kigge på de her virksomheder. Min opfattelse er, at der er behov for, at man tænker over, hvordan man sådan set går ind og er med til at stimulere landbruget, men også, at landbruget har nogle forpligtelser i den forbindelse. Det er de to sæt af begreber, man skal have forenet. Det går jeg også ud fra er det, man mener fra V, K og O, når man taler om de store virksomhedsbeskatninger, som jo kan resultere i nogle virkelig alvorlige ting – selv i vores område.

Kl. 19:19

Formanden:

Tak til hr. Ole Vagn Christensen. Så er det næste ordfører, det er hr. Martin Henriksen.

Kl. 19:19

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Da vores fødevareordfører ikke kan være til stede, vil jeg forsøge at redegøre for Dansk Folkepartis holdning til Enhedslistens beslutningsforslag.

Enhedslisten, som er en del af den socialistiske opposition, ønsker at oprette en statslig jordbrugerfond med det formål at opkøbe landbrugsejendomme. Opkøbte ejendomme skal bortforpagtes på længerevarende kontrakter. Opkøbte ejendomme skal senest 1 år efter opkøbet overgå til hundrede procent økologisk drift. Formålet med forslaget og det, som Enhedslisten foreslår, er, at flere danske landbrug overgår fra privat til offentligt ejerskab for at sikre en mere demokratisk styret produktion af økologiske produkter, som der står. Oversat står der, at staten skal overtage produktionen, ligesom vi kender det fra det tidligere DDR og Sovjetunionen.

Dansk Folkeparti kan selvfølgelig ikke støtte denne tanke. Dansk Folkeparti ser gerne, at økologien udvikler sig på landbrugsområdet, og det er faktisk den udvikling, vi ser i disse år. Vi tror ikke på den livsform og styreform, der bygger på, at det enkelte menneske ikke kan tage vare på sit eget liv og arbejde. At staten skal styre alt, er ikke vores tankegang.

Ved at sikre kontrol med landbrugsbedrifterne kan driften tilrettelægges på baggrund af overordnede samfundshensyn, og i Dansk Folkeparti kunne vi godt tænke os at høre, hvilke samfundshensyn der så skulle ligge i forslaget. Enhedslisten ønsker jo med dette forslag en nedgang i produktionen af fødevarer. Mener Enhedslisten virkelig, at det er måden at øge det økologiske marked på, og mener Enhedslisten, at det er staten, der skal drive det økologiske landbrug? I Dansk Folkeparti må vi sige, at det er skræmmende at se forslag som disse. Men det er jo ikke første gang. Det er ikke lang tid siden, der var forslag her i salen, hvor det var intentionen, at dansk svinebrug skulle reduceres med op til 75 pct.

Det skal dog siges, at Enhedslisten er storsindet i forslaget; den tidligere ejer kan i nogle tilfælde – og det skal understreges i nogle tilfælde – fortsætte driften som forpagter, hvis den pågældende kan tiltræde de ændrede vilkår. Sagt på en anden måde: Lad være med at tænke selv og gør det, som staten siger. Stop al selvstændig udvikling inden for økologi, det er staten, der ejer, og det er staten, der udvikler. Vi mener, at denne styreform har vist sig ikke at være optimal. Men troen på det totalt statsligt styrede samfund er således stadig til stede i 2010. Det fortæller lidt om, hvad dette erhverv og alle de, som er beskæftiget inden for dette, kan frygte, hvis venstrefløjen kommer til magten. Inden for landbruget er der i dag omkring 50.000 arbejdspladser, og der kan man frygte for sin fremtid.

Som det fremgår, kan Dansk Folkeparti ikke støtte forslaget, og jeg kan også oplyse, at vi heller ikke ønsker at stille spørgsmål i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Kl. 19:22

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen. Så er det hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kl. 19:22

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

SF er positive over for forslaget. Vi er enige i, at der er behov for alternative ejerformer som f.eks. en statslig jordbrugerfond. Vi kun-

ne dog godt tænke os en mere decentral ledelse af fonden end det, Enhedslisten lægger op til her. Det er da også sådan, at SF tidligere har stillet forslag om en jordbrugerfond her i Folketinget, uden at der dog blev flertal for det.

Der er nogle store finansielle problemer i landbruget på nuværende tidspunkt; derfor er der behov for eksakt handling. Men SF mener altså ikke, at man løser problemerne ved at reducere jordskatten, som Axelborg har forlangt og regeringen realiseret. Her deles der jo sådan set bare skatteyderpenge ud med rund hånd uanset modtagerens økonomiske forhold. Støtte til landbruget bør være langt mere målrettet. Vi mener, at en eventuel landbrugsstøtte skal hjælpe kommende generationer til at blive selvforvaltere. Men desværre retter regeringens politik sig slet ikke i den retning. Jeg tænkte også her på den nye landbrugslov, L 39, som sandsynligvis snart bliver vedtaget i Folketinget. Den bryder med alle tidligere opfattelser af landbrugspolitikken, også det, man tidligere har ment i regeringspartierne.

Derfor er der behov for, at der tages alternative initiativer på landbrugsområdet. Så vi hilser Enhedslistens forslag velkommen.

Kl. 19:24

Formanden:

Tak. Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Tak til hr. Kristen Touborg, og så er det hr. Tage Leegaard som ordfører.

Kl. 19:25

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Når man kommer til at kigge på det her beslutningsforslag, mindes man dagene, før Jerntæppet faldt. Jeg synes, det minder om levn fra fortiden i det østlige Europa. For mig at se er det et rendyrket angreb på den personlige ejendomsret, og det ligger milevidt fra den måde, som vort samfund er bygget op på. Det kan ikke og det må ikke blive samfundets opgave at drive landbrugsjorden; det har vi landbruget til. Det er en opgave, som de varetager på en god og effektiv måde til gavn for hele samfundet.

I beslutningsforslaget foreslås det, at denne fondsejede jord skal anvendes til økologi og til naturprojekter. Jamen det er jo sympatisk nok, men jeg er af den opfattelse, at det er en opgave, som nok kan klares, uden at staten skal til at være jordbesidder i stor stil. Regeringen har sammen med Dansk Folkeparti indgået en aftale om »Grøn Vækst«, hvor der er lagt op til vidtrækkende omlægninger med hensyn til beskyttelse af vandmiljøet. Samtidig med det søger regeringen til stadighed at forbedre rammevilkårene for dansk landbrug, så det kan klare sig i konkurrencen i en global verden. Der er lagt op til, at det areal, som drives økologisk, bliver fordoblet inden 2020 – bare med den forskel, at her ligger incitamentet hos den enkelte jordbesidder og dennes bestræbelser på at tilpasse produktionen til efterspørgslen.

Sluttelig vil jeg blot hæfte mig ved, at på denne måde – med en fondsejet jordbesiddelse – kan staten komme til at stå som prisdanner på et ellers frit marked, hvilket jeg kun kan nære betænkelighed ved

Det Konservative Folkeparti kan således ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 19:27

Formanden:

Der er korte bemærkninger, først fra hr. Per Clausen.

Kl. 19:27

Per Clausen (EL):

Jeg har et par enkelte spørgsmål. Det første, jeg godt kunne tænke mig at høre, er, om hr. Tage Leegaard ikke kunne fortælle mig, hvad det er for nogle socialistiske lande, hvor staten har opkøbt jorden og derefter forpagtet den væk. Jeg er ikke i mine studier af de fejltagelser og forbrydelser, der er begået i socialismens navn, stødt på et eneste eksempel på, at man har opkøbt jorden og derefter forpagtet den ud. Det er bare for at sige, at jeg altså ikke kan genkende den beskrivelse af, at det her skulle være afprøvet i nogle østeuropæiske lande – eller asiatiske lande for den sags skyld.

Det andet spørgsmål, jeg godt vil stille hr. Tage Leegaard, er, hvem han forestiller sig ejer landbrugsjorden i Danmark om 20 år, når nu landmændene går på tvangsauktion og jorden bliver opkøbt. Er det danske kapitalfonde? Er det udenlandske kapitalfonde, eller hvem er det, der kommer til at eje jorden, hvis man lader markedskræfterne afgøre, sådan som hr. Tage Leegaard foretrækker?

Kl. 19:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:28

Tage Leegaard (KF):

Jeg sagde, at det her gav mig mindelser om dengang, før Jerntæppet faldt, hvor der var statsejede jorde, og om, hvordan de blev dyrket og drevet. Det eksperiment synes jeg ikke vi skal gentage.

Hvad angår ejerskabet af dansk landbrugsjord om 20 år, er jeg af den opfattelse, at det i det store og hele vil ligge i dansk landbrugs gode hænder. Når vi åbner op for et forslag om tilførsel af fremmed kapital, er det for at styrke landbruget i en situation, som er ekstrem svær. Jeg synes, at landbruget på den måde skal have lov til at styrke sig med risikovillig kapital.

Kl. 19:29

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 19:29

Per Clausen (EL):

Det er ikke, fordi jeg personligt har noget imod at blive betragtet som en farlig socialist, for det er da en dejlig ting, men jeg synes bare, at når man kigger på det her forslag, vækker det måske mere mindelser om de statshusmandsbrug, man etablerede i Danmark for mange år siden. Så kan man sige, at den slags skal vi ikke begynde på igen, og så kan vi diskutere det, men jeg tror, det vil være mere fremmende med en debat om realiteten i det her forslag. Jeg har ikke noget imod at blive gjort lidt mere socialistisk, end jeg måske i virkeligheden er – det er kun dejligt.

Det, jeg vil spørge hr. Tage Legaard er, om han ikke er opmærksom på den kendsgerning, at det danske landbrug jo i virkeligheden er gået fallit. Man skylder mere væk, end det, man ejer, er værd, og derfor er der jo ikke nogen som helst grund til at tro, at det danske landbrug skulle kunne overleve, ved at de nuværende ejere beholder jorden. Hvordan skulle det kunne ske i en situation, hvor man allerede er gået fallit og i virkeligheden fuldstændig er i den finansielle sektors vold?

Kl. 19:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:29

Tage Leegaard (KF):

Jeg vil gøre opmærksom på, at landbruget opererer med historisk lave priser, og jeg forventer, at det retter sig, så landbruget igen bliver solvent.

Grunden til, at jeg går ind for, at der skal fremmed kapital ind i landbruget, er, at det kan være med til at styrke landbruget på sigt og også gøre det nemmere at foretage ejerskifte. Det kan nemlig blive utrolig svært for den enkelte at skaffe sig kapital nok med den størrelse bedrifter, vi har, og som vi får, og derfor synes jeg, det er meget rimeligt, at der med det forslag, som kommer senere, bliver åbnet mulighed for, at andre kan få lov til at skyde kapital ind.

Kl. 19:30

Formanden:

Hr. Ole Vagn Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 19:30

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg har også et spørgsmål til hr. Tage Leegaard, og det handler om, om der slet ingen bekymring er for de yngre landmænd og de unge mennesker, som har taget en landbrugsuddannelse, men som på grund af den økonomiske situation, som forefindes, og med så meget, som et landbrug koster, ikke har mulighed for at kunne komme til at eje et landbrug. Er det helt udelukket – hvis viljen var til stede fra landbrugets, fra kreditforeningernes, fra bankernes side – at man kunne være med til at oprette en jordbrugerfond, som kunne sikre disse unge menneskers fremtid? Er det kun kapitalen og altså ikke det, at den yngre landmand i forbindelse med en opbygning af en konstruktion var i stand til sådan set at kunne etablere sig, De Konservative interesserer sig for?

Kl. 19:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:31

Tage Leegaard (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi optaget af at have et dansk landbrug, som er konkurrencedygtigt, og som er i stand til at bibeholde en produktion, som sikrer beskæftigelse til de mange tusinde, som arbejder i landbruget. Så på den måde synes jeg at vi i den grad er med til at tage et ansvar. Vi vil gerne være med til at lave nogle rammebetingelser, som gør, at dansk landbrug kan konkurrere på lige fod med landbruget i andre lande, og et af instrumenterne er at sikre en friere adgang til kapital.

Kl. 19:32

Formanden:

Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 19:32

Ole Vagn Christensen (S):

Det handler ikke om bedre muligheder for den yngre landmand, kan jeg forstå, den overvejelse indgår overhovedet ikke hos De Konservative. Det er kun kapitalen, det handler om. Jeg er ikke så sikker på, at den slags kapital, som hr. Tage Leegaard prøver at fortælle os om, giver noget resultat. Jeg er faktisk af den opfattelse, at disse hyæner jo sådan set vil trække penge ud af landbruget, og at det ikke vil fremme en fornuftig udvikling; det vil heller ikke fremme mulighederne for, at de yngre landmænd kan se det fornuftige i, at de skal tage del i det arbejde. Så derfor er mit spørgsmål igen: Kan en sådan fælles fond, som jeg nævnte, ikke løse den opgave?

Kl. 19:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:33

Tage Leegaard (KF):

Jeg er af den opfattelse, at den unge landmand gerne vil bede sig fritaget for, at staten opkøber jord og bagefter fortæller ham: Du skal gøre sådan og sådan, og du skal måske også sælge til den og den pris. Jeg tror netop på den vej, som regeringen træder, nemlig at den

unge landmand ved hjælp af noget kapital får mulighed for at få foden under eget bord, så han kan lede sin egen virksomhed.

Kl. 19:34

Formanden:

Så er det hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 19:34

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne følge op på hr. Ole Vagn Christensens spørgsmål, for jeg synes ikke, at ordføreren svarer på det, der bliver spurgt om. Så jeg vil gerne have præciseret: Er det De Konservatives opfattelse, at der er nogen fremtid for unge landmænd under de præmisser, som den nye landbrugslov stiller op? Ordføreren har jo tidligere i en debat, vi to har haft, udtrykt, at det vel heller ikke var så dårligt, hvis man kunne blive driftsleder. Er det De Konservatives opfattelse, at det er med henblik på, at de selvstændige bønder fremover skal være driftsledere og kun driftsledere, altså ansatte?

Kl. 19:34

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:34

Tage Leegaard (KF):

Det primære hensyn er, at vi sikrer, at der til stadighed foregår produktion i dansk landbrug, og at det ikke bliver sendt ud af landet. Dernæst tror jeg slet ikke, det er så ringe endda for en dygtig ung landmand at blive driftsleder, sådan som der nævnes, og på den måde at kunne skabe sin egen virksomhed og være med til at skabe sin egen dagligdag. Så jeg ser ikke, der er noget i vejen med, at man sikrer landbrugets fremtid ved at investere fremmed kapital, risikovillig kapital ind i det, og at man på den måde sikrer dansk produktion og danske arbejdspladser.

Kl. 19:35

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 19:35

Kristen Touborg (SF):

Jeg må så forstå det sådan, at det er konservativ politik, at man ønsker, at de kommende generationer i landbruget skal være ansatte af kapitalen i stedet for at have fod under eget bord og i stedet for at blive selvstændige. Er det det, der er hensigten med landbrugsloven, og det, der er hensigten med konservativ politik?

Kl. 19:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:36

Tage Leegaard (KF):

I modsætning til hr. Kristen Touborg tager vi ansvar for samfundsøkonomien, og vi tager ansvar for, at der stadig væk er arbejdspladser i dansk landbrug og i følgeindustrierne, og det tør vi altså ikke gamble med, vil jeg sige til hr. Kristen Touborg. Så på den måde synes vi, det er bedre, at landmanden er sikret kapital, end at han lever i en situation, hvor han ikke kan konkurrere med sine kollegaer i andre lande.

Kl. 19:36

Formanden:

Vi siger tak til hr. Tage Leegaard. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Bente Dahl som ordfører.

Kl. 19:36

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Forslaget om oprettelse af en jordbrugerfond har ved en tidligere lejlighed været grundigt gennemarbejdet, nemlig i 2001. Ved forhandlingerne dengang havde Det Radikale Venstre en del argumenter både for og imod. Det har vi også denne gang. Et af de væsentlige argumenter dengang imod oprettelsen af en jordbrugerfond var, at forslaget var symptombehandling. Det optimale ville være at afskaffe landbrugsstøtten, idet den holdt og fortsat holder hele erhvervet på et kunstigt niveau. Nu kunne Det Radikale Venstre ikke drømme om at afskaffe landbrugsstøtten her i landet alene, det er helt klart et anliggende for EU. Landbrugsstøtte er noget, vi skal blive enige om at afvikle i hele EU. Landbrugsstøtten er nu nok kun et af de komplekse problemer, landbruget har.

Udviklingen i de seneste 9 år under denne regering har ført til, at landbruget har øget gælden til omkring 360 mia. kr., og det er langt mere, end landbruget kan forrente. Der er ingen, der er i tvivl om, at problemerne er store. Forslaget om, at staten skal opkøbe landbrug, som forpagtes på forskellige betingelser, enten til de oprindelige ejere eller nye forpagtere, er jo, hvad man kan kalde et godt socialistisk forslag. Men jeg får nu også andre associationer, nemlig til det gamle parti Retsforbundet, der jo havde den politik, at jord kan ingen eje. Så der kan være flere vinkler på det.

B 113 har et sympatisk formål, nemlig at få vendt en udvikling i landområderne fra et dominerende industrilandbrug til et økologisk landbrug med større biodiversitet, mindre forurening af vort grundvand og bedre dyrevelfærd. Der er mange gevinster ved at vende udviklingen. Jeg kan godt få øje på de store problemer, de nuværende landbrug påfører sig selv og ikke mindst deres omgivelser, og jeg er helt med på at få ændret tingenes tilstand. Men alligevel har vi i Det Radikale Venstre det lidt blandet med den her udformning af forslaget. Vi ønsker den skitserede udvikling væk fra industrilandbrug over til økologi. Det er den udvikling, vi ønsker for landområderne i Det Radikale Venstre, men vi vil nu gerne bruge andre metoder til at styre den udvikling i den ønskede retning. Vi har selv fremlagt en økologiplan, som vil føre til samme udmærkede resultat. Så vi kan ikke stemme for det forslag, der er på bordet i dag.

Kl. 19:39

Formanden :

Tak. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 19:39

(Ordfører for forslagstillerne)

Per Clausen (EL):

Det er altid spændende at høre, hvad der er den sande frihed. Den sande frihed er, hvis man har et landbrug, som i virkeligheden ejes af banken, og man i den måde, man tilrettelægger produktionen på, hele tiden er nødt til at have den maksimale produktion og skaffe maksimalt med penge, fordi det kræver banken – uanset om det betyder, at man bliver nødt til at gå på kompromis med de synspunkter, man måske i virkeligheden som landmand har, i forhold til hvordan dyrevelfærd skal være, i forhold til hvordan hensynet til natur og miljø skal være.

Det er den borgerlige frihed, som er blevet besunget i dag. Den vil så i fremtiden blive suppleret med den enestående frihed, at man kan blive ikke forpagter, men driftsleder på noget jord, som ejes af udenlandsk kapital. For sådan er det jo, at selv for Dansk Folkeparti er tanken om, at noget skulle overtages af samfundet, så forbryderisk, at det er bedre at lade jorden blive solgt til udenlandsk kapital. Så meget for det såkaldt danske.

Det er altså den frihed, som man siger at man vil give folk. Så kan man jo spørge: Hvad er nu det for noget snak? Vi har jo selveje, og landmændene ejer selv deres landbrug. Ja, vi har en landbrugssektor, hvor gælden er væsentlig større end egenkapitalen. Det betyder jo, at vi ikke har set den sidste tvangsauktion. Jeg kan så forstå, at nogle syntes, at det var lidt uvenligt, hvis staten overtog jorden ved en tvangsauktion, og at man så stillede nogle krav til den forpagter, der i givet fald skulle drive jorden videre. Gad vide, om den kapitalfond eller den bank, der overtager jorden ved en tvangsauktion, ikke også vil stille nogle krav. Men det er helt rigtigt, at de ikke vil stille nogen krav om, at der skal tages hensyn til naturbeskyttelse, dyrevelfærd og grundvandssikkerhed – nej, nogle krav om, at man umiddelbart tilrettelægger produktionen sådan, at man kan tjene flest muligt penge.

Efter Enhedslistens opfattelse illustrerer det her jo meget godt, at det ikke tjener meget formål at diskutere, som om der fandtes en frihed, hvor man var uafhængig af det offentlige, af staten, og så til gengæld var rigtig fri, men at man må vælge eller har en mulighed for at vælge, hvilke herrer man vil have.

Det fantastiske ved Enhedslistens forslag er jo derudover, at det stadig væk vil være muligt for landmænd, som måtte kunne skaffe pengene, at købe deres egen jord. Der vil gå rigtig, rigtig mange år, før en fond, som den, vi her foreslår oprettet, vil have overtaget al dansk landbrugsjord. Så der vil være en valgmulighed for den unge landmand. Han kan forsøge at se, om han kan rejse pengene i banken, eller om han kan få et aktieselskab til at finansiere sin bedrift, så han som driftsleder kan arbejde der, eller han kan vælge at være forpagter af noget jord, som ejes af det offentlige. Altså, han har valgmuligheder, næsten frit valg, dog ikke helt frit, fordi han i det ene tilfælde formentlig skal opretholde en produktion, der både dyrevelfærdsmæssigt og miljømæssigt ikke er særlig acceptabelt, heller ikke for ham selv, for at tjene de nødvendige penge, mens han i det andet tilfælde altså bliver stillet over for at skulle leve op til nogle miljøkrav, nogle krav om dyrevelfærd, nogle krav om naturbeskyttelse, som går ud over det, som lovgivningen i øvrigt siger.

Den frihed ønsker et flertal i Folketinget ikke at give unge danske landmænd, med henvisning til at det så bliver østeuropæiske tilstande. Jeg er lidt trist til mode over, at gode antikommunister som hr. Martin Henriksen fra Dansk Folkeparti ikke har læst lidt mere på lektien om, hvad der virkelig var galt ovre østpå, for der var langt flere grusomme ting i spil end det, der ligger i det her forslag. Jeg forsøgte jo også i løbet af debatten at få en forklaring på, om man overhovedet havde set sådan noget som det her udfolde sig i nogle af de såkaldt socialistiske lande, men kunne konstatere, at det bare var sådan nogle mindelser, det gav. Og man kan jo aldrig være herre over, hvad folk kommer til at tænke på, når de læser det her forslag.

Pointen er altså, at etableringen af en statslig jordbrugerfond vil give unge landbrugsuddannede nye muligheder for at drive landbrug med en ekstrem grad af selvstændighed og uafhængighed i forhold til det, som en fortsat udvikling af den landbrugspolitik, vi har set indtil nu, vil føre til.

Kl. 19:44

Miljøvismændene slog jo meget klart fast i den rapport, som de kom med i sidste uge, at konsekvensen af den såkaldte »Grøn Vækst« vil være øget forurening. De sagde så, at det måtte man løse ved at producere endnu mere og tjene endnu flere penge, sådan at man kunne få råd til endnu flere miljøbeskyttende foranstaltninger, og i virkeligheden vil det vel ende med, at det, som ministeren omtalte, som karakteriserede andre produktionsformer, nemlig at det hele foregik inde i nogle rør, hvor der ikke kom noget snavs ud, også bliver den måde, dansk landbrug bliver drevet på. Det er jo det, nogle ser som den store utopi ved f.eks. det jordløse svinebrug.

Jeg vil bare sige, at det ikke er Enhedslistens opfattelse, at det er den vej, dansk landbrug skal bevæge sig. Vi synes i hvert fald, at det vil være hensigtsmæssigt, at der findes et alternativ, og det alternativ handler altså om statsligt opkøb af den jord, de ejendomme, der bl.a. på grund af en forfejlet landbrugspolitik ender med at komme på tvangsauktion; dermed kan man altså sikre, at der kommer et alternativ.

Vi har så sagt, at vi ikke bare har det her forslag for at sikre, at der bliver flere landbrug, der overlever i fremtiden, men også for at sikre, at der kommer en øget økologisk produktion, at der skal tages hensyn til større biodiversitet, at man skal undgå forurening af vandmiljø og grundvand, og at man i øvrigt skal sikre, at der er en bedre dyrevelfærd.

Alt det her er jo ting, som der ved højtidelige lejligheder er flertal for i Folketinget, men når det kommer til at gøre det nødvendige, må vi bare konstatere – i dag i hvert fald – at flertallet smuldrer, og det er selvfølgelig rigtig ærgerligt.

Kl. 19:45

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Dalgaard.

Kl. 19:45

Per Dalgaard (DF):

Beslutningsforslaget indebærer jo en styring i forbindelse med den der fond af det enkelte landbrug og deres gøren og laden. Når man nu ser på et samfund, hvor alt er styret fra oven, hvordan arter det sig egentlig, hvordan udvikler det sig så hos de enkelte folk? Som jeg ser det, bliver de passive, for de behøver ikke at gøre noget, alt er tilrettelagt, og de får at vide, hvordan de skal gebærde sig i dagligdagen, hvad de skal producere, hvor meget, hvornår og hvordan. Det tager for mig at se al initiativ væk, præcis som vi så det i de socialistiske samfund, hvor der intet kom ud af det. I dag ser vi det f.eks. i de mellemøstlige lande, hvor der heller intet kommer fra ud over nogle uhyggelige ting. Men er det ikke konsekvensen af en styring ovenfra af personers gøren og laden, at de bliver passive, inaktive?

Kl. 19:46

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:46

Per Clausen (EL):

Jamen jeg har godt hørt det der, som hr. Per Dalgaard fra Dansk Folkeparti siger, og jeg har også flere gange under debatten genlæst vores forslag, der gudskelov ikke er så langt, så man ikke godt kan nå at læse det igen. Jeg vil bare sige til hr. Per Dalgaard, at der intet sted i det forslag står, at noget som helst skal styres ovenfra. Der står, at man på nogle givne økonomiske vilkår kan forpagte et landbrug, og der står, at man skal leve op til nogle miljømæssige krav, som er større end dem, der i øvrigt stilles. Derudover har man fuldstændig frie hænder. Og jeg er sikker på, at kreativitet og talent også for de mennesker, der kommer i besiddelse af de her landbrug, vil kunne betale sig.

Kl. 19:47

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Jamen man skal markere, det kommer ikke automatisk. Hr. Per Dalgaard.

Kl. 19:47

Per Dalgaard (DF):

Tak. Godt. De krav, der stilles i forslaget til, at man skal opføre sig ordentligt med hensyn til miljøet, er der, havde jeg nær sagt, ingen, der har noget imod, overhovedet. Det kan da godt være, det i forslaget er strammet op, men igen vil basis jo være, at man faktisk ret detaljeret er underlagt nogle givne regler, med hensyn til hvordan man skal gebærde sig. Det kan for mig at se kun medføre, at man simpelt

hen ikke behøver at gøre noget aktivt selv, fordi det hele bliver tilrettelagt. Jeg synes, det er et problem.

Kl. 19:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:48

Per Clausen (EL):

Jamen hvis hr. Per Dalgaard argumenter imod et samfund, hvor alt bliver tilrettelagt ovenfra, så er jeg helt enig med hr. Per Dalgaard i, at vi ikke skal have sådan et samfund. Det er derfor, det heller ikke er det, forslaget handler om. Forslaget handler om, at man kan drive sit landbrug som forpagter, og at man skal leve op til nogle miljømæssige, dyrevelfærdsmæssige krav, men derudover har man fuldstændig frihed til at gøre, hvad man har lyst til. Forpagtningsafgiften bliver formentlig økonomisk mere fordelagtig, end hvis man skulle være afhængig af en bank, hvor man kan sige, at bankens evige krav om penge, penge, penge jo også ville stille nogle overordnede krav til landmanden, der måske fører til, at man driver landbruget på en måde, som man ikke selv synes er i orden, men som af økonomiske grunde er nødvendig.

Jeg mener faktisk, der findes en del landmænd, der med de økonomiske vilkår, der er nu, driver landbruget på en måde, som de også selv synes dyrevelfærdsmæssigt og af hensyn til natur og miljø er uacceptabel. Det er de bare nødt til at gøre på grund af noget økonomi, og det problem vil vi forsøge at løse.

Kl. 19:49

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen.

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 114: Forslag til folketingsbeslutning om forebyggelse af udsættelse af børnefamilier.

Af Yildiz Akdogan (S) m.fl. (Fremsættelse 29.01.2010).

Kl. 19:49

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er socialministeren. Tillykke og held og lykke til ministeren.

Kl. 19:49

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Tak for det. Forslagsstillerne ønsker med beslutningsforslaget at forebygge, at børnefamilier sættes på gaden, og sikre, at der findes en varig og billigere bolig til de børnefamilier, der alligevel bliver sat ud af deres bolig. Forslaget indeholder fem konkrete tiltag til at gennemføre denne indsats.

Der har igennem de senere år været en stigning i antallet af lejere, der sættes ud af boligen, fordi huslejen ikke er betalt. Derfor har der været en del fokus på problemstillingen. Jeg er helt enig i, at udsættelse af lejere, her især børnefamilier, er en problemstilling, som skal tages alvorligt, og jeg vil naturligvis ligesom mine forgængere arbejde for at vende udviklingen på området.

Sidste forår gennemførte et enigt Folketing en indsats for at nedbringe antallet af udsættelser af lejere. Indsatsen trådte i kraft den 1. juni 2009. Den har således kun virket i forholdsvis kort tid. Siden de nye regler trådte i kraft, har vi kunnet se, at den økonomiske krise har ramt såvel andelshavere, ejere som lejere hårdt. Regeringen har derfor taget bredere initiativer til at afbøde virkningerne af krisen. Der er taget initiativer til at fremme arbejdsudbuddet, bl.a. gennem renoveringspuljen og skattereformen, ligesom der er sket en stimulering af det private forbrug både i kraft af gennemførte skattelettelser på arbejde og ved frigivelse af opsparede SP-midler.

Udsættelse af lejere er en yderst kompleks problemstilling, og der kan i mange tilfælde ikke peges på en enkeltstående årsag til en udsættelse. En udsættelse beror således som regel på et sammenfald af flere uheldige faktorer. Derfor skal vi ikke hovedkulds kaste os ud i nye initiativer, som ingen af os kender behovet for. Lad os i stedet tænke os om og få tilvejebragt den nødvendige viden om årsagerne til udsættelserne. Det er jo derfor, vi har aftalt, at der inden udgangen af i år skal igangsættes en forskningsmæssig undersøgelse.

Hovedformålet med undersøgelsen er at få en vurdering af effekten af den gennemførte indsats mod udsættelse af lejere. I den forbindelse vil det også være muligt at få undersøgt andre spørgsmål. Under satspuljeforhandlingerne i efteråret 2008 blev det aftalt, at i hvert fald ét spørgsmål skal undersøges, nemlig muligheden for, at også private udlejere af større ejendomme skal foretage underretning til kommunen.

Mens vi venter på undersøgelsen, kan vi sagtens overveje nogle nye ideer til nye tiltag. Jeg har derfor med interesse læst Socialdemokraternes forslag til at forebygge udsættelser af lejere, men jeg må tilstå, at det næppe er her, vi finder løsninger på problemet. Tag f.eks. forslaget om, at kommunen skal tilbyde familier, der sættes ud af deres boliger, en billigere og varig bolig. Ud over de helt praktiske spørgsmål, en sådan ordning vil indebære, er det min klare holdning og regeringens klare holdning, at det at finde en bolig som udgangspunkt er den enkeltes eget ansvar.

Der kan selvfølgelig være situationer, hvor borgeren får brug for hjælp, men jeg foretrækker, at der ydes den fornødne hjælp til at fastholde boligen frem for at søge løsninger, som forudsætter, at den udsættelsestruede familie først skal udsættes for en traumatiserende fogedforretning og flytning.

Med den indsats, som regeringen gennemførte sidste år, sikrede vi bl.a., at udsættelsestruede husstande får tilbud om kontakt til kommunen. Sammen med den udsættelsestruede familie skal kommunerne med den vifte af redskaber, som de rent faktisk har til rådighed, forsøge at finde den rigtige løsning for familien. I forvejen havde kommunerne pligt til at foretage den såkaldte helhedsvurdering, når en børnefamilie blev udsat af boligen. Med den seneste lovændring fremrykkes tidspunktet for kommunernes vurdering af børnefamiliers behov for hjælp. Allerede når kommunen modtager underretning om sagens oversendelse til fogedretten, skal hjælpebehovet således vurderes. Derved er mulighederne for at afværge en udsættelse forbedret, og der er bedre muligheder for at forebygge yderligere sociale problemer. Er der behov for at finde en billigere bolig, har kommunerne med de eksisterende redskaber mulighed for at hjælpe borgeren til at finde denne, f.eks. via kommunens anvisningsret.

Nu vil jeg knytte nogle bemærkninger til de enkelte bestemmelser i Socialdemokraternes forslag.

Kl. 19:54

Regeringen kan af flere grunde ikke støtte et forslag om at give kommunerne pligt til at tilbyde familier, der er sat ud af deres bolig, en billigere og varig bolig. Helt principielt må vi som sagt holde fast i, at det er den enkeltes egen forpligtelse at sørge for en bolig til sig selv og familien. Desuden foretrækker jeg en løsning, hvor vi forsøger at fastholde familiens bolig frem for at flytte familien.

Selvfølgelig vil der være husstande, som har brug for hjælp, og her må kommunen træde til. Det gælder naturligvis i særlig grad, når der er børn i husstanden. Der er allerede en egentlig lovsikret ret til at få anvist midlertidigt husly. Der er altså ingen, der kommer til at stå på gaden uden tag over hovedet. Men det er ikke en ret til en varig bolig, og det skal det heller ikke være.

Kommunerne har som udgangspunkt anvisningsret til hver fjerde ledige almene bolig i kommunen. Det er i høj grad meningen med denne kommunale anvisning, at kommunen anvender anvisningsretten til at løse de boligsociale opgaver, herunder de kritiske situationer, som udsættelsestruede lejere står over for. Men det kræver, at kommunen har en passende og ikke mindst billigere bolig at anvise.

Alle kommuner har almene boliger og har således mulighed for at anvise gode og prisbillige boliger til husstande, der f.eks. er sat ud af deres bolig. Men det er klart, at det ikke altid kan ske fra den ene dag til den anden. Det ville forudsætte, at der står tomme boliger i den almene sektor, og det ønsker Socialdemokraterne vel trods alt ikke.

Så har Socialdemokraterne foreslået, at udsatte børnefamilier, som har fået anvist en bolig af kommunen, skal acceptere at blive sat under administration. Nogle gange vil indsatsen for at undgå udsættelse kræve, at kommunerne overtager administrationen af borgernes økonomi. Det har kommunerne allerede mulighed for i dag, når bestemte betingelser er opfyldt. I forbindelse med udsættelsespakken sidste år tydeliggjorde vi reglerne om tvangsadministration. SFI-undersøgelsen viste jo, at en del kommuner ikke udnytter de eksisterende regler om administration. Også her ville det være klogt at afvente resultaterne af de aftalte undersøgelser. Der synes at være uudnyttede muligheder i den gældende lovgivning.

Samtidig mener jeg dog, at vi skal være varsomme med at indføre tvangsadministration, alene fordi en børnefamilie er blevet sat ud af sin bolig en enkelt gang. Når det offentlige overtager administrationen af borgernes økonomi uden borgernes samtykke, er det en meget indgribende handling. Derfor er det utrolig vigtigt, at tvangsadministration aldrig bliver hovedreglen for bestemte grupper, men at hver enkelt afgørelse altid bunder i en konkret vurdering af den enkeltes situation, og at man altid prøver ad frivillighedens vej først.

SFI-undersøgelsen viser, at tre ud af fire udsatte lejere erkender, at udsættelsen bl.a. skyldes deres manglende evne til selv at administrere privatøkonomien. Denne betydelige grad af selverkendelse tyder på, at mange udsættelsestruede lejere vil være villige til at indgå i en eller anden form for frivillig administration, hvis bare de får vejledning i hvordan. Her spiller kommunerne en vigtig rolle, da kommunernes hjælp f.eks. kan være hjælp til at få oprettet en PBS-aftale eller en budgetkonto, så huslejen bliver betalt som noget af det første.

I forhold til forslaget om at indføre en underretningspligt for de private udlejere til kommunen kan jeg kun gentage, hvad min forgænger har sagt, nemlig at det som et led i de samlede satspuljeforhandlinger i efteråret 2008 blev aftalt, at dette spørgsmål skal indgå i den undersøgelse, der allerede igangsættes i år.

Af bemærkningerne til beslutningsforslaget fremgår det, at det fjerde punkt vedrører loftet over kontanthjælpen, 300-timers-reglen og starthjælpen, da disse regler gælder for mange familier med børn. Det giver mig en kærkommen lejlighed til at gentage, hvad det var for nogle problemer, SR-regeringen i sin tid efterlod til os. Det giver

også mulighed for at fremhæve nogle af de fornuftige beslutninger, VK-regeringen i sin tid tog på dette område.

VK-regeringen indførte 300-timers-reglen for at sikre, at kontanthjælpsmodtagere, der har en arbejdsevne, reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet. Det har vist sig, at reglen virker efter hensigten. Den har ganske enkelt fået mennesker fra grupper, som oppositionen egentlig hellere ville have holdt på langvarig kontanthjælp, i arbejde. Hvad angår starthjælpen, var situationen før starthjælpens indførelse den, at en meget stor gruppe af nyankomne udlændinge sad fast i kontanthjælpssystemet, fordi de faktisk ville tabe penge på at tage et arbejde. De høje ydelser hæmmede i høj grad integrationen, fordi det netop havde den bivirkning, at modtagerne ikke kom ud på arbejdsmarkedet. Det fik vi ændret, og i dag har stort set alle familietyper en økonomisk fordel, blot den ene tager et arbejde på mindstelønniveau.

Regeringen indførte også loftet over ydelser til kontanthjælps-modtagere og 500-kroners-nedsættelsen for at øge det økonomiske incitament til at tage et arbejde. De hidtidige analyser af kontanthjælpsloftet indikerer, at flere *kommer* i beskæftigelse, og det er derfor kun få personer, der er berørt af loftet igennem længere tid. I øvrigt er loftet sådan udformet, at det tager et særligt hensyn til børnefamilier, samtidig med at det stadig indeholder et vigtigt incitament til at tage et arbejde.

Kl. 19:59

Alt i alt har såvel loftet, 300-timers-reglen som starthjælpen sammen med en aktiv arbejdsmarkeds- og integrationsindsats fået flere væk fra offentlig forsørgelse og flere i arbejde eller uddannelse. Disse positive virkninger har gavnet tusindvis af mennesker, og det er der ingen grund til at rulle tilbage.

Afslutningsvis vil jeg knytte nogle bemærkninger til spørgsmålet om boligbyggeriet og flere billige boliger. Vi kan naturligvis ikke være uenige om, at der i 2007 og 2008 er givet tilsagn til få almene familieboliger. Det er der mange årsager til, som jeg ikke skal komme ind på her. Situationen er vendt nu, og de seneste tal for kommunernes tilsagn til opførelse af almene boliger er på 4.200, og for 2010 ligger det på forventede 5.700 boliger. Så det ser faktisk ganske lyst ud. Forklaringen på dette er især de ændringer af almenboligloven, som regeringen sidste år gennemførte i samarbejde med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre – ændringer, som Socialdemokraterne besynderligt nok stemte nej til. Med de ændrede regler er huslejen i nybyggeriet sænket med helt op til 12 pct. svarende til små 1.000 kr. månedligt for en bolig på 100 m². Det er bestemt et skridt i den rigtige retning.

Hvad angår kommunernes mulighed for at sælge billige byggegrunde, må jeg ligesom min forgænger sige, at det ikke er en farbar vej. Det kan skabe en uheldig konkurrence kommunerne imellem, og det gør omkostningerne til offentligt støttet byggeri uklare og ugennemsigtige, så det forslag må jeg afvise.

Endelig peger forslaget på kommunernes adgang til at låne til den kommunale grundkapital. Det er altid en vurderingssag, hvilke forbedringer der skal lægges ind i de overordnede rammebetingelser for det almene byggeri. Vi har som sagt gennemført forbedringer af disse rammebetingelser. En af forbedringerne var en halvering af kommunernes grundkapitalindskud. Som det fremgår af tilsagnstallene for 2009, ser det ud til at have sat gang i byggeriet, og jeg ser derfor ikke noget formål med at give låneadgang til de resterende grundkapitalindskud. Forslagsstillerne skulle hellere have holdt sig til og have stemt for nedsættelsen af grundkapitalen. Regeringen kan således ikke støtte beslutningsforslaget.

K1. 20:02

Formanden :

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger. Først er det fra fru Yildiz Akdogan. (*Özlem Sara Cekic* (SF): Det er sjovt, det er min lampe,

der tænder nu. Jeg hedder ikke Yildiz. Jeg hedder Özlem, men jeg tror ikke, det er mig, der skal tale).

Jeg er klar over, at det er et forkert lys, men jeg har givet ordet til fru Yildiz Akdogan. Der styres meget heroppefra, men det styres ikke herfra. Det er teknikken, vi venter på – der er lyset. Værsgo.

K1. 20:02

Yildiz Akdogan (S):

Så kom teknikken, og det er stadig væk mig, der hedder Yildiz Akdogan.

Tak til ministeren. Nu var ministeren meget imødekommende, da hun i 21 Søndag anerkendte, at der dog var nogle fattige mennesker i Danmark. Så kan man sige: Så langt så godt. Spørgsmålet er, hvad vi så skal gøre ved det.

Det her forslag fra Socialdemokraterne er faktisk et tiltag for at prøve at imødekomme og forebygge i forhold til børnefamilier, der bliver sat ud af deres boliger. I sin kritik af beslutningsforslaget sagde ministeren også, at man måske skulle prøve at overveje nye ideer eller se, om der kunne være nogle nye tiltag. Jeg mener bestemt, at der er nogle gode tiltag her.

Ministeren mente, at det egentlig gik ret godt i forhold til udsættelserne. Hun sagde faktisk, at der var sket en forbedring. Jeg vil egentlig bare gerne have en bekræftelse på det. Siden 2002 er andelen af familier, der er blevet sat ud af deres boliger, steget. Jeg vil bare høre ministeren: Er der blevet flere eller færre familier, der er blevet sat ud af deres boliger? Kan ministeren svare meget konkret på det? Er der blevet flere eller færre familier, der står og mangler et sted at bo, siden den her regering er kommet til?

Kl. 20:03

Formanden:

Ministeren.

K1. 20:04

Socialministeren (Benedikte Kiær):

I 2009 var der en stigning i første halvår, og derfor var det jo en ganske kærkommen anledning til, at man fik vedtaget et forslag om faktisk at sætte ind på det her område. Der gennemførte man et forslag om, hvad man skulle gøre for at undgå udsættelse af lejere, herunder også børnefamilier.

Nu har det forslag som sagt ikke virket i særlig lang tid endnu, så vi kender jo ikke resultatet af den indsats, plus at man egentlig også har aftalt, at der skal foretages en undersøgelse af området. Den skal jo så sættes i gang her i år. Og så har kommunerne en lang række tiltag, og man påpeger, at de har nogle muligheder, som de faktisk ikke bruger i det omfang, de godt kunne.

K1. 20:04

Formanden:

Fru Yildiz Akdogan.

K1. 20:04

Yildiz Akdogan (S):

Nu snakkede ministeren udenom. Ministeren henviste til, at der skulle være nogle undersøgelser, men i sin tale kritiserede ministeren faktisk den forhenværende regering, den socialdemokratiske regering, selv om det er et stykke tid siden. Den her regering har en tendens til hele tiden at henvise alt, hvad der er sket af skidt, til den tidligere socialdemokratiske regering.

Jeg vil bare lige nævne nogle tal. Ifølge Domstolsstyrelsen blev der sat 1.823 lejere ud, og i 2008 var det 3.762 lejere, der blev sat ud. I første halvdel af 2009 blev hele 2.080 lejere sat ud. Halvdelen af dem var familier. Så vil jeg bare igen høre ministeren: Siden den her regering er trådt til med sine initiativer og tiltag, er der så sket en

stigning eller et fald i forhold til andelen af familier, der er blevet sat ud af deres boliger? Vil ministeren svare ja eller nej?

Kl. 20:05

Formanden:

Ministeren.

Kl. 20:05

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Så vil jeg gentage det, som jeg svarede lige før. Der er sket en stigning i første halvår af 2009 i forhold til året før.

Kl. 20:06

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 20:06

Özlem Sara Cekic (SF):

Ministeren vil rigtig gerne sætte en hel masse ting i værk, men synes, at vi lige er nødt til at vente. Der er en række rapporter, som åbenbart venter på at blive færdige. Som jeg kan forstå det, har regeringen så været i gang med det de sidste mange, mange år. Som ordføreren fra Socialdemokratiet, fru Yildiz Akdogan, lige før også sagde, så er tallet på folk, der bliver sat på gaden, fortsat stigende. Det er ikke bare i første kvartal. Det har det været et stykke tid nu.

Derfor vil jeg bare rigtig gerne høre: Hvor mange familier skal fortsat sættes på gaden, før ministeren synes, at det her er et problem, og derfor vil tage ansvaret på sig og handle? Er det 5 familier, er det 10 familier, er det 1.000 familier? Det kunne være rigtig interessant at høre.

K1. 20:06

Formanden:

Ministeren.

Kl. 20:07

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Som jeg sagde i min tale, så er det et problem, når børnefamilier bliver udsat fra deres bolig. Den stigning, jeg nævnte, var i det første halvår af 2009 – ikke i første kvartal.

Derfor er det jo rigtig godt, at regeringen sidste år sammen med Folketinget fik besluttet, at man skulle skride ind med en række tiltag, som nu har virket under et år, så skal vi ikke lige se, hvordan de tiltag virker, og så også se, hvad en undersøgelse viser om, hvad man kan gøre af yderligere tiltag? Der er faktisk nogle uudnyttede muligheder ude i kommunerne, som kommunerne kan tage fat på, så der er sat en lang række initiativer i gang på området, som også skal have lov til at virke.

Hvad tallet er for andet halvår af 2009 foreligger ikke endnu. Jeg refererede til første halvår af 2009.

Kl. 20:07

Formanden :

Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 20:07

Özlem Sara Cekic (SF):

Altså, som jeg kan huske, var tallet steget fra 2.000 til 3.000 husstande, der blev sat på gaden. Nu siger ministeren, at der er en række tiltag ude i kommunerne. Jeg har selv været med til at vedtage en af dem med satspuljen, hvorefter man skal orientere kommunen, inden boligselskabet sender regningen til fogedretten.

Vi kommer da bare ikke uden om, at når der er en overrepræsentation af kontanthjælpsmodtagere, som bliver sat på gaden, handler det her om fattigdom. Ministeren erkender også selv, at vi har et fattigdomsproblem. Med de fattigdomsydelser, der er, og som regerin-

gen har sat i værk, producerer de jo fattige. Nu siger ministeren oven i købet, at 300-timers-reglen virker. Jeg synes, det er helt uhørt, at man med en manipuleret rapport stadig væk fastholder, at det virker. Hvad vil ministeren gøre for, at de fattige ikke bliver sat på gaden, når det i sidste ende handler om kroner og øre?

K1. 20:08

Formanden:

Ministeren.

Kl. 20:08

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu forholder jeg mig til det beslutningsforslag, som er fremsat, hvori det foreslås, at man faktisk går ind og skal tilbyde en anden varig og billigere bolig. Vi vil egentlig meget hellere sætte ind, før man skal igennem det ret hårde forløb, som det kan være at blive sat ud af sin lejlighed.

Vi vil gerne have, at man sætter ind med hjælp, som drejer sig om, at kommunen faktisk får nogle muligheder for at gå ind i en dialog med den enkelte børnefamilie. Det kan f.eks. dreje sig om, at man får mere styr på sin privatøkonomi, for hvis vi ser på den SFI-undersøgelse, som er blevet lavet, siger tre ud af fire faktisk, at de har nogle problemer med at administrere deres egen økonomi.

Det er blot ét eksempel på, hvad den enkelte kommune kunne gøre i forhold til den børnefamilie eller den lejer, som er udsættelsestruet. Vi ønsker blot at sætte ind, før det kommer så vidt, at man bliver sat ud, i stedet for at begynde at snakke om, at vi hurtigt skal tilbyde en anden bolig og så sætte en familie under administration.

Kl. 20:09

Formanden:

Så er der korte bemærkninger. Det er hr. Thomas Jensen.

Der er noget galt med teknikken. Jeg ved ikke, om der er nogen, der sidder og slumrer et sted i teknikrummet. Værsgo.

Kl. 20:10

Thomas Jensen (S):

Så kom der lys i lampen hernede. Tak – og tak til ministeren.

Det er da dejligt at høre, at ministeren erkender, at der er et problem med tvangsudsættelser. Man må også sige, at ministeren næsten ikke har kunnet sige andet, eftersom antallet af, hvor mange mennesker, herunder børnefamilier, der er blevet tvangsudsat, er blevet fordoblet i den periode, hvor det er blevet målt. Og det er sket på bare 5-6 år, og det synes jeg er tankevækkende.

Det er også derfor, at Socialdemokraterne i dag fremsætter det her beslutningsforslag, for vi vil ikke bare udskyde det hele, skrive rapporter og nedsætte kommissioner. For vi ved jo allerede godt, hvad det er, der er problemet. Konkret kan vi se, at der er mange, der bliver sat på gaden. Vi kan se, at der er mange børnefamilier, der bliver sat på gaden. Dermed er der mange børn, der bliver revet ud af deres hverdag, væk fra de kammerater, som de går i skole med, og væk fra der, hvor de føler sig trygge.

Ministeren står her og siger: Ja, det er jo bare, fordi folk ikke kan finde ud af at styre deres egen økonomi. Dertil vil jeg sige, at der foreligger en rapport, som vi har her. Der står, og jeg citerer:

Udsatte lejere rekrutteres således fra lavindkomstgruppen, og en medvirkende forklaring på, at antallet af udsættelser er steget i perioden 2002-2006, kan findes i, at lavindkomstgruppen er blevet større, hvilket har medført et større rekrutteringspotentiale for udsættelser.

Jeg vil spørge ministeren: Har indkomst slet ingen indflydelse på, at folk bliver tvangsudsat fra deres bolig?

Kl. 20:11

Formanden:

Så er det ministeren.

Kl. 20:11

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu kom jeg kun med én reference, nemlig SFI-undersøgelsen. Der er også en lang række andre ting, som den enkelte kommune kan gøre for at træde tidligere til, før der sker en udsættelse, hvor man må udsætte en børnefamilie eller andre lejere.

Med hensyn til de forslag, som ligger i Socialdemokraternes beslutningsforslag, vil jeg sige, at vi ikke finder, at de er løsningen på nogle af de problemer, som vi ser med udsættelse af familier. Faktisk har vi jo set, at Folketinget har vedtaget et lovforslag sidste år. Jeg synes, at det er en rigtig god idé, at man ser, hvordan det virker, og derefter ser, hvad det er for yderligere tiltag, man kan sætte i gang.

De forslag, som ligger i det her beslutningsforslag, mener vi ikke har nogen effekt. Det er også derfor, vi siger, at dem kan vi ikke støtte.

Kl. 20:12

Formanden:

Så er det hr. Thomas Jensen.

Kl. 20:12

Thomas Jensen (S):

Vi hører, at ministeren igen vil vente og vente med at gøre noget, hun vil vente og se, om loven fra sidste år kommer til at virke. Det venter vi alle sammen spændt på om den gør, for den bakker vi også op fra Socialdemokraternes side. Men vi har hele tiden sagt, at vi ikke tror på, at loven fra sidste år i sig selv vil sætte en stopper for den stigning i tvangsudsættelser, som vi har set de seneste år.

Noget af det, som vi har spillet konstruktivt ind med fra Socialdemokraternes side, er, at man skal passe på, at alle de her mærkelige reformer, der har været de sidste år, ikke virker som en hæmsko for, at vi får en virkelig god viden om, hvad det er, der sker.

Det er sådan, at Domstolsstyrelsen opgør de her tal for tvangsudsættelser for retskredse i stedet for at opgøre dem for kommuner. Derfor mener vi fra Socialdemokraternes side, at det vil være væsentligt, at vi får sådan noget bureaukratisk stads, som Domstolsstyrelsen laver, opdelt på kommuner. Så kan vi se, hvilke kommuner der er gode til at sørge for, at folk ikke bliver tvangsudsat. På den måde kan vi gå ind og spørge de kommuner, hvad det er, de gør som en ekstra indsats for, at de her børnefamilier ikke bliver tvangsudsat. Men det har jeg ikke hørt ministeren har været villig til indtil videre.

Mit spørgsmål er nu: Er ministeren villig til at følge det socialdemokratiske forslag om, at vi får opgjort statistikkerne kommunevis, sådan at vi kan se, hvor de gode kommuner er, og spørge dem, hvad det er, de gør?

Kl. 20:13

Formanden:

Så er det ministeren.

Kl. 20:13

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Altså, nu forholder jeg mig til det beslutningsforslag, der ligger, og det vil jeg sådan set fastholde her og nu. Så jeg siger, at vi ikke kan støtte det beslutningsforslag, som Socialdemokraterne har fremsat, for vi mener faktisk, at de tiltag, som ligger i den lov, der blev vedtaget sidste år, for det første skal have lov til at virke, og at vi skal se effekten af det, og at det for det andet vil være relevant at se på, hvad der ellers er af muligheder. Her har vi bl.a. også sagt, at vi vil gå ind og se på, om de private udlejere kan gå ind og varsle kommunen noget tidligere end ellers, og det er nogle af de ting, som skal ligge i den undersøgelse. Så jeg vil forholde mig til dette beslutningsforslag, som regeringen ikke kan støtte.

Kl. 20:14

Formanden:

Tak til socialministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så går vi til ordførerrækken, og det er fru Louise Schack Elholm som ordfører.

Kl. 20:14

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Lad mig starte med at sige, at Venstre er meget optaget af problemstillingen om udsættelser. Derfor fik regeringen SFI til at lave en rapport om årsagerne til udsættelser. På baggrund af rapporten indgik Venstre i en satspuljeaftale. Her havde vi fokus på at imødegå udsættelser. Socialdemokraterne var også med i aftalen, men da det kom til ikrafttrædelsen, ønskede Socialdemokraterne at udskyde det, så loven først trådte i kraft i juni 2009 i stedet for i april 2009. Det kunne ellers have hjulpet nogle familier i den periode. SFI's rapport viste, at den største gruppe af udsatte lejere var lønmodtagere. Baggrunden for udsættelserne var typisk manglende styring af økonomien. Derfor forbedrede vi bl.a. også kommunernes mulighed for at sætte lejere under administration for på den måde at sikre, at lejerne fik betalt deres husleje.

Socialdemokraterne henviser i deres beslutningsforslag til fattige ud fra et relativt fattigdomsbegreb. Det er et begreb, der ikke tager udgangspunkt i størrelsen af indkomsten, men i indkomstforskelle, og det betyder paradoksalt nok, at når økonomien vokser og indkomsterne stiger, ja, så stiger indkomstforskellene også, og derfor stiger antallet af fattige i forhold til det relative fattigdomsbegreb. Der er altså ifølge dette begreb flere fattige, på trods af at alle bliver rigere. I nedgangstider som nu ser vi typisk, at indkomsterne stagnerer, og at indkomstulighederne falder. Det betyder, at der efter det relative fattigdomsbegreb bliver færre fattige i en tid med stigende arbejdsløshed. Det relative fattigdomsbegreb er med andre ord håbløst til at beskrive fattigdom. Det har dog passet ind i oppositionens agenda; de ønskede, at regeringen skulle fremstå som socialt uansvarlige. Når tallene for den relative fattigdom begynder rulle ind fra finanskrisen og vi vil se, at antallet af relative fattige er faldende, ja, så begynder oppositionen nok også at ønske et andet fattigdomsbe-

Hvis vi i øvrigt ser på lavindkomstgruppen, ser vi, at den største gruppe i lavindkomstgruppen er studerende. Det vil sige, at det er en gruppe, som midlertidigt er på en lav ydelse, og de ser frem til en massiv indkomstfremgang, når de er færdiguddannede.

Venstre mener, at vi skal fokusere på den reelle fattigdom. Derfor vil regeringen arbejde på at komme med retvisende fattigdomsindikatorer. Venstre mener, det er vigtigt at få inkluderet flest mulige i samfundet. Det gøres ved at sikre unge en uddannelse og sikre, at voksne er en del af arbejdsmarkedet.

Venstre mener, at en afskaffelse af kontanthjælpsloftet, 450-timers-reglen og starthjælpen er en ulempe for befolkningen. Disse regler sikrer, at en større del af befolkningen er aktive på arbejdsmarkedet i stedet for at være isoleret på passiv forsørgelse. Permanent at være placeret på passiv forsørgelse er en sikker vej til at blive marginaliseret.

Det ligger Venstre på sinde, at vi sikrer byggeri af almene boliger. I forbindelse med det økonomiske opsving faldt byggeriet af almene boliger, og Venstre var derfor med i den store boligaftale. Her sikrede vi byggeri af over 4.000 boliger i 2009. Det er mere end 2.000 flere i forhold til 2008 og mere end 4.000 flere end i 2007. Hvis vi bare ser på de almene familieboliger, ja, så kan vi se, at der var en stigning på 1.300 boliger, efter at aftalen var blevet indgået sidste år, hvor der blev givet 100 tilsagn, før boligaftalen trådte i kraft.

Det var en boligaftale, som Socialdemokraterne stemte nej til. Derfor kan det jo undre, at Socialdemokraterne er imod det grundlag, der har givet mulighed for byggeri af flere almene boliger, og det virker lidt absurd, at Socialdemokraterne nu kommer med det her forslag om byggeri af flere almene boliger.

Venstre kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 20:18

Formanden:

Tak. Der er ikke ønske om korte bemærkninger ... Jo, fru Yildiz Akdogan. Værsgo.

K1. 20:18

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Jeg vil egentlig stille det samme spørgsmål til ordføreren her: Er der flere eller færre familier, der er blevet smidt ud af deres lejligheder, efter at den her regering er trådt til? Og mener ordføreren, at fattigdomsydelserne, skulle jeg til at sige – at kontanthjælpsloftet, 450-timers-reglen og de forskellige ydelser konkret har en effekt på familiens indkomst og økonomi? Eller har de ikke det?

Kl. 20:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 20:19

Louise Schack Elholm (V):

Det med antallet af udsættelser er et utrolig godt spørgsmål, for det blev faktisk ikke opgjort, inden den her regering kom til. Så man må sige, at den her regering har sat fokus på problemstillingen – et fokus, som den tidligere regering, SR-regeringen, ikke havde; for det blev ikke opgjort. Så om det har været stigende, er jo svært at sige, for det var ikke noget, man havde fokus på tidligere.

Kl. 20:19

Formanden:

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 20:19

Yildiz Akdogan (S):

Så skal jeg prøve at oplyse ordføreren om tallene. Domstolsstyrelsen siger, at der i 2002 var 1.800 familier, der blev sat ud af deres lejligheder. I 2008 var det her tal nærmest fordoblet. Og alene i første halvdel af 2009 er der 2.000 familier, der er blevet sat ud af deres boliger. Jeg vil gerne spørge ordføreren, om der er sket en stigning eller et fald.

Kl. 20:20

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 20:20

Louise Schack Elholm (V):

Nu trådte regeringen til i 2001, så 2002 er også i denne regerings periode. Så det, man kan sige, er, at vi jo ikke har nogen tal fra den socialdemokratisk-radikale regering tidligere, for de havde ikke fokus på problemstillingen. Så jeg kan jo ikke sige, hvordan det er, i forhold til før regeringen kom til.

Kl. 20:20

Formanden:

Så er det hr. Thomas Jensen, kort bemærkning.

K1. 20:20 K1. 20:23

Thomas Jensen (S):

Tak. Det lyder nærmest på Venstres ordfører, som om der slet ikke er noget problem. Når man ikke kan stå og svine den tidligere SR-regering til, så er der slet ikke nogen problemer i denne verden. Men nu er det jo sådan, at statistikken foreligger, og de tørre tal taler desværre nogle meget bedrøvende ord til os, nemlig at der er sket en fordobling i antallet af udsættelser. Når man ser på sådan en statistik, så er det jo meget naturligt, at man også begynder at se på, hvad der kan være årsagen til, at der er flere, der bliver tvangsudsat af deres bolig, hvad årsagen er til, at der er børnefamilier, der skal sættes på gaden.

Derfor er det også fint, at der er blevet lavet den her undersøgelse. SFI har lavet den her undersøgelse for at berige os alle. Der er mange forskellige gode delkonklusioner i den, men samlet set – jeg har læst det op tidligere, så nu vil jeg ikke læse det op igen – konkluderes det, at det jo simpelt hen er sådan, at de folk, der bliver tvangsudsat, har en langt lavere indkomst end de folk, som ikke bliver sat ud, altså de øvrige lejere.

Så jeg spørger her Venstres ordfører: Er Venstres ordfører enig i, at bl.a. indkomstniveauet har en indflydelse på, om folk bliver tvangsudsat af deres bolig?

Kl. 20:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 20:21

Louise Schack Elholm (V):

Det var et langt, langt spørgsmål. Om SFI's rapport: Jeg synes også, det er vigtigt at have fokus på de her udsættelser. Det var jo derfor, at vi lavede den her satspuljeaftale omkring udsættelserne. Vi var rigtig kede af, at Socialdemokraterne ikke ønskede at afgive betænkning, og derfor måtte vi udskyde ikrafttrædelsen med 2 måneder. Det her ligger os meget på sinde, og derfor er det jo også, at vi følger op med en forskningsmæssig undersøgelse her i 2010, der skal redegøre for, hvordan man kan vurdere virkningen af det her, for at vi kan være sikre på, at vi imødegår udsættelser mest muligt.

K1. 20:22

Formanden:

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 20:22

Thomas Jensen (S):

Det er jo altid sjovt, når man hører Venstres boligordfører udtale sig om Socialdemokraterne. Så er vi skyld i dit, og så er vi skyld i dat, men faktum er jo, at på mange af de områder kører Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti jo lovgivningen igennem sammen, og alligevel bruger Venstres ordfører alle muligheder for at svine Socialdemokratiet til. Men det må jo falde tilbage på Venstres ordfører selv.

Jeg fik jo ikke sådan et klart svar på det her med, om lavindkomst havde nogen indflydelse på, om folk blev tvangsudsat, så det vil jeg da egentlig gerne prøve at spørge om igen. Nu kan Venstres ordfører jo selv læse det her i bogen, men kan vi lige få det helt skåret ud i pap: Ja eller nej – har indkomstniveauet en indflydelse på, om folk bliver tvangsudsat af deres bolig?

Kl. 20:22

Formanden:

Ordføreren.

Louise Schack Elholm (V):

Nu vil jeg lige starte med at sige, at Socialdemokraterne jo var med i en del af aftalen om satspuljeforliget om udsættelse af lejere, og det var også Socialdemokraterne, der valgte at udsætte det med 2 måneder. Så det er jo ikke, fordi jeg render rundt og vil klandre Socialdemokraterne for noget, de ikke er skyld i, det er jo noget, som Socialdemokraterne selv har indgået aftale om. Men når det så kommer til det, vil jeg sige, at det, som SFI-rapporten gjorde meget klart, var, at folk har svært ved at styre deres økonomi. Derfor skal man have fokus på, hvordan man hjælper folk til bedre at få styr på deres økonomi. Det er jo også det, som satspuljeaftalen lægger vægt på.

K1. 20:23

Formanden:

Så er det fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 20:23

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er åbenbart rigtig svært at regne ud, så jeg nævner lige nogle tal for at høre, om antallet af udsættelser er steget eller faldet under denne regering. I 2002 bankede fogeden på 1.499 døre. I 2006 var tallet 2.589. I 2008 var tallet oppe på 3.762. Så jeg vil spørge ud fra de her tal: Er der flere eller færre, der er blevet sat på gaden under denne regering?

Kl. 20:24

Formanden:

Ordføreren.

K1. 20:24

Louise Schack Elholm (V):

Nu har den her regering virket fra 2002 og til i dag. Det vil sige, at alle de tal stammer fra den her regeringsperiode. Der er ikke et eneste tal, der stammer fra tiden under en tidligere regering. Derfor kan man ikke sammenligne med andre regeringer. Det er jo ikke blevet offentliggjort, fordi man ikke har haft fokus på det.

Kl. 20:24

Formanden:

Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 20:24

Özlem Sara Cekic (SF):

Når ordføreren ikke kan finde ud af at svare på det, jeg spørger om, så er det jo, fordi det gør ondt. Det gør ondt, at man ikke kan tage ansvaret på sig. Det er derfor, man laver en klassisk politisk ja, jeg snakker udenom-taktik. Det er bare dødærgerligt, når vi sidder her og faktisk har mulighed for at gøre en forskel for de her familier, at ordføreren vælger at stå og hakke lidt på Socialdemokraterne og tallene.

Det her handler om mennesker og om, at der er flere, der er blevet sat på gaden under denne regering. Hvorfor er det så svært at erkende? Antallet var i 2002 1.499, og i 2008 er antallet oppe på 3.762. Man skal ikke være den største matematiker for at kunne regne ud, at det er en dobbelt-op.

Kl. 20:25

Formanden:

Ordføreren.

K1. 20:25

Louise Schack Elholm (V):

Jeg må igen minde om, at regeringen har siddet i hele den periode, og derfor kommer alle tallene fra den regeringsperiode. Prøv at kom-

me med et tal, der kommer fra en anden regering, og så kan vi sammenligne regeringerne imellem. Men man kan ikke bare sammenligne på tværs. Der er alle mulige andre ting. Det er jo i samme regeringsperiode, og derfor kan det ikke lade sig gøre.

Der er fokus på udsættelser, og det er derfor, vi har fået lavet en SFI-rapport. Det er derfor, vi har fået lavet en satspuljeaftale omkring udsættelser, og det er derfor, der skal laves en forskningsmæssig undersøgelse af det i år. Så jeg forstår overhovedet ikke, hvorfor oppositionen kommer med det her.

K1. 20:25

Formanden:

Tak til fru Louise Schack Elholm. Videre i ordførerrækken er det hr. Martin Henriksen.

K1. 20:25

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Socialdemokraternes beslutningsforslag kan Dansk Folkeparti ikke støtte. Det er ikke på grund af manglende forståelse for socialt udsatte grupper i samfundet eller på grund af manglende vilje til at komme betrængte borgere til undsætning. Et stykke ad vejen er vi ikke enige i de redskaber, som forslaget omhandler, og visse elementer af forslaget er meget vidtgående – for vidtgående til, at Dansk Folkeparti med udgangspunkt i det her beslutningsforslag kan tilslutte sig det.

Dog er der punkter, som jeg mener vil kunne danne baggrund for drøftelser i både Socialudvalget, i Boligudvalget og i regi af de årlige satspuljeforhandlinger. Vi skal hele tiden forsøge at blive bedre til at hjælpe de socialt udsatte grupper, som af den ene eller anden grund ikke kan få hverdagen til at hænge sammen på grund af økonomien, sociale forhold eller andre elementer.

Socialdemokraterne er inde på, at børnefamilien skal tilbydes en ny bolig, der så vidt muligt skal være billigere end den tidligere. Børnene skal bevare den nuværende folkeskole og bevare deres omgangskreds. Det lyder sympatisk, men er det realistisk at gennemføre i praksis? Det tvivler jeg på, og jeg vil meget nødig udstede garantier, som kan være meget vanskelige at leve op til. Det synes jeg heller ikke er rimeligt over for dem, som forslaget handler om.

Der er jo allerede en lovsikret ret for børnefamilier til at få anvist midlertidigt husly, hvis de bliver sat ud af deres bolig. Børnefamilier kommer altså ikke til at stå på gaden uden tag over hovedet. Det synes jeg er væsentligt at understrege. Skulle der være enkelte sager i kommunerne, hvor det imod den nuværende lovgivnings hensigt alligevel er sket, synes jeg, at det skal frem, eksempelvis under udvalgsbehandlingen.

Socialdemokraterne foreslår også, at udsatte børnefamilier – ikke kun personer på overførselsindkomster, men også lønmodtagere – skal acceptere at blive sat under offentlig administration, såfremt de vælger at modtage kommunens hjælp til en ny bolig. At opstille et krav over for socialt udsatte børnefamilier eller andre for den sags skyld, der går på, at hvis man vil have kommunens hjælp, skal man overlade sin økonomi til det offentlige, er efter min opfattelse meget vidtgående. Jeg frygter, at visse familier med god ret vil frabede sig offentlig hjælp, hvis de samtidig ikke må styre deres egen økonomi.

Jeg vil sige, at vi forstår problemligestillingen, og vi vil også gerne diskutere, om man kan udvide regelsættet, der er omkring at administrere en borgers økonomi, og vi vil også godt bede ministeriet vurdere konsekvenserne af en udvidelse, men et så firkantet krav, som bliver opstillet i beslutningsforslaget, vil jeg gerne advare imod.

Derudover foreslås det at indføre en pligt for private udlejere til at advare kommunen, når en lejer er på vej ud af lejemålet på grund af manglende betaling af husleje. Nu sker størstedelen af udsættelserne i den almene boligsektor, og derfor er det selvfølgelig først og fremmest her, der skal sættes ind. Jeg synes også, at Socialdemokraterne nærmere bør definere omfanget af det forslag, som de har fremsat her

Så vil jeg også kort komme ind på det, der omhandler de sociale ydelser. De nuværende regler sikrer imod, at der opstår situationer, hvor hårdtarbejdende danskere med et lavtlønnet arbejde oplever, at personer på offentlig forsørgelse får mere ind på kontoen. Det ville jo være en uholdbar situation, og hvilken forklaring vil venstrefløjen tilbyde de borgere, der arbejder og selv tjener deres penge, men som vil kunne få mere ud af at være arbejdsløse? Det er et åbenlyst dilemma, som ingen på venstrefløjen endnu har forholdt sig til, og det synes jeg er tankevækkende.

Der skal være balance og sammenhæng mellem på den ene side beskæftigelsespolitikken og på den anden side socialpolitikken. De to skal langt hen ad vejen gå hånd i hånd. Jeg mener ikke, at venstrefløjen har forstået denne sammenhæng, og derfor er der en tendens til at dele socialpolitik op i en blok og beskæftigelse i en anden blok.

I Dansk Folkeparti ønsker vi en socialpolitik, der tager vare på socialt udsatte familier, og derfor har vi allerede været med til og vil som sagt gerne diskutere nye initiativer, men vi har også en række grundprincipper, bl.a. at den enkelte, så vidt det overhovedet er muligt, selv skal tjene til dagen og vejen; at den enkelte selv har ansvaret; at forældre opdrager deres børn; at forældre varetager familiens økonomiske forhold. Disse udgangspunkter og disse principper gælder alle uanset social status.

Det var ordene.

K1. 20:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Yildiz Akdogan. Værsgo.

Kl. 20:29

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Nu sagde ordføreren i sin indledning, at Dansk Folkeparti ikke kunne støtte forslaget, men at det ikke var på grund af manglende forståelse. Det vil sige, at ordføreren har forståelse og sympati for dele af det her forslag.

Jeg vil gerne høre, om ordføreren også har en forståelse for, at det er nødvendigt for familier at få tilbudt en varig bolig, så børnene ikke skal flyttes rundt som en eller anden vare fra det ene sted til det andet. Er det ikke mere trygt for børnene, at de har et sted at være, den samme skole at gå på og de samme vennekredse? Er det egentlig ikke i bund og grund det, det handler om? Har ordføreren forståelse for, at det her forslag som formål har at skabe sikkerhed og tryghed for børnefamilierne?

Kl. 20:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:30

Martin Henriksen (DF):

Jamen der er jo ikke noget, vi i Dansk Folkeparti hellere vil end at skabe tryghed for børnefamilier, og også for børn, som lever i familier, der af den ene eller anden årsag har problemer med at få økonomien til at løbe rundt. Det er også derfor, at der rent faktisk er vedtaget en række initiativer på området, som skal forsøge at forhindre, at folk bliver sat på gaden.

Men jeg tror også bare, man må gøre sig klart, at det er meget svært at nå derhen, hvor vi kan begynde at udstede garantier til børnefamilier eller borgere, som af forskellige årsager ikke kan betale deres husleje, og at vi kan sige, at vi sørger for en ny, permanent bolig, som er billigere end den tidligere, at børnene kan blive i deres folkeskole og bevare deres omgangskreds. Jeg tror, vi må erkende, at det offentlige kan få meget svært ved at indfri sådan nogle løfter og

har meget svært ved at få indflydelse på, om man kan blive i sin folkeskole og bevare sin omgangskreds.

Der vil jeg godt passe på med at udstede sådan nogle løfter, for jeg er slet ikke sikker på, at det er noget, som kommunerne kan leve op til.

Kl. 20:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Yildiz Akdogan.

Kl. 20:31

Yildiz Akdogan (S):

Tak for svaret. Jeg forstår ordførerens svar lidt som et udtryk for, at han er enig i, at det måske slet ikke er så tosset med en varig bolig til børnefamilierne. Vi ved jo, at det ikke ligefrem er de mest ressourcestærke familier, vi har at gøre med. Det er nogle familier, der netop har brug for den tryghed og for at have sikkerhed for, at børnene som sagt ikke skal flyttes fra det ene sted til det andet, fordi den her henvisning kun er midlertidig og ikke varig.

Ordføreren siger, at han går ind for, at der skal skabes trygge rammer for familierne, så jeg vil egentlig bare høre ordføreren igen, om han som socialordfører for Dansk Folkeparti – et parti, der også bryster sig af, at de synes, at socialpolitikken er vigtig – ikke synes, det er vigtigt, at børnefamilierne får den her tryghed ved at have en bolig. Vil Dansk Folkeparti ikke arbejde for at give udsatte familier, der står med truslen om at skulle forlade deres boliger, nogle trygge rammer?

Kl. 20:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:33

Martin Henriksen (DF):

Jo, det vil vi gerne arbejde for, og det er også det, vi har gjort. Og der er jo vedtaget en række initiativer, eksempelvis at man kan få hjælp til at flytte, hvis man flytter til en billigere bolig. Der er jo også mulighed for at få gældsrådgivning osv. og i nogle tilfælde at få gældssanering.

Vi ved jo fra nogle af de SFI-rapporter, der eksisterer på området, at en del af problemstillingen bl.a. består i, at de pågældende har meget stor gæld, og at de – og det tilkendegiver de jo selv – har problemer med at styre økonomien og få den til at hænge sammen. Der eksisterer jo i dag nogle muligheder i lovgivningen for at gå ind og hjælpe den enkelte borger eller børnefamilie, men jeg tilkendegiver jo også, at vi gerne vil kigge på at udvide nogle af de muligheder.

Men det, som Socialdemokraterne foreslår, synes jeg er meget drastisk, fordi man faktisk går ind og umyndiggør nogle personer, og jeg synes ikke, man kan retfærdiggøre at umyndiggøre personer, fordi de bliver kategoriseret som socialt udsatte.

Kl. 20:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 20:33

Özlem Sara Cekic (SF):

Er der fattigdom i Danmark? Det er bare mit spørgsmål.

Kl. 20:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:34

Martin Henriksen (DF):

Det er et meget fantasifuldt spørgsmål. Jeg vil prøve at give et lige så fantasifuldt svar. Hvis fru Özlem Sara Cekic sammenligner med de personer i Afrika eller i Asien, som har lidt, så er svaret nej, så er der ikke fattigdom i Danmark. Hvis fru Özlem Sara Cekic sammenligner med den indtægt, som folketingsmedlemmer og ministre har, vil svaret nok være ja, så er der nogle, der har store problemer med at få økonomien til at løbe rundt.

Kl. 20:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 20:34

Özlem Sara Cekic (SF):

Pinligt, at socialudvalgsformand Martin Henriksen kan komme med sådan en udtalelse. Jeg er udmærket klar over, at hr. Martin Henriksen ikke tilhører den kategori, der hedder fattig, og derfor sagtens kan stå her fra talerstolen og sådan blære sig med sin egen indkomst.

Men der er faktisk mennesker, også familier med børn, som ikke er i stand til at betale deres husleje, fordi de ikke har råd. De penge, de har, rækker ikke til, at de kan betale en husleje, fordi de er nødt til at vælge mellem mad, husleje og elregning. Derfor er det da også enormt skuffende, at Dansk Folkeparti, der har lagt stemmer til regeringens politik i så mange år, ikke er i stand til at komme med et klart bud på, hvad vi kan gøre for, at over 3.000 husstande ikke bliver sat på gaden, ud over at støtte regeringen i at få lavet diverse undersøgelser, rapporter og statistikker. Det hjælper ikke de børn, der mister deres omgangskreds.

Kl. 20:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:35

Martin Henriksen (DF):

Nu ved jeg ikke, om jeg stod og blærede mig med min indkomst – det kan være, at mikrofonerne ikke fungerer optimalt, der har jo været problemer med teknikken tidligere i dag. Jeg ved ikke, om det er det, der gør sig gældende; det kan vi undersøge senere. Men jeg vil sige, at hvis der er noget, der er pinligt, så er det måske, at vi har en venstrefløj, som i lang tid har talt om, at hvis vi indfører en fattigdomsgrænse, kan vi løse alle problemerne.

Det er jo bare pudsigt, at til trods for at venstrefløjen i mange år har talt om at indføre en fattigdomsgrænse, så er man endnu ikke i stand til at sige, hvor den skal ligge, og hvem den skal omfatte – og det er jo pinligt. Det er jo at gøre grin med de mennesker, som faktisk har det svært i vores samfund, at sige, at hvis vi indfører en fattigdomsgrænse, har vi løst problemerne.

Realiteten er jo bare, at der er nogle, der forsøger at gøre noget ved det, og så er der nogle, der snakker om at gøre noget. Så kan folk jo selv gøre op, hvem der er hvem.

Kl. 20:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 20:36

Thomas Jensen (S):

Jeg kan jo konstatere, at det virkelig er noget af en indrømmelse, Dansk Folkepartis ordfører kom med her til sidst, nemlig at der er nogle, der gør noget ved det. Ja, det skal jeg så sandelig sige!

Vi har fået læst tallene op her i dag, nemlig at antallet af tvangsudsættelser er blevet mere end fordoblet, mens DF har stemt for re-

Kl. 20:39

geringens politik, for de lave ydelser, 300-timers-reglen, 450-timers-reglen, kontanthjælpsloftet, starthjælpen, altså for det, som bevidst holder folk nede i fattigdom. Det, som vi har fået dokumenteret her fra SFI, er, at det er folk med lave indkomster, som bliver tvangsudsat, og at årsagen til, at antallet af tvangsudsatte er stigende, er, at der bliver flere med lave indkomster. Så hjælper det jo ikke noget, at hr. Martin Henriksen står og holder en flot tale om, at Dansk Folkeparti vil det så godt for folk, som bliver tvangsudsat, når hr. Martin Henriksen hele vejen igennem har stemt for det her, der har gjort, at vi har fået flere tvangsudsættelser.

Så jeg spørger hr. Martin Henriksen, om han ikke vil erkende, at lavere indkomst er en årsag til, at folk bliver tvangsudsat.

K1. 20:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

K1. 20:37

Martin Henriksen (DF):

Igen: I forlængelse af det, som Socialistisk Folkepartis ordfører nævnte om, hvad der var pinligt, kan hr. Thomas Jensen nu påstå, at Dansk Folkeparti bevidst holder folk i fattigdom. Det er jo fuldstændig absurd. Altså, det er jo langt ude at påstå, at der er noget parti i Folketinget, der har en politik, der går ud på, at man bevidst ønsker at gøre folk fattige.

Jeg synes, at det kunne være rigtig godt, hvis Socialdemokraterne og andre på venstrefløjen kunne forholde sig til, at hvis man går ind og forhøjer de sociale ydelser, sådan som Socialdemokraterne og venstrefløjen generelt ønsker, så vil man jo faktisk komme i en situation, hvor nogle hårdtarbejdende borgere i det her samfund kunne se, at der var folk på overførselsindkomst, der ville få lige så meget ud af det eller måske endda mere end dem selv – og det er da uhensigtsmæssigt. Det synes jeg faktisk man skal give et svar på.

K1. 20:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Thomas Jensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 20:38

Thomas Jensen (S):

Det, der sådan overrasker mig, hver gang jeg hører folk fra Dansk Folkeparti tale, er, at der bliver holdt nogle meget flotte taler om, hvad man gerne vil socialpolitisk, sådan i overskriftsform. Det er faktisk sådan nogle taler, som jeg egentlig godt selv ville kunne holde som socialdemokrat. Men når det så kommer til der, hvor man virkelig skal tage fat, der, hvor man virkelig skal sørge for at få løst de problemer, som vi har talt så flot om, så er der ingen vilje til at gå ind at se på, hvad årsagen til problemerne er, og dermed få dem løst.

Det kan da godt ske, at det ud fra den der borgerlige ideologi, som Dansk Folkeparti støtter op om, er det allerbedste at gøre, altså at holde folk nede i fattigdom, for så tror man virkelig, at man får flere i arbejde. Men en sideeffekt af den politik kan jo også være, at man får en masse, der bliver tvangsudsat, og det er det, vi ser her. I hele den periode, hvor Dansk Folkeparti har stemt for regeringens politik, har vi set en støt stigning i antallet af udsættelser.

Kan vi ikke bare få en erkendelse af det i dag vil jeg spørge hr. Martin Henriksen om. Er det ikke rigtigt, at antallet af udsættelser er blevet fordoblet i VK-regeringens levetid?

Kl. 20:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Martin Henriksen (DF):

Men sidste gang Folketinget behandlede et lovforslag på området – det var et godt stykke tid før nytår – var det jo sådan, så vidt jeg husker, at Socialdemokraterne og andre på venstrefløjen forhalede processen og var meget lang tid om at afgive betænkningsbidrag om de lovforslag, som vi jo faktisk senere i år skal gå ind og måle effekten af. Så er det jo et eller andet sted meget klart, at der måske går lidt tid, før vi kan se effekten af de initiativer, som er blevet iværksat, når nogle i Folketingssalen forhaler den proces. Derfor kunne Socialdemokraterne måske også gribe lidt i egen barm – det kunne man jo overveje.

Så vil jeg også endnu en gang påpege, at jeg synes, det er langt ude, at man påstår, at der er nogle partier i Folketinget, der bevidst vil skabe fattige. Det er langt ude at påstå det, og det tror jeg også godt hr. Thomas Jensen selv kan se.

Så skylder Socialdemokraterne stadig et svar på, hvad man vil sige til de danskere, som arbejder hårdt, men som risikerer at se ...

Kl. 20:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Tiden er brugt op for lang tid siden. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så går vi videre i ordførerrækken, og det er så SF's ordfører, og det er fru Özlem Sara Cekic. Værsgo.

Kl. 20:40

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu vil jeg ikke stå heroppe og snakke om, hvem der svarede hurtigt, hvis skyld det er, og hvad den tidligere regering gjorde. Jeg vil rigtig gerne snakke om de mennesker, det her drejer sig om. Jeg mødte faktisk en af dem, da jeg var i distriktspsykiatrien. Ayse var på alder med mig, hun havde tre børn, og hun boede på Nørrebro med sin mand. Manden havde været gift før, men konen var død, og han havde så fundet sammen med Ayse, som så var flyttet til Danmark og enormt gerne ville være en del af det danske samfund. Hun var begyndt at tage danskkursus, havde lært sproget og havde sendt massevis af ansøgninger af sted, men blev ikke engang kaldt til jobsamtale. Hun sagde også: Jeg går ikke engang med tørklæde, så jeg forstår simpelt hen ikke, jeg ikke kan få lov til at arbejde og tjene mine egne penge.

Jo mere hun søger, jo mere mister hun faktisk også selvtilliden, og hun ender med at få en depression. Det er først der, jeg møder hende. I perioder har hun det utrolig svært, og da jeg møder hende, har hun taget 30 kg på, og i perioder er hun så dårlig, at manden er nødt til at passe hende. Det gør så, at han mister jobbet, fordi han har mange sygedage. Ikke nok med, at hun er ramt af depression, hun er også ramt af 300-timers-reglen. Det gør jo så, at familien mister en af indkomsterne. Manden er enormt pressede, så der skal bare være en benhård prioritering af, hvad pengene skal bruges til; hun klipper selv sit hår, hun køber ikke klassebilledet, som koster 30 kr., til sine tre børn, og menstruationsbindene tager jeg med til hende i distriktspsykiatrien.

Jeg havde kontakt til den her familie, indtil de ikke betalte deres regninger, fordi de ikke havde råd til mad. Så kom den første rykker, den anden rykker, den tredje rykker, og de endte med at miste deres bolig. Jeg ved faktisk ikke, hvor Ayse er, jeg mødte hende ikke senere. I en periode boede de hos noget familie, og i en periode boede de på hotel. Hvad der er sket med dem, ved jeg ikke.

Det er jo også derfor, at det her handler om, at der *er* mennesker, der *er* børn, der bliver sat på gaden. Nu sagde ordføreren fra Dansk Folkeparti før, at det er noget pjat, at der er nogle, der vil skabe fattige. Jo, regeringen med Dansk Folkepartis stemmer vil gerne producere fattige. Det er jo derfor, vi har fattigdomsydelserne, loft over

kontanthjælp, starthjælp og en 300-timers-regel, som bliver erstattet af en 450-timers-regel. Man vil gerne have fattige, og det er jo derfor, at regeringen presser så meget på hos den her gruppe mennesker, at de ikke er i stand til at løfte sig op, rejse sig og være en del af det her samfund. Derfor synes jeg, det er en rigtig, rigtig god intention, der er bag det her forslag, som vi selvfølgelig støtter.

Ligesom Socialdemokraterne sagde det, er vi jo også interesseret i, at ingen børnefamilier bliver sat på gaden. Undersøgelser viser jo, at en fjerdedel af dem, der mister boligen, også er hjemløse efter et år. Derfor vil vi rigtig gerne have, at børnefamilierne har tag over hovedet, vi vil rigtig gerne have, at de fattigdomsskabende regler bliver afskaffet, og at alle børn får de samme muligheder.

Kl. 20:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

K1. 20:44

Martin Henriksen (DF):

Tak. Altså, jeg vil sige om hele den der påstand om, at der er nogle, der sådan bevidst ønsker at skabe fattigdom, at jeg ærlig talt tror, at de fleste er i stand til at gennemskue, at det er lidt langt ude.

Men jeg kunne godt tænke mig spørge til det, som jeg også nævnte i min ordførertale, nemlig at hvis man forhøjer de sociale ydelser, sådan som venstrefløjen lægger op til, vil det jo i nogle situationer være sådan, at folk, der er på arbejdsmarkedet, og som er i et lavtlønnet erhverv, vil kunne se, at man måske kan få lige så meget ud af at være på offentlig forsørgelse eller måske endda en lille smule mere. Altså, mener fru Özlem Sara Cekic, at det er hensigtsmæssigt?

Kl. 20:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:45

Özlem Sara Cekic (SF):

Ordføreren for Dansk Folkeparti synes, det er noget pjat med fattigdomsdiskussionen. Det er jo klart, for hvis ordføreren havde ment noget andet, havde DF jo også lagt mandater til, at man kunne afskaffe og bekæmpe fattigdommen. Nu har ordføreren for Dansk Folkeparti sådan flere gange sagt, at man gerne vil højne de sociale ydelser.

Forstår jeg ordføreren korrekt, at når vi siger, at vi vil afskaffe 300-timers-reglen, starthjælpen og loft over kontanthjælpen, så det svarer til kontanthjælpsniveauet, så vil Dansk Folkeparti af med kontanthjælpen? For vi siger jo ikke, at det skal være mere end kontanthjælpen. Det er jo meget interessant, og jeg synes, at Dansk Folkeparti skal gå ud og sige, at Dansk Folkeparti ikke støtter, at folk får kontanthjælp, når de har brug for det.

Kl. 20:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Martin Henriksen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 20:46

Martin Henriksen (DF):

Jeg har svært ved at følge med. Det kan godt være, at det er teknikken, der er problemet; det skal jeg ikke gøre mig klog på. Men er vi nu kommet dertil, hvor Socialistisk Folkeparti konstaterer, at Dansk Folkeparti vil afskaffe kontanthjælpen? Det er imponerende.

Jeg vil bare spørge igen – det kan være, at jeg får et svar, det kan godt være, at jeg ikke får et svar – hvad forklaringen er på, at Socialistisk Folkeparti mener, at det er i orden, hvis man hæver de sociale ydelser, sådan som man lægger op til, og dermed bringer nogle bor-

gere, nogle danskere, ud i en situation, hvor de kan se, at nogle, der er på overførselsindkomst, får mere ud af det, end hvis de var på arbejdsmarkedet. Altså, hvad er svaret til dem?

Så vil jeg også godt til det her med, at vi synes, at den her fattigdomsdiskussion er pjattet, sige, at det, jeg synes er pjattet ved fattigdomsdiskussionen, er, at Socialistisk Folkeparti sammen med resten af venstrefløjen i flere år har rendt rundt og talt om en fattigdomsgrænse, men man aner ikke, hvor den skal ligge, og man aner ikke, hvem den skal omfatte. Er det ikke pjattet?

Kl. 20:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:47

Özlem Sara Cekic (SF):

Fattigdomsgrænsen vil jeg rigtig gerne diskutere, når forslaget er nede i salen.

Nu siger ordføreren fra Dansk Folkeparti, at han har svært ved at følge med. Det har vi bemærket, altså, der er faktisk mange, der har bemærket, at ordføreren har svært ved at følge med, når der er så mange mennesker, der bliver sat på gaden, når der er så mange mennesker, som har svært ved at købe lægeordineret medicin til deres børn i dagens rige Danmark.

Hvis Dansk Folkeparti var lidt hurtigere og havde hjertet på rette sted, altså havde samvittighed og følelsen af ansvar i forhold til de her mennesker, så kunne man sagtens følge med. Men selvfølgelig står man her i Folketinget og lukker øjnene og lukker ørerne, og når man går ud, gør man det samme, og så tror man af den grund, at fattigdom ikke eksisterer. Men dem, der lever i fattigdom, er ikke i tvivl om, at den eksisterer.

Kl. 20:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren fra SF. Vi går videre i ordførerrækken, og det er den konservative ordfører, fru Vivi Kier.

Kl. 20:48

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at udsættelse af lejere meget ofte er første skridt på vej mod en social deroute, og ikke bare en social deroute for børnefamilier, men også for alle andre, der ender med en udsættelse. Udsættelse af ens bolig er jo lig med, at man ikke har betalt sin husleje, så problemstillingen og de udfordringer, der følger med, er bestemt konservativt hjerteblod.

Jeg skal gerne her fra talerstolen erkende, at det var den her regering, som besluttede at sætte målinger i gang af, hvor mange mennesker der bliver sat ud af deres bolig, og da vi kunne se, at der var en stigning i antallet af udsættelser af lejere, kæmpede jeg som socialordfører i satspuljeforhandlingerne for, at vi satte lige nøjagtig det her tema og handlemuligheder i forbindelse hermed i højsædet.

Som det heldigvis har været sædvane frem til i dag, har vi alle sammen ønsker, når vi sidder og forhandler om satspuljen, men vi bliver også enige, og det blev vi også om det tiltag, der går ud på at skabe handlemuligheder, der gør, at så mange lejere ikke bliver sat ud af deres boliger.

De nye muligheder, vi nu tog beslutning om for at forhindre lejere i at blive sat på gaden, trådte faktisk først i kraft den 1. juli sidste år og har altså kun fungeret i 7 måneder. De kunne være trådt i kraft længe før, men det vil jeg lade de partier, der forhalede ikrafttrædelsen, om at svare på. Og alene af den grund synes jeg, det er helt urimeligt – eller lad mig bruge et af de ord, der er brugt i debatten i dag, så jeg vil nærmest sige pinligt – at man ikke fra de partiers side, som også er med i satspuljen, vil vedkende sig, at den her rege-

ring har sat handling bag ordene; den har erkendt, at vi har en udfordring og en problemstilling, og vi har gjort noget ved det.

Herudover synes jeg også, det er væsentligt at påpege, at vi allerede i den nye lovgivning i enighed besluttede at igangsætte en forskningsmæssig undersøgelse for at tilvejebringe den nødvendige viden om årsager til udsættelse, men der er også mulighed for at sætte fokus på andre spørgsmål. Vi har jo i hvert fald også i enighed besluttet, at vi skal se på den del, der handler om private udlejere.

Når det er sagt, kommer det næppe som nogen stor overraskelse, at jeg ikke kan tilslutte mig beslutningsforslaget, og det er alene af den grund, at jeg finder, at det her forslag er vel hurtigt på banen. Vi har en fælles beslutning om nye tiltag, som har virket i 7 måneder, og nu vil man så straks sætte nye tiltag i gang.

Jeg har ikke kommenteret de enkelte elementer, for det tror jeg ikke at min taletid rækker til, og det har andre også gjort, men jeg vil sige, at jeg ikke kan tilslutte mig beslutningsforslaget, som det ligger.

Kl. 20:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det giver også anledning til tre korte bemærkninger, og den første er fra fru Yildiz Akdogan.

Kl. 20:52

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Nu kom ordføreren ikke ind på de enkelte forslag – det er jo en fempunktsplan – men syntes, det var en lidt hurtig handling, man var kommet med. Men faktum er jo, at der, siden den her regering kom til, hvad enten socialordføreren var socialordfører dengang eller ej, er sket det, at der er kommet flere og flere familier, som er blevet sat ud af deres boliger, og at antallet har været støt stigende, siden den her regering kom til magten. Nu siger ordføreren, at regeringen allerede er i gang med en række tiltag, bl.a. det om underretning, altså at boligselskabet skal underrette kommunen, og jeg vil egentlig høre, om den pligt skal gælde for de private boligejere eller ej.

Kl. 20:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:53

Vivi Kier (KF):

Nu har vi i aften brugt rigtig meget debattid på det samme spørgsmål, der har været stillet, med, at der i den her regerings tid er sket en stigning i antallet af udsættelser af lejere, og i min tale, hvor jeg faktisk lagde vægt på det, for at vi måske kunne komme til at debattere noget andet, sagde jeg, at det er korrekt, for der har ikke været nogen andre, der har målt det; den her regering har sagt, at det er noget, den gerne vil måle på, og derfor kan vi nu følge de her tal. Den her regering har nedsat udsatteråd, den her regering har lavet behandlingsgaranti for narkomaner og alkoholikere, og den her regering valgte også at sige, at der skal måles på, hvor mange mennesker der bliver sat ud af deres boliger. Vi kan så se, der sker en stigning, derfor har vi handlet, og derfor har vi iværksat det, som trådte i kraft den 1. juli sidste år, og som så har virket i 7 måneder. Så jo, vi tager bestemt problemerne og udfordringerne alvorligt, og derfor har vi sat handling bag ordene.

Kl. 20:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Yildiz Akdogan.

Kl. 20:54

Yildiz Akdogan (S):

Det er rigtigt, at den her regering har nedsat rigtig mange kommissioner og rigtig mange råd, men det er bare ikke altid, man har fulgt de her råd og kommissioners forslag. Nu siger ordføreren jo selv, at regeringen har igangsat en undersøgelse, og jeg vil egentlig bare gerne vide, om den her undersøgelse, der forpligter boligselskaberne til at underrette, også skal gælde de private boliger.

Kl. 20:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:54

Vivi Kier (KF):

Tak. Jeg så før, at min lampe begyndte at lyse, og derfor svarede jeg ikke færdigt, det beklager jeg. Spørgsmålet blev også stillet før. Svaret er det, jeg sagde i min tale, så hvis man hørte efter, hørte man, at jeg jo rent faktisk sagde, at med den undersøgelse, som nu går i gang, skal vi også ind og kigge på muligheden for, at private udlejere kan blive omfattet af det her. Så hvis man hørte efter, havde man faktisk hørt, at det var medtaget i min ordførertale.

Kl. 20:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning, og den er fra hr. Thomas Jensen.

K1. 20:55

Thomas Jensen (S):

Tak for det og tak til ordføreren. Det er konservativt hjerteblod, at folk ikke skal sættes på gaden. Det lyder jo rigtig, rigtig flot, og det er også dejligt at høre, at fru Vivi Kier erkender, at der har været en stigning i antallet af tvangsudsættelser under den borgerlige regering. Så man må sige, at i den tid, hvor fru Vivi Kiers parti har haft regeringsansvaret i Danmark, er der desværre sket den her sørgelige udvikling.

Når en politiker som fru Vivi Kier er inde på den erkendelsessti, hvor hun erkender, at der er et problem, og at det er et tiltagende problem, så vil jeg gerne spørge fru Vivi Kier: Er det ikke korrekt, at problemet er langt større end det, vi kan se ud fra de tørre tal i Domstolsstyrelsen? Domstolsstyrelsens tal dækker kun over det, der hedder effektive tvangsudsættelser. Med andre ord: De familier, som ikke vil opleve den fornedrelse, det er at blive tvangsudsat, lusker af sted natten før. I en lånt bil stopper de møblerne ind og stikker af med børnene til en tryg tilværelse et andet sted. Problemet er med andre ord langt større end hvad de effektive udsættelser, som vi ser i statistikken, giver udtryk for. Er det ikke rigtigt?

Kl. 20:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:56

Vivi Kier (KF):

Altså, det kan jo blive sådan en aften, hvor der bliver stillet de samme spørgsmål, og hvor man prøver at give det samme svar. I forhold til stigningen vil jeg blot endnu en gang præcisere, at den her regering sagde, at vi godt vil følge, hvor mange der bliver udsat. Det har man aldrig nogen sinde villet måle på før. Det startede vi med at gøre i 2002, og derfor kan vi se nogle tal. Jeg vedkender mig, at der er en stigning, og derfor har vi også iværksat initiativer. Er det så korrekt, at der er en hel masse mennesker, som sniger sig ud af bagdøren, og alle mulige andre ting? Det har jeg ikke lige nogen tal på.

Jeg kan høre, at hr. Thomas Jensen har et særligt ønske til en måde, vi skal undersøge det på rent forskningsmæssigt, med hensyn til hvad det er for nogle tal og hvordan det skal være. Jamen vi har jo ret til at komme med ønsker til den undersøgelse, der sættes i gang. For mig er det utrolig vigtigt, at vi sætter nogle rammer og giver nogle tilbud, men at vi ikke omklamrer hele befolkningen og siger: I skal bo på den måde; nu skal vi lige sørge for jeres huslejebetaling; vi betaler for, hvordan I kan bo, hvordan I kan spise og alle mulige ting. Sådan et samfund ønsker jeg ikke.

Kl. 20:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Thomas Jensen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 20:57

Thomas Jensen (S):

Hvis fru Vivi Kier har lyttet til, hvad jeg sagde, har hun kunnet høre, at jeg fuldt ud kvitterede for og var glad for, at fru Vivi Kier erkendte, at der var et stigende problem. Det, mit spørgsmål gik på og fortsat går på – for nu må jeg stille det igen – er jo, at den måde, man opgør det på, den bureaukratiske måde, man optæller det på hos Domstolsstyrelsen, kun dækker over de familier, der rent faktisk bliver tvangsudsat effektivt, altså hvor fogeden gør det.

Derfor ville det, også når fru Vivi Kier er inde på at erkende, at der er et stort problem med det her, være dejligt, hvis fru Vivi Kier her i dag også kunne være med til at erkende, at problemets omfang rent faktisk er langt, langt større end det, vi kan se ud fra de tørre tal, nemlig at der er mange, der må flygte fra fogeden, natten før eller et par dage før fogeden kommer og tvangsudsætter dem, simpelt hen fordi de ikke vil opleve den fornedrelse, det er at blive tvangsudsat. Så mit spørgsmål er egentlig bare: Er det ikke korrekt, at statistikken kun medtager de folk, der bliver udsat af fogeden, og at der reelt er langt flere, der bliver tvangsudsat?

Kl. 20:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:58

Vivi Kier (KF):

Nu vil jeg jo gerne erkende, at jeg i dag står på talerstolen som socialordfører og ikke som boligordfører. Alt det her om Domstolsstyrelsen, og hvordan man gør det op i distrikter og alt muligt andet, er ikke et emne, som jeg har et dybt kendskab til og kan udenad på fingrene. Men jeg synes, at det er et emne, man kan tage med, og at man kan sige, at det er noget af det, der skal indgå i, hvordan vi undersøger det. Det må være mit svar til det.

Kl. 20:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 20:58

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu siger fru Vivi Kier, at regeringen gerne vil følge det, og at man synes, at vi skal tale sammen. 2002 og 2003 og 2004 og 2005 og 2006 og 2007 og 2008 og 2009 og 2010, det er faktisk 9 år, ikke? Jeg vil bare rigtig gerne høre, hvor længe man skal blive ved med at følge det.

For nu lyder det, som om ordføreren for De Konservative tænker på den ene ting, vi har fået besluttet via satspuljen, og som SF i øvrigt støttede. Men vi sagde også: Det er ikke nok, det her er ikke nok. Hun tror, at det vil løse alle problemerne. Tror ordføreren virkelig på, at det vil løse problemerne, så kurven kan knække næste gang?

K1. 20:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 20:59

Vivi Kier (KF):

Jamen jeg er så bare nødt til at erkende, at der ikke er nogen tidligere regeringer, som har ønsket at opgøre, om de her tal stiger. Det har den her regering ønsket. Det har vi gjort. Ligesom den her regering har lavet behandlingsgaranti for narkomaner, ligesom den her regering har lavet behandlingsgaranti for alkoholikere, ligesom den her regering har nedsat udsatteråd. Vi ønsker at lytte til, hvad der har været. Derfor har vi også kunnet følge de tal.

Så må jeg sige: Jeg er ikke i tvivl, når SF's ordfører her står og siger, at SF ville have gjort meget mere. For lige meget hvilke forslag vi står med i den her sal, ville SF altid have gjort det dobbelte. SF vil hele tiden gøre det meget bedre. SF mener at have patent på social ansvarlighed, og det er jeg på ingen måde enig i. Jeg mener jo, at vi lige nøjagtig har sat fokus på det og har handlet.

Sagt til fru Özlem Sara Cekic: Jeg kunne ønske, at der en gang imellem ville være lidt handlekraft, og at man ikke altid undsagde de forlig, man har indgået.

Kl. 21:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er mulighed for endnu en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 21:00

Özlem Sara Cekic (SF):

Det her er rigtig underholdende. Tænk, at man skal sidde i Folketingssalen og virkelig føle, at det her er underholdning på topniveau.

Tillykke med rådet og tillykke med alle de der ting, man har lavet. Det er rigtig flot. Jeg vil bare lige høre: Hvorfor kan ordføreren ikke svare, hvis det ikke er et problem med et svar? Man har fulgt og fulgt og fulgt det i 9 år. Tallet bliver ved med at stige og stige. Man bliver ved med at sige, at det er Socialdemokraternes skyld. Tag dog ansvar! Kom nu! Det kan man godt gøre bedre! Det er rigtigt, at SF sagtens kan gøre det bedre, men desværre sidder vi der ikke endnu. Jeg glæder mig til, når vi gør det.

Så jeg spørger lige en gang til: Er ordføreren indstillet på at kigge på nye tiltag, hvis tallet ikke falder næste gang?

Kl. 21:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 21:01

Vivi Kier (KF):

Det er ikke første gang, at ordføreren ryster mig med nedladende kommentarer og bemærkninger. Jeg står faktisk og svarer fuldstændig på alt, hvad ordføreren spørger om.

Jeg har jo også sagt, at vi har erkendt, at vi har en udfordring. Vi har sat handling i gang, som ordføreren oven i købet selv har været med til at vedtage i en satspuljekreds. Det har virket i 7 måneder. Men allerede nu ønsker man så fra SF's side at sige: Jamen det er ikke godt, vi skal straks lave det hele om.

Selvfølgelig skal vi da følge de tiltag, vi har iværksat. Virker de, eller virker de ikke? Og er det ikke godt nok, hvad vi har gjort, skal vi da gøre noget andet. Jeg synes faktisk, det er rigtig, rigtig pinligt med SF's ordfører, der gang på gang er totalt nedladende i debatten i stedet for at høre efter, når der faktisk er nogle, der svarer.

Kl. 21:02

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den konservative ordfører. Så går vi videre til den radikale ordfører, og det er fru Anne Marie Geisler Andersen.

Kl. 21:02

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

I Det Radikale Venstre er vi positive over for intentionerne bag det her beslutningsforslag om at forhindre, at familier bliver sat ud af deres bolig, men vi er ikke enige i alle midlerne til at opnå dette mål. Vi skal forebygge, at familier bliver sat på gaden samt sikre, at børnefamilier, der sættes på gaden, hjælpes til at finde en ny bolig.

Under denne regering er antallet af udsættelser steget markant. Næsten halvdelen af de familier, der bliver sat ud af deres bolig, er børnefamilier, og ikke mindst børnene betaler en høj pris. Nogle bliver måske nødt til at skifte skole, mens andre må bo i en bil. Der skal ikke meget fantasi til at forestille sig, hvor svært det må være at følge undervisningen og få noget ud af den, hvis man bor i en bil, ej heller er det svært at forestille sig, hvad det må betyde for børnenes sociale liv. Oven i det skal man lægge den uvished, usikkerhed og utryghed, som er forbundet med ikke at have tag over hovedet.

Når det så er sagt, så skal alle kommunalbestyrelser allerede i dag anvise en midlertidig bolig, hvis en familie er husvild. Det er et sympatisk forslag, at kommunalbestyrelsen skal hjælpe familier med at finde en varig bolig umiddelbart efter udsættelsen. Til gengæld er vi lidt mere forbeholdne over for, at kommunen nødvendigvis skal tilbyde en billigere bolig. Hvad nu, hvis det slet ikke var huslejens størrelse, der var problemet? Eller hvad nu, hvis kommunen ikke kan finde en billigere bolig? Ligeledes kan jeg ikke se, hvad der står i vejen for, at kommunen i dag kan hjælpe med at finde en billigere bolig, hvis det er det, der skal til.

Hvad angår at sætte familier under administration, så synes jeg umiddelbart, at det virker meget drastisk. Det anføres, at kommunens administration af huslejeindbetalingen skal være tidsbegrænset, men hvis målsætningen er, at familien på sigt selv tager ansvar for sin egen huslejeindbetaling, så er jeg ikke sikker på, at det er vejen frem fuldstændig at fratage familien ansvaret. I stedet bør man overveje, om man på anden vis kunne hjælpe disse mennesker med at styre deres egen økonomi.

Vi bakker op om forslaget om, at også private udlejere skal varsle kommunen om forestående udsættelser, på samme måde som almene boligorganisationer allerede i dag skal gøre det, men jeg kan dog forstå, at der allerede er sat et arbejde i gang på lige præcis det område. Ligeledes går vi ind for, at vi afskaffer fattigdomsydelserne, starthjælpen, kontanthjælpsloftet og 450-timers-reglen. Det er radikal politik.

Sidst handler forslaget om, at der skal bygges flere billige boliger. Der lavede vi jo sidste år, så vidt jeg er blevet informeret, en aftale med VKO om at bygge flere og billigere boliger. Jeg undrer mig en lille smule over, at S valgte at stemme nej til aftalen, når man nu foreslår noget tilsvarende. Så på baggrund af dette kan Det Radikale Venstre ikke støtte det samlede forslag.

Kl. 21:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 21:05

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det fremgår af debatten, og det fremgår af beslutningsforslaget, at antallet af udsættelser er steget dramatisk siden 2002. År efter år er

det steget med de alvorlige konsekvenser, det har for de familier, det rammer.

Jeg forstår, at der er lidt usikkerhed hos ministeren og hos Konservatives og Venstres ordførere om, hvorvidt det er sådan, at tallet var større i 2001, end det var i 2002 – altså om det skulle være faldet dramatisk fra 2001 til 2002 og derefter begyndt at stige igen. Jeg tror, det er en teori, som ikke har megen baggrund i virkeligheden. Pointen er jo, at de her tal er en naturlig konsekvens af de forslag, som Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti har gennemført, som har betydet, at vi har fået nogle ydelser, som er lavere end kontanthjælpen, og som man altså forsøger at få folk til at leve af.

Jeg kan også forstå, at disse fattigdomsydelser eksisterer, fordi man mener, at kontanthjælpen i dag er så høj, at den for adskillige mennesker ville betyde, at de ville få mere i kontanthjælp, end de ville få i løn at leve for. Jeg håber, at der ikke findes mange eksempler på det, for så har vi jo et helt andet fattigdomsproblem i vores land, nemlig at der findes arbejdende fattige, og det er ellers noget, vi normalt forbinder med USA og lignende lande. Men det kan godt være, det er rigtigt; det kan godt være, at vi også der har en udfordring, på baggrund af hvad der kan være sket med lønudviklingen osv. i de senere år. Jeg synes personligt, at det ville være rigtig godt, hvis det er sådan, at der ikke er nogen, som arbejder, som tjener mindre end det, man kan få i kontanthjælp i dag, for det, man får i kontanthjælp, giver jo ikke anledning til noget luksusliv.

Enhedslisten er positiv over for de fleste af de elementer, der indgår i det her forslag. Man kan sige, at vi sådan set er med på, at selv hvis man afskaffede de fattigdomsskabende regler og ydelser, altså starthjælpen og kontanthjælpsloftet, så ville det ikke løse det her problem fuldkommen. Men det ville i hvert fald betyde, at der ville være en række mennesker, som ville få en bedre økonomi og få bedre mulighed for at betale deres husleje. Det er også klart, at i de tilfælde, hvor det alligevel går galt og folk alligevel ender med at blive smidt ud, bør det selvfølgelig være sådan, at kommunen sørger for, at man får en billig bolig, som man er i stand til at betale, og at der er tale om en varig bolig. Set fra vores synspunkt er det faktisk en forholdsvis banal ting, der i sig selv burde være fuldstændig indlysende. Selvfølgelig kan man ikke leve med, at børnefamilier igennem længere tid har en usikker boligsituation. Så det synes jeg sådan set ikke der burde være meget tvivl om.

Det er også fuldstændig rigtigt, at lige så vel som de meget lave ydelser, som en række mennesker får – særlig de mennesker, der får ydelser, som er lavere end kontanthjælp – er en af de afgørende årsager til, at problemerne eksisterer, så er mangelen på billige boliger selvfølgelig også af afgørende betydning, og derfor handler det selvfølgelig også om at få sat gang i boligbyggeriet af almene boliger, vel at mærke til nogle priser, som almindelige mennesker kan betale. Det er også en afgørende del af løsningen – jo også for de mennesker, som er fattige, selv om de har et arbejde.

Så vil jeg sige, at vi måske er lidt skeptiske over for, at der skulle være sådan en automatik i, at når man fik hjælp, efter at man var blevet sat ud af sin lejlighed, så skulle man under administration af kommunen. Jeg tror, at man ganske ofte vil være i den situation, at folks økonomi vil være sådan, at det vil være ganske svært for en administrator at administrere det sådan, at de har råd til at bo nogen steder. Så jeg synes nok, at man lige skal overveje, om det er et fornuftigt og rigtigt forslag – ikke sådan at forstå, at der ikke i nogle tilfælde kan være brug for, at folk får hjælp og støtte til at lave budgetter, og for anden hjælp med at styre økonomien, men uden dermed gøre det til en automatik.

Men jeg vil sige, at Enhedslisten i udgangspunktet er positiv over for det beslutningsforslag, der ligger her, og over for de elementer, der indgår i det. Og jeg håber da på, at den videre debat, der kan komme, og det udvalgsarbejde, der kan blive, kan føre til, at der i hvert fald sker nogle forbedringer i forhold til den nuværende situati-

on. For selv om der nu skulle ske et mindre fald i antallet af udsættelser fra 2008 til anden halvdel af 2009, er det så tilfredsstillende? Eller er det, vi i hvert fald skulle ned på, et tal, som var lavere end det i 2002? Det ville efter min opfattelse være langt rigtigere at have den ambition.

Kl. 21:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er fru Yildiz Akdogan.

Kl. 21:10

(Ordfører for forslagstillerne)

Yildiz Akdogan (S):

Jeg vil gerne sige tak for debatten. Selv om det er lidt sent, er det i hvert fald et meget relevant emne, som har brug for den tid, det nu tager at gå igennem alle punkterne. Jeg vil især gerne takke oppositionen, både SF og Enhedslisten og De Radikale, for deres støtte og deres positive tilkendegivelser om enten dele af forslaget eller forslaget som helhed.

Det her forslag går jo i bund og grund ud på at forebygge udsættelser af børnefamilier. Det skal forebygge, at børnefamilier sættes på gaden, og sikre, at der findes en varig billigere bolig til de børnefamilier, der alligevel bliver sat ud af deres bolig.

Så kan man spørge: Hvorfor er det egentlig relevant? Hvis man ser på problemets omfang, siger tallene meget. Selv om der har været diskussion her fra talerstolen, om der har været en stigning eller et fald i antallet af udsættelser, vil jeg alligevel lige referere til nogle enkelte tal: Udsættelserne er mere end fordoblet, efter at den her regering er kommet til – det siger Domstolsstyrelsens tal, det siger de forskellige boligselskaber. Næsten halvdelen af de familier, der bliver sat ud af deres boliger, er børnefamilier. Den økonomiske krise og de fattigdomsskabende ydelser betyder jo, at vi kan forvente, at den her kedelige tendens fortsætter, og her betaler børnene en høj pris. Børnene må i flere tilfælde skifte skole og mister kammerater og venner. Undersøgelser viser, at børn uden tag over hovedet, uden vished om, hvad der skal ske, kan gå hen og få en traumatiserende oplevelse. Det risikerer at påvirke barnet negativt for altid. Så der er en afgørende faktor her, nemlig barnets ve og vel.

Derudover er der også et argument vedrørende en negativ spiral, der bliver holdt i gang. For udsættelsen af lejere er et stort socialt problem. Udsættelse betyder ofte, at en gruppe mennesker får gjort deres i forvejen sårbare position endnu værre. Hver fjerde lejer, der er sat ud af en bolig, er således stadig væk hjemløs året efter udsættelsen. Og vi ved, at en af årsagerne til udsættelser også er dårlig økonomi. Så hvis vi skal undgå, at børnefamilier bliver sat ud af deres hjem, skal vi også bekæmpe den tiltagende fattigdom blandt dem.

Netop derfor har Socialdemokratiet valgt at komme med den her fem-trins-løsning. Vi vil gerne hjælpe børnefamilierne, hjælpe børnene, så de kommer ud af den her negative spiral, og derfor er der brug for handling. Vi vil netop ikke acceptere, at der er børn i Danmark, der ikke har et hjem at vokse op i. Vi vil ikke have, at børn i Danmark lever i utryghed og usikkerhed, fordi de ikke ved, hvor de skal bo henne og hvornår. Fem-punkts-planen skal forebygge, at familien bliver sat på gaden. Indsatsen hviler på to ben – et ben, der forebygger, at børnefamilier bliver sat på gaden, og et andet, der sikrer, at der findes en anden varig bolig til de børnefamilier, der er blevet sat ud.

Hvis jeg kort skal kommentere på de enkelte tiltag, er det første, at kommunen skal sikre, at ingen børn står uden tag over hovedet, ved at tilbyde familier, der sættes ud af deres bolig, en billigere og varig bolig. Det er nødvendigt, det ved vi. Sådan som situationen er nu, er det kommunalbestyrelsen, der ifølge serviceloven anviser midlertidigt husly mod betaling, hvis en enlig eller en familie er hus-

vild. Det vil sige, at kommunen ikke er forpligtet til at stille en varig bolig til rådighed umiddelbart efter udsættelsen. Børnefamilierne risikerer at leve i en periode med flere midlertidige boliger, hvor de f.eks. bor midlertidigt hos venner og bekendte. Som nævnt tidligere påvirker det barnet. Derfor er hensigten med den del af forslaget, at børnene skal få trygge rammer og gå i den samme skole og beholde deres skolekammerater.

Når vi siger, at de nye boliger i udgangspunktet skal have en lavere husleje end den gamle, hænger det jo sammen med budgettet. Huslejen skal jo nødig være højere, når familien er sat ud og der bliver tilbudt et nyt lejemål til familien. Men det er et ønske; det er ikke et krav. Det optimale er naturligvis, at børnefamilierne, der har svært ved at betale husleje, får flyttehjælp til en billig bolig, inden udsættelsessagen går i gang, eller at udsættelsen på anden vis forebygges. Forslaget sigter derfor alene på det tilfælde, hvor det imod forventning ikke er lykkedes at afværge udsættelsen.

Kl. 21:15

Det andet punkt er om børnefamilier, der bliver sat ud af deres bolig, og som med kommunens hjælp har fået en ny varig bolig og skal have huslejebetalingen administreret. Det lyder måske lidt for regulerende, hvis man kan sige det på den måde, men hensigten er at tage hensyn til børnene. Det er igen først og fremmest børnene, der er i fokus her.

Vi ved godt, at mange familier godt kan klare at have overblik over deres økonomi, men her er det igen primært vendt mod de børnefamilier for at hjælpe børnene, så de ikke skal flyttes rundt fra det ene sted til det andet. Det er for at undgå gentagelser. Derfor kan administrationen af huslejeindbetalingen over en tidsbegrænset periode måske være et nyttigt middel og en nyttig metode. Målsætningen er netop, at familien på sigt selv tager ansvar for sin huslejebetaling.

I forhold til punkt 3 om, at private udlejere skal forpligtes til at varsle kommunen inden påbegyndelse af en fogedsag, vil jeg sige, at vi godt ved, at der pr. 1. april 2009 er trådt en ny lov i kraft, der giver almene boligselskaber pligt til at underrette kommunen, senest samtidig med at en sag om lejerestancer oversendes til fogedretten. Men vi i Socialdemokratiet foreslår, at den her pligt også skal omfatte de private udlejningsselskaber, fordi 10 pct. af udsættelserne sker fra private udlejningsboliger, og en udvidet indsats vil derfor hvert år komme en stor del af de lejere og børnefamilier, der er i risiko for at blive ramt af en udsættelse, til gavn. Muligvis lyder 10 pct. ikke af meget, men det er det, og derfor skal de også inkluderes – altså de private udlejningsboliger.

Vi ved, at Indenrigs- og Socialministeriet undersøger de tekniske forudsætninger for at lade underretningspligten omfatte de private udlejere af større ejendomme samt vurderer muligheden for at udvide underretningspligten, men i Socialdemokratiet ønsker vi, at ministeriet samtidig med den her afrapportering af undersøgelsen fremlægger et færdigt forslag til, hvordan Folketinget kan sikre, at underretningspligten også gælder private udlejere, og at undersøgelsen samt løsningsforslaget desuden omfatter ikke bare de større, men også de mindre udlejningsejendomme. Så her er der i hvert fald nogle konkrete forslag, som jeg håber at regeringen og dens støtteparti kan være lydhør over for. Og jeg ved, at De Konservative var lidt spørgende over for netop det punkt.

Hvad angår de fattigdomsskabende regler og ydelser, vil jeg sige, at ja, det siger sig selv: Flere og flere undersøgelser viser, at de fattigdomsforøgende indsatser, altså kontanthjælpsloftet og 450-timersreglen, er med til at fastholde nogle familier i vedvarende fattigdom, og derfor er det også vigtigt, at de her regler bliver afskaffet.

Så er der det sidste punkt vedrørende boliger – hvilket jeg desværre ikke har her på mit papir – nemlig om vi skal have billige boliger eller ej. Og der er det altså nødvendigt, at kommunen kan bygge boliger, der er under markedsprisen. Vi har set det i Berlin, vi har set det i Paris, vi har set det i London. Det kan lade sig gøre i andre større byer i Europa, hvorfor skulle det så ikke kunne lade sig gøre i København eller andre større byer som Odense, Århus, Aalborg? Så det er ikke et spørgsmål om at være konkurrenceforvridende i forhold til markedsprisen, nej, det er et spørgsmål om at prøve at dække et behov, at lukke et hul, hvor vi ved, at der er brug for billige boliger.

Med de kommentarer vil jeg så sige, at jeg håber, at vi i udvalgsarbejdet kan arbejde videre måske på en beretning ud fra de konkrete tiltag, der er skrevet her, og prøve at finde en løsning, hvor vi i hvert fald kan prøve at imødekomme nogle af underpunkterne. Endnu en gang vil jeg sige tak til alle ordførerne, især oppositionens, som har været meget positive over for forslaget.

Kl. 21:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 21:20

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg vil stille det spørgsmål, som jeg også har stillet andre ordførere, men som jeg ikke har fået svar på endnu, nemlig: Hvordan forholder Socialdemokraterne sig til, at der, hvis man går ind og forhøjer de sociale ydelser, sådan som det foreslås fra bl.a. Socialdemokraternes side, så vil være nogen på arbejdsmarkedet, altså i et erhverv, som er lavtlønnet, som vil kunne se, at der er nogen, der er på overførselsindkomst, som vil få det samme udbetalt eller mere udbetalt? Altså, det er jo ikke særlig motiverende for at fastholde et arbejde, og et eller andet sted er det jo at gøre grin med nogen, som faktisk arbejder hårdt og forsøger at få økonomien til at hænge sammen på den måde. Så hvad er Socialdemokraternes svar til dem?

Kl. 21:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 21:20

Yildiz Akdogan (S):

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg har forstået spørgsmålet. Så nu svarer jeg, og hvis jeg ikke svarer korrekt, må ordføreren spørge igen. Altså, det er ikke vores hensigt at gøre grin med nogen. Det, vi ønsker, er, at alle skal have lige muligheder og lige behandling. Og vi lever jo trods alt i et velfærdssamfund, vi er trods alt et rigt samfund. Så kan det virkelig passe, at vi i 2010 har nogle familier, over 3.000 familier, der bliver sat ud af deres boliger, fordi de ikke råd til at betale husleje? Det er hele spørgsmålet. Og har vi som samfund, som velfærdssamfund, råd til, og kan vi tillade os, at der er nogle familier, at der er nogle børn, der sådan skal flyttes fra sted til sted, som om de var en vare? Kan vi tillade os at give de her børn den form for utryghed, når vi ved, at det har en stor, stor påvirkning på børns psyke, ikke kun nu, men også på sigt?

Kl. 21:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Martin Henriksen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 21:21

Martin Henriksen (DF):

Men spørgsmålet var, at der, hvis man nu får gennemført den socialdemokratiske politik, som går ud på, at de sociale ydelser forhøjes, vil være nogle tilfælde, hvor der er borgere, hårdtarbejdende danskere, som er på arbejdsmarkedet i et lavtlønnet erhverv, som vil kunne se, at der er nogen, der er på overførselsindkomst, som vil få lige så meget ud af det eller måske endda lidt mere ud af at være på overførselsindkomst frem for at være på arbejdsmarkedet. Altså, hvordan

forklarer man det? Synes man fra Socialdemokraternes side, at det er hensigtsmæssigt? Det er det ene spørgsmål.

Så er der et andet spørgsmål, som omhandler den del i Socialdemokraternes beslutningsforslag om, at det, hvis en familie vil tage imod kommunens hjælp om at finde en ny bolig, så skal være et krav fra kommunens side, at familien, for at man kan give den hjælp, skal lade sin økonomi underkaste offentlig administration.

Altså, kan man fra Socialdemokraternes side ikke frygte, at det faktisk kunne få nogle til at sige, at de så ikke vil have hjælp, og at det i sidste ende rent faktisk kan skade børnene, hvis kommunen ikke er i stand til at give dem hjælp, fordi der er nogle forældre, der siger: Det kan godt være, at vi skal have nogle gode råd om vores økonomi, men det skal ikke være sådan, at det er en betingelse for at få hjælp fra det offentlige, at vi så lader det offentlige administrere vores økonomi? Kan Socialdemokraterne ikke frygte, at man der skubber nogen væk, og at man dermed ikke kan hjælpe børnene?

Kl. 21:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 21:22

Yildiz Akdogan (S):

Med hensyn til det ene med at afskaffe de her forskellige ydelser, der holder folk i fattigdom i forhold til resten af befolkningen, vil jeg sige: Jeg ved ikke, om at man demotiverer dem. Jeg vil snarere spørge: Har man set den positive effekt ved, at folk er under 450-timersreglen eller på kontanthjælpsydelse, altså at der er kommet flere borgere på arbejdsmarkedet, fordi man har skærpet de her regler? Og i så fald kunne jeg godt tænke mig at høre nogle tal på det.

Med hensyn til det andet med at administrere familierne vil jeg sige, at det ikke er Socialdemokratiets hensigt at skabe mistillid over for folk, over for familier. Det er slet ikke det. Pointen med det her er at kunne hjælpe folk til at komme videre. Det er en midlertidig metode til at løse et stort problem, og her er det først og fremmest børnene, der er i fokus, det er ikke familien, men det er børnenes ve og vel. Og vi ved, at børnene altså har godt af at være det samme sted, et trygt sted, i stedet for at blive flyttet rundt, frem og tilbage.

Kl. 21:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Vivi Kier.

Kl. 21:24

Vivi Kier (KF):

Jeg skal gøre det meget kort. Ordføreren har jo redegjort meget omstændeligt for sit forslag, men jeg bider mærke i de sidste bemærkninger om, at man alene gør det her af hensyn til børnene, fordi det er rigtig utrygt og det betyder noget for børns psyke, hvis de sådan skal flytte fra deres hjem og flytte et andet sted hen. Det er utrygt.

Det får mig til at spørge, om man så også vil lave tiltag, der gør, at par, der bor sammen – måske oven i købet er gift og har fælles børn – ikke bliver skilt, for så bliver der jo noget med, at man bliver rykket op, og det betyder noget for børnene. Nu har det måske ikke så meget med udsættelse at gøre, det er mere bare, at børnene kan blive boende det samme trygge sted. Hvordan ser man så på børn og deres psyke, når forældrene bliver skilt, eller hvis det er forældre, der vælger at flytte tit – ikke sådan har lyst til at slå sig ned i flere år ad gangen?

Kl. 21:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 21:25

Yildiz Akdogan (S):

Jamen jeg forstår ikke rigtig, hvad forældre, der bliver skilt, har med det her at gøre. Altså, hvis forældrene ikke har det godt med hinanden, er det vel kun godt for børnene, at forældrene flytter hver for sig, og at børnene så enten kan bo hos den ene eller den anden forælder. Vi snakker altså ikke om skilsmisser og børn, vi snakker om familier. Det kan også godt være en enlig mor eller en enlig far, der bliver sat ud af sin bolig, fordi hun eller han ikke har råd til at betale huslejen, så jeg kan ikke rigtig se sammenligningen. Men det kan være, at ordføreren vil uddybe sit eksempel.

Kl. 21:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger, og dermed siger jeg tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, og det har jeg aldrig oplevet endnu, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 21:26

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 3. marts 2010, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet. (Kl. 21:26).

: